

ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สภารับรองในคราวประชุมสภาผู้แทนแห่งชาติ

ครั้งที่..... วัน.....เดือน..... พ.ศ.

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘
ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม	ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว		
รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูป		
การบริหารราชการแผ่นดิน มี ๒ วาระ		๑
วาระการปฏิรูปที่ ๓ เรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค		
และส่วนท้องถิ่น		
วาระการปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ		
การบริหารภาครัฐ		๑
<u>ผู้อภิปราย</u>		
- นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์		๔, ๒๓, ๙๙,
- นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ		๖
- นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์		๑๐
- นายสุชาติ เวโรจน์		๑๘
- นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล		๒๕, ๒๙
- นายชาติชาย ณ เชียงใหม่		๓๐
- นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์		๓๓
- นางเตือนใจ สิ้นธุวนิก		๓๖

- นางพรพันธ์ บุณยรัตพันธุ์	๓๘
- นายพงศ์ไพยม วาศภูติ	๔๐
- รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ	๔๒
- นายศุรุจิต นาครทรรพ	๔๔
- นายเชื้อ ฮั่นจินดา	๔๖
- นางถวิลวดี บุรีกุล	๔๙
- นายประสาร มฤคพิทักษ์	๕๒
- นางกุไชหิมาวันชาพิหน๊ะ มนุญทวี	๕๔
- นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	๕๖
- นายเกษมสันต์ จิณณวาโส	๕๘
- นางกัญญ์ฐฎญาณ์ ภู่วาสดี	๖๐
- นายจิววัฒน์ เวียงด้า	๖๒
- นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	๖๖
- นายชาลี เจริญสุข	๖๘
- นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	๗๐
- พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	๗๔
- นายอำพล จินดาวัฒนะ	๗๘
- นางประภาศรี สุฉันทบุตร	๘๒
- นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	๘๔
- นายคณิศร ขุริรัง	๘๖
- นายทนงศักดิ์ ทวีทอง	๙๑
- นายสมชัย ฤชุพันธ์	๘๘
- พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	๙๔
- นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	๙๖

วาระการปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ

ผู้อภิปราย

- นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์	๑๐๖, ๑๖๐
- นายอุดม ทุมโฆสิต	๑๐๘
- นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล	๑๒๖
- นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	๑๒๘
- นางถวิลวดี บุรีกุล	๑๓๒
- นายธวัช สุวุฒิกุล	๑๓๖
- นายสมเกียรติ ชอบผล	๑๓๘
- นางเดือนใจ สินธุวณิก	๑๔๐
- พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	๑๔๒
- รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ	๑๔๔
- นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์	๑๔๗
- นายเขมทัต สุคนธ์สิงห์	๑๔๘
- นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	๑๕๐
- นางกุไชหมีะวันชาพีหน๊ะ มนุญทวิ	๑๕๓
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน	๑๕๖
- นายคณิศร ขุริรัง	๑๕๘
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องค้ำพิจารณา ไม่มี	๑๖๓
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเสนอใหม่ ไม่มี	๑๖๓

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องอื่น ๆ

ขอความร่วมมือท่านสมาชิกได้อยู่ในห้องประชุมเพื่อให้
คณะกรรมการประสานงานเตรียมการทำคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ
โดยคุณวันชัย สอนศิริ

๑๖๓

แบบรายงานการตรวจแก้ไขรายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๒๓๔ คน

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เรียนท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติครับ ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อมาประชุมแล้ว ๑๔๔ ท่านครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอดำเนินการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาตินี้ครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

คือรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งมีกรอบความคิดรวมอยู่ ๒ วาระ

วาระการปฏิรูปที่ ๓ เรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น กับ

วาระการปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ

เนื่องจากรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเสนอต่อสภาเพื่อให้พิจารณามีจำนวน ๒ วาระ ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมขอปรึกษาที่ประชุมให้ประธานกรรมการแถลงรายงานผลการพิจารณาในแต่ละวาระ และให้สมาชิกอภิปรายตามที่ประธานกรรมการได้รายงานตามวาระที่แถลงจะมีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริวรรณ ๑/๒

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ถ้าไม่มี
ผมขอดำเนินการตามที่ขอปรึกษานะครับ ขอเรียนเชิญคณะกรรมการปฏิรูปการบริหาร
ราชการแผ่นดินเข้าประจำที่ด้วยนะครับ เรียนเชิญครับ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ท่านสมาชิกครับ ด้วยประธานกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม เพื่อให้การรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ในวาระการปฏิรูปที่ ๓ เรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความถูกต้องครบถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งผมได้พิจารณาแล้วจึงได้อนุญาต ตามข้อบังคับ ข้อ ๘๗ วรรคท้าย จึงขอเชิญผู้มีรายชื่อต่อไปนี้เข้าชี้แจงต่อที่ประชุมด้วยนะครับ ๑. นายสุชาติ เวโรจน์ ๒. นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์ เรียนเชิญครับ ขอเรียนเชิญ ท่านประธานกรรมการแถลงรายงานตามวาระการปฏิรูปที่ ๓ ก่อนนะครับ เรื่องการปรับ โครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น สักไม่เกินชั่วโมง เรียนเชิญครับ

นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียน ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่านครับ กระผม นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในฐานะประธานกรรมาธิการ ปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ขออนุญาตเสนอรายงานผลการศึกษาพิจารณา เรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรรมาธิการปฏิรูป การบริหารราชการแผ่นดินได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลักในการศึกษาร่วมกับ กรรมาธิการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นและกรรมาธิการอื่นที่เกี่ยวข้อง เรื่องการปฏิรูป โครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นนี้ สืบเนื่องมาจากข้อเสนอ ของกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินที่เสนอให้มีการปฏิรูปความสัมพันธ์ของ ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดขอบเขตภารกิจอำนาจ หน้าที่และจัดดุลอำนาจและความสัมพันธ์ที่ชัดเจน รวมทั้งเพิ่มอำนาจของประชาชน ในการมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการบริหารงานภาครัฐมากขึ้น เพราะเท่าที่ผ่านมา เป็นที่ทราบกันดีและเห็นได้อย่างชัดเจนว่าระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยนั้น ยังมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง มีโครงสร้างที่ใหญ่โต อู้ยอ้าย เทอะทะ และยังมี การขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งในเรื่องของจำนวนหน่วยงานและจำนวนบุคลากร หรือกำลังคนภาครัฐ จนทำให้งบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเพิ่มขึ้นถึงกว่าร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณแผ่นดิน และถ้ารวมงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำอื่น ๆ ด้วยแล้ว ก็เกือบจะไม่เหลืองบประมาณที่ใช้ ในการลงทุนหรือการพัฒนาประเทศได้อย่างเพียงพอ แต่ที่สำคัญคือในเรื่องของบทบาท ภารกิจของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ที่มีลักษณะทับซ้อน ผิดที่ผิดทาง เช่นส่วนกลางขยายหน่วยงานไปตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้ปฏิบัติงานที่ควรมอบให้ ภูมิภาคหรือท้องถิ่นทำ โดยให้หน่วยงานเหล่านั้นขึ้นตรงกับส่วนกลาง โดยไม่ได้อยู่ใน ความปกครองบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ว่าราชการจังหวัดควรที่จะปรับเปลี่ยนบทบาทมาเป็นตัวเชื่อมและตัวช่วย ในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประชาชนระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น ซึ่งอาจทำให้ภารกิจในการลงมือปฏิบัติงานลดลง แต่ว่าความสำคัญจะมีเพิ่มขึ้น เพราะจะเป็น ผู้ที่ประกันความมีประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้บริหารของรัฐนั้นถึงมือประชาชนอย่างแท้จริง ในขณะที่เดียวกันส่วนท้องถิ่นก็จะมีอำนาจในการตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นของตัวเอง

๕

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อัมพา ๒/๒

ได้มากขึ้น เปิดโอกาสให้องค์กรชุมชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่และจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้โดยตรง อย่างไรก็ตามโดยที่เรื่องการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมส่วนราชการทั่วประเทศและหน่วยงานอื่นของรัฐระดับกระทรวงถึง ๒๐ กระทรวง ระดับกรม ๑๖๑ กรม ระดับกองหรือเทียบเท่า ๑,๔๓๑ แห่ง มีหน่วยงานส่วนกลางที่ไปตั้งอยู่ในภูมิภาค ๒,๖๑๖ แห่ง ส่วนราชการประจำจังหวัด ๒,๕๑๐ แห่ง ประจำอำเภอ ๕,๒๔๗ แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีก ๗,๘๕๓ แห่ง รัฐวิสาหกิจ ๕๘ แห่ง และองค์การมหาชนอีก ๕๓ แห่ง รวมจำนวนหน่วยงานเหล่านี้แล้วก็เป็นจำนวนทั้งสิ้นถึง ๑๙,๙๔๙ แห่ง เกือบ ๒๐,๐๐๐ แห่งนะครับ บวกด้วยจำนวนข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานองค์การมหาชนและลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวที่รับเงินเดือนจากงบประมาณแผ่นดินอีกกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน ทำให้การศึกษาเรื่องการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนนี้ ไม่สามารถที่จะจำกัดอยู่ในกรอบของการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลางส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นเท่านั้น -----

คณะกรรมการโดยอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรและบุคลากรภาครัฐ จึงได้เสนอผลการศึกษาเชื่อมโยงไปถึงเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างของกระทรวง ทบวง กรม และการปฏิรูปการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ ควบคู่ไปกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นไปด้วย ทั้งนี้เพื่อขอให้สภาปฏิรูปแห่งชาติได้ช่วยกรุณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการจัดทำเป็นแผนงานโครงการในรายละเอียด ประกอบกับการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องในส่วนของรัฐีกิล ดีไซน์ (Regal design) และส่งต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงรับไปดำเนินการให้ประสบความสำเร็จต่อไป สำหรับรายละเอียดของการศึกษาขออนุญาตให้ท่านผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ รองประธานกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน และประธานอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรและบุคลากรภาครัฐ และท่านทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์ กับท่านสุชาติ เวโรจน์ อนุกรรมการเป็นผู้นำเสนอต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เรียนเชิญครับ

นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาและเพื่อนสมาชิกคณะ ในเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ท่านประธานกรรมการได้กล่าวแล้วว่าเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารประเทศ เพื่อให้ประชาชนเป็นไปตามที่พูดกันในปัจจุบันคือความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการสนองตอบความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ แล้วก็ที่ผ่านมาในการปฏิรูประบบราชการครั้งล่าสุดซึ่งเราได้ใช้อยู่ในปัจจุบัน ปรากฏว่ามีวัตถุประสงค์หลักทั้งในเรื่องการสนองตอบความต้องการของประชาชน ทั้งในเรื่องที่ต้องการให้เราสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ แล้วก็ในขณะเดียวกันเราจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและประหยัดค่าใช้จ่ายภาครัฐ เราจะต้องรับผิดชอบต่อความโปร่งใสในระบบราชการ โดยจะต้องกำหนดบทบาทภารกิจและความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน แต่ปรากฏว่าจากข้อเท็จจริงของการบริหารราชการแผ่นดินเกือบ ๑๓ ปีที่ผ่านมาท่านประธานได้กล่าวข้อมูลต่าง ๆ ให้เห็นแล้วว่าเรามีกรม เรามีกองเพิ่มขึ้นมากมาย เรามีองค์การรูปแบบอื่นมากมาย ซึ่งมีผลทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายในการบริหารราชการแผ่นดินจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันการที่เพิ่มทั้งกำลังคนซึ่งดูเหมือนว่าข้าราชการจะไม่เพิ่ม

เพราะเหตุที่ว่าถูกจำกัดโดยนโยบายของรัฐบาล แต่ไปเพิ่มที่ลูกจ้าง ไปเพิ่มที่พนักงานของรัฐ ในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้ค่าใช้จ่ายในเรื่องของการบริหารงานบุคคลสูงขึ้นมาก ๆ ในขณะเดียวกันสิ่งที่ตามมาก็คือประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารราชการแผ่นดิน ปรากฏว่าในช่วงที่ผ่านมา ๑๐ ปี ปรากฏว่าผลการวิจัยของธนาคารโลกพบว่าความมีประสิทธิภาพของรัฐบาลไทย ตกลงจากลำดับที่ ๖๕ เมื่อ ๑๐ ปีก่อนมาเป็นลำดับที่ ๗๔ เมื่อเทียบกับ ๑๙๖ ประเทศทั่วโลก และจากการสำรวจความเห็นของนักธุรกิจของ เวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum) หรือ WEF พบว่าตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ถึงปี ๒๕๕๖ ความไร้ประสิทธิภาพของภาครัฐเป็น ๑ ใน ๕ ของปัจจัยที่เป็นปัญหาในการทำธุรกิจในประเทศไทย นอกจากนี้ประเทศยังมีปัญหาคอร์รัปชัน (Corruption) ในภาครัฐค่อนข้างมาก จะเห็นได้จากดัชนีชี้วัดความโปร่งใสนานาชาติ ในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมาประเทศไทยได้ต่ำมากไม่ถึง ๔๐ ซึ่งปีที่แล้วเราได้ขยับจาก ๓๕ มาเป็น ๓๘ แต่ก็เป็นตัวเลข ๓๘ ใน ๑๐๐ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาคอร์รัปชันยังคงมีอยู่ในประเทศไทย

ในส่วนของการบริหารงานบุคคลของภาครัฐที่ผ่านมามีปัญหาอย่างมาก เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะการถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการแต่งตั้งพวกพ้อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของเว็ลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม เรื่องการเล่นพรรคเล่นพวกของข้าราชการไทยที่อยู่ในอันดับที่ ๙๓ จาก ๑๔๘ ประเทศ การบริหารงานบุคคลของภาครัฐที่ไม่ได้ยึดถือระบบคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้ระบบบริหารราชการไทยขาดบุคลากรที่เป็นคนดี และเป็นคนเก่งที่มีความรู้ความสามารถ ส่งผลให้การบริหารราชการแผ่นดินขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และก่อให้เกิดการทุจริต หรือประทุพติมิชอบในระบบราชการไทย จากประเด็นปัญหาของการบริหารราชการ และการบริหารงานบุคคลของภาครัฐที่กล่าวมาแล้ว จึงได้กำหนดกรอบการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการบริหารงานบุคคลเพิ่มเติมจากที่เราได้กล่าวถึงไปแล้วในเรื่องของท้องถิ่น ในเรื่องของรัฐวิสาหกิจ และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาตินะคะ สิ่งที่เรามีกรอบแนวคิดในการทำงานคือ

ประการแรก ทบทวนบทบาทภารกิจและโครงสร้างของภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า ขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษว่า ไรท์ สายซิง (Right sizing) และกำหนดบทบาทภารกิจภาครัฐให้ชัดเจน รวมทั้งจัดรูปแบบองค์กรภาครัฐให้เหมาะสมกับภารกิจที่หลากหลายและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ประการที่ ๒ กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวางระบบความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งรูปแบบอื่นให้ชัดเจน

ประการที่ ๓ ออกแบบและพัฒนาระบบการบริหารงานแบบบูรณาการระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคส่วนต่าง ๆ ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างยืดหยุ่นคล่องตัวให้สอดคล้องกับโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และต้องการที่จะให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของประเทศให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ของชาติที่เรากำหนดไว้

ประการสุดท้าย ก็คือการออกแบบการบริหารงานบุคคลของภาครัฐให้ส่งเสริมและคุ้มครองบุคลากรภาครัฐตามที่กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่เรากำลังทำอยู่นะคะ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรมและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้ความสำคัญในการแต่งตั้งบุคลากรภาครัฐโดยใช้ระบบคุณธรรม เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันและสนับสนุนคนดี คนเก่ง ให้อยู่ในระบบราชการอย่างมั่นคงและยั่งยืน

ดังนั้นคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูประบบราชการและการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานภาครัฐโดยเร่งด่วน โดยถือเป็นวาระสำคัญลำดับต้นของการปฏิรูปประเทศ เนื่องจากการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานภาครัฐให้มีความก้าวหน้าและมั่นคงในระบบราชการไทย จะเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การปฏิรูปประเทศในทุก ๆ ด้านประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว โดยจะต้องปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแต่ละประเภทให้ชัดเจน สอดประสานเชื่อมโยงและบูรณาการทุกองคาพยพ ทุกภาคทุกส่วนในประเทศให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐเพื่อให้ประชาชนและประเทศเกิดความมั่นคงและยั่งยืนอย่างแท้จริง

ในส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ขออนุญาตให้คุณทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์ เป็นผู้ชี้แจง ส่วนในเรื่องของการปฏิรูปการบริหารทรัพยากรบุคคล ขออนุญาตให้คุณสุชาติ เวโรจน์ เป็นผู้ชี้แจง ทั้ง ๒ ท่านนี้จะเป็นนักวิชาการที่คร่ำหวอดกับเรื่องของโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารงานบุคคลเป็นอย่างมากแล้วก็ได้ช่วยคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเป็นอย่างดี ต้องขอขอบพระคุณด้วยค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เชิญคุณทัศนีย์ครับ

นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภา และท่านสมาชิกสภาทุกท่านคะ ในส่วนของดิฉันจะขออนุญาตอย่างที่ทางท่านประธาน ได้นำเรียนไว้จะเสนอใน ๓ ประเด็น คือประเด็นเรื่องการจัดโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดโครงสร้างอำนาจระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น แล้วก็เลยไปจนถึงเรื่องการปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งทั้ง ๓ เรื่องเป็นเรื่องที่ต้อง ดำเนินการจัดทำไปพร้อม ๆ กันคะ

ในประเด็นแรกเกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ประเด็นนี้ก็มองถึงว่าในการดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องมีการดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ ๆ ด้วยกัน

เรื่องแรก ก็คือว่าต้องมีการกำหนดบทบาทภารกิจของภาครัฐให้ชัดเจน แล้วก็มีการจัดรูปแบบองค์กรภาครัฐต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้หลากหลายมาก ทั้งในรูปของ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ หรือว่าองค์กรอิสระในรูปแบบอื่นนะคะ ซึ่งในส่วนนี้ล้วนแต่ เป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการดำเนินตามภารกิจของรัฐทั้งสิ้น ก็ควรจะต้องมีการกำหนด ให้เหมาะสมกับภารกิจที่หลากหลายด้วยนะคะ

อีกประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน นั้นก็คือว่าจะต้องมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างภาคราชการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานรูปแบบอื่นให้ชัดเจนด้วย ในประเด็นนี้ขออนุญาตกราบเรียนว่าทางคณะกรรมการได้มองถึงว่าในการที่จะกำหนด บทบาทภารกิจของภาครัฐนั้น ภาครัฐนี้ควรจะต้องเน้นบทบาทในเรื่องของการดำเนินการ เฉพาะในส่วนที่เรียกว่าเป็นเรื่องของการกำหนดนโยบายนะคะ แล้วก็มีการบริหาร มีการจัดทำยุทธศาสตร์ของชาติขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา แล้วก็ในการกำหนด ทิศทางของประเทศที่จะเดินต่อไป

นอกจากนี้บทบาทอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญก็คือว่าจะต้องเน้นในเรื่อง ของการกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด มีการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการสาธารณะนั้นถึงภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างมากที่สุด แล้วก็รวมทั้ง การทำงานร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ

และในประเด็นสุดท้ายก็คือว่ากรณีที่มีความจำเป็นในเรื่องของการปฏิบัติภารกิจที่เป็นบริการสาธารณะก็ควรจะต้องดำเนินการในภารกิจที่ไม่อาจมอบให้ภาคเอกชนหรือว่าภาคส่วนอื่น ๆ ไปดำเนินการได้ ตัวนี้คือกรอบ บทบาทใหญ่ที่ควรต้องดำเนินการภายใต้กรอบดังกล่าวนั้นในภาคราชการเราจะมี ๓ ส่วนด้วยกัน คือราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในส่วนนี้ก็เห็นว่ากรณีของราชการบริหารส่วนกลางนั้นก็เน้นบทบาทในเรื่องของการเป็นผู้กำหนดยุทธศาสตร์และการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ให้เป็นไปตามแนวทางที่รัฐกำหนดไว้ด้วย กรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของกฎ ระเบียบ มาตรฐาน มาตรการทั้งหลายต่าง ๆ นั้นก็ควรจะต้องเป็นบทบาทของราชการบริหารส่วนกลาง เพื่อจะได้กำหนดเป็นแนวทางให้กับทุกหน่วยไปดำเนินการสานต่อต่อไป แล้วก็รวมทั้งต้องกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายหลักเกณฑ์ที่กำหนดด้วย

ในประเด็นที่ ๓ ที่ราชการบริหารส่วนกลางควรต้องดำเนินการก็คือว่ากรณีที่เป็นเรื่องของการปฏิบัติภารกิจในฐานะผู้ปฏิบัติงาน แล้วก็ควรจะต้องดำเนินการเฉพาะในสิ่งที่เป็นบริการสาธารณะระดับชาติ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องการป้องกันประเทศ เรื่องความมั่นคง เรื่องการต่างประเทศ เรื่องการยุติธรรม การเงิน การคลัง เรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งทำหน้าที่ในเรื่องของการสนับสนุนช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้นะคะ แล้วก็มีการพัฒนาบุคลากรที่ขาดแคลน ทั้งหมดนี้คือกรอบแนวทางที่ราชการบริหารส่วนกลางต้องดำเนินการ สิ่งที่ต้องเน้นย้ำในเรื่องของบทบาทของราชการบริหารส่วนกลาง ก็คือว่ากรณีที่เป็นบทบาทภารกิจที่ภาคส่วนอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท้องถิ่นดำเนินการได้นั้น กรณีเช่นนี้ราชการบริหารส่วนกลางไม่ควรต้องดำเนินการ ควรไปให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการค่ะ

๑๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

วาสนา ๖/๑

ในกรณีที่เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค บทบาทที่ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งไม่ว่าจะเป็นทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ ก็คือว่าทำหน้าที่เป็นตัวแทนของราชการบริหารส่วนกลาง ในการที่จะนำยุทธศาสตร์นั้นไปสู่การขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดได้ขณะ ขณะเดียวกันก็ต้องมีการเชื่อมโยงแผนพัฒนาระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มีการทำงานที่ประสานเชื่อมโยงสนับสนุนกับองค์กรทุกภาคส่วนในพื้นที่ แล้วกรณีที่เป็น งานปฏิบัติการนั้นก็จะเป็นในเรื่องของความมั่นคงภายใน ความเป็นธรรม การแก้ปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชน รวมทั้งบริหารราชการตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ ของจังหวัดและอำเภอ มีหน้าที่ในเรื่องของการกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินการ ของท้องถิ่น และกรณีที่เป็นงานปฏิบัติการนั้นก็ต้องเป็นงานปฏิบัติการที่ท้องถิ่นไม่สามารถ ที่จะดำเนินการได้ สำหรับราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนั้นก็เห็นว่าควรจะต้องกำหนด ให้ชัดเจนไปเลยว่าเป็นหน่วยที่ดำเนินการกิจพื้นฐานที่ต้องทำตามรัฐธรรมนูญกำหนด แล้วก็ป็นหน่วยที่ปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับเรื่องการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนตามที่ กฎหมายกำหนด แล้วก็รวมทั้งขณะเดียวกันก็ต้องมีการดำเนินการทั้งในส่วนที่ได้ มีการผลักดันในเรื่องของบริการสาธารณะที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งที่พร้อมจะรับโอนต่อไปด้วยค่ะ

สำหรับภารกิจนอกจากนี้ก็อาจจะเป็นภารกิจส่วนอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นว่าตัวเองมีความพร้อมที่จะดำเนินการได้เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ด้วย อันนี้ก็คือบทบาทของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่ควรจะต้องดำเนินการ ขณะเดียวกัน ก็เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องดังกล่าวนี้ ก็ได้กำหนดแต่เพียงเรื่องความสัมพันธ์ ของราชการ ๓ ส่วนเท่านั้นเอง แต่ควรจะต้องมีการกำหนดบทบาทและความสัมพันธ์ ของหน่วยงานภาครัฐรูปแบบอื่นด้วย ซึ่งได้แก่ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หน่วยงานอิสระ ทั้งหลาย รวมไปถึงภาคเอกชนและองค์กรชุมชน สไลด์ (Slide) อยู่ในเอกสารหน้า ๑๐ ค่ะ ซึ่งในส่วนนี้เห็นควรที่จะกำหนดว่ากรณีของการที่จะดำเนินการดังกล่าวนี้ เมื่อได้มีการ กำหนดบทบาทภารกิจดังกล่าวให้ชัดเจนแล้วก็ควรจะต้องมีการถ่ายโอนงานหรือไม่ ก็กระจายอำนาจไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานรูปแบบอื่น โดยในกรณีของรัฐวิสาหกิจนั้นก็จะป็นงานบริการสาธารณะที่รัฐลงทุนและสามารถหารายได้ ได้บางส่วน กรณีขององค์กรมหาชนจะเป็นงานบริการสาธารณะที่ไม่แสวงหากำไร กรณีของ หน่วยงานอิสระภายใต้มูลนิธินั้นก็จะเป็นบริการสาธารณะ เศรษฐกิจ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง

ในภาคเศรษฐกิจและการลงทุน ขณะเดียวกันบรรดาบริษัทมหาชนนั้นก็สามารถที่จะมารับมอบแปรรูปในเรื่องดังกล่าวได้ ก็คือเป็นงานบริการสาธารณะที่สามารถระดมทุนแล้วก็หากำไรได้นอกจากนี้ในการดำเนินการก็ควรจะต้องให้ความสำคัญกับภาคเอกชนด้วย ซึ่งในการให้ความสำคัญดังกล่าวนี้อาจจะกำหนดแนวทางได้ว่าสามารถที่จะดำเนินการในบทบาทภารกิจของภาครัฐ ทั้งในรูปแบบของการจ้างเหมา การให้สัมปทานหรือการมีส่วนร่วมในการดำเนินการแทนรัฐ ทั้งหมดนี้คือองค์กรรูปแบบที่ได้มีการกำหนดไว้อย่างเป็นทางการ แต่ขณะเดียวกันเราก็มีอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งสามารถที่จะเอามาดำเนินการแทนร่วมกับภาครัฐได้ นั่นก็คือชุมชนหรือคณะกรรมการตามกฎหมายปกครองท้องถิ่น เช่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน รวมทั้งภาคประชาชน ซึ่งอาจจะออกมาในรูปแบบของสมัชชาพลเมือง องค์กรชุมชนหรือภาคประชาสังคมต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มดังกล่าวนั้นก็เป็กลุ่มหนึ่งที่สามารถที่จะเข้ามาดำเนินการร่วมกับภาครัฐได้ด้วยค่ะ ทั้งหมดนี้ที่นำเสนอเป็นรูปแบบของแนวทางในเรื่องของการจัดความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและองค์กรรูปแบบอื่น แต่ขณะเดียวกันประเด็นเกี่ยวกับเรื่องรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นประเด็นที่ได้มีการพูดกันมากกว่า ขณะนี้รูปของรรัฐวิสาหกิจก็อาจจะไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ตามกรอบข้างต้น ซึ่งในส่วนนี้ก็จำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องต่อไปด้วย ในประเด็นของการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจนั้นเนื่องจากมีคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลังได้พิจารณาไว้แล้ว ก็เห็นควรที่จะดำเนินการตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ค่ะ

ประเด็นที่ ๒ ในเรื่องของการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น กรอบแนวความคิดในเรื่องนี้ก็คือมองว่าในบทบาทเกี่ยวกับเรื่องการใช้อำนาจของราชการทั้ง ๓ ส่วนนั้น ก็ควรต้องยึดโยงอยู่กับกรอบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ขณะเดียวกันก็ต้องมองถึงในเรื่องของหลักการกระจายอำนาจและต้องพิจารณาในเรื่องของการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการปฏิบัติการหรือการบริหารราชการร่วมกับภาครัฐ ฉะนั้นการบริหารราชการในระบบเปิดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และควรจะต้องผลักดันให้เกิดขึ้นในเรื่องของการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งในประเด็นนี้ก็เห็นควรที่จะต้องมีการมีประเด็นในเรื่องของการปฏิรูปในหลายเรื่องด้วยกัน

ประเด็นแรก ก็คือว่าเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวนั้น ก็ควรจะต้องมีการทบทวนบทบาทภารกิจของภาครัฐทั้งหลายที่มีอยู่ว่าเป็นไปตามสอดคล้องกับแนวทางที่ได้เสนอไว้ในประเด็นที่ ๑ หรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ก็ควรจะต้องมีการพิจารณาทบทวนให้ชัดเจนว่าเรื่องใดควรจะต้องเป็นเรื่องที่ใครหรือผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการ ถ้าไม่จำเป็นก็ควรจะต้องมีการยุบเลิกเมื่อหมดความจำเป็นไปด้วย

และนอกจากนี้ในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องการพิจารณาทบทวนบทบาทภารกิจนั้น จะสัมพันธ์กับเรื่องของการที่จะมองว่างานใดควรต้องถ่ายโอนให้ใคร ในประเด็นนี้ก็ควรจะต้องมีการผลักดันเรื่องการถ่ายโอนงานลงไปเพื่อจะทำให้โครงสร้างอำนาจเป็นไปตามภารกิจที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นเรื่องของการถ่ายโอนให้ท้องถิ่น ควรจะต้องเร่งรัดผลักดันการถ่ายโอนให้แก่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นโดยเร็วที่สุด ขณะเดียวกันเพื่อให้งานดังกล่าวที่ท้องถิ่นสามารถที่จะดำเนินการได้ก็จะต้องมีการถ่ายโอนทั้งบุคลากรและงบประมาณลงไปด้วย และเมื่อท้องถิ่นได้มีการรับโอนงาน รับโอนคนและเงินลงไปแล้วท้องถิ่นก็ควรจะต้องมีการไปจัดโครงสร้างและระบบการบริหารให้เหมาะสมต่อไปด้วย

นอกจากนี้ในเรื่องของประเด็นการปฏิรูปในเรื่องนี้อย่างที่ได้นำกราบเรียนไว้ว่า ควรจะต้องดำเนินการเน้นในเรื่องของการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นในการดำเนินการต้องกำหนดให้มีการบริหารงานหรือรูปแบบวิธีการทำงานร่วมกัน ระหว่างภาคราชการทั้ง ๓ ส่วน ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะต้องพยายามสร้างให้เกิดการบูรณาการและความร่วมมือกัน โดยในกรอบตรงนี้เห็นควรที่จะต้องมีแผนพัฒนาเป็นตัวหลักในเรื่องของการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินการและแผนพัฒนาดังกล่าวนั้นต้องผ่านกระบวนการที่ร่วมคิดร่วมทำระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

นอกจากนี้ในแผนดังกล่าวนั้นก็ควรจะต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อเกิดความโปร่งใสแล้วก็เกิดภาระในการทำงานต่อไปด้วย และในขณะเดียวกันก็ต้องมีการสร้างเครื่องมือหรือว่ากลไกในการบูรณาการ เช่น การจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ การกำหนดตัวชี้วัดร่วม เพื่อจะได้ใช้ประกอบในการติดตามประเมินผลว่าภารกิจที่แต่ละส่วนรับผิดชอบนั้นมีผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างไร และขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการตรวจสอบและประเมินผลด้วย

ในอีกประเด็นหนึ่งก็คือว่าในเรื่องของการดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องมีการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจที่แต่ละส่วนดำเนินการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นนั้นควรจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์และเป้าหมายร่วมกัน ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเชิงพื้นที่ตามแผนที่ได้ผ่านการร่วมคิดร่วมทำกันมา

นอกจากนี้กรณีที่จะลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ทุกส่วนราชการจะต้องมีการกำหนดวงเงินงบประมาณที่ดำเนินการในจังหวัดให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้เห็นภาพได้ชัดเจนว่าปัจจุบันงบประมาณได้ลงไปพัฒนาในพื้นที่ส่วนไหน เท่าไร

นอกจากนี้ก็ต้องส่งเสริมรัฐบาลที่เปิดศูนย์พลเมืองโดยจัดช่องทางการสื่อสารกับประชาชนในรูปแบบที่หลากหลายและรับฟังความคิดเห็นตอบกลับมาด้วยเพื่อสามารถที่จะนำเรื่องดังกล่าวนี้มาพิจารณาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อไปได้ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมในการดำเนินภารกิจของรัฐเพื่อเป็นเครือข่าย

และเป็นพันธมิตรในการทำงานร่วมกัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรชุมชน เข้ามาแข่งขันในการจัดบริการสาธารณะแทนรัฐด้วย ทั้งนี้มองเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวนี้จะทำให้ประชาชนได้รับการบริการที่รวดเร็วและขณะเดียวกันก็สามารถที่จะทำให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพต่อไปได้ด้วย

อีกประเด็นหนึ่งที่มองถึงในประเด็นการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตรงนี้ก็คือน่าจะต้องมีการสร้างเอกภาพในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ในระดับพื้นที่ให้เกิดขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับจังหวัดต้องมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด รวมทั้งมีการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการจังหวัด ให้เหมาะสมเพื่อจะได้ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของจังหวัดต่อไปได้ด้วย แล้วก็เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งกลุ่มดังกล่าวนี้เป็นกลุ่มที่มาจากตัวแทนประชาชนทั้งหลายให้มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนภาครัฐและแก้ไขในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพต่อไป ส่วนนี้จะเป็นเรื่องของหากได้มีการดำเนินการแล้วก็สามารถที่จะทำให้ในเรื่องของโครงสร้างอำนาจนั้นเป็นไปตามขอบเขตที่เหมาะสมต่อไปด้วย และเมื่อได้มีการปฏิรูปทั้งในเรื่องของการกำหนดขอบเขตความสัมพันธ์การบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิรูปในเรื่องของโครงสร้างอำนาจ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะสัมพันธ์กับเรื่องระบบการทำงานด้วย ก็จะต้องโยงไปในเรื่องของการจัดโครงสร้างส่วนราชการ เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้ทางคณะกรรมการมาก็เห็นควรว่าควรจะต้องมีการปฏิรูปโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม ควบคู่ไปด้วย ซึ่งในกรอบของการปฏิรูปโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม นั้น ก็เห็นควรว่าควรจะต้องมีการทบทวนบทบาทภารกิจ ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก -----

สำหรับแนวทางก็ได้มีการนำเรียนไว้ใน ๒ ประเด็นแรกแล้ว ขณะเดียวกันก็ต้องให้ความสำคัญกับภารกิจที่เป็นบริการสาธารณะเป็นลำดับแรกที่ยังอยู่ในการดำเนินการของภาครัฐเอง และมอบให้ภาคส่วนอื่น ๆ ไป โดยในส่วนนี้บทบาทของภาครัฐต้องมาเน้นในเรื่องของการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการบริการที่ส่งมอบด้วย แล้วก็มีการทบทวนการจัดโครงสร้างส่วนราชการให้เหมาะสมกับบทบาทภารกิจที่กำหนดไว้ และขณะเดียวกันต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่จะได้มีการกำหนดต่อไปด้วย

และประเด็นที่สำคัญก็คือว่าในปัจจุบันได้มีหน่วยงานส่วนกลางไปปฏิบัติงานอยู่ในภูมิภาคเป็นจำนวนมาก แล้วก็ก็เป็นประเด็นที่มีการพูดกันอย่างมากมาย ทั้งในเรื่องของอำนาจในการบังคับบัญชา ในการบริหารสั่งการ แล้วก็ขณะเดียวกันมีผลทำให้โครงสร้างส่วนราชการมีจำนวนมากมาย ในส่วนนี้คณะกรรมการก็เห็นควรว่าควรจะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงหน่วยงานส่วนกลางที่ไปปฏิบัติงานในภูมิภาคให้เป็นไปตามกรอบโครงสร้างที่ได้นำเสนอข้างต้น และควรจะต้องกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเลยว่าจะต้องมีการยุบเลิกหรือปรับลดหน่วยงานของราชการส่วนกลางที่ไปตั้งอยู่ในภูมิภาคให้เหลือเฉพาะเท่าที่จำเป็นจริง ๆ ต่อการปฏิบัติภารกิจ ซึ่งไม่อาจมอบให้ภูมิภาคดำเนินการแทนหรือไม่สามารถถ่ายโอนให้ท้องถิ่นรับไปดำเนินการได้ ซึ่งในกรณีเช่นนี้ก็ไม่ใช่ว่าตั้งแล้วตั้งเลย กรณีเช่นนี้เห็นควรว่าการจัดตั้งนั้นต้องมีความคุ้มค่าด้วย ฉะนั้นในส่วนนี้ควรจะต้องมีการประเมินความคุ้มค่าแห่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นประจำทุกปีด้วย

แล้วก็นอกจากนี้ในเรื่องของการจัดส่วนราชการประจำจังหวัด ขณะนี้เรามีส่วนราชการประจำจังหวัดอยู่มากมาย กระทรวงหนึ่งก็จะมีหลายส่วนราชการที่ลงไปอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ในส่วนนี้ก็ควรจะต้องมีการออกแบบการจัดส่วนราชการประจำจังหวัดที่เป็นตัวแทนของกระทรวงที่แท้จริงในราชการบริหารส่วนภูมิภาคด้วย และสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับเรื่องการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ก็คือต้องเร่งรัดการกระจายอำนาจถ่ายโอนงาน ถ่ายโอนคน แล้วก็ขณะเดียวกันก็ต้องสัมพันธ์กับเรื่องการมอบอำนาจให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย ทั้งหมดนี้คือกรอบแนวทางในการปฏิรูปเกี่ยวกับเรื่องโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจและการบริหารส่วนกลางและการปฏิรูปโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม สำหรับประเด็นเรื่องการปฏิรูปการบริหารทรัพยากรบุคคล ขอกราบเรียนเชิญท่านสุชาติค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เรียนเชิญครับ

นายสุชาติ เวโรจน์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ข้อเสนออีกประการหนึ่งของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวกับการปรับระบบโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินก็คือเรื่องการบริหารงานบุคคลที่จะต้องดำเนินการควบคู่เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่การบริหารราชการมากที่สุด ในส่วนของข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิรูประบบบริหารงานบุคคลนั้นมีข้อเสนอทั้งหมด ๖ ข้อด้วยกันที่เป็นข้อเสนอที่สมควรที่จะนำมาบรรจุลงไปในรัฐธรรมนูญและกฎหมายระเบียบข้าราชการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการบังคับใช้ ซึ่งข้อเสนอทั้ง ๖ ข้อนั้นมาจากปัญหาสำคัญ ๓ ประการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยเฉพาะจะเกี่ยวโยงกับระบบคุณธรรมและจริยธรรมในราชการ โดยจะขอกราบเรียนดังต่อไปนี้

ปัญหาข้อแรก เป็นปัญหาที่มาจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการโดยระบบคุณธรรม ในมาตรา ๒๐๗ ของร่างรัฐธรรมนูญ โดยคาดหวังว่ากลไกทางรัฐธรรมนูญเช่นนี้จะสามารถทำให้การแต่งตั้งข้าราชการนั้นเป็นไปตามระบบคุณธรรมได้ เรื่องนี้ขอเรียนว่าการกำหนดให้มีกลไกในการแต่งตั้งข้าราชการตามระบบคุณธรรมนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการที่จะทำการแต่งตั้งข้าราชการนั้นเป็นไปตามระบบคุณธรรมเท่านั้น แต่ว่าตัวกลไกหรือคณะกรรมการเช่นนี้มีใช่เป็นสาระสำคัญ แต่ว่าสาระสำคัญนั้นจะอยู่ที่ว่ามันจะต้องมีตัวหลักเกณฑ์การแต่งตั้งข้าราชการที่มีความเป็นธรรม -----

เพราะว่าถ้าหลักเกณฑ์มีความเป็นธรรมแล้ว ไม่ว่าจะกลไกหรือคณะกรรมการใดนำหลักเกณฑ์ไปใช้ ผลการพิจารณาตามเกณฑ์ก็จะออกมาอย่างเป็นธรรม แต่ว่าถ้าหลักเกณฑ์ไม่มีความเป็นธรรม การมีคณะกรรมการก็จะไม่เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงเสนอให้มีการเพิ่มเติมหลักการนี้ลงไปในรัฐธรรมนูญเพื่อที่จะประกันความเป็นธรรมให้กับข้าราชการ เพราะว่าองค์กรกลางบริหารงานบุคคลซึ่งเป็นองค์กรผู้กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งโยกย้าย และการบริหารงานบุคคลต่าง ๆ นั้น ไม่ว่าจะ เป็น ก.พ. หรือกรรมการตำรวจ กรรมการข้าราชการครู ล้วนแต่มีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นฝ่ายการเมืองนั้นเข้ามาเป็นประธาน ฉะนั้นโอกาสที่ระบบคุณธรรมจะถูกกลืนโดยประธาน โดยฝ่ายการเมืองพวกนี้เข้ามายุ่งเกี่ยวนั้นก็จะเป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นการกำหนดหลักเกณฑ์นี้ลงไปในรัฐธรรมนูญก็จะเป็นหลักประกันประการหนึ่งในการที่จะป้องกันระบบคุณธรรม อันนี้เป็นปัญหาข้อแรกนะครับ

ส่วนปัญหาข้อที่ ๒ นั้น ในมาตรา ๒๐๗ วรรคสี่ของร่างรัฐธรรมนูญนั้น ได้เขียนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการโดยระบบคุณธรรม โดยพิจารณาเฉพาะตำแหน่งปลัดกระทรวง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วปัญหาการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการที่ไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรมนั้นมีใช่มีเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับ ปลัดกระทรวงเท่านั้น ยังมีข้าราชการระดับอื่น รวมทั้งข้าราชการประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็น ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจ ก็ล้วนแต่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ตามระบบคุณธรรม การให้มีคณะกรรมการแต่งตั้งตามระบบคุณธรรมเฉพาะปลัดกระทรวงนั้น จึงเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ครบถ้วน อันนี้เป็นประเด็นปัญหาข้อที่ ๒

ส่วนประเด็นปัญหาข้อที่ ๓ ก็คือมาจากกรณีที่ข้าราชการบางส่วนนั้นยังขาดจิตสำนึกที่จะเสียสละให้กับงานราชการอย่างแท้จริง ปัญหาข้อที่ ๓ นี้มาจากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนไม่ยอมเสียสละให้กับงานราชการ โดยเฉพาะหากจะมีการปรับ บทบาทหรือมีการเกลี้ยอัตรากำลัง มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงสถานที่ทำงาน ข้าราชการ บางส่วนเหล่านี้จะอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะไม่ยอมทำตามที่ข้าราชการประสงค์ ตัวอย่าง ที่เห็นได้ชัดเมื่อไม่นานมานี้ก็คือกรณีการโอนตำรวจดับเพลิงจากตำรวจนั้นมาไว้ที่ กรุงเทพมหานคร ปรากฏว่างานดับเพลิงนั้นได้มีการโอนมาเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เรียบร้อยแล้ว แต่ตำรวจดับเพลิงซึ่งสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นไม่ยอมโอนตามมา

ซึ่งสุดท้ายก็เป็นปัญหาในการหาคนมาทำงาน ซึ่งทำให้ราชการเสียหาย เหตุที่ข้าราชการบางส่วนสามารถที่จะอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ไม่ยอมร่วมมือกับราชการนี้ได้ก็เพราะว่า มาจากรัฐธรรมนูญเมื่อปี ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑ บัญญัติข้อจำกัดสิทธิเสรีภาพของข้าราชการไว้เฉพาะ ๔ เรื่องเท่านั้น ก็คือเรื่องการเมือง เรื่องสมรรถภาพ เรื่องวินัยแล้วก็เรื่องจริยธรรมเท่านั้น ไม่ได้เขียนจำกัดสิทธิข้าราชการให้ครอบคลุมไปถึงเรื่องของการเกลี้ยอัตรากำลังเพื่อประโยชน์ของราชการในด้านประสิทธิภาพของราชการ อันนี้ก็เป็นปัญหาข้อที่ ๓

ปัญหาทั้ง ๓ ข้อนี้เป็นประเด็นหลักสำคัญที่เป็นที่มาของข้อเสนอที่เป็นหลักการในด้านการบริหารงานบุคคล ๖ ข้อที่สมควรที่จะนำมาบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญ และในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการยั่งยืนในการบังคับใช้กฎหมาย

หลักการข้อแรกก็คือหลักเกณฑ์การสรรหา กลั่นกรอง หรือแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งต้องมีความเป็นธรรมและมีตัวชี้วัดความเหมาะสมในเชิงปรนัยและสามารถนำมาใช้อธิบายความเหมาะสมของผู้ได้รับการแต่งตั้งได้อย่างสมเหตุสมผล อันนี้เป็นสาระของหลักการที่สมควรที่จะใส่ลงไปในรัฐธรรมนูญด้วยเพื่อที่จะเป็นการบังคับให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลนั้นจะต้องทำหลักเกณฑ์ที่ชี้วัดและสามารถอธิบายความเหมาะสมของบุคคลได้ เพื่อที่จะเป็นการแก้ปัญหาข้อที่ ๑ ที่กล่าวมาในตอนแรก

ส่วนหลักการข้อที่ ๒ ก็คือการกำหนดให้มืองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรม ในรัฐธรรมนูญขึ้นมาเพื่อที่จะเป็นกลไกในการตรวจสอบการใช้อำนาจการลงโทษทางวินัย ของข้าราชการและการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งถ้ากำหนดหลักการนี้ ลงไปในรัฐธรรมนูญก็จะเป็นการประกันความเป็นอิสระ แล้วก็เป็นการป้องกันไม่ให้ ฝ่ายการเมืองนั้นมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนะครับ

การกำหนดให้มืองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมในรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่ของใหม่ เพราะว่าหลักการนี้ได้เคยถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับเก่า คือเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในมาตรา ๒๘๘ ซึ่งเป็นเรื่องการบริหารงานส่วนท้องถิ่น เหตุที่ต้องกำหนดลงไปในรัฐธรรมนูญ ในตอนนั้นก็เพื่อเป็นหลักประกันในความมั่นคงและความเป็นอิสระของกรรมการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายการเมืองอาศัยเสียงข้างมากในสภาแก้กฎหมาย ยุบ เลิกหรือ เปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ได้ง่าย ๆ ซึ่งตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้น กลับไม่มีหลักการอันนี้อยู่ จึงเห็นสมควรที่จะนำหลักการเช่นนี้ใส่ลงไปในร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่ด้วยนะครับ

ส่วนในข้อที่ ๓ เป็นหลักการที่จะต้องคำนึงควบคู่ไปกับระบบคุณธรรม ก็คือเป็นหลักการที่แต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการที่นอกจากจะต้องคำนึงถึงระบบคุณธรรม แล้วหลักการตั้งคนให้ตรงกับงาน หลักการตั้งคนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิภาพ แก่องค์กรนั้นก็จำเป็นจะต้องนำมาคำนึงเพื่อให้เกิดสภาพบังคับ แล้วก็ประโยชน์สูงสุดด้วยนะครับ อันนี้เป็นหลักการข้อที่ ๓

และหลักการข้อที่ ๔ นั้นก็คือให้มีคณะกรรมการประจำกระทรวงดำเนินการ แต่งตั้งข้าราชการระดับอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเทียบเท่าโดยระบบคุณธรรม หลักการ ข้อที่ ๔ นั้นเมื่อมีการกำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการตามระบบ คุณธรรมในระดับปลัดกระทรวงในร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ควรที่จะให้ข้าราชการระดับอื่นที่ถูก แต่งตั้งโดยฝ่ายการเมืองได้มีโอกาสที่จะมีคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งตามระบบ คุณธรรมเช่นนี้บ้าง โดยตามหลักการนี้ได้เสนอให้มีคณะกรรมการประจำกระทรวงต่าง ๆ ทั้ง ๒๐ กระทรวง ที่จะมีอำนาจในการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการในระดับอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเทียบเท่า โดยใช้ระบบคุณธรรม โดยกลไกเหล่านี้อาจจะไม่จำเป็นต้องใส่ในรัฐธรรมนูญ เพียงแต่ขอให้อำนาจลงไปในกฎหมายระเบียบข้าราชการต่าง ๆ นะครับ

หลักการข้อที่ ๕ เป็นหลักการที่ห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุกระดับ แทรกแซงการปฏิบัติราชการและการบริหารงานบุคคล พร้อมกำหนดบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนด้วย หลักการข้อที่ ๕ นี้เป็นไปตามหลักการเดิมที่บัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว ในมาตรา ๒๖๖ และมาตรา ๒๖๘ ที่ห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุกระดับเข้ามาแทรกแซงการปฏิบัติราชการ และการบริหารงานบุคคล พร้อมกับมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนไว้ด้วย ซึ่งตามร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่นั้นกลับไม่มีข้อความดังกล่าว ไม่ทราบว่าเพราะเหตุผลใด ซึ่งคณะกรรมการ การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเห็นว่าหลักการเช่นนี้สมควรที่จะนำไปใส่ลงใน ร่างรัฐธรรมนูญเช่นเดิมเพื่อเป็นการประกันความเป็นกลางทางการเมืองของข้าราชการ

และหลักการข้อสุดท้ายเป็นข้อที่ ๖ ซึ่งเป็นหลักการที่เพิ่มเติมเข้ามา เพื่อป้องกันมิให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหยิบยกลิทธิตามรัฐธรรมนูญส่วนตัวขึ้นมาอ้าง เพื่อไม่ให้ความร่วมมือกับราชการ หลักการนี้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นได้กำหนดเอาไว้ ในมาตรา ๓๑ แต่จำกัดสิทธิของข้าราชการไว้เพียง ๔ เรื่อง ก็คือเรื่องการเมือง เรื่องสมรรถภาพ เรื่องวินัย และเรื่องจริยธรรมเท่านั้น คณะกรรมการการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน จึงเห็นว่าสมควรที่จะบัญญัติเพิ่มโดยกำหนดในเรื่องของการเกลี้ยอัตรากำลังเพื่อปรับบทบาท และปรับภารกิจของรัฐ เป็นข้อจำกัดเพิ่มเติมขึ้นมาอีกข้อหนึ่ง ทั้งหมดนี้เป็นข้อเสนอหลักการ ในการบริหารงานบุคคลที่คณะกรรมการการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเสนอแนะครับ

๒๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

คืนสนธิ์ ๑๑/๑

นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ เพื่อให้สมบูรณ์การนำเสนอของท่านประธานอนุกรรมาธิการปฏิรูปโครงสร้างและระบบทรัพยากรภาครัฐกับทางอนุกรรมาธิการที่ได้กรุณานำเสนอไปแล้วนั้นเป็นภาพรวมของแนวคิดในการที่จะนำเสนอเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบของการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน แต่ว่ากระบวนการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินที่จะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนนั้น มันจะต้องมีการกระทำ มีการดำเนินการควบคู่กันไปกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นอย่างที่ผมได้นำกราบเรียนไปตั้งแต่ตอนต้นแล้วด้วยว่าเราไม่สามารถที่จะจำกัดการศึกษาอยู่แค่การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นเท่านั้น เพราะว่ากระบวนการปฏิรูปการบริหารราชการระบบราชการที่ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนนั้น มันจะต้องมีการปฏิรูปให้มันครอบคลุมไปทั้งในเรื่องของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น การบริหารทรัพยากรบุคคล แล้วก็เรื่องของการบริหารการปฏิรูประบบงบประมาณ ซึ่งทางคณะกรรมาธิการได้นำเสนอต่อที่ประชุมนี้ไปแล้วพร้อม ๆ ไปด้วยการปรับปรุงกฎหมายแล้วก็การวางระบบงานใหม่ซึ่งจะเป็นวาระที่จะนำเสนอหลังจากที่วาระนี้ได้รับฟังการอภิปรายให้ข้อเสนอแนะจากที่ประชุมแห่งนี้แล้ว แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปฏิรูปไม่ว่าจะเป็นเรื่องของงบประมาณไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปฏิรูปโครงสร้างหรือว่าอำนาจในการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นหรือว่ารวมไปถึงเรื่องของการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งที่ประชุมแห่งนี้ได้กรุณาให้ความสำคัญแล้วก็ให้ความสนับสนุนที่จะดำเนินการต่อไปนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบวกด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะเข้ามามีส่วนของการบริหารงานภาครัฐ

ในส่วนสุดท้ายที่ผมอยากจะนำกราบเรียนก็คือว่าสิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไปในการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอันนี้ก็รวมไปถึงเรื่องอื่น ๆ ที่หลังด้วย เพื่อที่จะให้มันเป็นไปตามข้อเสนอที่ทางคณะกรรมาธิการและอนุกรรมาธิการได้นำเสนอต่อที่ประชุมแห่งนี้แล้ว สิ่งที่จะต้องทำต่อไปก็คือการที่จะต้องมีการแก้กฎหมายหรือว่าปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินนะครับ มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง

กระทรวง ทบวง กรม ถ้าหากว่าจะต้องมีการยุบเลิกหรือว่าลดจำนวนของส่วนราชการ ในโครงสร้างของการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือว่าในส่วนเกี่ยวกับของการบริหาร ทรัพยากรบุคคลนั้นก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือนและข้าราชการประเภทอื่นด้วยนะครับ อย่างที่ท่านอนุกรรมการ ได้เสนอไปแล้วว่าปัญหาในเรื่องของการบริหารทรัพยากรบุคคลในภาครัฐนั้นไม่ได้จำกัด อยู่เฉพาะในส่วนของข้าราชการพลเรือนเท่านั้น แต่ว่าปัญหาที่มันเกิดขึ้นในขณะนี้มันเลย ไปถึงในเรื่องของความเหลื่อมล้ำ ความไม่เป็นธรรมกันในระหว่างข้าราชการประเภทต่าง ๆ ด้วย เพราะฉะนั้นก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดูแลนะครับ ในส่วนนี้ขออนุญาตยกตัวอย่าง นิดหนึ่งว่าในประเทศสหรัฐอเมริกาแต่เดิมนี่เขาก็มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ที่เรียกว่า ซีวิล เซอร์วิส คอมมิชชัน (Civil Service Commission) เหมือนกันนะครับ แต่ว่าตอนหลังเขาก็ได้มีการปรับปรุงองค์กรของเขาเป็นออฟฟิศ ออฟ เพอร์ซันแนล แมเนจเมนต์ (Office of Personal Management) ก็คือเป็นสำนักงานว่าด้วยการบริหารงานบุคคลโดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นเขาก็จะสามารถที่จะดูแลได้กว้างกว่าในเรื่องของระบบราชการพลเรือน เพียงอย่างเดียว ตรงนี้ก็ป็นแนวทางที่อยู่ในการศึกษานะครับ เพราะว่าอย่างที่ ได้กราบเรียนแล้วว่าในเรื่องของการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเป็นเรื่องที่เป็น กระบวนการต่อเนื่องที่จะต้องดำเนินการต่อไปนะครับ กระผมขอกราบพระคุณและขอรับฟัง ความคิดเห็นครับ ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ ท่านประธานกรรมการ จากนั้นก็จะเป็นเวลาของสมาชิกอภิปรายท่านละประมาณไม่เกิน ๕ นาที และผมหารือนิดหนึ่งเพราะว่าสมาชิกยังลงชื่อไม่มาก แต่วันนี้มีอะไรผิดปกติกับตัวเลข เพราะสมาชิกระบุมาเลยว่าขอลำดับที่เท่าไร แล้วมันทำไม่ได้ มันจะลำดับอย่างนี้นะครับ คุณเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล อาจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ พอถึงคุณหอมพรพันธุ์บอกขอลำดับที่ ๕ อาจารย์สืบทองบอกขอลำดับที่ ๗ คุณฉวีลวดดี บุรีกุล ขอลำดับที่ ๑๐ ตอนนี้มีแค่ ๗ คน อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ขอลำดับที่ ๓ เกิดอะไรขึ้นไม่ทราบ ผมจะเรียกตามเวลาที่ท่านระบุมาจะไม่สนใจลำดับที่ขอนะครับ เพราะมันจะทำได้ แล้วก็คุณเตือนใจ สิ้นธุวนิก ตามลำดับ เชิญคุณเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล ก่อนครับ

นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เดชฤทธิ์ ปัญจะมูล จังหวัดปราจีนบุรี จากการที่ได้รับฟังคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ได้กรุณาเรียนชี้แจงให้กับทางสภาปฏิรูปแห่งชาติได้รับฟังตรงนี้ไปแล้วนะครับ ก็ดูจากโปรไฟล์ (Profile) ของคณะกรรมการ ก็ปรากฏว่าหลาย ๆ ท่านส่วนใหญ่แล้วก็จะเดินอยู่บนพรม แต่ยังดีครับที่ท่านได้กรุณาก็มหันหลังมองดิน แล้วก็ผสมผสานบูรณาการกับทางท่านที่เติบโตเกิดมาจากดิน กินอยู่รู้สุขทุกข์ของชาวบ้านมาผสมผสาน มาบูรณาการ เพราะฉะนั้นรายงานฉบับนี้ทั้ง ๒ วาระ ไม่ว่าจะป็นวาระที่ ๓ หรือวาระที่ ๕ นั้น ค่อนข้างจะผสมกลมกลืน แล้วก็ดูแล้วน่าจะเป็นประโยชน์กับพี่น้องประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ก็ต้องขอชื่นชมตรงนี้ไว้ส่วนหนึ่งนะครับ

ประเด็นที่พี่น้องชาวบ้านผมถามมานะครับว่า ๑๓ ปีที่ผ่านมาเนี่ยท่านเอา ประมง เอาสรรพสามิต เอาปศุสัตว์ของเขาไปไว้ที่ไหน เพราะเวลาที่หมูเห็ดเป็ดไก่ วัวควาย เจ็บไข้ได้ป่วย เขาจะต้องเดินทางไปถึงสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดซึ่งอยู่ในพื้นที่จังหวัด ในขณะที่ในพื้นที่ของอำเภอไม่มีเลย กุ้งหอยปูปลาตายหรือลอยหัว เขาก็จะต้องเดินทางไปจังหวัดเช่นเดียวกันครับ ในพื้นที่ที่มีป่าไม้ มีการบุกรุกหรือไม่บุกรุก หรือมีการสับสนระหว่าง จะบุกรุกหรือไม่บุกรุก เป็นที่ป่าหรือไม่ใช่ที่ป่า อย่งไรก็ตามก็ต้องเดินทางมาที่จังหวัด สิ่งเหล่านี้เขาถาม พี่น้องถามว่า ๑๓ ปีที่ผ่านมา เขาจะต้องเดินทางมาถึงขนาดนี้เขี้ยวหรือมาที่จังหวัด แทนที่จะให้การบริการกับประชาชนในพื้นที่ นี่คือนี่ที่เขาถามมา เพราะฉะนั้นจึงสอดคล้องกับการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินในครั้งนี้ สังเกตดูจากการปฏิรูป

ซึ่งจะมีข้าราชการประมาณ ๒,๒๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งจริง ๆ แล้วน่าจะรวบรวมและรวบรวม ไปถึงทุกกระทรวง ทบวง กรม แต่ผมไม่แน่ใจว่าการปฏิรูประบบบริหารราชการตรงนี้จะแตะ ไปถึงกระทรวงกลาโหมหรือกระทรวงยุติธรรมในส่วนของศาลบ้างหรือเปล่า ผมว่าบางเรื่อง ก็น่าจะเอามาใช้ให้เป็นประโยชน์ จะได้เกิดมาตรฐานและเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน สำหรับโครงสร้างที่คณะกรรมการได้นำเสนอนั้นผมเห็นว่าถูกต้องดีแล้วครับ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น สำหรับส่วนกลางซึ่งเพิ่ม ออกมาแล้วก็เข้าไปอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดในส่วนของภูมิภาคเป็นพันหน่วย ตรงนี้ก็ควร จะต้องไม่ลด ไม่เลิก ก็คงจะต้องยุบ แล้วก็รวบรวมเข้ามาอยู่ในส่วนของภูมิภาคกันเถอะครับ กราบเรียนอย่างนี้ครับว่าผมได้คุยกับพี่น้องที่เป็นข้าราชการส่วนกลางแต่ไปอยู่ในภูมิภาค ในเรื่องของความเหลื่อมล้ำ เขายังมีครับ เขาบอกว่าเป็นข้าราชการที่อยู่ในภูมิภาค แต่สังกัด ส่วนกลางนี้ พอเวลาพิจารณาขณะนี้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์นะครับ เมื่อก่อนนี่คิดเป็นชั้น ชั้นครึ่ง และ ๒ ชั้น อันนี้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์นี้ส่วนกลางเอาไปรับประทานหมด เขาบอกอย่างนั้นนะครับ -----

๒๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ภาวดี ๑๓/๑

แต่ส่วนที่อยู่ทำงานในภูมิภาคเหมือนกับเป็นข้าวนอกนา เพราะฉะนั้นตรงนี้จะเกิดความเหลื่อมล้ำ เขาบอกว่าขอลกลับไปอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัด ขอลกลับไปอยู่กับภูมิภาคเหมือนเดิม ไปอยู่กับ หัวหน้าส่วนราชการจังหวัดที่เรียกว่าจังหวัดเหมือนเดิมบ้างได้ไหมครับ นั่นคือส่วนหนึ่งในส่วนเรื่องของการบริหารงานบุคคล ก.พ. เองขณะนี้เน้นในเรื่องของอาวุโสเป็นอันดับแรก ซึ่งก็ถูกต้องละครับ เพราะว่าความอาวุโสของระบบราชการก็คงจะต้องมี แต่มีใช้นั้นเป็นอันดับที่ ๑ เพราะมีฉะนั้นแล้วจะเกิดปัญหาคือแก่เพราะกินข้าว เต่าเพราะอยู่นาน ผลงานไม่ต้องมีความดีไม่ต้องปรากฏ ทำหน้าที่ชื่อ ๆ ตาใส ๆ ประเดี๋ยวก็ได้ขึ้น ประเดี๋ยวก็ได้ตำแหน่ง เพราะถือว่าไม่มีพิษไม่มีภัย ส่วนพวกที่ยันตั้งใจทำงานอาจจะล้มบาตเจ็บแล้วก็ล้มหายตายจากไปเองนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่าในเรื่องของระบบการบริหารงานบุคคลตรงนี้น่าจะต้องใช้ระบบคุณธรรมที่ชัดเจน และมีให้อยู่ในระดับของปลัดกระทรวงลงมาเท่านั้น น่าจะต้องจากพื้นฐานจากรากฐานข้างล่างขึ้นมาเลย ผมยกตัวอย่างเมื่อตอนที่พิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญ เรามีการพิจารณาได้นำเสนอไปแล้วว่าควรจะเริ่มมาจากข้าราชการระดับเบื้องล่าง สมมติว่าเข้าเส้นสตาร์ท (Start) เหมือนกัน ๑๐๐ คนแรกนี่พอถึง ๑ ปีทุกคนจะต้องรู้แรงค์กิง (Ranking) ของตัวเองว่าอยู่ลำดับที่เท่าไร ไม่ว่าจะเป็ลำดับที่ ๑ หรือลำดับที่ ๑๐๐ ปีต่อไปก็ต้องลำดับต่าง ๆ เพราะพวกนี้จะต้องขยับ เพราะมีคณะกรรมการพิจารณา มีหลักเกณฑ์ มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน ถ้าสมมติว่าข้าราชการซึ่งทำงานอยู่กับพี่น้องประชาชนก็เอาหลักเกณฑ์ของตัวชี้วัดประเมินกัน ๓๖๐ องศาเลยครับ ตั้งแต่ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน พี่น้องประชาชน วัฒวาอาราม โรงเรียนต่าง ๆ มาพิจารณาให้คะแนนกันตรงนี้แล้วก็จัดลำดับ ขณะนี้ท่านประธานครับ มีปัญหาอย่างบางกรม มีนายอำเภอแหวนเพชร ปลัดแหวนทอง ปรากฏว่าเอาไปใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้เลย เพราะไม่ได้เอาสิ่งเหล่านี้ซึ่งเป็นผลงาน เป็นเรื่องที่เขาอุตสาหัห์ทุ่มเทและตั้งใจมาเอามาเป็นตัวชี้วัดในการทำงาน แทนที่นายอำเภอแหวนเพชร จะได้มีโอกาสขึ้นไปเป็นปลัดจังหวัดโดยเร็วที่สุด เพราะเนื่องจากทุ่มเท มีการประเมิน มีการชี้วัดมาจากพี่น้องประชาชน ประเมินกัน ๓๖๐ องศาแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่ได้มีประโยชน์อะไรเลยครับ สุดท้ายก็เกษียณในตำแหน่งนายอำเภอนะครับ ผู้ที่ทำงานร่วมกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์มาตลอดเวลาก็ไม่ได้มีผลงานอะไรที่เกิดขึ้น แล้วก็เป็นมรรคผลสำหรับที่จะก้าวเข้าสู่ความก้าวหน้า บางคนรับราชการในระยะเวลา ๒๔ ปีได้ ๒ ชั้นถึง ๑๕ ครั้ง ๑๖ ครั้งก็ไม่ได้เกิดประโยชน์อะไร สิ่งเหล่านี้ครับทางคณะกรรมการมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

๒๘

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ภาวดี ๑๓/๒

ควรจัดปฏิรูปตรงจุดนี้แล้วก็สร้างหลักเกณฑ์ สร้างตัวชี้วัดตรงจุดนี้ขึ้นมาให้เป็นมาตรฐานว่ามีตัวชี้วัดอย่างไรแล้ว สิ่งที่ทำไปพอถึงปีมีการขยับอันดับขึ้นมา คนที่อยู่ในระดับ ๑๐๐ สมมุตินะครับ คนที่อยู่อันดับที่ ๑๐๐ สามารถที่จะก้าวเข้าไปสู่เป็นในอันดับ ๑ ได้ถ้าเขามีความทุ่มเทแล้วก็ทำงานด้วยสุดชีวิตจิตใจ ลำดับต่าง ๆ เหล่านี้ครับ แล้วสมมุติอย่างโรงเรียนนายอำเภออย่างนี้ ถ้าสมมุติว่าปลัดอำเภอ ๑๐๐ คน ๑๐๐ คนนี้จัดแรงค์กิงขึ้นมาแล้วสมมุติว่า ๑-๒๐ ที่จะต้องเข้าโรงเรียนนายอำเภอ คนที่อยู่อันดับที่ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ในปีต่อไป ถ้าคิดว่าปีหน้าเขาจะเข้าโรงเรียนนายอำเภอเขาจะต้องพยายามทำงานอย่างเต็มที่ที่สุดเพื่อที่เขาจะได้อยู่ในลำดับภายใน ๑-๒๐ แล้วก็เป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจนตรงนี้ว่า ๑-๒๐ พอถึงปีต่อไปก็ยกทั้งชุดนี้เข้าโรงเรียนนายอำเภอนะครับ ซึ่งอันนี้ผมเปรียบเทียบให้ใกล้เคียงกันกับส่วนราชการอื่นก็เช่นเดียวกันจะได้ไม่ต้องเกิดการวิ่งเต้นเข้าไปหานักการเมือง ไม่ต้องวิ่งไปหาผู้หลักผู้ใหญ่ที่จะต้องสร้างความหนักใจว่าเด็กของคนนั้น เด็กของคนนี้ ซึ่งมันเป็นวัฒนธรรมภายใต้บริบทของสังคมไทยอยู่แล้ว ซึ่งจะต้องมีการล็อบบี้ (Lobby) มีการวิ่งเต้นกัน แล้วก็สุดท้ายมาก็คือมีการทุจริตในเรื่องของการสอบ ในเรื่องของการเรียกรับเงินในเรื่องอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ นั่นคือสิ่งเหล่านี้แทนที่ข้าราชการจะวิ่งเข้าไปหาประชาชนไปยึดโยงอยู่กับประชาชน แต่กลับไปยึดโยงอยู่กับนักการเมือง ซึ่งผลที่ออกมา ก็จะเป็นอย่างนี้ครับ เพราะฉะนั้นขออีกเรื่องหนึ่งครับท่านประธาน ในเรื่องของงบประมาณก็เช่นเดียวกัน

๒๙

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อริสา ๑๔/๑

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เรากลับมาอยู่ใน
กติกา ๕ นาที

นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล : ครับผมขออนุญาตเป็น ๒ วาระครับท่านประธาน

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ยัง วาระที่ ๒
ยังไม่ได้รายงานครับ

นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล : หรือครับ ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวผม

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : นี่วาระแรกครับ

นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล : อย่างนั้นผมขอสรุปตรงนี้ แล้ววาระที่ ๕ ผมไม่ขอ
อภิปรายครับ สำหรับในเรื่องของงบประมาณ ท่านประธานครับ ผมอยากจะให้ทาง
กรรมาธิการสร้างหลักเกณฑ์ตรงนี้ขึ้นมาว่างบประมาณน่าจะมาจากหมู่บ้าน เป็นแผนนะครับ
แผนของหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล อำเภอ แล้วก็เข้ามาสู่จังหวัด โดยเฉพาะถ้าผ่านมาจากชุมชน
ผ่านมาจากหมู่บ้าน ผ่านมาจากตำบลแล้วนี่ นั่นคือประชาคมดี นั่นคือประชาสังคม นั่นคือสิ่งที่
พี่น้องประชาชนทุกคนเห็นพ้องต้องกันแล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อเข้ามาสู่อำเภอ เข้ามาสู่จังหวัดแล้ว
กรรมการในระดับจังหวัด คือ กบจ. คงจะไม่อาจที่จะเข้าไปแก้ ไปไข ไปเปลี่ยนได้
รวมตลอดไปถึงงบประมาณของกลุ่มจังหวัดด้วยเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นมันจะเกิดตรงนี้
ท่านประธานครับ สมมติว่าจังหวัดหนึ่งได้งบประมาณ ๑๕๐ ล้านบาท ก็จะมีนักการเมือง
เข้ามาขอเอี่ยว ขอครึ่งหนึ่ง ก็ประมาณ ๗๕ ล้านบาทเพื่อเอาไปทำโครงการ เขาบอกว่า
เขาก็มีจะต้องไปหาเสียงกับพี่น้องประชาชนเหมือนกัน นี่คือปัญหา แล้วก็ไปถึงกลุ่มจังหวัด
คือแทนที่กลุ่มจังหวัดจะไปมองกันว่าเป็นโครงการอะไรก็ได้ที่เป็นของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด
สมมติ ๕ จังหวัด หรือ ๖ จังหวัด ใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งหมดทั้ง ๕-๖ จังหวัด
แต่กลับกลายเป็นการแบ่งเค้กกัน สมมติว่า ๒๕๐ ล้านบาท ในงบประมาณของกลุ่มจังหวัด
มีอยู่ ๕ จังหวัดก็แบ่งกันจังหวัดละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
เพราะฉะนั้นก็ฝากจุดตรงนี้ไว้ด้วยว่าในเรื่องของการบริหารงานบุคคล แล้วก็การงบประมาณครับ
กราบขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ
เชิญคุณชาติชาย ณ เชียงใหม่ ครับ

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผม ชาติชาย ฌ เชียงใหม่ ขอให้ความเห็นเพิ่มเติมกับการทำงานของคณะกรรมการนะครึบ ในส่วนที่ว่าด้วยเรื่องของการปรับปรุงโครงสร้างของภาครัฐในวาระนี้ นะครึบ ผมเห็นว่าสิ่งที่ น่าจะเน้นให้เป็นบริบทที่จะนำไปสู่การทำให้เกิดการปฏิรูปที่รัดกุม แล้วก็เท่าทันต่อเหตุการณ์ โลกมากขึ้น ก็คือว่าเราต้องยอมรับว่ารัฐไทยเราเวลานี้เราอยู่ในโลกที่มันมีความแปรปรวน ความไม่แน่นอนสูงมาก โดยเฉพาะทั้งทางด้านของเศรษฐกิจ การทหาร ความขัดแย้งต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงที่ผ่านมาในรอบ ๒๐ ปีนี้ความเป็นรัฐของเราในวิธีคิดแบบเดิม คือรัฐแบบรัฐชาติมันคลายลง แต่เราถูกกดดันให้ปรับบทบาทของรัฐเป็นรัฐในเชิงยุทธศาสตร์มากขึ้น ซึ่งการเป็นรัฐยุทธศาสตร์นั้นมันหมายถึงทั้งการปรับตัวให้เท่าทันกับแรงกดดันภายนอก ขณะเดียวกันภายในนั้นเรามีความหลากหลายของกลุ่มคน ความต้องการ ก็ต้องทำยุทธศาสตร์ ทำบริการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มคนต่าง ๆ จึงจะอยู่ร่วมกันอย่างบูรณาการ ประองตองกันได้ตามที่รัฐธรรมนูญเราหรือเหตุการณ์บ้านเมืองเรากำลังชี้เข้าไปในทิศทางนั้น เพราะฉะนั้นหัวใจในการบริหารงานภาครัฐสมัยใหม่อันหนึ่งที่ต้องเน้น ก็คือการบริหารงาน แบบแบ่งปันความรับผิดชอบซึ่งก็ได้มีการพูดถึงบ้างแล้ว แต่ว่าอาจจะยังไม่ค่อยชัดเจน ในความหมายที่ผมอยากจะเรียน เราต้องยอมรับว่าความหมายของรัฐ รูปแบบ การบริหาร สารระ มันเปลี่ยนไป ต้องปรับให้ทันกับความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ อยากจะอภิปรายตรงนี้ก็คือว่าแล้วเราจะปฏิรูปโครงสร้างต้องตอบโจทย์ให้ได้ว่า มันมีประสิทธิภาพของภาครัฐเพิ่มขึ้นหรือไม่ ประสิทธิภาพในความหมายของควมมีคุณภาพ คุ่มค่า คุ่มทุน แล้วก็ประสิทธิผลในแง่การตอบสนอง ผมมีเวลาไม่มาก ผมอยากจะเน้นตรงนี้ ว่าสิ่งที่เรามีปัญหามาโดยตลอด ก็คือถ้ามองประสิทธิภาพในแง่หนึ่งที่เป็นเรื่องที่ต้องเร่งแก้ไข ก็คือเอกภาพของการบริหารงานในทุกระดับกับเรื่องของความสามารถในการบูรณาการ งาน เงิน ในแต่ละระดับรวมทั้งคนด้วยนะครึบ ซึ่งผมคิดว่าอยากจะให้คณะกรรมการนี้ ลองพิจารณาว่าเราจะสร้างประสิทธิภาพในระดับชาติ ในระดับจังหวัด ในระดับท้องถิ่น และในระดับภาคซึ่งผมจะเสนอเพิ่มอย่างไร โดยมีหัวใจก็คือว่าให้มีเอกภาพในการที่จะ แก้ปัญหาให้ได้ผลสำเร็จจริง ๆ กับสามารถระดมพลังทั้งเงิน ทั้งแรง ทั้งปัญญาความรู้ได้ จริง ๆ ในแต่ละระดับ ขอเริ่มในส่วนบนก่อนนะครึบ ในระดับประเทศทุกวันนี้เรามีอุปสรรค อย่างหนึ่งก็คือความที่เราเป็น ๒๐ กระทรวง แล้วก็ยังมีรัฐวิสาหกิจ มีหน่วยงานอื่น ๆ

๓๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อริสา ๑๔/๓

อีกเยอะแยะ การบูรณาการกันของฝ่ายการเมือง รัฐบาลนั้นยากยิ่งแทบจะทำได้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่พอจะช่วยได้ในส่วนของกลไกภาครัฐตรงนี้ก็คือการมี กรม. กรม. ก็เหมือนกับคณะกรรมการบริหารบริษัท การมีกลไกเพิ่มที่ผมใช้คำว่าเป็นกลไกในลักษณะที่ว่าเป็นหน่วยที่มาช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นหน่วยประจำ มาจากหลายส่วน กระทรวงต่าง ๆ ทุกกระทรวงมาร่วมกันเป็นกลุ่มทำงาน ช่วยเสนอแนะแนวทางเลือกที่มีหลักวิชา มีข้อมูลให้ฝ่ายการเมืองไปตัดสินใจด้วยความรอบคอบ อันนี้เรายังไม่ได้ทำกันเป็นเรื่องเป็นราว กลไกนี้ควรจะสร้างขึ้นมา ส่วนรายละเอียดเดี๋ยวค่อยว่ากันอีกที -----

- ๑๕/๑

๓๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๑๕/๑

แต่ว่าเป็นกลไกที่จะเสริมให้เกิดการบูรณาการได้จริง ๆ มิใช่มีแต่การประชุมของกรรมการกลั่นกรองของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือว่าการประชุมคณะรัฐมนตรีในทุกวันอังคาร หรือวาระพิเศษอันนั้นไม่พอ ในระดับเช่นเดียวกันควรจะปรับเป็นการบริหารงานในคณะกรรมการได้แล้ว ปรับโครงสร้างกรรมการจังหวัดให้มีภาคส่วนอื่นเกี่ยวข้องทั้งเอกชน ทั้งตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นนายก อบจ. นายกรัฐมนตรีเทศบาลทั้งหลายก็เลือกกันเข้ามาทำงานในลักษณะเป็นกรรมการบริหารแล้วมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นเหมือนกับผู้รับผิดชอบหลักที่จะดูแล แล้วในระดับท้องถิ่นเองก็ต้องแปลงให้มีกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ของท้องถิ่นโดยมีนายก อบจ. เป็นผู้รับไปทำ แล้วก็มีการมาก็มาจากตัวแทนของเทศบาลหรือ อบต. ถ้าไม่มี อบต. ก็เหลือแต่เทศบาลในจังหวัดนั้น ๆ คือใช้ระบบกรรมการบริหารโดยการบริหารยุทธศาสตร์ ทีนี้ที่ผมพูดถึงมีระดับภาคก็คือว่าภาคนี้มันเป็นกลุ่มจังหวัดขนาดใหญ่ ซึ่งหลายเรื่องเราต้องทำเป็นภาค ภาคนี้ไม่ใช่การตั้งองค์กรใหม่ขึ้นมา เป็นแค่เวทีในการบูรณาการงาน เงินเข้าไปเพื่อจะทำให้เกิดการบริหารภาค แล้วก็มีการร่วมกันหลายฝ่ายตั้งแต่ท้องถิ่น เอกชน ภาคราชการต่าง ๆ รวมทั้งส่วนกลางหน่วยงานส่วนกลางที่ไปตั้งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ นั้นให้ถอยมาทำงานประสานแผนกันที่ภาค แล้วพัฒนาวิชาการตอบสนองความต้องการของภาค ถ้าทำอย่างนี้สิ่งที่จำเป็นจะต้องทำตามก็คือเรื่องของงบประมาณซึ่งเวลาไม่พอ จริง ๆ แล้วงบประมาณนั้นมันมี ๓ ประเภทแล้วทุกวันนี้เราไม่เคยทำสำเร็จเลยคืองบประมาณตามยุทธศาสตร์ ๑๐ กว่าปีมานี้เราพูดยุทธศาสตร์แต่เรามีแต่งบประมาณเชิงภารกิจอย่างเดียว เวลานี้เราพูดถึงงบประมาณเชิงพื้นที่ เพราะฉะนั้นเราต้องการระบบงบประมาณพื้นที่ ระบบงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์และระบบงบประมาณตามภารกิจ ผมอยากจะทำให้คณะกรรมการชุดนี้ได้กรุณาให้ความสำคัญกับการปฏิรูปตัวระบบงบประมาณซึ่งเป็นหัวใจ ถ้าระบบงบประมาณไม่แปรเปลี่ยนไปสิ่งที่เราต้องการเอกภาพใน ๔ ระดับนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการที่หลากหลายและรับมือกับแรงกดดันจากภายนอกที่มันมากขึ้นทุกวันนี้เราจะไม่ทันครับ ผมขออนุญาตเลยเวลามาติดหน่อยเดี๋ยวจะไปขอพูดต่อในวาระที่ ๕ ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ผมจะพยายามไล่ลำดับตามเลขล็อก (Lock) ที่มีอยู่นี้นะครับ ที่ขอล็อกนี้ ขอลำดับ ๓ เป็นอาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ นะครับ

๓๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๑๕/๒

นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมไม่ได้จองลำดับที่ ๓ ครึ่งท่านประธาน แต่พอดีชื่อผมอยู่คนที่ ๓ พอดี ขอภัยด้วยไม่ได้จองนะครับ ถ้าจองขอคนสุดท้ายครึ่งท่านประธาน ผมว่าเรื่องที่สำคัญคือเราต้องแยกระหว่างเรกกูเลเตอร์ (Regulator) กับเซอร์วิส โพรไวเดอร์ (Service provider) คือส่วนกลางกระทรวงและกรม เราต้องยึดมั่นเลยต้องเป็นเรกกูเลเตอร์ครับ คือเป็นผู้กำกับ ติดตาม ประเมินผลครึ่งงานบริการทั้งหมดต้องส่งผ่านไปให้เอกชนและท้องถิ่นทำ งานบริการต่าง ๆ ท่านประธานครับ แล้วการส่งผ่านไปให้เอกชนกับท้องถิ่นทำมันจะต้องคำนวณค่าใช้จ่ายเป็นเปอร์ เซนต์ (Per head) ต้องคำนวณเอาไว้เลยเปอร์ เซนต์ แล้วผมว่าจะต้องรับทำเลย ๔ กระทรวงครับ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข พม. แล้วก็กระทรวงมหาดไทย นั้นหมายความว่ากระทรวงศึกษาธิการ ต้องรับกำหนดเปอร์เซ็นต์ให้ทุกโรงเรียนไปเลยครับ แล้วโรงเรียนจะไปอยู่กับท้องถิ่น หรือจะเป็นนิติบุคคลอิสระ หรือจะเป็นเอกชนได้หมด โรงพยาบาลก็เหมือนกันจะไปอยู่ท้องถิ่น จะเป็นนิติบุคคลอิสระเหมือนบ้านแพ้ว หรือตั้ง ๆ เหมือนอภัยภูเบศร ได้หมดครับ พม. ก็เหมือนกันครับ พวกหน่วยให้บริการนี่ก็จะหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการก็ได้ เป็นนิติบุคคลแยกออกไปต่างหากเลย เป็นหน่วยให้บริการ หรือจะไปอยู่กับท้องถิ่นก็ได้ เอกชนมารับทำให้ก็ได้ ถ้าเรายึดมั่นแบบนี้มันจึงจะมีการกระจายอำนาจได้ครับ -----

- ๑๖/๑

ที่นี้กระทรวงมหาดไทยก็ต้องเป็นเรกกูเลเตอร์เหมือนกันครับ อย่ามาทำกิจกรรมโน้น กิจกรรมนี้ ไม่ต้องทำเลย แผนจังหวัดยกให้ อบจ. ไปเลยครับท่านประธาน ผู้ว่าราชการจังหวัด กระทรวงมหาดไทยต้องมาทำหน้าที่เป็นเรกกูเลเตอร์ กำกับใครกำกับท้องถิ่น ให้ทำงาน ให้โปร่งใส ร่วมกับใครก็ร่วมกับ สตง. ป.ป.ช. อะไรอยู่จังหวัดนั้นละ ใครร้องเรียนมาก็ไป กำกับเลย ให้ท้องถิ่นทำงานให้โปร่งใสเป็นไปตามเกณฑ์ ผมว่าถ้าแยกชัดเจนอย่างนี้ ท่านประธานครับเราจึงจะสามารถปฏิรูปหรือกระจายอำนาจลงท้องถิ่นได้ การกระจายไม่ได้ ว่าให้ใครทำไปแล้วไม่มีการติดตาม ประเมินผล ไม่มีการกำกับให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ มันไม่ได้ นะครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นต้องยึดหลักนี้ แล้วผมก็ดีใจที่รัฐธรรมนูญ เราพยายามเน้นครับ แยกเรกกูเลเตอร์กับโอเปอเรเตอร์ (Operator) ออกจากกันครับ ของคนพิการครับท่านประธาน เราก็เดินสายนี้ เราสนับสนุนให้เกิดศูนย์บริการคนพิการ ภาคเอกชนและท้องถิ่นครับท่านประธาน แล้วเราก็ให้มีศูนย์บริการระดับจังหวัดเป็นของ ราชการมาเป็นเรกกูเลเตอร์คอยกำกับ แจกเงินอย่างเดียว เปอร์ เฮดใครมีปัญหาทำไปทำ แล้วก็หายไป ทางนี้ก็ติดตาม ประเมินผล ควบคุมมาตรฐานคุณภาพ ไม่ได้คุณภาพไม่ให้นำ ทำไม่ดีก็เข้าไปช่วยแก้ไขเยียวยาอย่างนี้บริการก็จะมีคุณภาพ แล้วก็กระจายทั่วถึง แต่ถ้าบริการกับเรกกูเลเตอร์ยังอยู่ที่เดียวกัน อย่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวง สาธารณสุข ผมว่าลำบากในการที่จะดูแลมาตรฐานนะครับ เพราะตัวเองทำตัวเองก็บอกว่า ตัวเองดี แต่ชาวบ้านบอกว่าการศึกษาแย่งทุกวัน เพราะฉะนั้นผมว่าถ้าเรายึดหลักนี้เอาไว้ ท่านประธานครับบริการทั้งหมดไปเอกชนก็ท้องถิ่นนะครับ ถ้ายังไปไม่ได้ ยังแก้ ๆ กัง ๆ ก็เป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล แล้วก็อยู่ในกำกับของส่วนกลาง ส่วนกลางห้ามให้บริการใด ๆ กำกับเรกกูเลเตอร์เท่านั้นครับ แล้วก็ผู้ว่าราชการจังหวัด ก็เปลี่ยนมาเป็นเรกกูเลเตอร์อย่างที่ผมพูด รับรองการกระจายอำนาจจะเป็นไปได้ครับท่านประธาน ถ้าไม่ทำแบบนี้ พูดแต่ปาก มันกระจายไม่ลงหรอก มันจะกระจายได้ต้องเป็นเปอร์เฮดให้รายหัว เพราะฉะนั้นทุกคนก็สามารถได้เงินรายหัวแล้วเราก็ต้องให้อำนาจท้องถิ่นมีคลังของตัวเอง แล้วสามารถเอาเงินมาสนับสนุนผู้ให้บริการได้ด้วย หรือจะเติมจากบริการที่ตัวเองรับมาด้วย สมมุติว่ารัฐบาลกลางให้รายหัวมาหัวละ ๑,๐๐๐ บาท ไม่พอ ท้องถิ่นก็เก็บเงินกันเองเพิ่มขึ้นมา แล้วก็เพิ่มเข้าไปเป็น ๑,๕๐๐ บาท ให้มันเพียงพอก็ได้ แล้วรัฐบาลกลางก็ไปเอาใจใส่ท้องถิ่น ที่ยากจนครับท่านประธาน ก็ไปให้รายหัวในท้องถิ่นที่ยากจนมากขึ้น ส่วนท้องถิ่นที่พึ่งตัวเองได้

๓๕

สปช ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริวรรณ ๑๖/๒

แล้วก็ไปหารายหัวเติมเข้ามาให้กับเอกชนหรือท้องถิ่นของตัวเอง หลักการนี้ทำในประเทศที่เจริญแล้ว แล้วบริการก็ออกมาดีครับท่านประธาน มันก็จะเป็นการร่วมมือกัน ๓ ฝ่ายครับ ส่วนกลาง ท้องถิ่น และเอกชน มันสามารถทำให้บริการได้ดี เพราะมีคนคอยกำกับ ติดตาม ประเมินผลอยู่ตลอดเวลาครับ เพราะฉะนั้นผมอยากให้ยึดมั่นในหลักนี้ให้แน่น และแม้แต่รัฐวิสาหกิจเราก็ยังยึดหลักนี้ว่าต้องมีแยกเรกกูเลเตอร์ แล้วก็โอเปอเรเตอร์ออกจากกันให้ชัดเจน แล้วมีคนกำกับ ติดตาม ประเมินผลอยู่ตลอดเวลา อย่างนี้จึงจะปฏิรูปหรือกระจายอำนาจลงท้องถิ่นได้โดยไม่ต้องไปพูดว่า กระจาย ถ้าทำแบบนี้ไม่ต้องไปบอกหรือกว่าฉันกระจายอำนาจเพียงแต่แยกเรกกูเลเตอร์กับโอเปอเรเตอร์ มันกระจายด้วยตัวมันเองครับ ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญคุณเตือนใจ สินธุวณิก ครับ

นางเตือนใจ สินธุวณิช : กราบขอขอบคุณท่านประธานคณะ ดิฉัน นางเตือนใจ สินธุวณิช สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๐๘๔ สาขาสื่อสารมวลชนคณะ ขออนุญาตกราบเรียนแสดงความชื่นชมแต่ท่านกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ในฐานะที่ดิฉันเป็นข้าราชการมาก่อนนั้นจะเห็นว่าทางคณะกรรมาธิการนั้นได้ดูลึกในเชิง ข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างแท้จริงนะคะ ดังนั้นอยากจะขออนุญาตเรียนสนับสนุน ในทั้ง ๒ ประเด็น คือเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม เห็นด้วยอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการทบทวนแล้วก็ปรับปรุงหน่วยงานส่วนกลางที่จะไปปฏิบัติงานในภูมิภาค และที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือดิฉันเห็นด้วยที่ว่าต้องมีการประเมินความคุ้มค่าแห่งผลสัมฤทธิ์ ของงานที่ทำเป็นประจำทุกปีด้วยค่ะ แล้วก็ต้องออกแบบการจัดส่วนราชการประจำจังหวัด ที่เป็นตัวแทนของกระทรวงอย่างแท้จริงในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคนะคะ อันนี้จาก ประสบการณ์ที่ดิฉันได้เป็นผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีลงไปตรวจงานหลายอย่าง จะประสบปัญหาแล้วก็ได้รับทราบปัญหาในพื้นที่อันเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เรื่องหนึ่งก็คือ เรื่องของการที่ไม่มีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงไปยัง อบต. ซึ่งมีการถ่ายโอนให้ รับผิดชอบจริง แต่ไม่ได้โอนบุคลากรและงบประมาณไปด้วย อันนี้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ ก็คือเมื่อไปตรวจราชการแล้วมีหน่วยงานส่วนกลางที่เข้าไปจัดสร้างที่เป็นข้อมูลเลยนะคะ สวนสาธารณะริมแม่น้ำโขง แต่ปรากฏว่าหลังจากสร้างเสร็จแล้วบอกว่าให้ อบต. ดูแลแล้ว พอเราลงไปตรวจงานสวนนี้ไม่ว่าจะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในสวนหรือว่าดอกไม้อะไรต่าง ๆ หล้าตายหมดเลย แล้วปรากฏว่า อบต. เขาบอกว่าไม่มีงบ เพราะว่าอยู่ ๆ ก็โอนมาให้แบบนี้เป็นต้น ดังนั้นดิฉันคิดว่าอันนี้เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิรูป ที่จะต้องให้ทุกส่วนราชการนี้ มีการมอบอำนาจไปยังส่วนท้องถิ่น ให้ทั้งเงิน ให้ทั้งคน แล้วถึงงบประมาณด้วย ถึงจะทำให้ ความก้าวหน้าในส่วนราชการส่วนต่างจังหวัดนั้นเป็นผลนะคะ

อีกอย่างหนึ่งคือดิฉันได้ฟังท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง ๗ จังหวัดที่ดิฉัน ไปตรวจราชการอยู่ทางภาคอีสานนี้บอกเลยว่ากระจายอำนาจอะไรกันเมื่อเงินส่วนใหญ่ ที่ลงไปจังหวัดนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดมีสิทธิที่จะอนุมัติเพียงเล็กน้อยเท่านั้นเองค่ะ นอกนั้น เป็นหน่วยงานของส่วนกลางที่เป็นงบมาจากส่วนกลางแล้วก็สั่งการจากส่วนกลางทั้งสิ้น อันนี้ดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องที่เราจะต้องปรับปรุงนะคะ

๓๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อัมพา ๑๗/๒

อีกเรื่องหนึ่งที่ขออนุญาตสนับสนุนอย่างเต็มที่เลยนะคะ เนื่องจากมีประสบการณ์ตรง ก็คือเรื่องของการปฏิรูปบุคลากรที่จะต้องห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุกระดับแทรกแซงการปฏิบัติราชการและการบริหารงานบุคคล พร้อมกำหนดบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนด้วยคะ อันนี้ขอเรียนว่าแม้ว่าในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจะพยายามพูดว่าให้เป็นระดับที่เรียกว่ามีการแต่งตั้งระดับท่านอธิบดี แต่ดิฉันเห็นว่าตอนนี้ลงไปถึงระดับผู้อำนวยการสำนัก คือ ซี ๙ หรือรองอธิบดีอะไรต่าง ๆ นั้น ต้องมีระบบคุณธรรมอย่างแท้จริงด้วย เพราะว่าโดยหลักการปฏิบัติอย่างแท้จริงแล้วประสบการณ์ของตัวดิฉันเองนั้น ก่อนจะขึ้นเป็นรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์นั้น สอบทั้งข้อเขียนและสัมภาษณ์ถึง ๕ ครั้ง และทุกครั้งที่มีการเปิดสอบนั้น ก่อนหน้าที่ผลจะประกาศสอบมีการพูดแล้วว่าคนโน้นคนนี้จะได้ และผลออกมาก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ คะ อันนี้เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น ดังนั้นดิฉันคิดว่าถึงเวลาแล้วที่สภาพัฒนาฯ จะต้องทำให้ระบบคุณธรรมนั้นเกิดขึ้นอย่างแท้จริง และในทุกระดับของการแต่งตั้งข้าราชการต่ำลงไปด้วยอย่างดีที่สุด ก็คือให้ลงไปถึงระดับ ๘ คือชำนาญการพิเศษ ในระบบที่เป็นผู้บริหาร เพราะว่าปัจจุบันนี้จะมีทั้งที่เป็นวิชาการแต่ว่าด้านผู้ชำนาญการพิเศษ แต่ว่าวิชาการคือไม่มีอำนาจในการบริหารนะคะ ดังนั้นก็ขอกราบฝากไว้แล้วก็ขอฝากความหวังไว้กับท่านกรรมาธิการด้วยว่าจะต้องผลักดันให้เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง แล้วก็เป็นอย่างอันนี้จะเป็นคุณูปการแก่บรรดาข้าราชการทั่วประเทศที่สภาพัฒนาฯ ได้ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวงการราชการและข้าราชการที่ตั้งใจทำงาน มีความสามารถจริง ก็จะมีกำลังใจในการทำงานด้วยคะ กราบขอบพระคุณคะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาพัฒนาฯ) : ขอบคุณนะครับ
เรียนเชิญคุณหมอมพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์ ครับ

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติค่ะ ดิฉันขออภิปรายเพื่อที่จะยืนยันว่าดิฉันเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งกับวาระการปฏิรูปของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินนะคะ โดยเฉพาะการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค แล้วก็ส่วนท้องถิ่น เพราะว่าอันนี้อาจจะใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการรวมตัวของโรงพยาบาลในส่วนท้องถิ่นในการให้บริการ อาจจะไม่ใช้การกระจายอำนาจโดยตรง แต่ว่าสิ่งนี้ได้ดำเนินไปแล้ว แล้วก็ประสบผลดีเป็นอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์โดยการทำให้บริการคนไข้ได้อย่างทั่วถึง แล้วก็มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นก็ขอเรียนว่าท้องถิ่นนั้นมีความสามารถจริง ๆ โดยเฉพาะบริการสาธารณะ เช่น บริการสาธารณสุข ซึ่งถ้าได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการกระจายอำนาจอย่างเต็มที่ ทั้งนโยบาย ทั้งบุคลากร และทั้งทรัพยากร สิ่งเหล่านี้จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ประโยชน์สูงสุด แต่ว่าดิฉันมีข้อเสนอแนะที่จากประสบการณ์ในการที่ไปศึกษาดูงาน เราพบว่าท่านจะต้องแก้ไขในปัญหาของการบริหารจัดการ เพราะว่าทำอย่างไรถึงจะประสานความร่วมมือระหว่างแม้กระทั่งเป็นภาครัฐด้วยกัน แต่ว่าต่างหน่วยงานซึ่งกันและกัน แต่ว่ามีหน้าที่เหมือนกันเช่นหน้าที่ให้บริการการรักษาพยาบาลแต่อยู่คนละสังกัดให้สามารถที่จะประสานความร่วมมือเป็นแนวราบได้ เพราะว่าทุกคนชินในการบริหารแบบแนวตั้งของใครของมัน เพราะฉะนั้นบางครั้งการร่วมมือก็ขึ้นอยู่กับความพอใจ แต่ถ้าเผื่อว่ามีกฎหมายหรือว่ามีข้อบังคับที่ทำให้สามารถที่จะทำให้เกิดความร่วมมือขึ้นมาได้เป็นจุดตั้งต้นหลังจากนั้นก็ค่อย ๆ ประสานกันไปเอง นอกจากนั้นท่านจะต้องสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากรในส่วนภูมิภาค เพราะว่าหลายส่วนยังยึดติดกับความเป็นข้าราชการ แล้วก็หวังความก้าวหน้าในลักษณะของข้าราชการอยู่ แล้วก็ไม่แน่ใจว่าถ้าหากว่าเกิดการกระจายอำนาจออกไปในท้องถิ่นจริง ๆ แล้วจะมีความก้าวหน้าไม่น้อยไปกว่าข้าราชการในส่วนกลางหรือไม่ บุคลากรของสาธารณสุขมากมายก็มีความคิดเห็นเช่นนี้ นอกจากนั้นอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องงบประมาณ ดิฉันเห็นด้วยมากทีเดียวที่งบประมาณทั้งหลายควรจะส่งตรงไปที่ท้องถิ่น โดยที่จะคิดเป็นยูนิต คอส์ (Unit cost) หรืออะไรก็ได้ แต่ว่าองค์กรบริหารส่วนกลางในทุกส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ควรจะเข้าไปล้วงลูกไปจนถึงหน่วยงานในท้องถิ่น แต่ควรจะเป็นในระดับจังหวัดหรือในระดับเขต หรือแม้แต่กระทั่งในระดับภาคให้เขามีอิสระในการที่จะพิจารณาความจำเป็นในแต่ละปัญหาของท้องถิ่น แล้วก็ใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓๙

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สะแกวัลย์ ๑๘/๒

เพราะว่าส่วนกลางก็คิดได้แต่ภาพรวม แต่ไม่สามารถจะมองลงไปรายละเอียดได้ แล้วส่วนกลางก็ควรจะยึดไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานใดก็ควรจะยึดนโยบายอันนี้เช่นกันนะคะ อันนี้ก็เห็นข้อคิดเห็นที่อยากจะเสนอเพื่อให้การกระจายอำนาจนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด แล้วก็มีความเป็นไปได้ด้วย เพราะว่าประชาชนจะได้ประโยชน์จากอันนี้ บทเรียนข้อพิสูจน์ก็เห็นได้ชัดของระบบสาธารณสุขแล้ว แล้วเราก็คิดว่าสำหรับการปฏิรูปด้านสาธารณสุขนั้น กระทรวงสาธารณสุขเหมาะที่จะเป็นเรกกูเลเตอร์จริง ๆ แล้วก็การบริหารในระดับภาค หรือในระดับเขตสำหรับบริการสาธารณสุขนั้นพิสูจน์ได้แล้วว่าได้ผลกับประชาชน ขอขอบคุณค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญคุณพงศ์โพยม วาศภูติ ครับ

นายพงศ์โพยม วาศภูติ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านประธานกรรมการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินครับ ผมจะพยายามพูดหลายเรื่องให้ทันภายในเวลา

เรื่องที่ ๑ ขอกราบขอบพระคุณสำหรับการเสนอวาระการปฏิรูประบบบริหารราชการ โดยให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ความจำเป็นของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แต่ยังคงสงสัยว่าการจัดแบ่งอำนาจ การมอบอำนาจ การกระจายอำนาจ จากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคจะเป็นจริงได้หรือไม่ และจะทำได้เมื่อใด เพราะแม้แต่รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ก็ได้เขียนในทำนองนี้ไว้แต่ก็ไม่เคยทำได้ แม้ในปี ๒๕๔๒ จะมีกฎหมายกำหนดแผนขั้นตอนและการกระจายอำนาจก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร ในร่างรัฐธรรมนูญที่พวกเรากำลังพิจารณานี้ก็ได้กรณูณาเขียนไว้ในมาตรา ๒๑๑ เรื่องความเป็นอิสระ มาตรา ๒๑๒ เรื่องภารกิจหน้าที่ มาตรา ๒๑๓ เรื่องการคลังท้องถิ่น ซึ่งกระผมคิดว่าคงจะได้รับการต่อรอง ต่อสู้จากทางส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค เจ้าของกระทรวง ทบวง กรมที่ดูแลอำนาจพวกนี้อย่างมาก ก็ยังไม่แน่ใจว่าจะทำได้ตามที่ทางคณะกรรมการเสนอหรือไม่

เรื่องที่ ๒ ท่านประธานครับ ผมอยากจะเปิดเผยว่าแท้ที่จริงแล้วระบบราชการเรามีปัญหาอยู่ตรงนี้ครับ คือในบริษัทห้างร้านของทางเอกชนนั้นเมื่อเราเข้าไปทำงานไม่ต้องมีใครบอกว่าอัลติเมท โกล (Ultimate goal) หรือว่าเป้าสูงสุดของเขาคืออะไร คือกำไรครับ แต่เมื่อผมมารับราชการก็พูด ๆ กันในทำนองว่าเป้าประสงค์หลักของราชการคือประโยชน์สุขของบ้านเมือง ความพึงพอใจของประชาชน ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ แต่สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่จับต้องได้ยาก วัดก็ยาก ดังนั้นการบริหารราชการจึงมีเอาท์พุท (Output) คือผลผลิตออกมา แต่เอาท์คัม (Outcome) คือผลกระทบในทางที่เป็นประโยชน์นั้น น่าสงสัยอย่างยิ่งครับ ผมเองเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นอธิบดี เป็นปลัดกระทรวงก็เคยทำโครงการงบประมาณโดยใช้งบประมาณของทางราชการเยอะแยะ ผมตัดถนน ผมสร้างสะพานเดินเรือ สะพานท่าเรือ ผมสร้างเสร็จมันก็มีผลผลิตออกมา แล้วเมื่อเวลาผ่านไป พันปีงบประมาณนี้ไป คนก็ไปตื่นตื้นกับงบประมาณใหม่ที่กำลังจะมาถึง แต่ก็ไม่เคยดูเลยว่าถนนหรือสะพานท่าเรือที่ผมสร้างนั้นมันได้ประโยชน์จริงตามที่ผมได้ทำโครงการขอไปหรือไม่ ดังนั้นผมขอเสนอว่าสมควรหรือยังครับที่จะต้องมีการจัดทำคำรับรองของผู้ของงบประมาณ หรือขอโครงการที่สัญญาว่าจะเกิดผลกระทบในทางที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง เกิดขึ้น วัดได้

ดังนั้นผู้ของงบประมาณต่อไปนี้ไม่ว่าจะเล็กน้อยแค่ไหน เช่น กองการเจ้าหน้าที่อาจจะอบรมเรื่อง ก.พ. กฎหมายใหม่ที่ออกมา แต่ว่าพอคนมาอบรม ๑๐๐ คน จบไป เสียเงินไป ๒๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท มันก็ไม่มีการวัดว่ามันได้มีความรู้ในเรื่องนั้นจริงหรือไม่ ดังนั้นผมเสนอว่าควรจะต้องมีการจัดทำคำรับรองผล นอกจากผลผลิตแล้วต้องมีผลกระทบที่เป็นประโยชน์ด้วย

เรื่องที่ ๓ การบริหารงานบุคคล ในที่ผ่านมาหรือในปัจจุบันนี้คือรัฐมนตรีตั้งปลัดกระทรวง ปลัดกระทรวงตั้งอธิบดี ถ้ามันจิกหัวกันต่ออย่างนี้มันก็ลงไปถึงภาวโรง ดังนั้นเมื่อรัฐมนตรีเขาขอผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนัก รองอธิบดี อธิบดีคนไหนชัดใจเขาก็ให้ปลัดกระทรวงย้าย เพราะว่าอำนาจมันต่อเนื่องกัน ดังนั้นความพยายามของร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะตัดอำนาจการแต่งตั้งปลัดกระทรวงนั้น ผมก็ว่ามันก็ทำใหญ่โตมากไม่รู้ว่าจะดีหรือไม่ดีอย่างไร แต่ว่าผมเห็นด้วยว่าจะต้องตัดอำนาจของปลัดกระทรวงในการตั้งอธิบดีโดยให้เสนอเป็นรูปคณะกรรมการครับ

เรื่องที่ ๔ คือการบริหารงานของรัฐสิ้นเปลือง ด้วยงบประมาณการบริหารงานบุคคลมาก การเอาท์ ซอร์ส (Out source) ถึงแม้ว่าจะมีทำกันบ้างแต่ก็ยังน้อยเกินไป เสนอว่าควรจะต้องผลักดันให้หน่วยงานของรัฐเอาท์ ซอร์สให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วก็เสนอว่าการปกครองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมควรที่จะไปทำเรื่องความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งเรายังมีปัญหาอยู่

เรื่องสุดท้ายท่านประธานครับ ผมคิดว่าการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารในภาครัฐปัจจุบันนี้มันเป็นลักษณะรวมศูนย์ ทำให้เสียเวลา เสียพลังงานในเรื่องรายละเอียดไปมาก ผู้ว่าราชการจังหวัดจะออกท้องที่ออกไปได้ครึ่งวันก็ต้องรีบกลับมาเซ็นหนังสือ ถ้าไม่อย่างนั้นส่วนราชการเขาออกหนังสือไปถึงกรมก็ไม่ได้ นั่นคือความสิ้นเปลือง ทั้ง ๆ ที่หัวหน้าส่วนขณะนี้ก็เป็นระดับซี ๙ ถ้าเทียบกับของเดิมก็เป็นระดับรองอธิบดีแล้ว เราก็น่าจะถึงเวลาหรือยังที่สตรัคเจอร์ (Structure) ของออร์แกนไเซชัน (Organization) มันควรจะแฟลท (Flat) ให้มากที่สุด แล้วก็มีการมอบอำนาจให้มากกว่าเดิม ซึ่งผมอยากจะนำเสนอไว้ในข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ
เชิญอาจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ครับ

รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผมต้อง
ขอภัยท่านประธานเมื่อสักครู่พอดีผมติดภารกิจอยู่ครับ เรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน
ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ส่วน ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในเรื่องของส่วนกลางนั้น
ก็เห็นด้วยกับที่ท่านคณะกรรมการได้ทำมานะครับ แต่ผมเห็นว่าบางกระทรวงควรจะเพิ่มขึ้น
เช่น กระทรวงอุดมศึกษา หรือทบวงมหาวิทยาลัยเดิมควรจะปรับขึ้นมา ทั้งนี้เพื่อคุณภาพ
ของการศึกษาไทย เพราะที่ผ่านมานั้นอาจจะพูดได้ว่าไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษา
เมื่อเรารวมทุกส่วนเข้าด้วยกัน การบริหารจัดการอะไรต่าง ๆ ค่อนข้างจะซุกซลัก
และคุณภาพยังต้องเพิ่มอีกเยอะ โดยเฉพาะอุดมศึกษานั้นอ่อนแอลงนะครับ ผมเป็นครู
ทั้งมัธยมและอุดมศึกษา ก็เลยได้เห็นภาพเหล่านี้ ได้รับรู้สิ่งเหล่านี้ ก็สรุปได้ว่าในส่วนของ
กระทรวงควรจะเพิ่ม คือกระทรวงอุดมศึกษาหรืออาจจะเรียกว่ามหาวิทยาลัย ก็แล้วแต่เนครับ

ในส่วนภูมิภาคนั้น ในส่วนของจังหวัดเห็นว่าถ้าจังหวัดไหนพร้อมที่จะมี
การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือจะเรียกชื่ออย่างอื่นก็ควรจะให้ดำเนินการไปตามนั้น
ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะสร้างคุณภาพความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในเขตนั้น เหมือนกับที่
กรุงเทพมหานคร หรือที่พัทยา หรือที่อื่น อย่างกรณีของจังหวัดเชียงใหม่ กรณีของทาง
จังหวัดสงขลาหรือจังหวัดภูเก็ตอะไรก็แล้วแต่หรือเกาะสมุย เป็นต้น

ในส่วนของ การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นอยู่ขณะนี้ อาจจะพูดได้ว่ามีเป็น
เล็ก ๆ อยู่พอสมควรครับ ในส่วน อบต. ที่มีอยู่น้อยด้วยปริมาณของคน ด้วยปริมาณ
ทรัพยากรอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ก็ควรจะได้ดูแลว่าถ้าสามารถยุบรวมกันได้ก็ควรที่จะยุบรวม

ในส่วนของเทศบาลนั้นหลายเทศบาลก็บริหารได้ดีอยู่แล้ว อย่างเช่นกรณีของ
เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ซึ่งมีโรงพยาบาลของตัวเองเป็นแห่งแรกในประเทศไทย
โครงการที่ทำนั้นก็คือโครงการ ๒,๐๐๐ เพียง จาก ๒,๐๐๐ เพียง ขณะนี้ทราบว่ายายเป็น
๑๐,๐๐๐ เพียงเลยครับ ถามว่าทำได้เพราะอะไร ทำได้เพราะว่าเพียงนั้นอยู่ที่บ้านประชาชน
ครับ เพียงนั้นอยู่ที่บ้านครับ แล้วหมอก็ตามไปรักษาถึงที่บ้าน ไปดูแลถึงที่บ้าน อันนี้คือเรื่อง
หนึ่งซึ่งบริหารจัดการได้ดี เพราะฉะนั้นเทศบาล ไม่ว่าจะ เป็นเทศบาลนคร เทศบาลเมือง หรือ
เทศบาลตำบล ก็ควรจะได้มีอะไร ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งภาชีส่วนกลางไปช่วย

๔๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สวรรยา ๒๐/๒

ให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าเพื่อเขาจะได้ทำงานได้ดีขึ้นและมากขึ้น และคุณภาพงานก็จะได้เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเรื่องการประปา เรื่องการไฟฟ้า บางแห่งประปาไหลดีมาครั้ง นี้เป็นเพราะว่าเขามีทรัพยากรเพียงพอในการที่จะดำเนินการ แต่บางแห่งนั้นกะปริบกะปรอยครับ พี่น้องประชาชนจำนวนมากต้องคอยน้ำไหล คอยอาบน้ำเหล่านี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นการให้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้กับส่วนท้องถิ่นมากขึ้นก็เป็นเรื่องที่รัฐบาลกลางควรจะได้ดูแล ก็อยากจะฝากไว้ในเรื่องของกฎหมายด้วยนะครับ

ในส่วนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งได้ทำหน้าที่มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งแต่ละท่านนั้นก็ทำหน้าที่ด้วยความเสียสละตลอดมา ถ้าดูประวัติผู้ใหญ่บ้าน หรือนายบ้าน สมัยก่อนนะครับ แต่อย่างไรก็ตามภายหลังจากนั้น ผู้ใหญ่บ้าน อาจจะลดสิ่งที่เราเคยเชื่อมั่น เชื่อถือที่เรียกว่า นายบ้านหรือพ่อบ้าน ส่วนหนึ่งนะครับ ก็คิดว่าคงจะต้องดูแลในส่วนนี้ เพราะว่ากำนันและผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้หมู่บ้านหรือคนในหมู่บ้านเป็นคนดีมีคุณธรรมและคนเก่ง เพราะฉะนั้นในการที่จะให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนันของเรามีคุณภาพแล้วก็เป็นคนดี คนเก่งอะไรก็ต้องการดูแลกันพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ใช้กฎหมายอยู่ขณะนี้ ระเบียบตอนนี้ ๖๐ ปีเกษียณ นั่นก็เป็นเรื่องหนึ่งที่เป็นอยู่ เพราะในอนาคตผมว่าเมื่อท่านเกษียณแล้ว เมื่อถึงเวลานั้นก็ควรจะได้มีการเลือกแล้วน่าจะเปลี่ยนเป็นวาระ ถ้า ๔ ปีน้อยไปก็อาจบอก ๖ ปี เพื่อที่จะมีเวลาในการที่จะทำอะไรมากขึ้น อันนี้ก็ขอฝากทางคณะกรรมการถ้าเป็นไปได้ และกฎหมายลูกผมว่าถ้าออกได้อย่างนั้นก็คงจะดี เพราะการให้ท่านอยู่ตั้งแต่อายุ ๒๖ ปี จนกระทั่ง ๖๐ ปีนั้น ท่านเองก็เบื่อเหมือนกันมานาน และในที่สุดการปรับ การเปลี่ยนอะไรก็คงจะยาก นี่เป็นเรื่องหนึ่ง ถ้า ๖ ปีหรือเอาละให้มากที่สุด ๘ ปี ให้ท่านได้ทำอะไรมากขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นให้พี่น้องประชาชนมีสิทธิในการที่จะเลือกผู้นำของท่าน แต่ในกรณีที่ท่านที่ยังไม่ถึง ๖๐ ปี ก็รอให้ท่านเกษียณเสียก่อน อันนี้ก็คงจะเป็นเรื่องของกฎหมายนะครับ ก็ขอฝากว่าในการปกครองไม่ว่าส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่นล้วนแต่เกี่ยวข้องกับพี่น้องประชาชนทั่วประเทศตั้งแต่ส่วนล่าง จนถึงส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นเราต้องดูแลเป็นพิเศษ ความสุขของพี่น้องประชาชนจึงจะกลับคืนมาได้ครับ ขอบพระคุณมากท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญคุณครุจิต นาครทรรพ ครับ

นายครุจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ
กระผม ครุจิต นาครทรรพ ครับ ก่อนอื่นก็ต้องขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการปฏิรูป
การบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งท่านประธาน ท่านประธานอนุกรรมการ ซึ่งกระผมเคารพ
เป็นอย่างสูงนะครับ โดยทั่วไปก็ขอสนับสนุนสิ่งที่ท่านนำเสนอ โดยเฉพาะชาร์ท (Chart)
อันนี้ นะครับ ที่ลิสต์ (List) ออกมาว่าการปฏิรูประบบราชการแผ่นดินเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
มันก็มีเรื่องที่ต้องปฏิรูปหลายเรื่อง ทั้งเรื่องโครงสร้าง เรื่องทรัพยากรบุคคล เรื่องงบประมาณ
กฎหมาย วางระบบงาน แล้วก็การมีส่วนร่วมต่าง ๆ ทีนี้ผมก็อยากจะมีข้อสังเกตฝากท่านไป
ในฐานะที่ผมเองก็เป็นข้าราชการเหมือนกัน งานของท่าน การสัมมนาของท่าน ผมก็พยายาม
ติดตามไปรวมถึงแม้จะไม่ค่อยมีเวลาก็พยายามติดตามนะครับ ก็อยากจะฝากเรื่องก็คือว่า
เรื่องความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์สาธารณะ
ผมคิดว่าควรจะเป็นเป้าหมายหลัก เพราะไม่เช่นนั้นแล้วเราปฏิรูปแล้วเราก็จะเพิ่มระเบียบ
ขึ้นไปเรื่อย ๆ ในที่สุดมันก็จะไม่คล่องตัว ผมเองเคยไปประจำการอยู่ที่องค์การระหว่างประเทศ
ระหว่างไทย-มาเลเซียที่กรุงกัวลาลัมเปอร์อยู่ ๒ ครั้ง รวมแล้ว ๘ ปี ก็ได้รับทราบถึง
ระบบราชการของประเทศมาเลเซีย รวมถึงประเทศสิงคโปร์ด้วย เขาก็เป็นอาณานิคมของ
ประเทศอังกฤษมาก่อน เขาก็ใช้ระบบของประเทศอังกฤษมาเลย สิ่งหนึ่งที่ผมประหลาดใจมาก
ตอนไปอยู่ก็คือว่าเขาย้ายคนข้ามกระทรวงได้ ตั้งแต่ซี ๗ ซี ๖ ซี ๘ อะไรนี้เขาก็ย้ายแล้ว
เพราะฉะนั้นความเป็นเจ้าข้าเจ้าของ ความครอบครองกฎระเบียบมันก็เลยไม่ได้ฝังอยู่ในกรมมัน
คือเขาอาจจะมีกรมที่ปิดที่ย้ายข้ามไม่ได้ อย่างกรมศุลกากรหรือกระทรวงการต่างประเทศ
ย้ายข้ามไม่ได้ แต่เชื้อใหม่คนที่ทำงานกับผมวันหนึ่งก็เป็นเลขาธิการ ก.พ. ก่อนเป็นเลขาธิการ ก.พ.
ก็มาอยู่สภาพัฒน์ แล้วก็ไปอยู่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขาย้ายสั่งสมประสบการณ์
ตั้งแต่เป็นหัวหน้าฝ่าย เป็นผู้อำนวยการกอง เป็นรองอธิบดี เป็นอธิบดี จนเป็นเลขาธิการ
ปลัดกระทรวง เพราะฉะนั้นอันนี้ผมก็อยากจะฝากไว้ แล้วก็ประเทศมาเลเซียภายใต้
นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ ผมสังเกตว่าตั้งกระทรวงง่ายมากเลย พอเขาเลือกตั้งและเขามองว่า
นโยบายนี้ดี เขาก็ยุบหน่วยนี้มารวมกับหน่วยนี้แล้วตั้งเป็นกระทรวงใหม่ เปลี่ยนชื่อกระทรวง
ของเรา ผมว่ากว่าจะตั้งกระทรวงได้รัฐบาลบริหารงานไปปีครึ่ง พ.ร.บ. ยังไม่ผ่านสภาเลย

เพราะฉะนั้นเราควรจะทำให้การปรับปรุงโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรมง่ายขึ้น ถ้ามันเป็น เพื่อเจตนาที่ที่ดีและเพื่อประโยชน์ของสาธารณะอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นก็มีเรื่องของ การหมุนเวียนข้าราชการในระบบเปิดจะลดความเป็นเจ้าข้าเจ้าของ และปัญหา เรื่องการแต่งตั้งระบบคุณธรรมมันก็จะค่อย ๆ หายไป ผมเข้าใจว่าระบบของประเทศมาเลเซีย ก.พ. เขาจะมีแฟ้มบุคคลเขาไว้อย่างดี แล้วก็ติดตามว่าใครเก่งแค่ไหน และเวลาเขามีตำแหน่ง ผู้บริหารกรมว่างเขาก็จะเสนอไปที่ปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีของกรมนั้นว่าเขามีแคนดิเดท (Candidate) อยู่ ๓-๔ คน ให้ท่านเลือก ท่านก็เลือกมาคนหนึ่งก็แล้วกัน

อีกเรื่องหนึ่งที่ผมอยากฝากก็คือเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ผมก็ไม่ทราบ ไปอ่านเปเปอร์ (Paper) ไหนของคณะกรรมการไหนก็ไม่รู้มีเยอะมากเลยตอนนี้ ก็เห็นว่า เรามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต. ถึง ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง มันเยอะไป และในที่สุดก็มา บ่นว่าคนไม่พอ เงินไม่พอ ทำงานให้บริการไม่ได้ ก็เห็นมีข้อเสนอว่าจะยุบรวม ควบรวมให้มันเป็นภาค อันนี้ก็อยากจะฝาก เพราะไม่ว่าจะเราออกแบบโครงสร้างดีแค่ไหน คนดีแค่ไหน แต่ถ้าไม่มีเงินบริการมันก็ออกมาไม่ได้ เพราะฉะนั้นอาจจะต้องควบรวม อบต. เพื่อให้เขามีประสิทธิภาพ มีคนที่มีประสิทธิภาพและมีเงินเพียงพอ

เรื่องระบบคุณธรรมที่ท่านผู้เชี่ยวชาญในคณะกรรมการได้เสนอผมก็อาจจะขอเห็นแย้งหน่อย เพราะว่าเรามีองค์กรอิสระอยู่ในรัฐธรรมนูญเยอะแล้ว มีสมาชิกคุณธรรมอยู่ด้วย ท่านไม่ต้องไปตั้ง ก.พ.ค. ก.พ. อะไรมากมายหรอกครับ ขอให้กฎหมาย ก.พ. ศักดิ์สิทธิ์เท่านั้นก็พอแล้ว และระบบการแต่งตั้งข้าราชการถ้าปฏิบัติตามที่ ก.พ. เขาให้คำแนะนำมันก็ควรจะทำให้ความเป็นธรรมกับข้าราชการเพียงพอ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการก็มีกฎหมายรองรับก็ทำหน้าที่ได้ดีไม่เห็นจำเป็นต้องอยู่ในรัฐธรรมนูญเลย ผมอยากจะฝากว่าเราอาจจะคิดนอกกรอบหรือว่ามองอีกมุมหนึ่งด้วยว่า บางครั้งอาจจะมีหน่วยงานที่ทำงานภายใต้ระบบปัจจุบันมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว ลองดูสิว่าทำไมเขาถึงมีประสิทธิภาพทำงานได้ดี แล้วก็เอื้อให้เขาทำงานให้ประสบความสำเร็จแทนที่จะออกระเบียบหรือกฎต่าง ๆ มาทำให้งานยากขึ้น แล้วก็มีประสิทธิภาพน้อยลง ขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ เชิญคุณเชื้อ ฮั่นจินดา ครับ

นายเชื้อ ฮั่นจินดา : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม เชื้อ ฮั่นจินดา สปช. หมายเลข ๗๐ ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินครับ ที่ได้นำเสนอเรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค แล้วก็ส่วนท้องถิ่น เป็นเรื่องที่ดีที่นำเสนอเข้ามา แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดครับ วันนี้ผมไปอ่านบทความอยู่ ๑ ฉบับ เจอเขาบอกว่าเอาประเทศไทยไปเปรียบเทียบกับประเทศอังกฤษ เขาบอกว่าประเทศเรามีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรประมาณ ๓ เท่าของประเทศอังกฤษ ในขณะที่มีประชากรพอ ๆ กัน ไม่ห่างกันเท่าไร แต่ตัวข้าราชการของเรามีมากกว่าเขาประมาณ ๒ หรือเกือบ ๓ เท่า อันนี้ก็สะท้อนให้เห็นอะไรบางอย่างที่จะต้องไปปรับปรุง

อันที่ ๒ ที่อยากจะนำเสนอต่อคณะกรรมการชุดนี้ก็คือเรื่องของการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร โดยเฉพาะข้าราชการของรัฐ ผมเข้าใจว่าวันนี้เรามีค่าใช้จ่ายประจำ โดยเฉพาะข้าราชการส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคค่อนข้างจะเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณแผ่นดิน อันนี้จะไปหาวิธีการอย่างไรก็สุดแต่แต่คณะกรรมการครับ แต่ว่าในเมื่อเรากำลังจะมีเป้าหมายในการที่จะปฏิรูปโครงสร้างของอำนาจ จะมอบอำนาจไปให้ส่วนภูมิภาค แล้วก็ส่วนท้องถิ่นมันก็ต้องไปลดเรื่องของค่าใช้จ่ายประจำในเรื่องด้านบุคลากร

ของส่วนกลาง แล้วก็ส่วนภูมิภาคลงไปด้วยเพื่อให้มันสอดคล้องกับข้อเท็จจริง แล้วก็สิ่งสำคัญที่สุดภารกิจที่กำลังจะสร้างความสัมพันธ์ให้ไปยังภูมิภาค แล้วก็ไปยังท้องถิ่น ผมเข้าใจว่าภารกิจที่จะให้ไปก็ต้องดูด้วยว่าความพร้อมของปลายทาง โดยเฉพาะภูมิภาคกับท้องถิ่นมีความพร้อมมากน้อยขนาดไหน ถ้าจะให้ภารกิจไปต้องไปทั้งคน ไปทั้งอำนาจ ไปทั้งเงิน มันต้องกระจายลงไปให้มันไปสอดคล้องกันนะครับ อันนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ประโยชน์ของการปรับปรุงโครงสร้างอำนาจระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ผมเข้าใจว่าวันนี้เรากำลังจะทำให้ส่วนกลางเป็นส่วนที่กำหนดยุทธศาสตร์ แล้วก็กำหนดนโยบาย เราให้ส่วนภูมิภาคไปมีหน้าที่ในการไปติดตาม แล้วก็ไปทำให้ยุทธศาสตร์และนโยบายนั้นให้ได้ผล แล้วก็ให้ความสำคัญไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น -----

เมื่อสักครู่ก็มีหลายท่านครับ มีการอภิปรายบอกว่าท้องถิ่นเองมีจำนวนค่อนข้างเยอะ แต่สิ่งที่ผมกำลังจะนำเรียนท่านก็คือเรื่องของประสิทธิภาพ วันนี้เราจะเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็มีหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บริหารราชการส่วนท้องถิ่น แล้วได้ประโยชน์เกิดขึ้นกับภาคประชาชน แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีจำนวนไม่น้อยที่จะต้องไปคู่ด้วยว่าประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องของโครงสร้าง ในเรื่องของอำนาจ ในเรื่องของหน้าที่ แล้วก็เรื่องของบุคลากร วันนี้ผมเข้าใจว่าคณะกรรมการการปฏิรูปบริหารราชการแผ่นดิน ในการไปกระจายอำนาจลงไปยังภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นต้องไปดูความเชื่อมโยงว่าวันนี้ทางด้านกรรมาธิการด้านท้องถิ่นเขามีการปฏิรูปโครงสร้างในการรองรับอำนาจเหล่านี้อย่างไร สิ่งสำคัญที่สุดที่จะต้องขอขอบคุณคณะกรรมการชุดนี้ก็คือเรื่องของการปฏิรูประบบบริหารงานบุคคล ซึ่งเท่าที่นั่งฟังดูก็มีหลายข้อที่เป็นประโยชน์ ท่านบอกว่าจะให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาบุคคล โดยระบบคุณธรรม ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์คุณธรรม แล้วก็ใช้หลักความสามารถของตัวบุคคลในการเข้าไปทำงานในหน้าที่ แล้วก็สิ่งสำคัญที่สุดก็คือห้ามฝ่ายการเมืองเข้าไปแทรกแซง ผมก็เข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้คือคณะกรรมการชุดนี้กำลังนำเสนอในเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต ที่มีระบบอุปถัมภ์ มีระบบการแต่งตั้งโดยฝ่ายการเมือง วันนี้ถ้าเกิดปรับปรุงโครงสร้างของอำนาจให้ต่างคนต่างมีหน้าที่แล้วก็ไปประสานในการทำหน้าที่ที่ปลายทางก็เป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นเรื่องที่จะฝากคณะกรรมการชุดนี้ ก็คือว่ามันไม่ควรจะขึ้นอยู่กับเฉพาะระบบส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค มันต้องทำให้มันสอดคล้องกับกรรมาธิการชุดอื่น ก็คือให้ระบบการบริหารงานบุคคลมันสอดคล้องไปยังส่วนท้องถิ่นด้วย เพราะว่าการแบ่งโครงสร้างของอำนาจในเรื่องของการบริหารงานบุคคล เราถือว่าทุกคนเข้ามาทำหน้าที่ในองค์กร ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายของการเมือง ฝ่ายของภาคข้าราชการ หรือฝ่ายของภาคประชาชนต้องเข้ามาในสัดส่วนที่เหมาะสม วางฐานความสมดุลในอำนาจให้มีความเหมาะสมในการที่จะทำหน้าที่ซึ่งกันและกัน อันนี้ต้องฝากท่านกรรมาธิการครับ กราบขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญดอกเตอร์ถวิลวดี บุรีกุล ครับ

นางฉวีลวดี บุรีกุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ดิฉัน ฉวีลวดี บุรีกุล ดิฉันต้องขอชมเชยกรรมาธิการนะคะ ความจริงดิฉันก็อยู่กรรมาธิการชุดนี้ก็ต้องชื่นชมสิ่งที่กรรมาธิการพยายามที่จะทำเพื่อปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ท่านประธานทราบไหมคะ ในเมื่อบ้านเมืองเกิดวิกฤติใครดูแลบ้านเมือง ในขณะที่เราไม่มีนักการเมือง ไม่มีผู้แทน แต่ว่าคนที่ดูแลประเทศอยู่คือข้าราชการ เขาสามารถที่จะนำประเทศมาได้ถึงวันนี้ เพราะฉะนั้นการบริหารราชการแผ่นดินจึงเป็นระบบที่มีความสำคัญมาก การแต่งตั้ง โยกย้าย การปรับโครงสร้างจึงมีความสำคัญเพื่อที่จะให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเหล่านั้น นำประเทศไปสู่สังคมสันติสุข เพราะว่าจะต้องเป็นคนเอานโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นผล จะต้องมีการบริหารที่ดี จะต้องมีการบริหารที่ดี ซึ่งเป็นการใช้อำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐเพื่อที่จะทำให้เกิดความเป็นธรรมในทุกภาคส่วน ในการบริหารงานเช่นนี้ ดิฉันก็พยายามที่จะอ่านรายงานของกรรมาธิการ แต่ว่าดิฉันก็มีประเด็นที่จะเสริม เพราะว่าดิฉันยังมองไม่เห็นโฟกัส (Focus) ว่าจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นดิฉันสนับสนุน เรื่องของการปฏิรูป แต่ดิฉันอยากเห็นการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ที่มองประชาชนเป็นพลเมือง แล้วก็เน้นการบริการไม่ใช่กำกับ นอกจากนี้เป็นเรื่องของการบูรณาการกัน ทุกภาคส่วน มิใช่ให้ภาครัฐทำแต่เพียงลำพัง เรื่อบอกว่าให้ประชาชนมีส่วนร่วม แต่ส่วนใหญ่ เราไม่ได้ให้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เราเพียงแต่ทำการประชาสัมพันธ์หรือว่าขอความร่วมมือเท่านั้น เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นเรื่องที่สำคัญแล้วทำอย่างไรถึงจะให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วน อย่างแท้จริง ไม่ใช่เป็นเพียงการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และนอกจากนี้การทำงานเชื่อมประสานกัน บูรณาการกันระหว่างหน่วยงานมีความสำคัญมาก เพราะในบางเรื่องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นสิบ ๆ รวมทั้งในองค์กรมหาชนอีกด้วย -----

ท่านลองดูมี พ.ร.บ. องค์การมหาชน ปี ๒๕๔๒ ตั้งองค์การมหาชนขึ้นมามากมาย ขณะที่มี พ.ร.บ. เฉพาะ ตั้งองค์กรพิเศษขึ้นมาอีกมากมาย องค์กรเหล่านั้นก็มาทำงานใกล้เคียงกับ กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ แต่ว่ามีระบบการทำงานที่แตกต่างกัน แต่ว่าในที่สุดคนที่ได้รับผลคือประชาชนแต่บางครั้งมันมีความเหลื่อมล้ำซ้ำซ้อนกันอยู่ จะทำอย่างไร ในการปฏิรูปโครงสร้างระบบราชการครั้งนี้จะมีการพิจารณาไปถึงองค์กรเหล่านั้นหรือไม่ แล้วนอกจากนี้ในเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดินไม่ได้มีเฉพาะข้าราชการเท่านั้น ไม่ได้มีเฉพาะข้าราชการที่อยู่ในระบบบริหารเท่านั้น แต่ยังมีข้าราชการที่ยังทำหน้าที่อยู่ในระบบงานนิติบัญญัติ ยังมีข้าราชการที่ทำหน้าที่อยู่ในระบบงานตุลาการอีกด้วย เราจะเหลียวมองไปดูแลข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเหล่านั้นบ้างหรือไม่ ทำอย่างไรประชาชนจะได้รับความเป็นธรรม และได้รับการบริการที่ดี ซึ่งทั้งนี้ท่านมองง่าย ๆ ข้าราชการรัฐสภาก็เป็นส่วนหนึ่งขององคาพยพในการบริหารราชการแผ่นดิน เราจะมีการปฏิรูประบบงานสนับสนุนของรัฐสภาบ้างหรือไม่ เพื่อที่จะทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกรัฐสภาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้สิ่งที่ดิฉันมองว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญก็คือ ระบบราชการของเรามีการเตรียมความพร้อมมากน้อยแค่ไหนในการที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงไปของสังคมโลก การไปเซ็นปฏิญญาสากลพันธสัญญาต่าง ๆ มากมายนั้นข้าราชการได้เตรียมความพร้อมเพียงใด หรือว่าปล่อยให้เป็นที่ของกระทรวงการต่างประเทศ หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นการเฉพาะ แต่ว่าเมื่อถึงเวลาที่จะต้องไปรายงานกับต่างประเทศก็ทำผักชีโรยหน้า ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะฉะนั้นเราต้องเปิดใจแง้มใจ แล้วก็ก้าวไปสู่การเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่จะต้องเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบราชการ รวมทั้งตัวข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความจำเป็นมาก แล้วก็ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มแรกโดยเฉพาะระบบงบประมาณ ซึ่งเราพูดถึงระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ระบบงบประมาณที่เป็นตามแอเรีย (Area) ระบบงบประมาณที่เป็นเรื่องของฟังก์ชัน เบสส์ (Function based) แต่เราลืมนะบบงบประมาณที่เน้นเรื่องของความเสมอภาคและเป็นไปตามยุทธศาสตร์อย่างที่ท่านอาจารย์ชาติชายได้พูดถึง ดิฉันจึงอยากจะให้มีการปรับปรุงโครงสร้างของระบบงบประมาณที่เป็นธรรม โดยเน้นมิติความเสมอภาคซึ่งรัฐธรรมนูญได้เขียนไว้แล้ว เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องของการเสริมสร้าง

๕๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สิริพร ๒๔/๒

ความรับผิดชอบให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นการเสริมสร้างความรับผิดชอบให้กับพลเมืองประชาชนทุกภาคส่วน แล้วต้องทบทวนภารกิจ และต้องคาดคะเนความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในสังคมไทยในระบบราชการที่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้การบริหารรัฐกิจแนวใหม่ที่พูดถึงเรื่องของการศึกษาวิจัยเชิงสถาบันจึงมีความจำเป็นให้หน่วยงานทุกหน่วยงานนั้นศึกษาวิจัยองค์การของตัวเองว่าควรจะปรับปรุงอะไร ปรับทบทวนภารกิจอะไร แล้วอะไรที่จะต้องยุบ อะไรที่จะต้องปรับปรุงได้บ้าง แล้วนอกจากนี้เรื่องของการวางแผนและทบทวนภารกิจที่จะต้องทำไปกับประชาชนด้วย และที่สำคัญเราชอบทำยุทธศาสตร์ ทำแผนกลยุทธ์ แต่เราลืมนะคะ เรวางแผนอย่างมีกลยุทธ์แต่เราต้องปฏิบัติอย่างเป็นประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้การกระจายอำนาจจึงสำคัญ ไม่ใช่เพียงคำพูด แต่ว่าต้องทำให้เป็นจริง ดิฉันจึงขอสรุปสั้น ๆ ว่าริเริ่มจากรากหญ้า แรงศึกษาจากชุมชน เรียนรู้จากใจ คน รับรู้คนคิดอะไร รongรับความต้องการ ไม่หักหาญซึ่งน้ำใจ ประชามีใช้ไพร่ ต้องก้าวไปคู่เคียงกัน ขอขอบคุณค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ อีก ๕ ท่านนะครับ คุณประสาร มฤคพิทักษ์ คุณภูโชหมีะวันชาพิหนะ มนูญทวี คุณประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ คุณเกษมสันต์ จิณณวาโส และคุณกัญญ์รัฐญาณ ภูสวาสดี เรียนเชิญคุณประสาร มฤคพิทักษ์ ครับ

๕๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เปมิศา ๒๕/๑

นายประสาร มฤคพิทักษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ผมขออนุญาตใช้สไลด์ตามที่ได้เรียนขออนุญาตไว้แล้ว กรุณาเปิดได้เลยครับ ผมจะเริ่มต้นด้วยการขอใช้กรณีศึกษานี้เป็นตัวอย่างเพื่อสะท้อนถึงการบริหารราชการแผ่นดินหน้าต่อไปเป็นจดหมาย ตัวหนังสือไม่ชัด แต่ผมเรียนว่าเป็นจดหมายจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินถึงประธานกรรมาธิการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาลของวุฒิสภา ซึ่งตอนนั้นที่ทำจดหมายไปถึงคุณรสนา โตสิตระกูล เป็นประธานกรรมาธิการ แต่นี้เป็นจดหมายตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จดหมายที่อยู่บนจอซึ่งอ่านไม่เห็น ผมเรียนว่าอยู่ในมือผมเป็นจดหมาย ๗ หน้า แจ้งผลการตรวจสอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน ผ่านไปเลยครับ ตรงนี้เพื่อให้รู้ว่าในท้ายจดหมายลงชื่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

หน้าต่อไป เป็นเรื่องของการทวงคืนท่อก๊าซ ปตท. ในจดหมายฉบับนี้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการวินิจฉัยการแบ่งแยกทรัพย์สินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในคดีการแปรรูป ปตท. จดหมายถึงประธานกรรมาธิการตรวจสอบการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาลของวุฒิสภา จดหมายลงวันที่ ๒๓ เมษายน ก็คือไม่กี่วันมานี้เอง ในจดหมายนี้บอกว่ากระทรวงพลังงาน กระทรวงการคลังและ ปตท. มี ๔ ประเด็นที่เป็นปัญหาค่ะ

หน้าต่อไป ทั้ง ๓ หน่วยงานไม่ทบทวนการแยกทรัพย์สินตามผลการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้มอบหมาย ปตท. รายงานเท็จต่อศาลปกครองสูงสุด คำนี้อยู่ในจดหมายเลย ปตท. รายงานเท็จต่อศาลปกครองสูงสุดที่ว่าทุกฝ่ายดำเนินการตามศาลปกครองสูงสุดครบถ้วนแล้ว

หน้าต่อไป ข้อ ๓ ทรัพย์สิน ปตท. ทั้งที่รับโอนและที่ได้จากการประกอบการจนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ วันแปรรูป เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มูลค่าสุทธิ ๖๘,๕๖๙ ล้านบาท ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ต้องโอนเข้ากระทรวงการคลังทั้งหมด

ข้อ ๔ นับแต่แปรรูป ๓ หน่วยงานปรากฏว่า ๓ หน่วยงานนับตั้งแต่แปรรูปคือแปรรูปวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ทั้ง ๓ หน่วยงานไม่ทวงคืนทรัพย์สินให้ครบถ้วน ก็แปลว่าไม่รับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

หน้าต่อไปนะคะ ผู้ตรวจการแผ่นดินบอกว่า ๓ หน่วยงานทบทวนแบ่งแยกอันนี้เป็นข้อเสนอของผู้ตรวจการแผ่นดินนะคะ ว่า ๓ หน่วยงานควรจะทบทวนแบ่งแยกทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติแผ่นดินและให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินรับรองความถูกต้อง

๕๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เปมิศา ๒๕/๒

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินบอกว่า ควรจะแบ่งแยกโอนทรัพย์สินของ ปตท. ตามมูลค่า วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ และ จ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์จากการใช้ทรัพย์สิน

นอกจากนั้นอีกข้อหนึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอให้เห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นข้อมูลในการพิจารณาการปฏิรูปพลังงานต่อไป จดหมายเต็มฉบับ ๗ หน้าอยู่ในมือผมนะครับ ผมขออนุญาตอ่านข้อความที่เป็นใจความสำคัญนะครับ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้อมูลการแบ่งแยกทรัพย์สินที่ส่งคืนให้กระทรวงการคลังที่รายงานต่อศาล ยังไม่ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นการดำเนินงาน ที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอน และลัดขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญในการแบ่งแยกทรัพย์สิน อำนาจ และสิทธิดังกล่าวออกจากบริษัท ปตท. จำกัดมหาชน ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ จึงเป็นกรณีที่กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงานและบริษัทปตท. จำกัดมหาชนไม่ปฏิบัติ หน้าที่ให้ถูกต้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี การไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีอาจมีผล เป็นความผิดวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นความรับผิด ทางแพ่ง (ละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่) ข้อความตรงนี้ ผมไม่อ่านนะครับ แต่ชี้ชัดว่าไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีและเป็นการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ชอบนะครับ

ท่านประธานครับผมขออนุญาตอีกนิดเดียวนะครับ เรื่องนี้เป็นข่าวเมื่อวานนี้ เล็ก ๆ แต่ผมเห็นว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่ง และมีความหมายอย่างยิ่ง เป็นไปได้อย่างไรว่า ปตท. ซึ่งมีทรัพย์สินและมูลค่าในตลาดนับเป็นล้านล้านบาทครับ กระทรวงการคลัง ทั้งกระทรวง กระทรวงพลังงานทั้งกระทรวงมีผู้คน มีกำลัง มีองค์กร มีความทันสมัย ได้รับรางวัลธรรมาภิบาลเยอะแยะมากมาย แต่ก็มีกรปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้ง ๆ ที่ สตง. ก็ชี้แล้ว แล้วก็พบว่ามีการลัดขั้นตอนอย่างนี้ ผมคิดว่าเป็นเรื่องใหญ่ และต้องทบทวนว่าทำไมถึงเกิดเหตุการณ์แบบนี้ได้ ถ้าเพื่อเรื่องแบบนี้ยังไม่ปฏิบัติตาม ก็แปลว่าบ้านเมืองเรามีปัญหาวิกฤตครั้งใหญ่แล้วครับ ในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ เชิญคุณกูโซหมีะวันซาฟีหะ มนุญทวี ครับ

นางกูโซหมีะวันซาฟีหะ มนุญทวี : เรียนท่านประธาน สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินทุกท่าน ดิฉันสนับสนุนในการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสู่ส่วนท้องถิ่น ดิฉันเป็นคนมาจากชนบท ก็รู้ว่าท้องถิ่นต้องการที่จะปรับโครงสร้างให้เกิดการปฏิรูปให้เกิดขึ้นที่ชัดเจน ดังนั้นการบริหารกระบวนการมีส่วนร่วมเข้าสู่กระบวนการที่พึ่งตนเอง เช่น ด้านความมั่นคง ชุมชนปกครองตนเอง สนับสนุนกองกำลังภาคประชาชน การบริหารแผ่นดินเชิงสมานฉันท์ ควบคู่ภาคประชาชนมีส่วนร่วม กำหนดแผนงานพื้นที่จริง ๆ แบบธรรมาภิบาล ยึดประชาชนเป็นหลัก ยึดความคิดเห็นจากประชาชนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไข ดังนั้นการที่จะให้เกิดความปรองดอง สมานฉันท์ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้หรือส่วนที่มีปัญหาก็จะต้องมีการร่วมพัฒนาจากประชาชนให้เกิดการบริหาร เกิดความสมานฉันท์ เกิดความปรองดอง รู้รักสามัคคี จะต้องเริ่มจากพุทธวัฒนธรรมด้านศาสนาแต่ละศาสนาย่อมมีอัตลักษณ์แตกต่างกัน ดังนั้นพื้นที่แต่ละพื้นที่จะต้องเข้าใจ เข้าถึงจิตใจและจะไปพัฒนาในท้องถิ่นนั้นได้ ชุมชนอย่างเช่นที่นับถือศาสนาอิสลามก็ต้องมีสยิดนะคะ แล้วก็ศาสนาพุทธก็ที่วัดนะคะ ศาสนาคริสต์ก็โบสถ์ ดังนั้นการพึ่งตนเองดิฉันอยากจะให้ชุมชนของแต่ละตนเองหรือแต่ละหมู่บ้านปกครองด้วยตนเองไม่ต้องเอาจังหวัดนะคะ เอาชุมชนเองเลย เพราะว่าเขามีกำนัน กำนันก็ต้องมีสารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการ ถ้ารวมกันแล้วมากพอ พอมาอีก

อบต. ประธาน อบต. นายก อบต. ก็มี อบต. แต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒ คน แล้วมัธยมก็มี โต๊ะอิหม่าม โต๊ะคอเต็บ โต๊ะบิหลัน และคณะกรรมการหมู่บ้าน แล้วก็มิกลุ่มองค์กร อาสาสมัครเต็มหมู่บ้านแล้วค่ะ ถ้าเขาปกครองตัวเองให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นพี่เลี้ยง เป็นแบ็ค (Back) ให้เขาตัดสินใจ ก็เกิดความสงบ เกิดความปรองดอง ดังนั้นการปฏิรูปจะต้องเริ่มจาก ชุมชนให้เข้มแข็ง ดิฉันก็ขอเสนอว่าการศึกษา สาธารณสุข มหาตไทย กีฬา จำเป็นมาก แล้วที่ จำเป็นที่สุด ปากท้องของชาวบ้านจะต้องมีเศรษฐกิจด้วย เศรษฐกิจตอนนี้อาเซียนจะมาไม่กี วันนี้ ค่ายางก็ราคาถูกลง ราคาข้าวก็แพง ทำอย่างไรให้ประชาชนมีปากท้อง การศึกษาดี แล้วก็ สามารถดูแลสาธารณสุขให้ตัวเอง เช่น ให้เขาปลูกต้นไม้ที่มีของประเทศไทย เช่น สนับสนุน สมุนไพรแบบแพทย์แผนไทยให้มากขึ้น แล้วก็ให้เขาส่งเสริมอาชีพ เขาสามารถที่จะมีกีฬา แล้วก็เปลี่ยนกัน อาชีพในชุมชน ไม่ใช่ให้ปลา ให้เขาดูวิธีการเลี้ยงปลา ส่งเสริมปลา ให้ครั้ง เดียว ไม่ใช่มีแต่รับ รับ รับ ไม่สงบแน่นอน ดังนั้นการที่จะให้สงบมันไม่ยาก ถ้ารัฐบาลเข้าใจ เข้าถึงจิตใจของอัตลักษณ์ของศาสนา ของแต่ละชุมชน ให้เขาแก้ไขเองค่ะ ขอฝากถึงผู้ใหญ่ แล้วก็กรรมการให้มีส่วนปฏิรูปถึง ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยนะคะ ดิฉันเห็นว่าการที่จะสงบไม่ยากหรอก ถ้าเราร่วมมือเป็นหนึ่งแล้วก็ให้ชุมชนเขามีส่วนร่วมไม่ต้องถึงจังหวัด ถึงตำบล เอาเล็ก ๆ ก่อนนะคะ แล้วก็ขึ้นไประดับชาติ ขอขอบคุณค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญคุณประสิทธิ์ ปทุมาร์กษ์ ครับ

นายประสิทธิ์ ปทุมาร์กษ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
ประสิทธิ์ ปทุมาร์กษ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก็คงเป็นอีกคนหนึ่งที่ต้องร่วมชื่นชม
คณะกรรมการที่ได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แล้วก็ที่จะทำให้การปฏิรูปในเรื่องของการบริหาร
ราชการแผ่นดินทั้ง ๓ ส่วน ก็คือส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคแล้วก็ส่วนท้องถิ่น สามารถที่จะบูรณาการได้
แล้วก็มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระผมก็ขออนุญาตสะท้อนข้อมูลในบางส่วนของทางกรรมการ
อาจจะยังได้รับไม่ครบถ้วนนะครับว่าในเรื่องของการปฏิรูปนั้นผมขออนุญาตพูดเป็น ๓ ส่วน
ก็คือเรื่องการปฏิรูปในส่วนที่เป็นโครงสร้างขององค์กร แล้วก็โครงสร้างของการบริหารงานบุคคล
รวมถึงเรื่องของโครงสร้างงบประมาณ ทั้ง ๓ ส่วนนะครับ ควรที่จะได้มีการดำเนินการไป
พร้อม ๆ กัน เพื่อที่จะได้สนองความต้องการของประชาชนหรือว่าสนองความต้องการ
ของพลเมืองหรือจะราษฎรในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องและตรงตามความต้องการ ปัญหาองค์กร
ขณะนี้โดยเฉพาะเรื่องขององค์กรที่มีอยู่เท่าที่ทราบจากท่านประธานนะครับ ฟังแล้วก็เพิ่มขึ้นมา
เมื่อเพิ่มขึ้นมาถามว่าประสิทธิภาพการทำงานนั้นดีขึ้นไหม ในส่วนนี้ยังเห็นว่ายังไม่สามารถ
สนองความต้องการได้โดยทั่วถึงนะครับ ปัญหาโครงสร้างในส่วนกลางนั้นจะเห็นได้ว่า
จะมีการรับรู้กันเฉพาะในส่วนกลาง ในส่วนภูมิภาคไม่สามารถที่จะตอบสนองได้เลย
ในส่วนภูมิภาคโดยเฉพาะในส่วนกลางที่ส่งไปอยู่ในส่วนภูมิภาค ไปสังกัดส่วนภูมิภาค
ยังมีปัญหามากยิ่งขึ้น เพราะว่าเวลาเมื่อมีการที่จะหารือร่วมกันในลักษณะเป็นการบูรณาการ
ในส่วนกลางที่ส่งไปอยู่ส่วนภูมิกษาคนั้น ไม่มีทางที่จะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้
หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับในส่วนภูมิภาคหรือว่าท้องถิ่นได้เลย
อันนี้ก็เป็นอีกส่วนหนึ่ง แล้วก็ในส่วนท้องถิ่นก็เช่นเดียวกันนะครับ ที่นี้อย่างปัญหาเรื่องของ
ในส่วนภูมิกษาคนี้ นะครับ ปัญหาโครงสร้าง โดยเฉพาะปัญหาโครงสร้างของตัวองค์กร
จะมีหลาย ๆ ส่วนที่ไปอยู่ในส่วนภูมิกษาค แต่ว่าการบัญชาการ การสั่งการต่าง ๆ ยังเป็นไป
โดยจากส่วนกลาง ไม่ว่าจะป็นงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือว่างานกลุ่ม
ของบางส่วน เช่น ในส่วนของทางอัยการก็ดี ซึ่งตรงนี้บางครั้งทางจังหวัดไม่สามารถ
ที่จะทราบได้เลยว่าได้ดำเนินการสิ่งใดไปบ้าง ในเรื่องของท้องถิ่นก็ดี โอกาสที่จะมาทำงาน
ร่วมกันนั้นก็ป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะฉะนั้นในส่วนท้องถิ่นจึงเห็นได้ว่า

๕๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริรัตน์ ๒๗/๒

การที่จะปฏิรูปที่ทางท่านประธานกรรมาธิการที่ได้เรียนในเบื้องต้นที่จะให้มีแผนพัฒนานั้น แล้วก็ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทุกภาคส่วนมีส่วนตรวจสอบ ผมเห็นว่าเหมาะสม แล้วก็อยากให้เป็นไปโดยทั่วถึง แล้วงบประมาณที่ใช้จ่ายขณะนี้ นะครับ ไม่ว่าจะ เป็นงบประมาณที่ทางส่วนกลางจัดลงไปหรือว่าเป็นรายได้ที่ทางท้องถิ่นจัดหาได้เองนั้นก็ยังไม่สามารถที่จะสนองความต้องการได้ถูกต้อง นอกจากนั้นปัญหาโครงสร้างของท้องถิ่นเอง ปัจจุบันนี้จะเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าจะทำอะไรที่จะให้ท้องถิ่นเหล่านั้นได้มีการเริ่มต้นในทางที่ถูกต้อง ไม่ใช่ว่าผู้ที่จะไปดูแลท้องถิ่นนั้นเป็นการเข้าโรงเรียนไปฝึกหัดในการที่จะ เพราะฉะนั้นปัญหาองค์กรขออนุญาตพูดรวมเลยนะครับ ปัญหาองค์กร กระผมพอดีมาดูตรงนี้นิดก็อยากจะสะท้อนปัญหาให้เห็น ปัญหาองค์กรโดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น และภาคส่วนต่าง ๆ เฉพาะภาคส่วนต่าง ๆ ที่เมื่อสักครู่นี้มีการพูดถึงเรื่องขององค์การมหาชน องค์การมหาชนนั้นมีเสียงสะท้อนมาหลายแห่งว่ามีออกกฎหมายที่เป็นกฎหมายส่วนตัว ขออนุญาตท่านประธานอาจจะเลยไปไม่ให้เกิดครั้งนาทีนะครับ ก็ตรงนี้ที่มีกฎหมายออกมาแล้วก็ให้สามารถดำเนินการที่จะหารายได้ได้ แล้วก็ระบุว่า เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร เป็นองค์กรการกุศล แต่ไปขอให้ให้มีมติเป็น ครม. นะครับ อาศัยมติ ครม. ซึ่งตรงนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ผ่าน ๆ มา ก็เท่ากับว่าให้มีมติ ครม. ในการที่จะทำธุรกิจการค้าเชิงได้เปรียบคนอื่นในลักษณะที่ว่า ท่านทำธุรกิจเช่นเดียวกันไม่เกิน ๑๕ เปอร์เซ็นต์ของราคากลางหรือราคาทั่วไป ตรงนั้นก็เท่ากับมติ ครม. สามารถจัดซื้อได้ ตรงนี้เรื่องงบประมาณก็จะเป็นปัญหา ซึ่งการควบคุมนั้นอาจจะทำให้ควบคุมไปได้ยาก เพราะฉะนั้นก็ฝากในส่วนนี้ละครับว่าตรงนี้ไม่เป็นการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันทางการค้าหนึ่ง หรือว่าเป็นการเอาเปรียบคู่ค้าด้วยหรือไม่ ก็ฝากในการดูแลนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญคุณเกษมสันต์ จิณณวาโส ครับ

นายเกษมสันต์ จิณณวาโส : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
ผม เกשמสันต์ จิณณวาโส สมาชิกปฏิรูปลำดับที่ ๑๖ อยากจะฝากกราบเรียนไปยัง
ท่านกรรมการนะครับ คือในข้อเสนอที่ท่านกรรมการเสนอมา ๕ ข้อนี้ จริง ๆ แล้ว
ผมสนับสนุนทุกข้อเลย แต่ก็ยังสงสัยอยู่บางประการก็คือว่าหลาย ๆ เรื่องนี้มันเป็นเรื่องที่เรา
มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติในประกาศ ในระเบียบอยู่แล้วนี่ แล้วเรายังทำได้ไม่ได้
หรือเราทำได้โดยไม่มีประสิทธิภาพ มันจะเหมาะหรือมันจะสมควรไหมถ้าเกิดเราจะต้อง
เอามาใส่ไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งตรงนี้ต่างหากคือสิ่งที่ผมคิดว่าเราน่าจะชั่งน้ำหนัก บางเรื่อง
นี้เห็นด้วยที่ควรจะได้ใส่ครับ แต่ใน ๕ ประเด็นที่น่าเสนอมาทั้งหมดนี้ก็เกรงว่ามันอาจจะมาก
ไปหรือเปล่าครับ ผมมีประเด็นที่อยากนำฝากไปยังท่านกรรมการ ก็คือว่าสิ่งที่เกิดขึ้น
ในระบบราชการนี้ไม่ว่าจะเป็นกลไกในการบริหารก็ดี เรื่องของเครื่องมือ เรื่องความรับผิดชอบ
เรื่องอำนาจหน้าที่ รวมไปถึงเรื่องของการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่น ทำงานกับท้องถิ่นมาก่อน
ปัจจุบันก็มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นครับ โดยเฉพาะเรื่องของการจัดทำแผนการจัดการ
คุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ที่สำคัญก็คือเรื่องของการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ
ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการจัดการขยะ น้ำเสียให้กับท้องถิ่น ในอดีตเราก็เจอปัญหา งบประมาณ
ที่ตั้งจากส่วนกลางนี้อาจจะเป็นเพราะว่ากลไกหรือการตัดสินใจของท้องถิ่นมีสูง พอเราตั้ง
เป็นงบอุดหนุนทั่วไปลงไปยังท้องถิ่นนี้เราก็พบว่าบางทีหรือหลาย ๆ ครั้งหนึ่งงบประมาณ
ที่ท้องถิ่นเองขอมายังส่วนกลางนี้ เมื่อตั้งงบประมาณแล้วส่งสนับสนุนกลับไปภายใต้กรอบ
การกระจายอำนาจถูกปรับเปลี่ยน ตอนหลังก็ต้องมาเปลี่ยนเป็นงบอุดหนุนเฉพาะกิจ
ยกตัวอย่างปีนี้ทางกระทรวงเองก็ได้รับนโยบายจากรัฐบาลสนับสนุนเรื่องของการจัดการขยะ
ก็มีการจัดทำกรอบแผนบูรณาการในเรื่องของการบริหารจัดการขยะทั่วประเทศ ซึ่งเป็นขยะเก่า
และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการขยะสะสม แล้วก็มองไปถึงเรื่องนำขยะมาผลิตพลังงานไฟฟ้า
ก็มาเกี่ยวข้องกับเรื่องกลไกภายใต้แผนบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด
ปีนี้รัฐบาลก็สนับสนุนงบประมาณไปในหลายพื้นที่เกือบทั่วประเทศ รวมทั้งที่มีค้างท่ออยู่เป็น
งปีเดียว ๒ ปี แล้วอีก ๓ ปี ในวงเงินประมาณ ๕,๖๐๐ ล้านบาท สิ่งที่เป็นห่วงก็คือว่า
งานหลาย ๆ เรื่องที่ลงไปยังท้องถิ่นถ้าเรายังติดขัดประเด็นปัญหาที่เรากล่าวไว้ในเอกสาร

แต่ถ้าเราไม่มาลองดูว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ถ้าเราให้ความเข้มข้นกับเรื่องของการจัดทำ โคด ออฟ คอนดัคท์ (Code of conduct) หรือ โคด ออฟ แพรคทิส (Code of practice) ผมคิดว่าสิ่งที่เราจะผลักดันภารกิจหรืองานที่เรามีการถ่ายโอนอำนาจไปยังท้องถิ่นแล้วก็ให้การอุดหนุนทั้งทางด้านวิชาการแล้วทั้งงบประมาณเพื่อให้เดินถึงเป้าหมายตามที่เรากำหนดไว้ เราอยากเห็นท้องถิ่นมีการจัดการที่ดีในเรื่องของคุณภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุก ๆ มิติ ตรงนี้ต่างหากคือสิ่งที่ผมคิดว่าการให้ความรู้อย่างต่อเนื่องนอกจากจะให้ความรู้ในเรื่องระเบียบการปฏิบัติราชการแล้วคงจะต้องมีการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการ เพราะงานทางด้านการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็เป็นส่วนหนึ่งที่ถูกกำหนดไว้ในหลาย ๆ หน้าที่ภายใต้ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรงนี้อยากจะฝากท่านคณะกรรมการช่วยดูหน่อย เพราะว่าการที่จะมาเพิ่มเติมไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นบางครั้งผมก็คิดว่าเอาพอสมควร แต่ถ้าลงรายละเอียดมากอาจจะทำให้เรามีประเด็นที่ไปมีผลกระทบในระยะยาวที่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายหรือวิธีการปฏิบัติ ขอบพระคุณมากครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ
เชิญคุณกัญญ์รัฐญาณ์ ภู่อวาสดี ครับ

นางกัญญ์รัฐญาณ ภู่วาสดี : กราบเรียนท่านประธานค่ะ ดิฉัน กัญญ์รัฐญาณ ภู่วาสดี สมาชิกหมายเลข ๐๐๔ จากจังหวัดพิษณุโลก ดิฉันเองขออภิปรายในแง่ของการทำงานในส่วนของภูมิภาค เพราะว่ามีประสบการณ์ของการเป็นข้าราชการอยู่ในส่วนภูมิภาค มาตลอด ๓๖ ปี นะคะ ในส่วนของภูมิภาคมันจะเกี่ยวเนื่องกับการทำงานร่วมกับท้องถิ่นแล้วก็ ส่วนกลางเพราะเราเคยอยู่ตรงกลาง คราวนี้ในประเด็นที่ดิฉันเองอยากจะมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้คณะกรรมการได้รับทราบนะคะ ก็คือในส่วนของประเด็นแรกดิฉันเห็นด้วยกับการศึกษาของคณะกรรมการในการที่จะให้มีการเพิ่มพูนอำนาจในส่วนของภูมิภาค ให้มากขึ้น แต่ประเด็นที่สำคัญก็คือที่ว่า มีหน่วยราชการหลายหน่วยที่สังกัดส่วนกลางและ ไปตั้งส่วนภูมิภาค ขณะเดียวกันก็ไม่ได้ให้อำนาจในการจัดการให้กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ตรงนี้มันก็เลยเกิดปัญหาในเรื่องของการทำงาน เพราะว่าพอเวลาที่มีการดำเนินงานที่จะ ให้บริการกับประชาชน มันเป็นลักษณะของการที่ต่างคนต่างทำมันไม่มีความเป็นเอกภาพ ของการทำงาน เพราะฉะนั้นถ้าเป็นไปได้ดิฉันว่าน่าจะให้ส่วนภูมิภาคก็คือทุกหน่วยงาน ทุกกระทรวงที่ไปตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค คือมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเขาสามารถ จัดการได้เลยนะคะ แต่ไม่ต้องมีส่วนกลางแล้วก็ไปตั้งอยู่ภูมิภาคโดยที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่สามารถจัดการได้เลยนะคะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการบริการจัดการเรื่องงบประมาณ ที่โอนไป เรื่องของการประเมินให้คุณให้โทษ การบังคับบัญชา ดิฉันไม่เห็นด้วยในการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจในการจัดการตรงนี้เลยนะคะ เพราะฉะนั้นควรจะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งถือเป็นผู้ที่จะสามารถที่จะบูรณาการทุกกระทรวงในการทำงานได้ ก็ต้องมีอำนาจจัดการด้วยนะคะ

ส่วนประการที่ ๒ เรามีเรื่องของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ หรือ กบจ. ที่อยู่ในจังหวัด ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการพิจารณาเรื่องงบจังหวัด เราเจอปัญหาว่าในส่วนของคณะกรรมการชุดนี้ภาคที่เป็นภาคประชาชนที่จะเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการน้อยมากมีไม่กี่ท่าน ในขณะที่ส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้าส่วนราชการเสียเป็นหลัก ตรงนี้ทำให้เกิดการพิจารณาต่าง ๆ ถ้าบอกว่าเราจะให้อำนาจภาคประชาชนมากขึ้น เพราะฉะนั้น ดิฉันเองคิดว่าน่าจะปรับโครงสร้างของคณะกรรมการชุดนี้ด้วยว่าควรจะให้มีเปอร์เซ็นต์ของภาคประชาชนอย่างน้อยก็คือครึ่งต่อครึ่ง เพราะไม่อย่างนั้นภาคประชาชนเขาก็จะไม่มีโอกาสที่เขาจะได้มาร่วมบริหารจัดการในส่วนของงบจังหวัดนี้ด้วย

แล้วก็อีกประเด็นหนึ่งก็คืองบของจังหวัดที่พิจารณากันมานี้นะคะ ดิฉันเองก็โยกย้ายไปหลายจังหวัด สิ่งที่เห็นก็คือมันเหมือนกับเป็นการจัดการแค่ในส่วนของผู้มีอำนาจจัดการไม่กี่คน แต่ว่าเวลาที่พิจารณาออกมามันไม่ได้ตอบโจทย์ปัญหาของชาวบ้าน จริง ๆ งบจังหวัดจะอยู่ตรงกลางว่าสามารถที่จะช่วยดูแลปัญหาในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด แต่ปัญหามันกลายเป็นปัญหาเรื่องของการทำโครงสร้างพื้นฐานเสียส่วนใหญ่ ซึ่งปัญหาการทำโครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นถนน เป็นอ่างเก็บน้ำ อะไรทั้งหลาย จริง ๆ แล้วก็มีแต่ละกระทรวงเขามีนงบประมาณของเขาโดยตรงที่ลงไปแก้ปัญหาตรงนี้อยู่แล้ว แต่ก็ยังมาเบียดเอางบจังหวัดแทบจะ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ด้วยซ้ำที่ใช้เรื่องนี้ ในขณะที่ปัญหาสังคมเยอะแยะมากมาย แต่เวลาเสนอนี้ไม่มีโอกาสเลยนะคะ กระทรวงด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจพวกเราก็จะบ่นว่าไม่มีโอกาสที่จะใช้งบนี้มาแก้ปัญหา เพราะฉะนั้นก็เลยอยากจะให้ดูโควตา หมายถึงว่าควรจะต้องมีเปอร์เซ็นต์ของการใช้งบประมาณว่าภาคสังคมเท่าไร ภาคสังคมเศรษฐกิจเท่าไร เพราะว่าสังคมมันจะรวมทั้งเรื่องของเกษตรและเรื่องอื่น ๆ เพราะฉะนั้นเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานจะต้องลดน้อยลง เพราะมันไปซ้ำกับเงินของงบอื่น ๆ ของกระทรวงที่เขาส่งโดยตรงไปแล้ว

คราวนี้อีกเรื่องหนึ่งค่ะ การที่จะปรับโครงสร้างหรือว่าปฏิรูปราชการ ดิฉันว่าประเด็นสำคัญที่สุดก็คือต้องไปปฏิรูปคนในระบบราชการให้ได้ด้วย ถ้าจะปรับโครงสร้างดีอย่างไร แต่ถ้าคนในราชการซึ่งเป็นข้าราชการนี้ไม่ได้ปรับทัศนคติ ไม่ได้ปรับวิธีการทำงาน ดิฉันว่าไม่มีประโยชน์ เราต้องให้เขาเกิดความรู้สึกว่าประชาชนคือลูกค้าของเขาเหมือนกับภาคธุรกิจเขาก็สอนเขาอย่างนั้น เพราะฉะนั้นถ้าตราบไต่ที่ทำงานแล้วไม่ได้นึกถึงประชาชนเป็นใหญ่เขาก็ไม่ควรจะเป็นข้าราชการ แล้วท่านก็ต้องให้ประชาชนเขามีส่วนในการประเมินการทำงานของข้าราชการ ไม่ใช่เอาข้าราชการภาคราชการด้วยกันมาประเมินด้วยกัน ดิฉันไม่เห็นด้วยนะคะ อยากจะให้ปรับเรื่องการประเมินต้องให้ประชาชนที่เขาเป็นผู้รับบริการเป็นผู้ลงคะแนนให้คะแนนว่าคนนั้นมีผลการทำงานอย่างไร อันนี้ส่วนหนึ่งค่ะ

อีกส่วนหนึ่งดิฉันคิดว่าถ้าเป็นไปได้ดิฉันอยากให้ระบบของการคัดคนออกจากราชการให้เป็นเหมือนกับเอกชนด้วยซ้ำ ถ้าท่านลองปรับวิธีนี้ท่านจะได้ข้าราชการที่ขยันมากขึ้น เพราะว่าการเวลาทำผิดหรือเวลาที่ทำงานย่อหย่อนนี่คัดออกยากมาก ย้ายก็ยาก คัดออกก็ยาก ไม่รู้จะทำอย่างไรกับระบบกับคนพวกนี้นะคะ เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อเขารู้ตัวว่าเขาจะต้องออกง่าย ๆ เขาจะปรับปรุงตัวเองค่ะท่าน ก็อยากจะเสนอตรงนี้เพราะว่าวันนี้เรามีลูกจ้างเหมา มีพนักงานราชการ พวกนี้ขยันกว่าข้าราชการอีกนะคะ เพราะว่าเขากลัวจะถูกไล่ออก กลัวจะถูกประเมินออก ก็ฝากตรงนี้นะคะ ขอขอบคุณค่ะ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเทียนฉาย กีระนันท์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาวทัศนาศุ บุญทอง รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะ อีก ๕ ท่านต่อไปนี้นะคะ มีท่านจิรวุฒน์ เวียงด้าน ท่านเฉลิมชัย เฟื่องคอน ท่านชาลี เจริญสุข ท่านพันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ แล้วก็ท่านนายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านจิรวุฒน์ เวียงด้านค่ะ

นายจิรวุฒน์ เวียงด้าน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม จิรวุฒน์ เวียงด้าน สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ลำดับที่ ๔๒ จากจังหวัดนครพนม ท่านประธานที่เคารพครับ บ้านผมนี้อยู่ห่างจากตัวจังหวัด ๑๐๕ กิโลเมตร ห่างจากตัวอำเภอ ๓๐ กิโลเมตร แล้วก็ห่างจากตัวตำบล ๓ กิโลเมตร ที่เล่าให้ฟังอย่างนี้เพื่อจะได้เห็นภาพว่า

๖๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๓๐/๒

ท้องถิ่นที่เขาอยู่กันในลักษณะที่ห่างไกลอย่างนี้ จะได้เรียนฝากถึงไปคณะกรรมการว่าเราจะจัดอะไรไปให้เขาในการที่จะให้บริการเขา ในตำบลผมนี้มีประชากรประมาณสัก ๘,๐๐๐ คน ๑๖ หมู่บ้านนะครับ และมีทรัพยากรต่าง ๆ แล้วก็คิดว่ามีสาธารณูปโภคแล้วก็การบริการที่เขาควรจะได้รับควรจะเป็นเช่นไร ณ วันนี้มีคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำโลกเขาลงไปดูพื้นดินเนื่องจากว่าบ้านผมติดกับแม่น้ำสงครามแล้วก็ได้ถูกจัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ วันนี้เขาก็ไปดูงานกับท่านผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านก็ถามว่าชาวบ้านเขาจะมีสิทธิในการที่จะดูแลพื้นที่ชุ่มน้ำนี้ได้หรือไม่ องค์กรระหว่างประเทศเขามาคูว่านี่ความสำคัญของพื้นที่ที่ควรจะเป็นการอนุรักษ์เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก แต่ชาวบ้านที่อยู่ตรงนั้นไม่มีสิทธิที่จะตัดสินใจอะไรที่จะดูแลทรัพยากรของเขาเลย

- ๓๑/๑

ดังนั้นในส่วนของผู้บริหารเอง ไม่ว่าจะเป็นครบาลที่ยกฐานะขึ้นมาเป็นเทศบาล
ตำบล ถ้าเขาเป็นนายกฯ ที่จะต้องดูแลพี่น้องประชาชนเขาก็อยากจะพัฒนาพื้นที่ที่เขาให้ครบ
ตามสิ่งที่เขาอยากจะทำ ไม่ว่าจะเป็เรื่องของอาชีพ ท่านนายก อบต. หรือนายกเทศบาล
ตำบลอยากพัฒนาอาชีพ เขาก็ไม่มีหน่วยงานที่จะรองรับในส่วนของการที่จะพัฒนาท้องที่เขา
เพราะว่าเกษตรอำเภอก็อยู่ที่หน่วยงานส่วนกลางหมด แม้แต่หน่วยงานที่จะส่งเสริมอาชีพ
ก็อยู่ที่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดหมด เพราะฉะนั้นคนที่จะเป็นนายกเทศมนตรีระดับตำบล
หรือว่านายก อบต. เขาก็เหมือนนั่งอยู่เฉย ๆ ก็ทำอะไรไม่ได้ อันนี้จะเล่าบริบทให้
ท่านคณะกรรมการธิการได้ทราบว่ถ้า ๘,๐๐๐ กว่าคนที่อยู่ใน ๑ ยูนิต (Unit) นั้นเขาควรจะ
ได้รับการดูแลอย่างไรนะครับ เมื่อ ๒-๓ วันได้เกิดพายุแล้วก็มีซ้่มประตูทางเข้าในส่วน
ของตำบลแล้วก็พังลง ชาวบ้านก็มาถามดูว่านายกฯ คนไหนเป็นคนอนุมัติงบมาตรงนี้
ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องจำเป็นของท้องถิ่นนั้น ๆ เลย นายกฯ ท่านก็ตอบว่าโครงการนี้มันลอยมา
จากจังหวัด มาถามว่านายกฯ จะเอาซ้่มประตูเข้าตำบลใหม่ ก็เซ็นรับพื้นที่ ที่นี้นายกเทศมนตรี
ท่านก็บอกว่าท่านก็อยากจะได้ผลงานเพื่อที่จะเอามาไว้บอกกับประชาชน แต่ไม่ได้มีส่วนรู้เห็น
ร่วมได้รับรู้กับเรื่องอย่างนี้ได้เลย ผมถึงบอกว่าโครงการไหนก็ตามที่ท้องถิ่นเขาเองอนุมัติเอง
แล้วเขามีส่วนร่วมกับประชาชน ผมถือว่าเป็นการตรวจสอบต้นตอการทุจริตได้ง่ายที่สุด
ยิ่งเราผ่านกระบวนการตั้งแต่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคลงไปถึงส่วนท้องถิ่นแล้วมันจะเกิดการ
คล้าย ๆ ว่าถ้าเกิดเหตุเกิดขึ้น การทุจริตในท้องที่ ชาวบ้านเขาจะถามนายก อบต.
นายกเทศมนตรี พวกนี้เขาก็จะตอบว่าไม่ใช่โครงการของเขา มันลอยมาจากส่วนกลาง
กว่าชาวบ้านเขาจะร้องเรียน จะตามไปร้องเรียนส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค มันรู้สึกยุ่งยากมาก
แต่ถ้ามันเกิดต้นตอมาว่าเกิดจากการอนุมัติโครงการและการทำประชาคมของตำบลนั้น ๆ
ผมเชื่อได้เลยว่าการตรวจสอบระบบทุจริตก็จะง่ายขึ้นและสั้นลง แต่ถ้าเมื่อไรที่บอกว่า
มาจากส่วนกลางแล้วมันก็จะยุ่งยากมาก

อันนี้ในส่วนของการบริหารระดับจังหวัดก็เหมือนกัน ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด
หลาย ๆ จังหวัดที่อยู่ในเขตชายแดนท่านก็ไปทำเอ็มโอยู (MOU) กับแขวง สปป. ลาว
หรือเวียดนาม ก็ทำเอ็มโอยูตกลงในการที่จะร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดตัวเอง สปป. ลาว
กับเวียดนามเองท่านผู้ว่าแขวงเขาหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเขาเขาเซ็นได้เลย เขามีอำนาจ
ในการที่จะเซ็นได้เลย แต่ของประเทศไทยต้องกลับมาปรึกษาอีก ๖ กรมก่อน หรือบางที

อาจจะเป็น ๘ กรมด้วยซ้ำไปว่าเขาจะทำเอ็มโอยู ตัดสินใจได้เลยไหม มันก็เกิดความล่าช้าในการที่จะพัฒนาระหว่างเป็นเมืองคู่ขนานกัน อันนี้มันก็เกิดปัญหา เพราะมีอำนาจที่จะต้องรอการที่จะอนุมัติในส่วนที่จะต้องพัฒนาบูรณาการกันไปได้เลย อันนี้ก็ฝากเอาไว้ด้วยนะครับ

แม้แต่ข้าราชการที่จะตรงไปในท้องถิ่น ขอโทษนะครับ อย่างสมมุติว่าการศึกษา ผอ. โรงเรียนบางท่านโดนขับไล่อมาจากที่อื่นแล้วก็ส่งมาลง ชาวบ้านก็ไม่รับทราบในการที่จะดูแล จริง ๆ แล้วเราบอกว่าท้องถิ่นเขาก็ไม่ได้อยากที่จะไปบริหารจัดการเรื่องโรงเรียน แต่เขาอยากจะรับทราบ รับรู้ว่าการที่จะมาบริหารหรือจะมาพัฒนาท้องถิ่นเขา มาสอนลูกหลานเขาก็ควรจะให้เขาได้รับทราบไปรไฟล์บ้างว่าประวัติเป็นมาอย่างไร ถ้าท้องถิ่นเขาไม่รับท่านก็ควรนี้ ระบบการรีเจกต์ (Reject) ข้าราชการออกจากระบบก็คือให้ท้องถิ่นเป็นตัวควบคุมในเรื่องของการที่จะบริหารจัดการด้วย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องของการได้รับรู้รับทราบ ถ้าจะส่งจากหน่วยงานกลางไปก็ให้ท้องถิ่นเขาได้รับทราบแล้วว่าถ้าประวัติไม่ดีแล้วท่านก็อย่าส่งมา นี่มันจึงเกิดเหตุในเรื่องของความเหลื่อมล้ำอยู่เรื่อย ข้าราชการที่มาอยู่ในเขตถิ่นทุรกันดาร ถ้าอยากจะหนีจากท้องถิ่นก็ต้องใช้อำนาจบาตรใหญ่ บางทีก็โดนขับไล่อจากประชาชน ก็มีโอกาสได้ย้ายออกไปจะเกิดความขัดแย้งอย่างนี้ด้วย ก็ฝากเรียนไว้ด้วยนะครับ ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านเฉลิมชัย เฟื่องคอน ค่ะ

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ท่านคณะกรรมการ ผม เฉลิมชัย เฟื่องคอน สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัดอุตรดิตถ์ จริง ๆ แล้วผมก็เป็นกรรมาธิการบริหารราชการแผ่นดินด้วยคนหนึ่งนะครับ ก็ขอชมรายงานที่ท่านทำได้ดีจริง ๆ แต่ก็อดที่จะ คือร่างรัฐธรรมนูญเขาไปไกลแล้วนะครับ ของเรานี้ยังตามไม่ทัน ในร่างรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินมีอยู่ ๑. เรื่องการบริหารงานบุคคล ตามมาตรา ๒๐๗ กับเรื่ององค์การบริหารการพัฒนาภาค และเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณ ๒ ขานี้ครับ เรื่องการบริหารงานบุคคลที่กำหนดไว้บอกให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคล โดยระบบคุณธรรมซึ่งมีทั้งผู้แทน ก.พ. อดีตปลัดกระทรวง ผู้แทนประธานจริยธรรมของทุกกระทรวงนี้ครับ ผมก็เคยพูดในที่ประชุมกรรมาธิการร่วมระหว่าง สปช. กับ สนช. ว่าในระดับกระทรวง ปลัดกระทรวงน่าจะให้อำนาจเจ้ากระทรวงเขาในฐานะรัฐมนตรี ถ้าหากว่าปลัดกระทรวงผ่านบอร์ด (Board) อย่างเดียว ต่อไปรัฐมนตรีก็ใช้งานลำบาก เราน่าจะให้อำนาจเจ้ากระทรวงเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งปลัดกระทรวงเสร็จแล้วบอร์ดน่าจะมาพิจารณาระดับอธิบดีหรือเทียบเท่าหรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งในระดับ ๑๐ เพราะที่มีปัญหาทุกวันนี้คือระดับอธิบดีหรือเทียบเท่าหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่ท่านเสนอว่าให้มีคณะกรรมการประจำกระทรวง ผมยกตัวอย่าง ผมอยู่กระทรวงมหาดไทย ผมก็สอบผู้ว่าราชการจังหวัดมา ๔ ครั้ง ๕ ครั้ง เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัดมา ๔ ปี ๕ ปี เขาไม่เอาหรือครับ เขาบอกเอารองผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นมา ๒ ปี เพราะว่าพรรคการเมืองรัฐบาลเขาเอาอย่างนั้น มันเปลี่ยนตลอด เดียวให้เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด ๓ ปี เดียวปีหน้าให้เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด ๔ ปี ปีโน้นกลับมาเป็น ๒ ปี เพราะว่ามีเด็กของนักการเมืองคนที่เข้ามา ๔ ปี ๕ ปี ความรู้ความสามารถก็เท่ากัน ไม่ได้หรือครับ พวกเป็น ๒ ปีได้แล้วก็มีความสามารถประจำกระทรวงนี้ละ มี ก.พ. อยู่คนหนึ่ง มีอดีตผู้ตรวจราชการผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน แล้วก็มีการอยู่ ๒-๓ คน รวมแล้วประมาณ ๕ คน ไปสอบวิสัยทัศน์ก็ ๕ นาที มาสอบตอนเช้า พอตอนบ่ายนั่งรถกลับ ประกาศผลตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสียแล้ว ทำไมรวมคะแนนเร็วจัง เพราะฉะนั้นผมถึงบอกว่าบอร์ดนี้น่าจะเป็นบอร์ดระดับ ๑๐ อธิบดีหรือเทียบเท่า และผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนตำแหน่งปลัดกระทรวงให้เจ้ากระทรวงเขาไปเถอะครับ

เรื่องที่ ๒ มาตรา ๒๘๔ (๕) องค์การบริหารการพัฒนาภาคนี้ คือที่เราศึกษากันนี้มันเข้าไป ร่างรัฐธรรมนูญเขากำหนดไว้แล้ว องค์การบริหารการพัฒนาภาค มาตรา ๒๘๔ (๕) พุดง่าย ๆ คือเขาเป็นรูปธรรมแล้ว ของเราก็ยังเป็นนามธรรมอยู่ตามเขาไม่ทัน การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ต่อไปก็มีการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งมันซ้ำซ้อนกับงานของจังหวัด เสียงบประมาณโดยใช้เหตุ แล้วมันจะเป็นคอขวด เพราะองค์การบริหารการพัฒนาภาคนี้ มันคุมทั้งคน เงิน และแผน ถ้าคุมได้ ๓ อย่างนี้นะครับ รับรองว่าคุมได้หมด เพราะฉะนั้นองค์กรนี้มันจะเป็นคอขวดทำให้ งานล่าช้า คนที่ไปใส่ไว้ในร่างรัฐธรรมนูญก็มีไม่กี่ออร์หันต์ มีสัก ๒ ออร์หันต์ที่รู้เรื่อง กรรมการ ปฎิรูปการบริหารราชการแผ่นดินมีตั้ง ๒๐ กว่าออร์หันต์เขายังไม่ฟังเลย แล้วองค์การบริหาร การพัฒนาภาคก็ไม่ได้เสนอมาจากกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน อยู่ ๆ ก็ไปโผล่อยู่ใน ร่างรัฐธรรมนูญ ผมว่ามันจะสร้างปัญหามากกว่าที่จะแก้ปัญหา ก็ขออนุญาตเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านชาลี เจริญสุข ค่ะ

นายชาลี เจริญสุข : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพครับ ผม ชาลี เจริญสุข สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทราครับ วันนี้ก็ต้องขออนุญาตอธิบายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระดับภูมิภาคเพราะว่าผมอยู่ภูมิภาคพอดี ในเรื่องของการปฏิรูปในวาระที่ ๓ การปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ซึ่งจริง ๆ แล้วจะต้องมีจังหวัด อำเภอ และส่วนท้องถิ่น ในส่วนนี้ผมเองต้องเรียนว่าในส่วนภูมิภาคปัญหาที่เราเจอหนึ่งปัญหาที่ผ่านมาก็คือเรื่องของกลุ่มจังหวัดเรามี เพื่อนสมาชิกหลายท่านอธิบายไปแล้วว่ามีแล้วก็เกิดการบริหารที่อาจจะยังห่างกับประชาชนหรือกับจังหวัดพอสมควร ปัญหาที่เกิดขึ้นมาคืออย่างนี้ครับ เนื่องจากในกลุ่มจังหวัดจะมีการคัดเลือกประธานกลุ่มจังหวัดขึ้นมา ซึ่งจริง ๆ แล้วดูเหมือนว่าก็ไม่มีอะไร แต่จริง ๆ แล้วในระบบการบริหารผมได้มองเห็นปัญหาเพราะว่าเรานั่งอยู่ตรงนั้นนาน ก็คืออยู่ในภาคเอกชน ในการที่จะประชุมกลุ่มจังหวัดแต่ละครั้งต้องยอมรับว่างบประมาณนั้นมันเป็นงบรายปีมันเป็นงบผูกพัน อย่างเช่น ๕ จังหวัดที่ผมอยู่จะได้ประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท เวลาประชุมกันก็จะเหมือนกับมาแบ่งงบกันตามที่ท่านเพื่อนสมาชิกอธิบาย แต่จริง ๆ แล้วปัญหามันอยู่ตรงนี้ครับ ปัญหาคือว่าโครงสร้างที่ชัดเจนมันไม่มี การที่จะมีประธานกลุ่มจังหวัดแต่มันไม่มีกฎหมายในการรองรับว่าจังหวัดนี้เป็นประธานแล้วจะต้องดูแลติดตามการใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพราะเท่าที่ผ่านมางบประมาณที่ใช้งบไปจะไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผมเคยยื่นหารือแล้วก็ยื่นเสนอโครงการไปโครงการหนึ่งก็คือการทำถนนเชื่อม ๒ จังหวัด ก็คือจังหวัดนครนายกกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ปรากฏว่าเวลาทำออกเป็นจริงแล้วสเปก (Spec) มันไม่ได้แล้วก็พังเร็ว การติดตามหรือการดูแลมันก็ห่าง เพราะฉะนั้นความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญในการที่จะติดตามผลงานมันเหมือนลอย ๆ อยู่ ในส่วนนี้คือจุดอ่อนที่ทำอะไรจะเชื่อมโยงจากประธานกลุ่มจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นท่านผู้ว่าราชการจังหวัดหรือใครก็แล้วแต่จะต้องชัดเจนจังหวัดต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือก็ต้องชัดเจน ทีนี้พอระดับภาคเสร็จลงไปในระดับท้องถิ่นจริง ๆ แล้วในหลักการและเหตุผลที่เขียนมานี้ถูกต้องครับ ทางระดับภูมิภาคหรือจังหวัดและอำเภอเป็นผู้กำกับและดูแล เพื่อที่จะช่วยเหลือท้องถิ่นอันนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องใหม่มันเป็นเรื่องเก่าแต่จริง ๆ แล้วผมเองก็เคยสงสัยว่าท้องถิ่นเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของข้าราชการหรือเปล่า

อันนั้นก็คือในเดิมทีที่สงสัย แต่ก็ไปค้นคว้ามาก็เจออันนี้ จังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับและดูแลเท่านั้น ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาอยู่แล้ว แต่โครงสร้างนี้ก็ยังไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาโดยตรง แต่ว่าร่วมมือและทำโครงการต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผล และตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และใช้ประโยชน์สูงสุดสำหรับพี่น้องประชาชน สำหรับประเด็นหนึ่งผมต้องเรียนว่า ผมขอยกตัวอย่างประเด็นหนึ่งซึ่งเพื่อนสมาชิกได้อภิปรายไปแล้วว่า ในขณะที่เราไม่มี ส.ส. แต่ปรากฏว่าราชการบริหารได้อันนี้ต้องชื่นชม ราชการยังบริหารได้ดี ผมไปเจอโครงการหนึ่งซึ่งโดยบังเอิญโรงเรียนตอนนี้เชื่อไหมครับว่างบโรงเรียนเดิมที่มี ส.ส. เพราะ ส.ส. จะแปรญัตติเพื่อที่จะเอางบประมาณไปลง ปรากฏว่าเขาไปหาร หารหมายถึงว่าได้ไป ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ก็ไปหารเลย โดยไม่คำนึงถึงโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ แต่ที่ผ่านมานะครับดีมาก ๆ คืออะไรรู้ไหมครับ คือทางโรงเรียนขนาดใหญ่ของบขั้ขึ้นมาที่กระทรวงปรากฏว่าได้ ท่านผู้อำนวยการบอกว่าไม่เคยได้มาก่อนทำไมได้ง่ายดายขนาดนี้ เพราะเขาดูเหตุผลอย่างไรครับ เหตุผลว่าโรงเรียนนี้มีขนาดนักศึกษาเยอะ นักเรียนเยอะ เขาของบตามความจำเป็นจริง ๆ ก็เลยได้จริง ๆ ด้วย ตรงนี้ต้องขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมาทำหน้าที่ ไม่ใช่ันักการเมืองแต่ทำหน้าที่ดี เพราะฉะนั้นช่องหนึ่งที่ผมจะชี้ให้เห็นว่าในสิ่งที่เราจะต้องปฏิรูปต่อไปก็คือเรื่องของระบบในการที่จะมาต่อต้านคอร์รัปชัน ในการที่ปฏิรูปว่าอะไรที่มันเป็นต้นเหตุของปัญหาคอร์รัปชันเราก็คงต้องตัดบ้าง อย่างเช่น งบที่มีการแปรญัตตินี้มันเป็นที่มาของการคอร์รัปชันหรือเปล่า งบที่ติดตัวนักการเมืองแล้วไปลงพื้นที่นี้ แล้วไปลงแบบไม่สมเหตุผล อันนี้เป็นปัญหาหรือเปล่า ผมว่าคงจะต้องสนับสนุนทางกรรมาธิการปฏิรูปในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดินว่า บางครั้งสิ่งที่เราต้องทำในอนาคตต่อไปนี้นักการเมืองเองก็ต้องยอมว่าถ้าคุณจะมาเป็นผู้แทนมาทำหน้าที่ในสภา ทำหน้าที่ในสภาก็คือไม่จำเป็นต้องถืองบประมาณ เพราะว่าพองบประมาณลงไปแล้วก็เกิดปัญหาตามมาที่ผ่านมาในอดีต และในอนาคตต้องปฏิรูปครับ ก็สนับสนุนนะครับว่าต้องปฏิรูปให้สำเร็จ ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่าน พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ ค่ะ ท่านจิตต์
อยู่ไหมคะ

(พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่อยู่
ดิฉันขอเชิญท่านนายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ก่อนเลยค่ะ

นายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง : ให้ผมก่อนใช่ไหมครับท่านประธาน

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญค่ะ

นายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง : ขอขอบคุณครับท่านประธาน เดี่ยวอย่าเพิ่งกดนะครับ
ยังไม่อภิปราย ตกใจครับอยู่ ๆ ให้ลัดคิว แสดงว่าท่านประธานรักผมมากเลยนะครับ
กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพครับ ผม เกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง สมาชิก
สภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๐๑๕ ด้านปกครองท้องถิ่น เรียนท่านกรรมาธิการ
ท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จากการฟังพี่ ๆ เพื่อน ๆ ที่เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
หลายท่าน ผมชื่นชม ประทับใจ และจากการรายงานของคณะกรรมาธิการเองนั้น
ผมต้องขอขอบคุณหลาย ๆ เรื่อง ไม่ว่าจะปฏิรูปด้านบริหารงานบุคคล บริหารราชการแผ่นดิน
และอีกหลายอย่างที่ผมนั่งฟังมาโดยตลอด ท่านประธานครับ ผมเป็นนายกรัฐมนตรีสมาคม
สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ผมเคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัดมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘
ทุกรัฐธรรมนูญทุกฉบับเขียนเหมือนกันหมดว่าท้องถิ่นต้องเป็นอิสระ ต้องมีการกระจาย
อำนาจอย่างเต็มรูปแบบ จนถึงปัจจุบันครับ เดี่ยวนี้ท้องถิ่นไม่ได้เป็นอิสระเหมือนอย่าง
รัฐธรรมนูญเขียนโดยทั้งสิ้น ท่านกลับไปดูนะครับ มีระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ระเบียบกระทรวงการคลัง ระเบียบอะไรต่าง ๆ ออกมากำกับดูแลซึ่งจึ่งให้เราต้องทำอย่างนั้น
ต้องทำอย่างนี้ ผมถามกลับไปว่าจะปฏิรูปกันหรือเปล่า ถ้าปฏิรูปท่านต้องกล้าปฏิรูปครับ
เขียนชัดเจนในรัฐธรรมนูญว่าท้องถิ่นมีอิสระ คำว่า อิสระของท้องถิ่นสามารถตรา
เป็นกฎหมาย ออกกฎหมาย ออกกำหนดกฎเกณฑ์ได้ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคมีหน้าที่
กำกับดูแลหรือจะตรวจสอบก็ไม่ใช่ใครครับ องค์กรอิสระตรวจสอบท้องถิ่นนั้นมากมาย
เหลือเกิน นักการเมืองในอดีตที่ผ่านมาท่านจะปฏิรูปกระทรวง ทบวง กรม ผมจะบอกให้

๗๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ฉัฎรดา ๓๔/๒

ส่วนใหญ่ตั้งกระทรวง ทบวง กรม ล้วนสนองตัณหานักการเมืองทั้งสิ้น ดูลีครับ ผมเคยพูดเรื่องกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งเมื่อปี ๒๕๔๕ รัฐมนตรีคนแรกชื่อ อนุรักษ์ จุริมาศ พรรคชาติไทย แต่ก่อนไม่มีรับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีประชาสงเคราะห์ ผมพูดเรื่องไฟไหม้ในสถาปณารูปแห่งชาติ ๔ ครั้ง กระทรวงคลังไม่สะทกสะท้านไม่เคยแก้ระเบียบ ไฟไหม้หลังหนึ่งไม่จ่ายเงิน ผมถามว่าเขาเหล่านั้นละครับ เดียวนี้ไปดูบ้านผม ๓ หลังครับไหม้ แต่คนละที่ นอนที่เต็นท์เทศบาลกางให้น้ำเทศบาลหาให้ ไฟหาให้ ผมถามกลับไปว่าถ้าทั้งประเทศละครับ ในระเบียบบอกว่าต้อง ๒ หลังขึ้นไป -----

- ๓๕/๑

ท่านประธานครับ มันควรแก้ระเบียบได้แล้ว ปฏิรูปราชการให้มันชัดเจนมากขึ้น ผมเสนอให้ยุบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ด้วยซ้ำ ให้กลับไปใช้ประชาสงเคราะห์เหมือนเดิม ในอดีตประชาสงเคราะห์นี้ครับท่านประธานครับ ประชาสงเคราะห์นี้ไว้มาก ต้องการเสากี่ต้น สังกะสีกี่แผ่น บุกไปถึงบ้าน ตะบูกี่กล่อง คำนวณ ปูบ ๆ ถึงเลยครับ นี่ผมเป็น สจ. มาก่อน นี่ผมพูดเบื้องต้นว่าปี ๒๕๓๘ เกิดขึ้น ถ้าท่านจะปฏิรูประบบราชการ ท่านบอกว่าจะเกิดสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้น องค์กรเกิดขึ้นมากมาย ถ้าถอยหลัง ถ้าไม่เสียหายถ้าเป็นประโยชน์กับประชาชนและพลเมือง ทำเถอะครับท่านครับ สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะทบทวน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ผมพูดถึง ขนาดเบี้ยผู้สูงอายุ ๖๖,๐๐๐ กว่าล้านบาท เบี้ยคนพิการ มาชอนของท้องถิ่น โดยทั้งสิ้น ตั้งอยู่จังหวัดแต่ละจังหวัดมีหมด เมื่อสักครู่มีท่านหนึ่งพูดเรื่องการจ้างบุคลากร ทุกกระทรวง ทบวง กรม จ้างบุคลากรนั้นเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ กระทรวงศึกษาธิการ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ท้องถิ่นจ้างไม่ได้ครับ มี พ.ร.บ. บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ ห้ามจ้างเกิน ๔๐ เปอร์เซ็นต์ พวกเราถูกบีบรัดทุกเรื่อง แล้วผมถามว่า เขียนไปทำไมรัฐธรรมนูญว่าท้องถิ่นต้องเป็นอิสระ ท่านกลับไปคิดนะครับ ท่านประธานครับ หลายท่านที่นั่งอยู่ตรงนี้เป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ท่านกลับไปคิดให้ดี มี พ.ร.บ. ต่าง ๆ มาประกอบกับพวกผม บังคับให้พวกผมอยู่ในกรอบ เปรียบเสมือนแมวที่เลี้ยงไว้หาอาหารให้กิน จะบอกหมามันก็แรงไปประธาน ท่านประธานครับ ผมจะบอกให้ล่าสุด หัวหน้า คสช. บอกว่าท้องถิ่นไม่ช่วยเหลือเลยในเรื่องของการจัดการขยะ ผมบอกให้ครับ ท่านประธานครับ หลายคน พี่เตือนใจก็พูด หลายคนก็พูด โอนแต่ภารกิจให้ ภารกิจให้รัฐธรรมนูญเขียน กฎหมายเขียนว่าให้ท้องถิ่นจัดการตนเอง แต่ถามว่าโอนแต่ภารกิจงบประมาณไม่เคยโอนมาท่านประธานครับ แถมงบพัฒนาสังคมอยู่กับกระทรวงมหาด ๖๐,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ ล้านบาท ในสัดส่วน ๒๗.๘๐ เปอร์เซ็นต์ นี่คือนี่ที่พวกเรานั้นเจ็บปวด มาโดยตลอด ทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกัน กรรมาธิการ ๑๘ ด้าน ๑๘ คณะ ต้องกระจายอำนาจ ๆ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ต้องกระจายอำนาจ ผมถามถึงปัจจุบัน มีใครทำได้ครับ พูดแต่ปาก เดียวนี้ข้าราชการส่วนใหญ่เกิดปัญหาเกิดขึ้นระบบราชการ เกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชันขึ้น ก็ไปกล่าวหานักการเมืองระดับชาติ มันก็จริงส่วนหนึ่งครับ

๗๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สวรรยา ๓๕/๒

ตั้งบอร์ดบริหารกันเยอะแยะมากมาย โครงการเป็นแสนล้านบาท ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท บอร์ดเหล่านั้นเกิดขึ้นจากนักการเมืองโดยทั้งสิ้น ผมเสนอให้ยุบบอร์ดทั้งหมด ให้ข้าราชการ เขาบริหารกันเอง ผมเคยเสนอสภาแห่งนี้ว่าข้าราชการที่จะเกษียณอายุ ปลดเกียร์ว่างเยอะ ครับ ปีสุดท้าย พักผ่อน พวกนั้นให้เออร์ลี่ (Early) ใครที่อายุ ๖๐ ปี หรืออายุ ๕๙ ปี จะประสงค์อยู่ต่อ ผมกระสุนนัดเดียวยิงนกได้ ๒ ตัวครับ นั่นหมายความว่าอะไร เขาเหล่านั้น ต้องได้รับบำนาญอยู่แล้ว จะเป็นทหาร ตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ถ้าเขาประสงค์มี มั่นสมองประสงค์ที่อยากทำงานต่อตั้งเขาสิครับ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ตรวจ ไม่ต้องจ่าย เงินเดือนด้วยซ้ำ เพราะได้รับบำนาญอยู่แล้ว นี่มันต้องปฏิรูปประเทศอย่างนี้ แต่พอกลับไป ไปดูเรื่องเศรษฐกิจสิครับ เดียวนี้ซีพี (CP) เซเว่น อีเลฟเว่น เปิดบ้านผมนี่ ผมถามให้ว่า ลูกหลานบ้านผม ญาติบ้านผมที่เคยขายโซ่ห่วย ผัดกับข้าวขาย ขายไข่ต้ม อีกหน้อยส้มตำ ในเซเว่น อีเลฟเว่น ก็มี เชื้อผมไหม พวกเราต้องคิดช่วยกันครับ ช่วยประเทศชาติ แล้วรัฐธรรมนูญฉบับนี้บอกว่พลเมือง ประชาชนต้องเป็นใหญ่ มีสมัชชาพลเมือง ผมเห็นด้วย แต่ถามว่าพลเมืองเหล่านั้นอย่าเป็นองค์กรนะครับ ถ้าเป็นองค์กรเมื่อไรมันจะพัง ผมบอก ให้เลยครับ เพราะฉะนั้นการปฏิรูประบบราชการท่านที่นั่งเป็นกรรมาธิการหันกลับไปดู กระทรวง ทบวง กรม ที่ท่านจะปฏิรูป หรือตัวท่านเองสังกัดกรมใด กองใด ตั้งขึ้นเยอะแยะ มากมาย แต่ถามว่าปรับเหล่านั้นให้มันมีคุณภาพ หรือยุบรวมมันได้ไหม การจ้างงาน จ้างคน เหมือนที่เขาบางคนพูดบอกว่า ๕๐ กว่าเปอร์เซ็นต์แล้วข้าราชการ แต่เรียกร้องทุกสิ่งทุกอย่าง ล่าสุดการบินไทยครับ บอร์ดการบินไทย สู้บอร์ดไทยสมายล์ไม่ได้ ซึ่งเป็นลูกของตัวเอง เดียวนี้อีสานไม่มีแล้วการบินไทย ท่านประธานครับ ท่านประธานจะไปหาผมที่กาฬสินธุ์ นั่งการบินไทยไม่มีนะครับ ต้องนั่งไทยสมายล์ลำเล็ก ๆ เสียงตกหลุมอากาศ ท่านครับ ผมไม่รู้บอร์ดการบินไทยมีไว้เพื่ออะไร ซื้อเครื่องบินมา ๓๐ ลำ มาใช้ ๒ วันบอกว่า เป็นเครื่องเก่าขายต่อ ลดราคาครึ่งหนึ่งหรือบอร์ด ท่านประธานครับ ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน พวกนี้ต้องล้างให้หมด การปฏิรูประบบราชการแผ่นดินเช่นกัน

สุดท้ายครับท่านประธาน เกิดพายุภัยพิบัติที่มุกดาหาร มหาสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะใช้เงิน แต่ก่อนในอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดใช้เงินได้ ๕๐ ล้านบาท ๔๐ ล้านบาทต่อครั้ง เมื่อประกาศภัยพิบัติเขามีหลักเกณฑ์ในการประกาศภัยพิบัติ แต่ถ้าสุดท้ายเกิดภัยหนาวที่จังหวัดกาฬสินธุ์ต้องหนาวต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส ๑ สัปดาห์ถึงจะประกาศเป็นภัยหนาวได้ แล้วเดี๋ยวนี้บ้านเมือง บางวันหนาว บางวันร้อน ท่านประธานก็ประสบด้วยตัวเอง มันไม่ชัดเจน เพราะฉะนั้นเขียนระเบียบต่าง ๆ เพื่อจะให้ส่วนกลางมีอำนาจโดยทั้งสิ้น ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจ กลับไปดูใหม่ครับ ผากระรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินกลับไปดูใหม่ครับว่าสิ่งที่ผมพูดไปหรือเพื่อน ๆ พูดไปนั้นมีเหตุผลเพียงพอไหมที่จะไปปฏิรูป อย่าเอาตัวเองเป็นหลัก นึกถึงชาติและประชาชนมากที่สุด ขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปอีก ๕ ท่านนะค่ะ ท่านพลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ ท่านคุณหม่อมอำพล จินดาวัฒน์ ท่านประภาศรี สุฉันทบุตร ท่านธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ และท่านคณิศร ขุริรัง ค่ะ
ต่อไปขอเชิญท่าน พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ ค่ะ เชิญค่ะ

พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : เรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผม พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ ๒๔๘ นะครับ ผมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอดังต่อไปนี้ครับ

ในการบริหารราชการแผ่นดินนี้เป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ความสุขของประชาชน เราดูได้จากการที่มีพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เป้าหมายสูงสุดของภาครัฐจะต่างกับธุรกิจ เพราะว่าธุรกิจนั้นต้องการผลตอบแทนสูงสุดแมกซิไมซ์ โพรฟิท (Maximize profit) แต่ภาครัฐนั้นผลสูงสุดอยู่ที่ประชาชน แต่ในการบริหารจัดการของภาครัฐในที่ผ่านมา ท่านลองไปดูได้ในกระบวนการการบริหารหรือระบบของ ก.พ.ร. ล้วนแล้วแต่เอาระบบของธุรกิจนี้มาใช้กับภาครัฐ ทำให้เกิดโกลาหลในระบบราชการทั้งหมด เพราะฉะนั้นการที่เป้าหมายสูงสุดที่จะให้ประชาชนมีความสุขเป็นตัวชี้วัดที่อาจจะมองด้วยสายตามองไม่เห็น แต่จะต้องสร้างเครื่องมือมาเพื่อที่จะวัดตรงนี้นะครับ

ประการที่ ๒ สถานการณ์ในปัจจุบันนี้นะครับ จากที่ท่านได้ประเมินสถานการณ์เอาไว้ ผมก็เห็นด้วย แต่ผมคิดว่าน่าจะมีส่วนเพิ่มเติมบางส่วนนะครับ เพราะว่าสถานการณ์ที่ผมเอามาจากทางด้านยูเอ็น (UN) ที่ได้ประเมินผลของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

จะเกิดโลกาภิวัตน์ที่เกิดความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แล้วจะเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ อาชญากรรมข้ามชาติ คงจะเห็นเรื่องโรฮิงญาไม่ใช่อย่างที่พูดกันในสื่ออะไรต่าง ๆ นะครับ มีอีกซึ่งมากกว่านั้น มันเป็นปัญหาทางเชิงความมั่นคงเลยครับ รวมถึงปัญหา รูปแบบใหม่ในการจัดการของรัฐในเรื่องความแตกต่าง เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ตรงนี้เป็นส่วนที่จะต้องเกิดขึ้น ในส่วนของที่ท่านได้เขียนเอาไว้ในโครงสร้างของท่าน สถานการณ์ปัจจุบัน ผมอ่านแล้ว ท่านก็เอาของธุรกิจมาใช้อีก ผมอยากจะให้ท่านใช้คำว่า ลูกค้า เป็นผู้รับบริการ ประชาชนคือผู้รับบริการ ไม่ใช่ลูกค้าครับ ขออนุญาตเปลี่ยนตรงนี้ด้วย แล้วก็การบริหารจัดการที่ท่านบอกว่า ไม่เพียงพอ ผมไม่แน่ใจว่าหมายความว่าอะไร ไม่เพียงพอ หรือว่ามีขนาดเล็กแต่สวยงาม ผมว่าคงเอาใจแต่แจ้วมาใช้มันละ แต่ท่านเขียนแปลตามตัวศัพท์ภาษาอังกฤษมาเลยว่าขนาดเล็กและสวยงาม จะใจหรือแจ้วอะไรก็แล้วแต่ของท่านเขียนแล้วกันนะครับ แล้วในนั้นท่านใช้มุ่งเน้นลูกค้า ผมว่าน่าจะมุ่งเน้นผู้รับบริการมากกว่านะครับ อันนี้ก็ขอฝากตรงนี้ในส่วนเอกสารของท่านนะครับ

ที่นี้ในส่วนของโครงสร้างของกระทรวงต่าง ๆ ท่านลองไปดูโครงสร้างกระทรวงต่าง ๆ ของประเทศไทย ในโครงสร้างทุกกระทรวงจะไม่เหมือนกัน ๒ กระทรวงที่เราจะมองเห็นความไม่เหมือนกัน คือ ๑. กระทรวงกลาโหม กระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงไม่ใช่ใหญ่สุดในกระทรวง ไม่ใช่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดครับ จะเห็นว่าผู้บัญชาการเหล่าทัพ ผบ. สูงสุดจะมีอำนาจแล้วก็มีสิ่งต่าง ๆ นี้มากกว่าปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหมถ้าเพื่อดูในตัวโครงสร้างแล้วนั้นคือพูดง่าย ๆ ว่าเป็นผู้ที่เป็นเสมือนใหญ่ของกระทรวงที่จะดูแลให้กับท่านรัฐมนตรีเพราะฉะนั้นในปลัดกระทรวงเป็นอย่างนี้

อีกกระทรวงหนึ่งเราดูว่าคนก็ไม่ค่อยอยากจะเป็นเท่าไรคือกระทรวงศึกษาธิการ เพราะว่าเอาอำนาจไปอยู่ที่แห่งหมดเลย และแห่งก็บริหารงานกันแบบอิสระหมดไม่มีใครขึ้นต่อใครทั้งสิ้น บางครั้งไม่ขึ้นต่อกระทรวงหรือเปล่าผมไม่แน่ใจนะครับ ไปดูในต่างต่าง ๆ ของเขาแล้วกันมีเลขาฯ ต่าง ๆ เยอะแยะมากมาย มีอำนาจมากมายจนทำให้การศึกษาเราก็แย่งไปด้วย

อีกประการหนึ่งที่ผมอยากจะฝากท่านลองดูนะครับ เวลาบริหารจัดการของภาครัฐแล้วนี่ยกตัวอย่างภาคใต้เวลาบริหารจัดการใช้ทั้งหมด ๖๖ กรม ๑๗ กระทรวง มันจะเกิดการบูรณาการไหม แผนยุทธศาสตร์มีไหม มี แต่มันจะบูรณาการได้ไหม ผมเรียนท่านอย่างนี้เลย หลายครั้งที่ผมไปกับข้าราชการในกระทรวง เขาบอกว่าเป็นครั้งแรกที่เขาได้ลงมาพื้นที่ ทั้ง ๆ ที่เขาต้องบประมาณอยู่ที่มือของเขาอยู่ตลอดเวลา แต่ไม่เคยลงพื้นที่เลย นี่คือปัญหาใหญ่มากเลยนะครับในการบริหารจัดการ แล้วใน ๖๖ กรม ๑๗ กระทรวงในอดีตที่ผ่านมาประชุมกันในแผนยุทธศาสตร์ประชุมแค่ประมาณ ๑ ครั้ง มากที่สุดไม่เกิน ๒ ครั้ง ผมเป็นกรรมการอยู่ด้วยในบางคณะไม่เคยประชุมกันเลยในรอบ ๔ ปีที่ผ่านมา แล้วมันจะบริหารจัดการในเรื่องนี้ได้อย่างไร เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นสิ่งที่จะต้องบูรณาการจริง ๆ ในการบริหารจัดการ โครงสร้างจะต้องชัดเจน ปัญหาชัดเจนแล้วต้องจัดคนลงแล้วก็ทำงานอย่างชัดเจนมากครับในส่วนตรงนี้

อีกประการหนึ่งก็คือด้วยท่านมีการพูดเรื่องยุทธศาสตร์กันหลายท่านมากเลย แต่ยุทธศาสตร์ผมอยากฝากคิดหน่อยนะครับ ในฐานะที่ศึกษาเรื่องนี้แล้วก็สอนเรื่องนี้ด้วยส่วนใหญ่ที่ท่านพูดมันจะเป็นแผนกลยุทธ์ เป็นสวอท อนาลิซิส (SWOT Analysis) อะไรต่าง ๆ

๗๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

นิชฎิกานต์ ๓๗/๒

ไม่ใช่ นะครับ แผนยุทธศาสตร์นี้มันยิ่งใหญ่มากกว่านี้ มันต้องบูรณาการ มันต้องมองถึงกำลังของทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม แล้วก็การป้องกันประเทศ รวมไปถึงด้านอื่น ๆ อีกประกอบกัน มันต้องดูตรงนี้ ที่ท่านนำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นการบริหารเชิงกลยุทธ์ธรรมดา ไฟท์ ฟอर्स โมเดล (Fight force model) อะไรต่าง ๆ พวกนี้ บีซีจี (BCG) มันไม่ได้ใช้หรอกครับ ในการเขียนแผนยุทธศาสตร์ของประเทศและของภูมิภาค ของโลกเขาไม่ได้ใช้กันแบบนี้ นะครับ ผাগท่านคิดด้วย

อีกประการหนึ่งก็คือว่าในการที่ท่านเสนอตรงนี้ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งในหลายเรื่องอยากให้เกิดขึ้นจริง ๆ แต่ห่วงที่ไม่เกิดขึ้นก็คือมันจะมีความว่าความเหมาะสมอยู่ในเอกสารการบริหารงานบุคคล เพราะความไม่เหมาะสมมันทำลายความเชื่อถือด้านอื่นหมดเลยครับ เพราะว่าเวลาจะจัดการเรื่องคนก็เอาความเหมาะสมเป็นหลัก อีกอันที่ท่านมาใช้และเมื่อสักครู่ท่านได้นำเสนอตั้งแต่ช่วงแรกก็คือตามความจำเป็นผมว่าอย่าใช้เลยครับ ตามความจำเป็นนี้ถ้าเพื่อท่านเขียนอย่างนี้มันจำเป็นหมดละครับ เพราะฉะนั้นอย่ามาใช้ตรงนี้ดีกว่า

และสุดท้ายเลยครับ เวลาบริหารจัดการเรื่องนี้ เนื่องจากว่าเรามีการปฏิรูปเรื่องท้องถิ่นด้วยในการบริหารท้องถิ่น อยากให้มีการสอดคล้องกันกับแผนยุทธศาสตร์ที่ท่านจะทำตรงนี้ในการปฏิรูปขอให้สอดคล้องกับท้องถิ่นด้วยครับ ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านคุณหม่อำพล จินดาวัฒน์นะ ค่ะ

นายอำพล จินดาวัฒนะ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ผม อำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตอนนี้อย่างไม่จับเวลา นะครับ ผมหันไปดูที่จอ วันนี้รู้สึกจอบ่อยจัง กราบเรียนท่านประธานครับ วาระปฏิรูปที่ ๓ เรื่องการปรับปรุงโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เป็นเรื่องสำคัญอย่างมากนะครับ ท่านครูบาอาจารย์ของผมอยู่ในคณะกรรมการเเยะเลยที่ท่านได้ทำเรื่องนี้ นะครับ คณะกรรมการชุดนี้ท่านได้เคยเสนอเรื่องหนึ่งแล้วคือเรื่องการปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณ ซึ่งวันนั้นเสนอเยี่ยมจริง ๆ ครับ เป็นการเสนอการปฏิรูปที่ชัดเจนเป็นระบบและมีการที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ วันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ผมคิดว่าเรื่องที่ท่านเสนอในวันนี้เป็นหัวใจของการปฏิรูปประเทศไทยคือการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด หลังจากผมได้อ่านรายงานแล้วผมได้กลับไปอ่านรายงานข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปประเทศไทยของชุดคณะกรรมการปฏิรูป คปร. ที่มีท่านอานันท์ ปันยารชุน ทำข้อเสนอไว้เมื่อปี ๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๔ ทิศทางนี้ก็สอดคล้องกัน แต่ผมคิดว่าความแน่น ความชัดนี้ อาจจะต้องฝากกราบเรียนท่านกรรมการได้ อาจจะต้องกลับไปดูตรงนั้นสักนิดหนึ่ง แต่ผมคิดว่าท่านได้ดูแล้ว แต่อยากจะให้ย้ำว่าทิศทางนี้เป็นอย่างไร แล้วก็การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจนี้คือหัวใจสำคัญ นะครับ

เรื่องที่ ๒ ที่อยากจะกราบเรียนคือ ผมคิดว่าการบริหารราชการแผ่นดิน ก็คือการอภิบาลหรือกัฟเวอร์แนนซ์ (Governance) สังคม นะครับ ผมได้ไปดูคำจำกัดความเรื่องการอภิบาล ในอดีตเราใช้คำว่า การอภิบาลคือการปกครองที่เต็มไปด้วยความเอื้อเพื่อเพื่อความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน โดยเล็งเห็นคุณค่าศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ เป็นการปกครองที่มุ่งให้ทุกคนทั้งผู้ปกครอง และผู้ถูกปกครองได้รับประโยชน์สูงสุด และมีความสุข อันนี้จะเห็นว่าเป็นแนวตั้งชัดเจนเป็นการอภิบาลโดยรัฐนั่นเอง การอภิบาลในปัจจุบันนี้เขาได้ให้ความหมายใหม่แล้วครับ ว่าหมายถึงปฏิสัมพันธ์ของภาครัฐ องค์กรสาธารณะต่าง ๆ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาความท้าทายต่าง ๆ ในสังคม และสร้างสรรค์โอกาสใหม่ ๆ ผมคิดว่าการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจนี้น่าจะต้องยึดโยงกับการอภิบาลในแบบใหม่ที่ทันสมัยในแบบที่ ๒ ก็จะนำไปสู่การออกแบบกรอบความคิดและออกแบบเฮาท์ ทู (How-to) ออกแบบเรื่องของโรดแมพ (Road map) ที่จะทำการปฏิรูปครับ ท่านประธานครับ เนื่องจากเวลาจำกัด กระผมขออนุญาตลงไปสู่ประเด็นเนื้อหา

สักเล็กน้อยนะครับ ผมคิดว่าทิศทางใช้แล้วคือการลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน ก็คือชุมชนและท้องถิ่น จะต้องจัดดุลอำนาจกันใหม่ ลดอำนาจส่วนกลางนี่ก็ชัดเจน ปรับอำนาจภูมิภาคให้เหมาะสมรีเอ็นจิเนีย (Reengineer) เสียและเพิ่มอำนาจท้องถิ่นและชุมชนให้ชัดเจน นี่คือนโยบาย ในกรอบความคิดรวบยอดในหน้า ๗ ผมขอไปอย่างรวดเร็ว ตรงกลางท่านครูบาอาจารย์ ท่านกรรมการได้เขียนเอาไว้ว่าระบบราชการที่สามารถให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็วและเป็นธรรม ผมคิดว่าตรงนี้ท่านคงจะเขียน เป้าประสงค์หรือเป้าหมาย ผมคิดว่ามันเป็นลักษณะเหมือนการพัฒนาทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่การปฏิรูป ผมลองเสนอเล่น ๆ ว่าการปฏิรูปน่าจะต้องเขียนให้แรงกว่านี้ไหมครับ ระบบราชการที่สามารถเป็นเครื่องมือหรือเป็นเครื่องยนต์หนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปข้างหน้าอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ถ้าเป็นนัยนี้จะนำไปสู่การปฏิรูปครับ แต่ถ้าเป็นเรื่องแค่บริการประชาชนทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม ผมคิดว่ามันไม่ใช่เป็นเป้าหมายการปฏิรูปครับ มันเป็นเป้าหมายการพัฒนาทั่ว ๆ ไป

ประเด็นถัดไปขออนุญาตท่านประธานว่า ผมอยากจะกราบเรียนเสนอว่า ท่านจะสามารถวางธงที่จะชัดเจนในการปฏิรูปหรือไม่ ผมอ่านไปแล้วทุกอย่างมันเขียนเหมือน ๆ กับที่มีบางท่านได้พูดไปแล้วว่าเหมือนรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ เหมือนกรอบการปฏิรูปแผนการกระจายอำนาจต่าง ๆ มันไม่มีความชัดเจนเท่าไร ทำอย่างนี้ได้ไหม เขียนไปเลยว่า ทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่น ท้องถิ่นในที่นี้ บวกชุมชนเข้าไปด้วยนะครับ ปรับลดบทบาทภารกิจลดโครงสร้างและลดกำลังคนของส่วนกลาง ๕๐ เปอร์เซ็นต์เลยได้ไหมครับ ซึ่ง ๕๐ เปอร์เซ็นต์มาจากไหนจะต้องมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ภูมิภาคลดไปได้ไหมครับ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ท้องถิ่นเพิ่มได้ไหม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ผมจับที่บทบาทภารกิจก่อนเลย ก่อนที่จะมาโครงสร้างและกำลังคน เพราะว่าเปเปอร์นี้ พอดูไปตอนหลังมันไปลงเรื่องกำลังคนเสียเยอะ มันจะไปตกอยู่ที่หลุมพรางหรือหลุมปัญหาของเราคือเรื่องการจัดการคนของในราชการเอง แท้ที่จริงแล้วต้องกลับไปบทบาทภารกิจ แล้วก็ตั้งเป้าหมายแบบฟันธงได้ไหม กระทรวงต่าง ๆ อาจจะไม่ได้ลดลงแต่กรมต้องลดไหม เพราะว่าปฏิรูปไปแล้วกรมมากขึ้นและกรมซ้ำซ้อนมากมาย ถ้าจะให้ท้องถิ่นจัดการต้องลดกรมลดหน่วยงานส่วนกลางที่ไปอยู่ในภูมิภาคอันนี้ชัดเจน และภูมิภาคต้องปรับบทบาทใหม่ ถ้าวางเป้าหมายแบบนี้ผมคิดว่าจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ท่านประธานขออนุญาตอีกนิดเดียวว่าผมอยากจะขออนุญาตเรียนแลกเปลี่ยนว่า วิธีการวิเคราะห์เรื่องบทบาทภารกิจ ผมคิดว่าต้องมาก่อนโครงสร้างและอัตรากำลัง ผมเสนอวิธีวิเคราะห์ ๒ แบบครับ แบบที่ ๑ เอาบทบาทภารกิจที่รัฐพึงกระทำ คืออภิบาลโดยรัฐ มีอะไรบ้าง ๑ ถึง ๑๐๐ เลยเรียงลงมา และอีกด้านหนึ่งเขียนไปเลยครับ ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน ถ้าวิเคราะห์อันนี้ออกมาได้ จะรู้เลยว่าต่อไปบทบาทใดส่วนกลางทำ บทบาทใดภูมิภาคทำ บทบาทใดท้องถิ่นทำ บทบาทใดชุมชนทำ วิธีทำแบบนี้ให้ส่วนราชการทำไม่ได้หรอกครับ เพราะว่าติดงานที่ตัวเองทำอยู่แล้ว ก็จะไม่ยอมมีการปรับอะไร แต่ถ้าคณะกรรมการได้จัดให้มีการทำแบบนี้ผมคิดว่าเราจะเห็นแล้วจะสามารถกำหนดประเด็นการปฏิรูปได้ชัดเจน

ขออนุญาตท่านประธานประเด็นที่ ๒ นิดเดียวครับ หรืออีกแบบหนึ่งไปคิดตั้งแต่ข้างล่างเลย ไปดูในชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล มีผู้สูงอายุ มีวัยแรงงาน มีวัยเรียน มีวัยเด็ก จะดูแลคุณภาพชีวิตเขาได้อย่างไร ท้องถิ่นทำอะไรได้บ้าง ภูมิภาคจะไปหนุนอะไร ส่วนกลางจะไปหนุนอะไรแค่ไหน ต้องคิดใหม่ อันนี้ก็ขออนุญาตไม่มีเวลา ผมจะไปเร็ว ๆ

สุดท้ายจริง ๆ ครับท่านประธาน ต้องขออภัยจริง ๆ ผมคิดว่าเรื่องนี้มันสำคัญก็เลยขอเลยเวลาไปนิดเดียวครับ ผมคิดว่าต้องวิเคราะห์อย่างที่ผมเรียนแล้วอาจจะอย่างนี้หรือแบบไหนก็แล้วแต่สุดท้ายท่านกรรมการท่านจะครับ เมื่อวิเคราะห์บทบาทภารกิจได้มันจะสามารถบอกได้เลยนะครับว่ากระทรวงใดต้องปรับอะไรไปรวมกับกรมอะไรหรือไม่และเลิกทำอะไร แล้วให้ส่วนภูมิภาคทำอะไร ส่วนภูมิภาคเลิกทำอะไรแล้วรวมกันอย่างไรแล้วท้องถิ่นทำอะไร แล้วชุมชนทำอะไร เหนื่อยนะครับทำอันนี้ แต่จะต้องทำในเชิงวิชาการและวิเคราะห์ออกมา เราจะได้โจทย์ชัดเจนในการปฏิรูปครั้งนี้ แล้วจะไปยุบอะไร ไปจัดการกำลังคนอย่างไรโดยมีเมอริท ซิสเต็ม (Merit system) อะไรต่าง ๆ อย่างไร อันนี้ผมคิดว่าเป็นตัวรอง เป็นตัวสนับสนุนในการทำให้เรามีการอภิบาลโดยรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขออนุญาตกราบเรียนในเวลาสั้น ๆ ขอภัยท่านประธานเกินเวลาไปเล็กน้อย ขอภัยครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะคุณหมอ ต่อไปขอเชิญท่านประภาศรี สุฉันทบุตร ค่ะ

นางประภาศรี สุฉันทบุตร : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ที่เคารพ ดิฉัน ประภาศรี สุฉันทบุตร สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จังหวัดโยโสธร ขอให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เราก็จะพูดกันเสมอเลยถึงการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนท้องถิ่น เป็นคำพูดที่สวยหรูมาก ๆ มาเกือบ ๒๐ ปี แต่ในปัจจุบันเราก็ยังพูดอยู่อย่างนี้ คือยังไม่กระจายไปจริง การกระจายไปสู่ส่วนท้องถิ่นจริง ๆ ปัจจุบันมีเฉพาะกระจายหน้าที่ให้ไปทำ แต่อำนาจต่าง ๆ งบประมาณต่าง ๆ ยังไม่ได้กระจายลงไปจริง ๆ เลย หลังจากฟังตั้งแต่ร่างรัฐธรรมนูญแล้วก็ฟังจากการพูดคุยของพวกเรา จริง ๆ แล้วเขาให้เรามาปฏิรูปประเทศ เราต้องกล้าฟันธงเลยว่าเราจะปฏิรูปอะไร การกระจายจริง ๆ ดิฉันขอเสนอเลยนะคะ เสนอท้องถิ่นจัดการตนเอง จังหวัดจัดการตนเอง พวกเราจะกล้าพูดใหม่คะว่าให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด พวกเราจะกล้าคิดใหม่คะ อันนี้คือการปฏิรูปจริง ๆ ค่ะ ดิฉันคิดว่านายกรัฐมนตรีก็ยังมีอยู่เหมือนเดิม เป็นผู้นำประเทศเหมือนเดิม แต่การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นสิ่งที่จำเป็น ดิฉันกลับไปที่ยโสธร พลเมืองยโสธรจะถามดิฉันว่าจะมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดใหม่ อบจ. จะเลิกไหม ดิฉันตอบเขาไม่ได้เลย เพราะเรายังไม่ได้ฟันธงเลยว่าจะเลิก อบจ. หรือจะให้มี อบจ. ต่อ แต่ อบต. เรามีแน่นอน ดิฉันบอกกับประชาชนว่าเงินจะลงไปที่ท้องถิ่นคือลงไปที่ อบต. จริง ๆ ให้เขาดูแลงบประมาณเขาจริง ๆ ทีนี้เราก็จะกลัวว่าถ้าเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดจะเกิดปัญหาส่วนใหญ่เราก็จะกลัวว่าเดียวมีการซื้อเสียงอีก รัฐธรรมนูญก็ได้จัดการป้องกันการซื้อเสียงแล้ว เราก็บอกเดียวจะคอร์รัปชันอีก นักการเมืองท้องถิ่นก็จะคอร์รัปชันอีก เรามีระบบจัดการคอร์รัปชันในรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว หลายคนก็จะบอกว่าเดี๋ยวมาเพียก็จะมาคุมจังหวัดอีก แน่แน่นอนที่สุดประชาชนอาจจะเลือกมาเพียก็คงเลือกครั้งเดียว ต่อไปเขาก็คงไม่เลือกอีก ดังนั้นไม่ต้องกลัว สิ่งที่ดีฉันเสนอก็คือจังหวัดที่ยังไม่ควรเลือกผู้ว่าราชการจังหวัดก็มีแค่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งอาจจะมีปัญหาความมั่นคง ก็อาจจะยังไม่เลือกก่อน แต่ว่าทุกจังหวัดบางคนอาจจะบอกว่าเลือกจังหวัดที่มีความพร้อมก่อน ดิฉันคิดว่าพร้อมทุกจังหวัด ลองเปรียบเทียบประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา เขาเป็นมลรัฐ มีผู้ว่าราชการรัฐ แต่ละรัฐเขาเจริญเติบโตมาก สังเกตดูฟลอริดาเอเย รัฐไหนเอเยก็ตาม เขาปกครองตัวเอง เพราะว่าแต่ละจังหวัดเราไม่เหมือนกัน ลองให้จังหวัดปกครองตัวเองขึ้นมาก็น่าจะเจริญขึ้นมาอย่างเต็มที่ แต่ก็ยังยืนยันว่าจะต้องมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำประเทศเหมือนเดิม ฟังจากที่กรรมการเสนอ

๘๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เปมิศา ๔๐/๒

ดิฉันยังไม่ชัดเจนอีกเหมือนกันเพราะดูเหมือนว่าจะยังมีอำนาจหรือมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ ส่วนกลางอีกมากมายนะคะ ดิฉันขอเสนอว่ากระทรวงต่าง ๆ ที่ยังไม่ต้องกระจายที่ให้อยู่ ส่วนกลางมีแค่ ๓ กระทรวงเองคะ ก็คือ ๑. กระทรวงการคลัง งบประมาณยังอยู่ที่ส่วนกลาง ที่จะกระจายไป รวมทั้งงบประมาณที่จังหวัดเขาสามารถหาได้เอง แล้วก็เสนอแบบให้ส่ง งบประมาณแบบรายหัว ดูตัวอย่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่เขาจ่าย งบประมาณให้ประชาชนแบบรายหัว จะได้เห็นเลยว่าจะลดการคอร์รัปชันอย่างแท้จริงนะคะ แล้วก็เงินนั้นก็ถึงประชาชนจริง ๆ งบลงทุนก็เหมือนกันก็ดูจากความต้องการของพลเมือง ในจังหวัดนั้นก็จ่ายงบลงทุนลงไป แล้วพร้อมกับจังหวัดนั้นเขาก็สามารถหาเงินเขาได้เอง จากภาษีของในจังหวัดนั้น ๆ นะคะ กระทรวงที่ยังต้องอยู่ส่วนกลางก็คือกระทรวงกลาโหม อันนี้ก็เพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศก็ยังไม่ให้เป็นส่วนกลาง กระทรวงที่ยังอยู่ส่วนกลาง อีกก็คือกระทรวงการต่างประเทศ การดำเนินวิเทศব্যกับต่างประเทศ นานาประเทศ ทั้งโลกนี้ก็คงจะต้องอยู่ที่ส่วนกลางนะคะ ดิฉันก็ยังยืนยันเช่นนี้นะคะ ขอให้กระจายอำนาจ ไปสู่ส่วนท้องถิ่นจริง ๆ แล้วก็ดิฉันมั่นใจว่าประเทศไทยเราก็จะเจริญนะคะ แล้วก็อยากเชิญ เพื่อนสมาชิกทุกท่านว่าเรามาปฏิรูป เราต้องกล้าที่จะฟันธงว่าเราจะปฏิรูปอะไร ขอขอบคุณคะ

นางสาวทัศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากคะ ต่อไปขอเชิญท่านธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ คะ

นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ ท่านประธานครับ คงมีไม่กี่ประเด็นที่ผมจะนำเรียนไปยังท่านคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สิ่งที่ผมอยากนำเรียนผ่านท่านประธาน ผมเห็นด้วยแล้วก็ต้องกราบขอพระคุณคณะกรรมการเป็นอย่างสูงที่ได้จัดทำแนวทางการปฏิรูป สิ่งที่ผมกำลังมองเห็นภาพในอนาคตของประเทศ นั่นก็คือโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน ได้ปรับเปลี่ยน สิ่งที่เรายังมีความต้องการอย่างมากคือทำอย่างไรให้ราชการส่วนกลางนั้นมีขนาดที่มีภารกิจลดลง แล้วก็คงเหลือภารกิจที่สำคัญในเรื่องของการสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการต่างประเทศ

ส่วนที่ ๒ ที่ผมอยากจะมีมุมมองไปยังท่านคณะกรรมการ คงเป็นประเด็นเกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างงานราชการส่วนภูมิภาค เราต้องยอมรับความจริงว่าราชการส่วนภูมินิภาคนั้นมีความจำเป็นต่อการบริหารงานบ้านเมืองในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน แต่สิ่งหนึ่งซึ่งมีมาโดยตลอดเราก็ต้องยอมรับว่าราชการส่วนกลางนั้นมิได้ไปส่งเสริมให้ราชการส่วนภูมินิภาคนั้นมีผลกำลังที่จะขับเคลื่อนภารกิจในการดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชน เป็นเหตุให้มีนิยามที่มีการพูดคุยกันมากกว่าถึงเวลาแล้วราชการส่วนกลางต้องกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น แต่การกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นนั้นไม่ได้เป็นคำตอบของการปฏิรูปประเทศไทย การปฏิรูปประเทศไทยนั้นคือการกระจายอำนาจราชการส่วนกลางและมอบอำนาจให้กับราชการส่วนภูมินิภาคให้มีศักยภาพสูงสุดในการที่จะบริหารงานบ้านเมืองระดับอำเภอ จังหวัดหรือหมู่บ้าน ตำบล เราไม่ต้องการให้ปัญหาพี่น้องประชาชนต้องมาออกกันอยู่ที่กรุงเทพฯ มีการประท้วงกันอย่างมากมาย

ดังนั้นการปฏิรูปประเด็นที่ ๑ ซึ่งผมอยากจะนำเสนอว่า ควรจะหยิบเป็นสาระหลักในการปฏิรูปก็คือว่าทำอย่างไรให้ราชการส่วนภูมินิภาคนั้นได้รับการมอบอำนาจมากที่สุด ที่ไปตอบสนองกับความต้องการของพี่น้องประชาชนในระดับจังหวัด

ประเด็นที่ ๒ คือการกระจายอำนาจราชการส่วนกลางให้กับท้องถิ่นก็เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปฏิรูป แต่สิ่งสำคัญที่สุดในการปฏิรูปราชการส่วนท้องถิ่นนั้นไม่ได้บอกว่าเป็นการกระจายอำนาจโดยที่ไม่ได้มองว่าภารกิจนั้นสอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติหน้าที่ของท้องถิ่นหรือไม่ ปัจจุบันการปฏิรูปนั้นต้องยอมรับความจริงครับท่านประธานว่ามีการกระจายอำนาจจริงมากมายเลย แต่สิ่งสำคัญที่สุดก็คือภารกิจที่ท้องถิ่น

ได้รับนั้นไม่สามารถไปเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนได้ นี่ถือเป็นประเด็นสำคัญ ดังนั้นการปฏิรูปในอนาคตนั้น ความจำเป็นก็คือว่าทำอย่างไรให้ภารกิจเหล่านั้นเป็นภารกิจที่สอดคล้องแล้วก็ไปยกระดับคุณภาพชีวิตพี่น้องประชาชนในระดับพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการปฏิรูปโครงสร้างราชการท้องถิ่นนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาในเรื่องของขนาดรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับประเด็นสุดท้ายที่ผมจะนำเรียนก็คือว่าวันนี้เรามีภารกิจที่เรามองเห็นอย่างชัดเจนก็คือว่ามีราชการส่วนกลางไปอยู่ในราชการส่วนภูมิภาคมากมายเลย ต้องยอมรับครับวันนี้การเติบโตของราชการส่วนกลางนั้นไม่ได้บอกว่าเล็กลง แต่ใหญ่ขึ้น ไม่ได้ใหญ่อยู่ที่ส่วนกลางครับ ไปเติบโตที่ภูมิภาคเพิ่มขึ้น สิ่งเหล่านี้ผมกำลังมองว่าการจัดวางราชการส่วนกลางที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดนั้น จำเป็นต้องกระจาย ๒ ภารกิจใหญ่ ๆ ภารกิจที่ ๑ คือกระจายให้ภูมิภาคทำหน้าที่ในเรื่องของความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติ

ประการที่ ๒ ก็คือทำอย่างไรให้ภารกิจส่วนกลางที่อยู่ในระดับจังหวัดนั้นให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบของโครงการและกิจกรรมในเรื่องของการจัดบริการสาธารณะ ถ้าท่านไม่กระจายตรงนี้ผมบอกได้เลยว่าในอนาคตราชการส่วนภูมิภาคจะไม่ได้เล็กลง แต่กลายเป็นว่าท่านจะไปทำเรื่องภารกิจของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นโดยที่ท่านไม่ได้ไปลดสัดส่วนของส่วนกลางลง นั่นก็คือไปทำภารกิจที่มันทับซ้อนขึ้นมาอีก จะเป็นภารกิจที่ทับซ้อนขึ้นมาอีก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นครับท่านประธานว่า การกระจายอำนาจในครั้งนี้ไม่จะเป็นการปฏิรูประบบราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่น ความจำเป็นก็คือว่าการกำหนดสัดส่วน ความเหมาะสม ภารกิจความเชื่อมโยงนั้นให้เป็นไปตามบริบทโครงสร้างทางกายภาพ ทางภูมิสังคมของพี่น้องประชาชนครับ ก็ขออนุญาตนำเรียนแล้วก็หากสิ่งที่ผมได้อภิปรายพอที่จะเป็นประโยชน์ต่อท่านคณะกรรมการฯ ก็ขออนุญาตให้ท่านคณะกรรมการฯ ได้นำไปใช้ประโยชน์ครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ค่ะ
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านคณิศร ชุริรัง ค่ะ

นายคณิศร ชุริรัง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม คณิศร ชุริรัง
สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตัวแทนจากจังหวัดหนองบัวลำภู ท่านประธานที่เคารพครับ
ความสัมพันธ์ทางอำนาจ นับเป็นปัญหาที่ใหญ่และมีความเหลื่อมล้ำมากที่สุดในสังคมไทย
ต้นตอก่อให้เกิดปัญหาสำคัญ นั่นก็คือปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม โครงสร้างที่มีพลังสูงสุด
และส่งผลกำหนดต่อโครงสร้าง อำนาจอื่นทั้งปวง นั่นก็คือโครงสร้างอำนาจรัฐ เราจะได้ยินกันมา
โดยตลอดว่าโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยนั้น ประกอบด้วยส่วนกลาง
ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น หลายรัฐบาลพยายามที่จะพัฒนา จะปรับปรุงให้ส่วนต่าง ๆ
เหล่านั้นบูรณาการร่วมกัน ทั้งนี้ก็เพื่อจะเป็นประโยชน์ให้กับประเทศชาติและประชาชนเป็น
สำคัญ แต่สิ่งที่จะต้องประสบเป็นเวลายาวนานนั้น นั่นก็คือการที่อำนาจรัฐกระจุกตัวอยู่
ตรงศูนย์กลาง ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง สูดทำยทำให้
เกิดความไม่เป็นธรรมในหลาย ๆ ด้าน และถึงที่สุด และนำไปสู่ความไม่พอใจทางด้านการเมือง
ท่านประธานที่เคารพครับ ในอีกด้านหนึ่งการควบคุมบ้านเมืองโดยศูนย์อำนาจที่เมืองหลวง
ทำให้ท้องถิ่นอ่อนแอ ประชาชนอ่อนแอ ประชาชนดูแลตัวเองไม่ได้ โครงสร้างการปกครอง
ที่สั่งการมาจากเบื้องบนได้มีส่วนทำลายอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ไม่ว่าจะหลายท้องถิ่น ในชนบท
ห่างไกล ผู้คนในท้องถิ่นต้องสูญเสียอำนาจในการจัดการชีวิตตนเอง สูญเสียศักดิ์ศรีและ
ความภูมิใจในด้านวิถีวัฒนธรรมของตน การที่รัฐไทยยังรวมศูนย์อำนาจ อำนาจการบังคับ
บัญชาไว้อย่างเต็มเปี่ยม แต่กลับมีอำนาจน้อยลงในการปกป้องสังคมไทยจากอิทธิพลทุน
ต่างชาติ แม้กระทั่งทุนสยามในในประเทศไทยก็ตาม ท่านจะารู้ได้เห็นอยู่เสมอว่าอำนาจ
ในการดูแลทุกข์สุขของประชาชนนับเป็นวิกฤติที่คุกคามชุมชนท้องถิ่นอย่างยิ่ง เพราะทำให้
ประชาชนในท้องถิ่นแทบป้องกันตัวเองไม่ได้เลย ต้องเผชิญปัญหากับผู้ประกอบการรายใหญ่
ที่มีทุนมาก มีเทคโนโลยีสูง มีระบบการจัดการที่เหนือกว่าชุมชนท้องถิ่นโดยสิ้นเชิง
ท่านประธานที่เคารพครับ การกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น ไม่ใช่แค่การถ่ายโอน
อำนาจจากองค์กรขนาดใหญ่ไปสู่องค์กรขนาดเล็กหรือเป็นเพียงการสร้างระบบศูนย์รวม
อำนาจให้ขึ้นในท้องถิ่นเท่านั้น แต่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการลดอำนาจรัฐและเพิ่ม
อำนาจประชาชนควบคู่กันไปด้วย ผมจะขออนุญาตเสนอข้อคิดความเห็นในการลดขนาด

เพื่อลดความขัดแย้งทางการเมืองและจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมประเทศไทยในเรื่องการกระจายอำนาจดังต่อไปนี้ครับ รัฐบาลกลางควรจะมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องการต่างประเทศ การป้องกันประเทศ การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย สังคม ภาพรวม การจัดการภัยสาธารณะขนาดใหญ่ การบริหารเศรษฐกิจมหภาค การดำเนินกระบวนการในระบบยุติธรรม การจัดให้มีระบบสวัสดิการพื้นฐานสำหรับประชาชนในประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ให้ท้องถิ่นซึ่งท้องถิ่นของผมในความหมายของผม นั้น ได้แก่ ประชาชน องค์กรชุมชน องค์กรประชาสังคมและที่สำคัญที่สุดนั้นก็คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่วนภูมิภาค นั่นก็คือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ ผู้ช่วยสารวัตร เหล่านี้เป็นต้น ให้เขามีอำนาจหน้าที่พัฒนาท้องถิ่น รักษาความสงบคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การแพทย์ การสาธารณสุข สาธารณธรรม ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ การดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ในทรัพยากร การพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน รวมทั้งการพัฒนาฝีมือแรงงานด้วย นอกจากนี้การกำกับดูแล การบริหารจัดการท้องถิ่นจะต้องมีเท่าที่จำเป็น ต้องคำนึงถึงความ เป็นอิสระ ท่านประธานทราบไหมครับ ผมได้ไปสะท้อนปัญหาของท้องถิ่นเกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อบวชสามเณรภาคฤดูร้อนซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินบอกว่าไม่สามารถที่จะสนับสนุนได้เพราะเป็นเรื่องของครอบครัว ผมเศร้าใจครับ สิ่งที่สำคัญที่สุดในสังคมไทย หากทุกคนนับถือศีล ๕ ปัญหาต่าง ๆ ไม่เกิด ความเหลื่อมล้ำไม่เกิด ความขัดแย้งไม่เกิด เพราะฉะนั้นต้องคิดใหม่ การกำกับจะต้องกำกับด้วยใจเป็นธรรม ฟังเหตุผลอย่างเที่ยงธรรม ตรีกตรอง ไตร่ตรอง กราบขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนาศุภกิจ บัญญัติ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ แล้วก็ ๔ ท่านสุดท้ายที่เหลือนะคะ มีท่านสมชัย ฤชุพันธุ์ ท่านทงศักดิ์ ทวีทอง
ท่านพันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ แล้วก็คุณหมอกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
ขอเชิญท่านสมชัย ฤชุพันธุ์ เชิญค่ะ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ผม
นายสมชัย ฤชุพันธุ์ สมาชิกเลขที่ ๒๐๔ ก่อนอื่นผมขอขอบคุณและขอชื่นชมคณะกรรมการ
บริหารราชการแผ่นดิน ที่ได้ทำรายงานอย่างดี ซึ่งส่วนใหญ่ในรายงานนี้ผมเห็นด้วยนะครับ
และเห็นว่าเป็นการปฏิรูปที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย นอกจากท่านจะทำรายงานอย่างดี
แล้วผมยังได้สังเกตเห็นว่าท่านได้ทำงานโดยคำนึงถึงงานของคณะกรรมการชุดอื่นเพื่อให้
สามารถสอดประสานกัน ไม่ขัดแย้งกัน ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องของกรณีรัฐวิสาหกิจนี้ท่านก็
ได้นำเอาความเห็นและข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง
มาประกอบการพิจารณาและดำเนินการด้วย ในส่วนที่เป็นเรื่องท้องถิ่นท่านก็ได้คำนึงถึง
การทำงานของคณะกรรมการปฏิรูปท้องถิ่นด้วยนะครับ อันนี้ผมขอชื่นชมนะครับ
อย่างไรก็ตามผมมีข้อคิดเห็นที่จะเสนอแนะเพื่อให้ท่านนำไปพิจารณาปรับปรุงให้รายงาน
ดีขึ้นนะครับ

ท่านประธานครับ ระบอบการปกครองของประเทศไทยเป็นระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนะครับ เราเป็นรัฐเดี่ยวหรือที่เรียกว่า เอกรัฐ เราไม่ใช่
พหุรัฐ เหมือนอย่างสหรัฐอเมริกา หรือสหพันธรัฐมาเลเซียนะครับ เดิมระบบบริหารราชการ
แผ่นดินของประเทศไทยนี้เป็นแบบรวมศูนย์อำนาจ เราได้จัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม
ขึ้นในส่วนกลาง โดยให้แต่ละกระทรวงมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ
ก็มีอำนาจหน้าที่ทางการศึกษา กระทรวงสาธารณสุขก็มีอำนาจหน้าที่ทางการสาธารณสุข
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็มีอำนาจหน้าที่ทางการเกษตร การจัดระบบบริหารราชการ
แบบนี้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการเชิงอำนาจหน้าที่ หรือที่เรียกว่า ฟังก์ชันนอล แมเนจเมนต์
(Functional management) เราได้ใช้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ นี้จัดการให้บริการ
ตามอำนาจหน้าที่ของตนในขอบเขตทั่วประเทศไทย เช่นว่าในเรื่องการศึกษา
เราก็ใช้กระทรวงศึกษาธิการไปจัดโรงเรียนทั่วประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข เราก็กลไก
ของกระทรวงสาธารณสุขไปจัดบริการทางการแพทย์ในขอบเขตทั่วประเทศไทย

การบริหารราชการแบบรวมศูนย์อำนาจนี้เป็นของดีนะครับ แล้วก็ได้มีบทบาทสำคัญในการทำให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้าจากระดับชั้นซึ่งเป็นอยู่เดิมในระดับที่เรียกว่าเป็นประเทศยากจนและล้าหลัง ตอนนี้เราก็ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับกลาง เป็นอัฟเปอร์ มิดเดิล อินคัม คันทรี (Upper middle income country) แล้วนะครับ ที่นี้ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศอันเนื่องมาจากการบริหารราชการแบบรวมศูนย์ทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจไทยเปลี่ยนแปลงไป แล้วก็ทำให้โครงสร้างสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป ภายใต้สถานะของโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมแบบนี้เราได้วิเคราะห์แล้วว่าการบริหารราชการแบบรวมศูนย์อำนาจนี้มันทันสมัย ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจหรือสังคมไทยในปัจจุบัน แล้วก็ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของโลกในปัจจุบัน เราจึงได้ตัดสินใจเปลี่ยนระบบการบริหารราชการแผ่นดินจากระวมศูนย์มาเป็นระบบกระจายอำนาจ อันนี้ทำให้ชัดเจนเมื่อปี ๒๕๔๐ โดยมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นี้กำหนดไว้ชัดเจนว่ารัฐต้องกระจายอำนาจนะครับ ที่นี้ภายใต้ระบบการกระจายอำนาจนี้อำนาจรัฐจะถูกแยกออกเป็น ๒ ส่วน คืออำนาจรัฐระดับชาติกับอำนาจรัฐระดับท้องถิ่น อำนาจรัฐระดับชาติที่เราได้จัดให้เป็น ฟังก์ชันนอล (Functional) เป็นการบริหารจัดการเชิงอำนาจหน้าที่ ส่วนอำนาจรัฐระดับท้องถิ่นเราได้จัดให้เป็นการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ก็แปลว่า ณ วันนั้นประเทศไทยได้มีความสมดุลของการบริหารราชการแผ่นดิน คือมีทั้งระบบเชิงอำนาจหน้าที่และระบบเชิงพื้นที่ แม้ว่าจะยังไม่สมบูรณ์หรือยังไม่เหมาะสมในสัดส่วนก็ตาม แต่ได้มีโครงสร้างของ ๒ ระบบนี้ขึ้นมาปฏิบัติการแล้ว เพราะฉะนั้นการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจในวันนี้ก็จะต้องทำการปฏิรูประบบการบริหารราชการส่วนกลาง ซึ่งเป็นฟังก์ชันนอลให้มันเป็นฟังก์ชันนอลจริง ๆ นะครับ แล้วก็ปฏิรูประบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นกลไกส่วนหนึ่งของอำนาจรัฐส่วนกลางนี้ ในการดูแลกำกับการบริหารส่วนท้องถิ่นให้มันทำหน้าที่ได้จริง กับการปฏิรูประบบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแอเรีย เบสส์ (Area based) ให้มาปฏิบัติการอีกฐานะที่เป็นแอเรีย เบสส์ ได้อย่างแท้จริง การปฏิรูปการบริหารราชการส่วนกลางนี้นะครับ ซึ่งจะต้องทำให้เป็นฟังก์ชัน (Function) อย่างแท้จริง -----

โดยปกติฟังก์ชันที่ภาครัฐพึงทำแยกออกได้เป็นการกำหนดนโยบาย การกำกับดูแล การสนับสนุน การทำหน้าที่เป็นเจ้าของแทนประชาชน และการตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งการให้บริการ ซึ่งเรียกว่า โอเปอเรเตอร์หรือเซอร์วิส โพรไวเดอร์ ด้วย เพราะฉะนั้นเราต้องไปถามว่า ไปตรวจสอบดูว่ากระทรวง ทบวง กรมแต่ละแห่งที่ตั้งขึ้น ทำหน้าที่อะไร เป็นโพลีซี เมกเกอร์ (Policy maker) หรือเป็นโอเปอเรเตอร์ หรือว่าเป็นเรกกูเลเตอร์ แล้วก็จัดให้กระทรวง ทบวง กรมเหล่านั้นดำเนินการโดยมีสตาฟ (Staff) มีองค์ประกอบที่เหมาะสมกับการเป็น โพลีซี เมกเกอร์ หรือเป็นเรกกูเลเตอร์ โดยปกติส่วนกลางจะไม่ทำเรื่องของโอเปอเรเตอร์กับเซอร์วิส โพรไวเดอร์ เซอร์วิส โพรไวเดอร์และโอเปอเรเตอร์ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเอกชนทำและอีกส่วนหนึ่งก็จะเป็น อปท. ทำนะครับ คราวนี้การที่เป็นเรกกูเลเตอร์ก็ต้องกำกับดูแลให้มีการเรกกูเลท (Regulate) ให้มีการกำกับกิจการในเซคเตอร์ (Sector) นั้น ๆ ในอุตสาหกรรมนั้น ๆ อย่างมีกติกาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะกิจการนั้นจะดำเนินการโดยรัฐ หรือโดย อปท. หรือโดยเอกชน เพราะฉะนั้นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ผมคิดว่าหน้าที่อันหนึ่งคือกำหนดนโยบายการศึกษา อันที่ ๒ คือกำกับดูแลการให้บริการทางการศึกษา การกำกับดูแลก็ต้องมีกติกาต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้เหมือนกันทั้งโรงเรียนของรัฐ โรงเรียนของ อปท. และโรงเรียนของเอกชน การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจที่สำคัญผมคิดว่าอยู่ที่การจัดแบ่งอำนาจให้เหมาะสมและได้คุณภาพ ๒. คือการดูแลไม่ให้มีการทับซ้อนกันที่นี้ในเรื่องของการที่เรกกูเลเตอร์จะต้องมีความสามารถในการกำกับดูแลกิจการทุกอย่างในเซคเตอร์ของเขา ไม่ว่าจะกิจการนั้นจะเป็นของใครก็ตาม เวลานี้ผมคิดว่ามีปัญหา เพราะว่าเวลาที่เรานอนกิจการเช่นกระทรวงศึกษาธิการ งานการศึกษาจะไปให้ อปท. แล้ว กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ไปดูแลตรงนั้นอาจจะเป็นเพราะว่าจำเป็นต้องไปผ่านกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ตั้งหน่วยงานเกี่ยวกับการศึกษาขึ้นมาเอง ผมคิดว่าทั้งหมดนี้มันต้องอยู่ภายใต้กำกับกติกาเดียวกัน แล้วก็ส่วนที่เป็นหน่วยงานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ก็อาจจะดำรงอยู่ได้ แต่ต้องเป็นไปตามกติกาที่กระทรวงศึกษาธิการกำกับ ช่องตรงนี้ที่เป็นช่องทำให้เกิดปัญหาว่ากระจายอำนาจไม่ได้แท้จริง เพราะว่าหน่วยงานกระทรวงต่าง ๆ ไม่อยากจะโอนไปให้ท้องถิ่น เพราะโอนไปแล้วมันก็ขาดไป แล้วก็อำนาจกำกับดูแลของตนไปไม่ถึง ตรงนี้ผมคิดว่าเป็นส่วนที่จะต้องทำการปฏิรูปให้ตรงจุดครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านทงศักดิ์ ทวีทอง ค่ะ

นายทงศักดิ์ ทวีทอง : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ที่เคารพครับ กระผม นายทงศักดิ์ ทวีทอง สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก่อนอื่นก็ต้อง
ขอขอบพระคุณท่านคณะกรรมการและโดยเฉพาะท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่าน
ที่ได้อภิปรายในวันนี้ แม้ว่าวันนี้เป็นเรื่องของการทำงานที่จะเห็นชัดเจนจากการแบ่งภารกิจหน้าที่
ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นก็ตาม แต่ส่วนใหญ่จะพูดถึงในเรื่องของท้องถิ่น ซึ่งต้องขอบคุณ
ที่ท่านทั้งหลายได้ไว้วางใจพวกเรา ผมหมายถึงว่าพวกเราที่เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น
ซึ่งผมเองนั้นก็มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่งในความปรารถนาดี
ของท่านและไว้วางใจพวกเราที่จะให้ทำงาน ทำให้พวกเรามีกำลังใจมากที่จะทำงานให้กับ
พี่น้องประชาชน ตามที่หลาย ๆ ท่านได้อภิปรายและโดยเฉพาะได้พูดถึงเรื่องภารกิจงาน
ของท้องถิ่น ผมขอย้ำว่าในส่วนหนึ่งที่เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์สมชัยพูดในเรื่องของเชิงพื้นที่
ก็คงจะสอดคล้องกับในเรื่องของการเป็นประชาธิปไตยท้องถิ่นที่ประชาชนปกครองตนเอง
พวกเราที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นนั้นเป็นชาวบ้านที่ชาวบ้านเลือกขึ้นมาทำงานแทนรัฐบาล
ในส่วนหนึ่งที่มอบภารกิจให้ ซึ่งคราวนี้ก็คงชัดเจนในการแบ่งงานแบ่งภารกิจ ไม่ว่าจะใน
รัฐธรรมนูญก็ตามหรือในที่กรรมาธิการได้แบ่งงานให้ -----

แต่ก็อยากจะเรียนว่าภารกิจต่าง ๆ ที่ท่านได้มอบหมายแบ่งให้ฉันดูแล้วก็เห็นกรอบดูเหมือนจะมาก แต่จริง ๆ แล้วท่านคงยังพอจำได้ว่าที่สมเด็จพระเทพฯ ได้เคยมีพระราชดำรัสพระองค์ท่านได้พระราชทานว่าเดี๋ยวนี้ไปที่ไหน หรือไปเยี่ยมประชาชนที่ใดเมื่อได้รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนก็บอกว่าให้ไปร้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ภารกิจของพวกเรามีมากมายซึ่งปฏิเสธไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นภารกิจของหน่วยงานอื่นก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เมื่อร้องเรียนมาแล้ว เราไม่สามารถจะบอกว่าเป็นภารกิจของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหรือภูมิภาคได้ เราเองก็ต้องรับภารกิจยามบ้านเมืองที่มีปัญหาพวกเราเองก็ได้พยายามที่จะดูแลพี่น้องประชาชนอย่างดี ก็ต้องเรียนว่าภารกิจของท้องถิ่นมีมากมายเหลือเกิน เพราะฉะนั้นบางครั้งบางคราวในเรื่องของการที่มีระเบียบ มีกฎหมายออกมามันจะมีข้อขัดแย้งกันไม่สอดคล้องกันทำให้พวกเราจะถูกตรวจสอบจากหน่วยงานตรวจสอบ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือ ป.ป.ช. ก็ตาม ผมยกตัวอย่างว่ากฎหมายจัดตั้งของพวกเรานั้นบางครั้งให้เป็นภารกิจ เป็นหน้าที่ แต่ปรากฏว่าไปเจอกฎหมายที่ศักดิ์สูงกว่าในเรื่องของกฎหมายกระจายอำนาจก็ตามจะต้องมีประกาศของคณะกรรมการกระจายอำนาจในเรื่องของการถ่ายโอนภารกิจ ถ้าไม่มีกลายเป็นเหมือนกับว่าเราไม่มีหน้าที่ เช่นที่ผมเคยยกตัวอย่างเรื่องการฉีดยาพิษสุนัขบ้า ซึ่งมีปัญหาดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อยแต่กระทบกับการทำงานของพวกเรา แล้วก็อีกหลาย ๆ เรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่องของงานประเพณี วัฒนธรรมก็ตาม ก็ต้องขอขอบคุณที่ในรัฐธรรมนูญได้เขียนให้เป็นหน้าที่ของท้องถิ่น ถ้าไม่มีการดำเนินการที่ชัดเจนเรายากที่จะทำงาน โดยเฉพาะหลาย ๆ ท่านได้อภิปรายในเรื่องภารกิจที่ซ้ำซ้อนกัน ถ้าท่านไม่สามารถที่จะดำเนินการแยกภารกิจยกตัวอย่างว่าในเรื่องของกรมทางหลวงชนบทที่มีภารกิจถ่ายโอนมาให้ท้องถิ่นแต่ปรากฏว่ากรมทางหลวงชนบทยังอยู่ ยังแข็งแรง ยังมั่นคงต่อ เพราะฉะนั้นงานมันซ้ำซ้อนกันงบประมาณไม่มีทางที่จะพอครับ ถ้าสมมติว่าไม่สามารถตัดงบประมาณจากส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคบางหน่วยงานที่จำเป็นต้องถ่ายโอนภารกิจออกมา กลายเป็นว่าภารกิจอยู่ที่ยกตัวอย่างว่ากรมท้องถิ่นในเรื่องของการทำถนน อบจ. ก็ทำถนนกลายเป็นภารกิจซ้ำซ้อนกันตรงนี้ก็เป็นปัญหาที่ควรจะต้องมีการพิจารณาว่าภารกิจอื่น ๆ ก็ตามที่มีการถ่ายโอนแล้วจะต้องตัดออกมาให้ชัดเจน เป็นหน้าที่ของท้องถิ่นตัดขาดออกจากหน้าที่ของส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค เป็นการลดขนาดซึ่งไม่ใช่เป็นการที่จะไปแย่งงานทำ เพราะฉะนั้นตรงนี้

๙๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๔๕/๒

ผมอยากจะกราบเรียนว่าเราจะเดินหน้ากันต่อไปอย่างไร ในขณะที่ว่าท่านทั้งหลายได้มีความคิดที่ดี ๆ ให้กับพวกเรา แต่แนวทางการที่จะปฏิบัติ ที่จะทำงาน ที่จะเดินหน้ากันต่อไป จะมีกระบวนการ มีวิธีการอย่างไร ซึ่งที่ผ่านมานั้นก็มีความพยายามที่จะทำจากแผนขั้นตอนกระจายอำนาจ จากแผนของการถ่ายโอน แต่ปรากฏว่าหน่วยงานภาครัฐเองไม่ยอมถ่ายโอนมาให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่นทั้ง ๆ ที่มีกฎหมายบังคับ มีแผนบังคับชัดเจน ไม่ยอมถ่ายโอนมาก็ทำให้งานค้าง ที่ทำให้มีปัญหาจนถึงแผน ๓ ไม่สำเร็จจนถึงปัจจุบันนี้ ก็ต้องขอขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่งในความปรารถนาดีกับองค์กรปกครองท้องถิ่นครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ค่ะ
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านพันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ ค่ะ

- ๔๖/๑

พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาชนพงศ์ : กราบเรียนประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ที่เคารพ กระผม พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาชนพงศ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จังหวัดมุกดาหารครับ ในการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน กระผมขอแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทยเบื้องต้น คือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทย ควรจะมีการปฏิรูปเนื่องจากว่าไม่ว่าถนนหนทางอะไรก็ตาม แหล่งน้ำขนาดเล็กที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะเป็นผู้ดำเนินการ แต่ในปัจจุบันนี้ผมเห็นว่าได้มีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้นำงบประมาณส่วนหนึ่งไปขุดลอกห้วยหนองคลองบึงในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนที่อำนาจส่วนนี้ก็ควรจะให้ไปเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการนะครับ แต่ว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยก็ได้เอางบประมาณลงไปในพื้นที่ โดยทำในนามกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนะครับ อันนี้ก็เห็นควรที่จะมีการปฏิรูปจริง ๆ ก็คือควรจะมีงานส่วนท้องถิ่น ถนนหนทางระหว่างเชื่อมหมู่บ้าน เชื่อมตำบล หรือแหล่งน้ำขนาดเล็กก็ควรจะอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะครับ

ส่วนที่ ๒ ก็คือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเห็นว่าจะมีกรมส่งเสริมการเกษตร ในอดีตที่ผ่านมาเขาจะมีเกษตรตำบลนะครับ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล เขาจะประจำทุกตำบล แต่ปัจจุบันนี้ไม่มีแล้วนะครับ ไปรวมกันอยู่ที่เกษตรอำเภอทีเดียว เพราะฉะนั้นเวลาประชาชนจะไปประสานงานเกี่ยวกับทางการเกษตร พืชผลต่าง ๆ ก็ต้องเดินทางเข้าไปที่อำเภอครับ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว เหล่านี้ก็เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะกรมการข้าวไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ในส่วนของจังหวัดเลยนะครับ ยกตัวอย่างจังหวัดมุกดาหารไม่มีเจ้าหน้าที่ของกรมการข้าวเข้าไปอยู่เลย กรมประมง กรมปศุสัตว์ ก็เรียกไปอยู่ที่จังหวัดหมด ระดับอำเภอไม่มีนะครับ

ส่วนกระทรวงสาธารณสุขครับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ชื่อโรงพยาบาล แต่ไม่มีนายแพทย์ประจำโรงพยาบาลนะครับ ใจจริงผมแล้วถ้ามีการปฏิรูปจริง ๆ ประชาชนทุกคนที่บอกว่ามีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการสาธารณสุขจากภาครัฐ โรงพยาบาลทุกแห่งก็ควรจะมีนายแพทย์ประจำโรงพยาบาลทุกแห่งนะครับ อันนี้ผมก็อยากจะฝากว่าถ้าปฏิรูปจริงก็ให้ปฏิรูปไปถึงประชาชนระดับตำบล ระดับหมู่บ้านด้วย

กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา บวกกระทรวงมหาดไทย ผมอยากเรียนถามว่าโรงเรียนกีฬาอยู่ในสังกัดกระทรวงไหน สนามกีฬากลางจังหวัดแต่ละจังหวัดไปมอบให้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มันเกี่ยวข้องกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือไม่ อย่างไรอันนี้ เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะให้มันจัดเป็นจัดส่วนนะครับ กระทรวงศึกษาธิการเขามีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน แต่โรงเรียนกีฬาอยู่ในกระทรวงไหน สนามกีฬากลางจังหวัดแต่ละจังหวัดอยู่ในความรับผิดชอบของ อบจ. ได้อย่างไร ทำไมไม่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬานะครับ

ส่วนที่ ๕ ก็คือสำนักนายกรัฐมนตรี อันนี้จากการที่กระผมได้ไปรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนในจังหวัดมุกดาหาร เขาเรียกร้องให้มีสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดและสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคประจำอำเภอ นะครับ ในส่วนนี้มีแต่ที่สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบ แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำจังหวัดและเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอเลย เวลามีปัญหาขึ้นมาเกี่ยวกับการบริโภคสินค้าต่าง ๆ เกิดปัญหาขึ้นมา ไม่รู้จะไปติดต่อหรือร้องเรียนใครที่ไหน ถ้ามาที่กรุงเทพมหานครก็ไม่รู้ว่าจะไปส่วนไหน ไม่รู้ที่อยู่ อันนี้ก็อยากจะฝากให้ถ้าปฏิรูป คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคควรจะมีระดับจังหวัด และระดับอำเภอด้วยนะครับ

ส่วนเรื่องสุดท้ายนะครับ ก็คือผมเคยเป็นข้าราชการมาก่อนนะครับ เคยเป็นข้าราชการตำรวจชั้นเล็ก ๆ ตั้งแต่พลตำรวจจนถึงพันตำรวจโท ก็เห็นหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่ไปอยู่จังหวัด ทุกกระทรวง ทบวง กรมที่ไปอยู่จังหวัด ย้ายไปอยู่จังหวัด บางจังหวัดหรือบางกรม บางหน่วยงานก็ส่งคนที่ใกล้จะเกษียณอายุราชการไป ข้าราชการที่ใกล้เกษียณอายุราชการ อายุ ๕๖ ปี ๕๗ ปี ๕๘ ปี ๕๙ ปี ถึง ๖๐ ปี ส่วนใหญ่บุคคลเหล่านี้ก็เคยเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยมาก่อน ทำงานมาด้วยคุณภาพ ประสิทธิภาพและทำงานมาเป็นอย่างดี มีประโยชน์สำหรับประเทศชาติมากมายนะครับ แต่ว่ามันปลายชีวิตรู้สึกว่าจะอ่อนแรงลงไป ก็คือว่าทำงานแบบลloydตัวครับ ลloydตัวก็คือหมายความว่าความรับผิดชอบต่าง ๆ ส่วนใหญ่แล้วไม่อยากจะรับผิดชอบด้วยตนเอง ก็คือปิดไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบ้าง ให้หน่วยงานอื่น ๆ บ้าง โยนกันไปโยนกันมา เพราะว่า ๑. ก่อนเกษียณอายุราชการไม่อยากจะมามีเรื่องถูกร้องเรียน ไม่อยากจะถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยต่าง ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะให้ว่า อายุ ๕๖ ปี ๕๗ ปี ๕๘ ปี ๕๙ ปี ๖๐ ปี ก็ควรจะได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นไปเป็นผู้ทรงคุณวุฒิไปเป็นที่ปรึกษาของกระทรวง ของกรมอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ปล่อยให้รุ่นน้อง ๆ ได้บริหารราชการ ให้เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งขึ้นมา ยกตัวอย่างประเทศสิงคโปร์ อายุ ๔๕ ปี ปลัดกระทรวงนี้ต่อไปเขาก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ก็อยากจะให้ประเทศไทยของเราได้มีการปฏิรูปข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่อายุ ๕๖-๖๐ ปี ได้ไปเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานนั้น ๆ แล้วก็เพิ่มเงินเดือนให้สูงขึ้นนะครับ กราบขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปท่านสุดท้ายนะคะ ขอเชิญ คุณหมอกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เชิญค่ะ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ : ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๑๒ วันนี้ต้องขอขอบคุณนะครับที่คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ได้นำเรื่องของการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มาให้สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติได้พิจารณาและแสดงความคิดเห็น ซึ่งการบริหารราชการก็หมายถึงการใช้งบประมาณ การบริหารทรัพยากรของประเทศให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี นี่คือเป้าหมายของการบริหารการปกครองทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค

และส่วนท้องถิ่น ซึ่งก็เป็นที่ทราบนะครับว่าการบริหารในส่วนท้องถิ่นนี้เป็นการบริหารที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน ทราบปัญหาแล้วก็แก้ปัญหาได้ตรงจุดนะครับ แล้วก็ส่วนของที่ทางสภาพัฒนาฯ ได้กำหนดนโยบายหรือมีความคิดว่าเราจะทำอะไรถึงจะลดส่วนกลางลง จะเพิ่มบทบาทของส่วนท้องถิ่น ส่วนภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้นนะครับ นี่คือหัวใจในการพัฒนาประเทศ เพราะว่าส่วนฐานรากนี่ก็คือส่วนที่จะทำงานให้เกิดประโยชน์ รู้ปัญหาแล้วก็ตรงความต้องการแล้วก็สามารถจะพัฒนาความต้องการของพี่น้องประชาชนได้มีประสิทธิภาพที่สุดนะครับ เราเคยได้ยินเรื่องของแห่งไอดีมนะครับ กว้างไปถึงพื้นที่เหลือแต่ไม่ไอดีม สิ่งนี้คือสิ่งที่เราจะแก้ไขปัญหาอย่างไรในช่วงที่เรามีโอกาสได้ปฏิรูปประเทศไทยของเรานะครับ การลดส่วนกลางลง ไม่ว่าจะเป็นกระทรวง ทบวง กรม เหมือนกับการที่เราจะปฏิรูปการศึกษา เรามองว่าจะลดอย่างไรให้ลดกระทรวงศึกษาธิการลงนะครับ บางคนบอกว่าที่เรามีปัญหาเรื่องการศึกษา ก็เพราะกระทรวงศึกษาธิการก็คือมันใหญ่เกินไป ทำอย่างไรเราจะลดส่วนกลางลงแล้วเงินไปถึงพื้นที่ให้มากที่สุด เงินไปถึงที่นักเรียนให้มากที่สุดนะครับ นี่คือหัวใจแต่ปัญหาของประเทศไทยคือเราสร้างส่วนกลางไว้ใหญ่มาก นี่คือนี่คือสิ่งที่ทุกคนจะต้องถือเอาเป็นวาระแห่งชาติที่จะลดส่วนกลางให้ได้ แล้วก็เอาเงินไปถึงพื้นที่ส่วนล่างให้มากที่สุด เพื่อจะได้มาพัฒนาปัญหาต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในส่วนของส่วนท้องถิ่นเอง ซึ่งผมในฐานะที่เป็นนายกเทศมนตรี แล้วก็เป็นการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นนะครับ ก็ขอบอกว่าการปฏิรูปเรื่องของการปกครองท้องถิ่น เรื่องของการที่จะปฏิรูปเรื่องของการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะลดขนาดการกระจายทรัพยากรส่วนกลางให้เกิดความเป็นธรรม แล้วก็เกิดควมมีประสิทธิภาพและพอเพียง อันนี้ก็คือสิ่งที่พวกเราว่าทำอย่างไรท้องถิ่นจะมีศักยภาพที่เพิ่มขึ้นนะครับ

๑. ก็คือเรื่องของ การให้ทรัพยากรที่เพิ่มขึ้นนะครับ ซึ่งตรงนี้เราก็คงพยายามจะคิดอย่างไรว่าทำไม่เงิน ทรัพยากรต่าง ๆ การสนับสนุนต่าง ๆ จากส่วนกลางนี้เยอะยิ่งขึ้น

อันที่ ๒ คือการจัดการ ทำไม่การจัดการของท้องถิ่นจะทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนะครับ ต้องมีนวัตกรรมในการที่จะบริหารจัดการในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น เรื่องของระดับเพลิงอย่างนี้นะครับ จริง ๆ อบต. แต่ละ อบต. นี้นะครับ ถ้าจะใช้ระดับเพลิงจริง ๆ อาจจะต้อง อบต. ละ ๒-๓ คันอะไรอย่างนี้ แต่จริง ๆ ไม่ใช่ เราสามารถจะใช้เป็นคลัสเตอร์ (Cluster) ที่ช่วยกันนะครับท่าน ๓-๔ อบต. นี้มารวมกันเป็นคลัสเตอร์ มีเหตุเกิดที่หนึ่ง เราควรเอาระดับเพลิงต่าง ๆ ไปช่วยกัน นี่คือการจัดการในพื้นที่แบบบูรณาการร่วมกันโดยใช้การประหยัดงบประมาณของท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ

๓. เรื่องของการจัดสรรเรื่องของคนนะครับ ทำไม่คนของท้องถิ่นจะเก่ง จะดีแล้วก็มีสำนึกต่อพี่น้องประชาชน แต่โชคตินะครับในเรื่องของท้องถิ่น เนื่องจากที่เราเป็นนายกเทศมนตรี ผมเป็นนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคามนะครับ กว่าจะรับเลือกตั้งต้องเดินไปทุกหลัง ๆ ๒ ปี รู้ซอกซอยรู้ปัญหาหมด ออกไปทุกสิ่งทุกอย่างเรารู้ปัญหาในพื้นที่หมด เป็นความรู้ที่เราเป็นจิ๊กซอว์ (Jigsaw) สะสมมา แล้วสำนึกต่อปัญหาพี่น้องประชาชน เราสำนึกต่อปัญหา เช่นเมื่ออาทิตย์ที่แล้วก็เกิดวาทภัยที่จังหวัดมหาสารคาม ทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งทุกคนในจังหวัดมหาสารคาม ทั้งเทศบาล ทั้งหน่วยงานสังกัดภูมิภาค ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย โยธาธิการจังหวัด ทางหลวงจังหวัดอะไรต่าง ๆ เข้ามาช่วยกันหมดเพื่อจะแก้ปัญหาพื้นที่ตัวเองให้ดีที่สุด นี่คือการวมกันของการทำงานร่วมกันของภูมิภาคและท้องถิ่น ที่นี้ของท้องถิ่นเราอยากให้มีการจัดการในพื้นที่ได้ดี ส่วนการกำกับดูแลก็บอกว่าการกำกับดูแลเท่าที่จำเป็นทางกรมการโยธาธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญบอกว่าเป็นจริง ๆ ตอนนี้เรามีปัญหาเรื่องของการกำกับดูแลที่การตีความของคนกำกับดูแลกับคนทำงานไม่เหมือนกัน คนทำงานว่าจำเป็น เทศบาลว่าจำเป็น แต่คนกำกับดูแลว่าไม่จำเป็น นี่คือการตีความที่ไม่เป็นอิสระในการตีความของกฎหมาย แล้วทำอย่างไรที่จะทำให้การทำงานของท้องถิ่นมีกฎหมายที่สามารถจะทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น ก็หมายความว่าท้องถิ่น การทำงานที่อิสระในความสมดุลกับความถูกต้องและมีธรรมาภิบาลด้วย ถ้าเราให้มากเกินไปเกิดไปทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง มีทุจริตอะไรก็ไม่ดี แล้วสิ่งที่เราบอกว่าเราต้องการให้ระเบียบที่เอื้อการทำงานที่ดี แต่ถ้าทุจริตก็ให้ลงโทษให้ตัดสินไปเลย แต่การทำงานที่ไม่มีการทุจริตแต่เป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนอยากให้มีการแก้ระเบียบ

ให้ทำงานได้มากขึ้น ก็สรุปว่าท้องถิ่นเป็นรากฐานของประชาธิปไตยที่สำคัญที่สุดของประเทศ แล้วทำอย่างไรที่จะทำให้ท้องถิ่นมีประสิทธิภาพแล้วก็สามารถจะทำงานให้เกิดประโยชน์ สูงสุดกับพี่น้องประชาชน มีสำนึกที่ดีต่อพี่น้องประชาชน ท้องถิ่นก็เหมือนจิกซอร์เล็ก ๆ ที่อยู่ ทั่วประเทศไทย ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ถ้าจิกซอร์นี้ได้ต่อกันความสวยงามของรูปภาพของจิกซอร์ ที่ต่อกันเรียบร้อยแล้วจะทำให้ประเทศไทยมีภาพที่สวยงาม ก็หวังว่าภาพแห่งความสวยงามนี้ จะเกิดขึ้นในไม่ช้านี้ ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากท่านนายกกิตติศักดิ์ ท่านสมาชิกคะ ขณะนี้สมาชิกจำนวน ๒๘ ท่าน ที่ได้ประสงค์จะอภิปรายในหัวข้อเรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นได้อภิปรายครบถ้วนละคะ ต่อไปดิฉันจะขอเชิญท่านประธานกรรมการ ได้กรุณาตอบชี้แจงเพิ่มเติม ขอเชิญคะ

นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียน ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ กระผม ธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ ประธานกรรมการ ก่อนอื่นต้องขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกทั้ง ๒๘ ท่าน รวมทั้งท่านอื่น ๆ ด้วยที่กรุณาอยู่ฟัง แล้วก็ให้กำลังใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้ง ๒๘ ท่าน ได้กรุณาให้ข้อคิด ให้ข้อสังเกต ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่เราจะนำกลับไปปรับปรุงเพื่อให้รายงานฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้สามารถที่จะดำเนินการได้ต่อไปอย่างเป็น รูปธรรมที่แท้จริงนะครับ กระผมมีเพียงบางประเด็นที่อยากจะกราบเรียนอธิบายชี้แจงเพื่อให้ เกิดความชัดเจน แล้วก็กราบเรียนถึงความรู้สึกของคณะกรรมการที่ทำในเรื่องนี้ขึ้นมาด้วย ในส่วนของคำอภิปรายก่อนอื่นต้องขออนุญาตขอบพระคุณท่านเดชฤทธิ์ ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ที่ท่านได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ หลายเรื่องเกี่ยวกับเรื่องของการปฏิรูปโดยการให้มีหน่วยงาน บางหน่วยที่จะให้บริการประชาชนถึงในระดับอำเภอ อย่างเช่น ในเรื่องของสรรพสามิต ในเรื่องของปศุสัตว์ ในเรื่องของประมงอะไรก็ตามแต่นะครับ -----

ตรงนี้แนวทางของการปฏิรูปก็อาจจะดำเนินการให้มีการปรับปรุง แต่ว่าคงไม่ได้ไปตั้งหน่วยงานในอำเภอขึ้นมา แต่คงจะให้บริการนั้นไปถึงประชาชนให้ได้ นะครับ มีข้อสังเกตของท่านอยู่ข้อหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องกราบเรียนนิดหนึ่ง ท่านให้ข้อสังเกตไว้ว่า ก.พ. เน้นอาวุโสเป็นอันดับแรกในเรื่องของการแต่งตั้ง ตรงนี้ทำให้ท่านเป็นกังวลเพราะท่านเห็นว่าที่เจริญก้าวหน้าขึ้นมาบางคนก็แก่เพราะกินข้าว เฒ่าเพราะอยู่นาน ความจริงตรงนี้เป็นข้อเท็จจริงที่เราพูดกันมานาน นะครับ บังเอิญผมเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.พ. อยู่ ขออนุญาตกราบเรียนเพื่อความชัดเจนนิดหนึ่งว่า ก.พ. ไม่เคยมีหลักนี้ ไม่เคยมีนโยบายนี้ในการที่จะให้เรื่องของอาวุโสขึ้นมาเป็นความสำคัญอันดับแรก เพียงแต่ว่าอาวุโสนั้นจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการพิจารณาแต่งตั้ง หรือว่าเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นว่าถ้าองค์ประกอบในด้านอื่น เพื่อประโยชน์ของทางราชการในเรื่องของความรู้ความสามารถและผลงานที่เชิงประจักษ์ที่ผ่านมา นั้นมีความชัดเจนก็ต้องเลือกไปตามนั้น แต่ว่าถ้าหากว่าน้ำหนักเท่ากันหรือคะแนนเท่ากัน ตรงนี้อาวุโสก็จะเข้ามามีส่วนประกอบการพิจารณา โดยไม่ได้ให้เป็นความสำคัญอันดับแรก และ ก.พ. ก็จะถูกหาหรือบ่นบ่อยมากครับว่าจะคิดอาวุโสอย่างไร จะนับอาวุโสอย่างไร ซึ่งก็จะต้องให้คำอธิบายไปทุกครั้งว่าการนับอาวุโสนั้นเป็นการนับเพื่อประโยชน์ในการที่จะดูอายุราชการหรือว่าดูในเรื่องของการที่จะมีสิทธิในการที่จะเบิกค่าสวัสดิการอะไรต่าง ๆ นานา แต่ว่าไม่ใช่เพื่อประโยชน์ในเรื่องของการที่จะไปแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง นะครับ ตรงนี้ก็ เป็นเรื่องที่จะขออนุญาตกราบเรียน คือความจริงมันไม่ใช่แค่นั้น เพราะกินข้าว เฒ่าเพราะอยู่นาน นะครับ มันมีเรื่องของ การโตฟัก โตแพง โตแดง โตน้ำเต้าด้วย มันทำให้มีการตรวจสอบกันอยู่ มากมาย

ในประเด็นที่ ๒ ที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือในเรื่องของข้อเสนอแนะ นะครับ ของท่านพงศ์โพยมขออนุญาตเอ่ยนามท่านเช่นเดียวกัน นะครับ ซึ่งเป็นข้อเสนอที่ดีมากเลย นะครับ คือท่านเสนอว่าเป่าประสงค์ของราชการในเรื่องของการที่จะวัดอะไรต่าง ๆ นานา มันค่อนข้างจะเป็นนามธรรมมาก ๆ ฉะนั้นก็เสนอว่าควรจะมีการวัดผลลัพธ์ ผลผลิตหรือผลลัพธ์ของงานโดยมีการจัดทำเป็นคำรับรองของผู้ที่ของบประมาณมาทำโครงการในท้องถิ่น หรือในท้องที่ หรือแม้แต่ในส่วนราชการต่าง ๆ นะครับว่าจะต้องสัมฤทธิ์ผลที่แท้จริงอย่างไร ตรงนี้น่าสนใจ แล้วตรงนี้ก็คงต้องเป็นเรื่องในทางปฏิบัติที่จะต้องมี เพราะว่าปัจจุบันนี้ระบบของการทำข้อตกลงในเรื่องของการปฏิบัติราชการนั้นมันเข้ามาสู่ระบบราชการของเราแล้ว

เพราะฉะนั้นการที่จะให้มีการจัดทำข้อตกลงหรือว่าจัดทำคำรับรองว่าจะต้องสัมฤทธิ์ผลลวกไปกับการที่จะต้องมีการตรวจสอบหรือว่าประเมินผลการปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ นั้นมันจะทำให้การบริหารราชการมันมีประสิทธิภาพแล้วก็ตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ตอนที่สมัยมากาเร็ด แพทเซอร์เป็นนายกรัฐมนตรีอังกฤษนะครับ อังกฤษได้นำระบบของการบริหารราชการแผ่นดินขึ้นมาใช้อยู่คำหนึ่งนะครับ เรียกเป็นตัวย่อว่า วีเอฟเอ็ม (VFM) ตัวเต็มของเขาก็คือแวลู ฟอร์ มัชนี (Value For Money) ผมขออภัยนะครับ ขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษผมไปศึกษาไปดูงานที่นั่น จะพบว่าในทุกกระทรวง ทบวง กรม การที่จะขออนุมัติใช้งบประมาณไม่ว่าจะเป็นเงินเล็กน้อยแค่ไหน แต่ซื้อสิ่งของเครื่องใช้ประจำสำนักงานไปจนกระทั่งถึงโครงการขนาดใหญ่ที่เรียกว่า เมกะโปรเจกต์ (Mega project) การสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ เจ้าหน้าที่จะต้องสามารถชี้แจงความคุ้มค่าของเม็ดเงินที่ใช้ ก็คือแวลู ฟอร์ มัชนี งบประมาณที่ขออนุมัติมานี้มันจะส่งผลที่มันเป็นประโยชน์มากน้อยแค่ไหน เพียงไร แม้แต่โครงการฝึกอบรม ซึ่งเป็นโครงการที่วัดยากมากเขาก็สามารถที่จะสร้างตัวชี้วัดที่เรียกว่า อาร์โอไอ (ROI) หรือว่ารีเทิร์น ออน อินเวสเมนต์ (Return On Investment) เพราะเขาถือว่าการฝึกอบรมและการพัฒนาข้าราชการนั้นเป็นการลงทุน ไม่ใช่ค่าใช้จ่าย แล้วในเรื่องนี้ผมเองเคยนำเสนอ แล้วก็ไปปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถ้าจำไม่ผิดก็คือฉบับที่ ๗ ว่าให้ถือว่างบประมาณเรื่องการพัฒนาข้าราชการนั้นเป็นงบลงทุน ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายปกตินะครับ ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่จะขออนุญาตรับเป็นข้อสังเกตท่านไว้นะครับ

อีกประเด็นหนึ่งที่ยากจะขออนุญาตกราบเรียนก็คือข้อสังเกตของคุณหมออำพลนะครับ ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน เป็นข้อสังเกตที่ค่อนข้างจะชัดเจนด้วยความเป็นห่วงขอภัยครับก่อนจะไปถึงคุณหมออำพล ขออีกท่านหนึ่งก่อนก็คือท่านเฉลิมชัย เฟื่องคอน ขออนุญาตเอ่ยนาม เพราะอยู่ในกรรมาธิการเดียวกัน ท่านเฉลิมชัย ท่านให้ข้อสังเกตว่าร่างรัฐธรรมนูญไปไกลแล้วนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขามีการเสนอให้มีการตั้งกรรมการคัดเลือกปลัดกระทรวงอยู่ในรัฐธรรมนูญซึ่งมีองค์ประกอบมาจากองค์กรต่าง ๆ มากมายนะครับ ของเรานั้นเพิ่งจะมีแนวคิดในการเสนออันนี้ก็คงจะไม่ทันเขาแล้ว ผมขออนุญาตกราบเรียนว่าในความเห็นของกรรมาธิการตอนที่ทำการศึกษา ๑ ในร่างรัฐธรรมนูญนั้นเห็นว่ายังไม่ชัดเจนแล้วก็ไม่แน่ว่าเรื่องนี้จะประสบความสำเร็จหรือจะผ่านได้นะครับ

แล้วก็ในเรื่องของการกำหนดรูปแบบขององค์กรอีกรูปแบบหนึ่งก็คือในเรื่องของมาตรา ๒๘๔ (๕) เรื่องของการตั้งองค์กรบริหารภาค ตรงนี้เราก็เห็นว่ามันยังไม่มีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนว่ามันจะออกมาเป็นอย่างไรหรือไม่ จึงได้มีการเสนอพร้อมด้วยขั้นตอนที่จะขอให้มีการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ

มาถึงเรื่องประเด็นสุดท้ายที่ยากจะขออนุญาตกราบเรียนก็คือข้อสังเกตของคุณหมออำพลที่ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดีมาก ๆ ในเรื่องของการวางธงที่ชัดเจนนะครับของการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน อย่างเช่น จะฟันธงไปเลยได้ไหมว่าบทบาทบทบาท ภารกิจ ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ลดจำนวนหน่วยงาน หรือว่าจำนวนข้าราชการ ภูมิภาคลง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ไปเพิ่มท้องถิ่น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์หรืออะไรอย่างนี้เป็นต้นนี้นะครับ ตรงนี้ต้องขออนุญาตขอบพระคุณครับ แล้วก็ต้องเรียนว่าความจริงกรรมาธิการอยากจะเขียนให้มันชัดมากเหมือนกับที่ท่านหมออำพลได้กรุณาแนะนำนะครับ แต่ว่าเราตระหนักดีว่าในวาระการทำงานของกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งวาระของสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น มันอาจจะยังไม่ยาวนานเพียงพอที่จะดำเนินการให้มันสำเร็จตามที่เราฟันธง ถ้าเราฟันธงไปอย่างนี้นะครับ เพราะว่าความจริงเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ผมเชื่อว่าทุกท่านคงจะเห็นคล้ายๆ กับผมว่าแค่คิดจะปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน มันก็เป็นเรื่องยากอยู่แล้วนะครับ ทำนี้ยากกว่า แต่ว่าถ้าจะทำให้สำเร็จนี้มันยากที่สุดนะครับ แล้วก็หลาย ๆ ท่านก็ได้กรุณาตั้งข้อสังเกตขึ้นมาว่าเราจะทำได้จริงอย่างนั้นหรือเปล่า

ซึ่งตรงนี้เป็นสิ่งที่ทางคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน จึงได้วางว่ามันจะมี
ขั้นตอน แนวทางต่อไปในเรื่องของการที่จะต้องไปจัดทำเป็นโครงการที่ชัดเจน มีการเสนอให้
มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือว่าพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนและข้าราชการประเภทอื่น ๆ นะครับ -----

ซึ่งแต่ละเรื่องก็จะต้องใช้เวลาและใช้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นศึกษา โดยเฉพาะนะครับ คือเรื่องนี้ความจริงแล้วการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน เราคิดโดยการที่ต้องการที่จะให้มันเกิดผลในทางปฏิบัติที่แท้จริง ระบบการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินที่มันได้ผลดีจริง ๆ ก็คือการปฏิรูปให้ดีขึ้นต้องขึ้นไปจากข้างล่างหรือว่า บอททอม อัป (Bottom up) แต่ว่าการปฏิรูปถ้าจะให้สำเร็จอย่างแท้จริงนี้มันจะเกิดขึ้นได้จริง ๆ มันต้องทอป ดาวน์ (Top down) มันต้องลงมาจากข้างบน ข้างล่างทำอะไรได้ลำบากมาก ที่กราบเรียนอย่างนี้ไม่ได้แปลว่าเราไม่กล้าหรือเราท้อ คือความจริงถ้าฟังตรงลงไปว่า จะลดส่วนราชการลงครึ่งหนึ่งหรือลดจำนวนข้าราชการลงครึ่งหนึ่ง พงษ์นี้เข้าก็คงจะมีพาดหัวตัวไม้ตัวใหญ่ที่สุดว่าสภาพปฏิรูปแห่งชาติติดจำนวนข้าราชการและส่วนราชการลง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ทันที แล้วก็อย่างที่บางท่านได้ชี้แจงว่าถ้าเรื่องอย่างนี้ยังไม่มี ความชัดเจนเพียงพอ มันก็อาจจะเป็นผลกระทบที่มันจะกลับมาในทางที่เราจะต้องมาทำความเข้าใจ หรือแก้ไขปัญหามันเหมือนกับหลาย ๆ เรื่อง เรื่องภูมิภาค ยังไม่ทันได้พูดอะไรก็มีแนวคิดหรือว่ามีแนวร่วมขึ้นมาว่าจะมีการยุบภูมิภาคหรือเปล่า เรื่องท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะมีการเลิกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านหรือเปล่า ทุกเรื่องพอไปแตะเข้าแล้วนี่ ต้องเรียนตรง ๆ นะครับว่าการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินทุกคนเห็นว่าจำเป็นครับ ส่วนใหญ่จะเห็นว่าต้องปฏิรูป แต่ว่าขอให้ไปปฏิรูปในกระทรวงอื่น ไม่ใช่กระทรวงผม ถามข้าราชการว่าจำนวนข้าราชการเกินกว่าที่ควรจะมีอยู่ไหม ส่วนใหญ่นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีใจเป็นธรรมเห็นว่ามันเกินไปจริง ๆ เยอะจริง ๆ ควรจะลดลงได้ออย่างน้อย ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ไปตัดที่กรมอื่น ที่กรมผมยังขาดอีกด้วยเข้าไปจะต้องขอเพิ่ม ที่ผ่านมานี้คือประสบการณ์ที่แท้จริงที่พบอยู่ในเรื่องของการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบราชการ แต่อย่างไรก็ตามขอเรียนย้ำอีกครั้งหนึ่งนะครับว่าตรงนี้ไม่ใช่ข้อที่จะไม่ให้เราคิด ตรงนี้ไม่ใช่ข้อที่จะไม่ให้เราทำ แล้วเราก็จะต้องดำเนินการต่อไป แต่ว่าดำเนินการโดยมีขั้นตอน มีวิธีการ มีข้อมูล มีระบบ มีกระบวนการที่ชัดเจนว่าเราจะทำอะไร เมื่อไร แล้วก็ขั้นหนึ่งที่เราจะต้องทำก็คือเรื่องของการส่งไม้ต่อว่าจะมีหน่วยงานหรือองค์กรไหนที่จะรับหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น สภาพัฒนาการปฏิรูปประเทศนี้จะเกิดขึ้นหรือเปล่า หรือจะมีอยู่จริงหรือเปล่านั้น คณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาติจะมีอยู่หรือเปล่า แต่ว่าในความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอกราบเรียนว่าเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผมก็คือว่า ถ้าจะให้ดีจริง ๆ

ผมคิดว่าควรจะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในเรื่องของการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน รับผิดชอบในเรื่องของการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอ แล้วก็เอาไปศึกษาวิเคราะห์ว่าจะทำต่ออย่างไร ได้ขั้นตอนอย่างไรบ้าง โดยหน่วยงานนี้ไม่ได้จำเป็นต้องเป็นหน่วยงานหรือเป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นมาใหม่ นะครับ แต่ว่าเราจะใช้หน่วยงานหรือองค์กรเดิมนั้นได้อยู่ สามารถที่จะใช้ได้อยู่ ผมคิดว่าตรงนี้จะ เป็นแนวทางที่เราพยายามศึกษา แล้วก็ทำให้ความชัดเจนในเบื้องต้นสามารถที่จะทำได้ดีที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ ท่านประธาน ถ้าเพื่อท่านกรรมาธิการท่านมีอะไรจะเพิ่มเติมก็ขออนุญาตท่านประธานด้วยครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ไม่มีนะคะ เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับทราบแนวทางการดำเนินการของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน วาระการปฏิรูปที่ ๓ เรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น แล้วก็ได้รับทราบความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติแล้ว ซึ่งคณะกรรมการจะได้นำไปพิจารณาเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป เป็นอันจบการพิจารณาในระเบียบวาระการปฏิรูปที่ ๓ นี้ นะคะ

ก่อนที่จะเข้าระเบียบวาระการพิจารณาในวาระการปฏิรูปต่อไป ดิฉันมีเรื่องแจ้ง ที่ไม่อยู่ในระเบียบวาระ ซึ่งจะขออนุญาตแจ้งเสียเลยเพื่อจะให้สมาชิกได้รับทราบว่า คณะกรรมการประสานงานเตรียมการในการเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งเรามีเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๖ ที่ผ่านมานี้ นะคะ ท่านได้ขอให้แจ้งว่าท่านได้เตรียมการแล้ว แล้วก็ได้เสนอที่จะชี้แจงต่อสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติหลังจากการประชุมในวันนี้ หลังจากที่เรปิดประชุมแล้วท่านจะได้แจ้งให้ทราบถึงเรื่องของวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสมาชิกจะได้รับทราบ และท่านจะขอหารือในบางเรื่องด้วย เพราะฉะนั้นอยู่นอกพร้อมหน้า นะคะ

(ที่ประชุมรับทราบ)

๑๐๖

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

นิชฎกานต์ ๕๒/๑

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ต่อไป
ดิฉันก็จะขอเข้าสู่ระเบียบวาระการพิจารณารายงาน

ระเบียบวาระการปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงาน
ภาครัฐ ซึ่งก็คงจะต้องขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการแถลงรายงานในส่วนนี้ด้วยเลยนะคะ
เชิญค่ะ

นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบขอบพระคุณครับ ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ในเรื่องของการเสนอวาระที่ ๕ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ เรื่องนี้ก็มีความสืบเนื่อง มีความเชื่อมต่อกับ วาระที่ ๓ ที่เราเพิ่งพิจารณาไป ความจริงท่านประธานครับ เรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบด้วยเรื่องใหญ่ ๆ ๓-๔ เรื่องด้วยกันที่คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลักในเรื่องของการศึกษาเพื่อพิจารณาเสนอกับสภาปฏิรูปแห่งชาติ

เรื่องแรก คือเรื่องของโครงสร้างองค์กรภาครัฐ

เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องของระบบบริหารบุคลากรภาครัฐ

เรื่องที่ ๓ ก็คือระบบการบริหารงานภาครัฐ

เรื่องที่ ๔ ก็คือเรื่องของระบบงบประมาณและการคลังของรัฐ

คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินได้นำเสนอรายงาน การศึกษาเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรและบุคลากรภาครัฐ ซึ่งรวมไปถึงเรื่องการปรับ โครงสร้างอำนาจของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นไปแล้ว และก่อนหน้านี้เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ก็ได้เสนอผลการศึกษาเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณ ซึ่งได้รวมเรื่องการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและเรื่องการคลังท้องถิ่นไปด้วยแล้วนะครับ ซึ่งทั้งเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่กำลังอยู่ในระหว่าง การดำเนินการต่อ โดยมีความก้าวหน้าไปมากพอสมควร สำหรับเรื่องที่ยังเหลืออยู่ และจะนำเสนอต่อไปนี้ก็คือเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งเช่นเดียวกันนะครับ เพราะว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนโดยตรง ซึ่งประชาชนหรือพลเมืองต่างก็มีความคาดหวังต้องการที่จะได้รับบริการของรัฐที่สะดวก ที่รวดเร็ว ที่เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะเป็นวิชาการ อาจจะมีความเป็นนามธรรมมากกว่าเรื่องที่เราได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้คือการปฏิรูป โครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามแต่เป็นเรื่องที่มีรายละเอียดและมีความสำคัญมาก ผมขออนุญาตให้ท่านประธานคณะอนุกรรมการปฏิรูป ในเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ ท่านศาสตราจารย์ ดอกเตอร์อุดม ทุมไธสิต เป็นผู้นำเสนอในรายละเอียดครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญค่ะ

นายอุดม ทุมโฆสิต (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ เพื่อนสมาชิก สปช. ที่เคารพทั้งหลาย ที่จริงเรื่องประสิทธิภาพและคุณภาพในการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นเรื่องที่มีความเป็นนามธรรมสูงมาก อาจจะเข้าใจยากเสียหน่อยหนึ่ง แต่ว่าความสำคัญก็สูงเช่นเดียวกันนะครับ เพราะว่าเรื่องประสิทธิภาพและเรื่องคุณภาพนั้นเราจะไปมองที่ผลของการบริหารราชการแผ่นดิน ความเข้าใจเรื่องนี้ต้องเริ่มเข้าใจตั้งแต่ว่าความหมายคำนิยามของมันแล้วเข้าใจไปถึงกระบวนการ แล้วเข้าใจไปถึงผลทั้งหมด ผมจะขออนุญาตท่านทั้งหลายในวันนี้ที่จะอธิบายเรื่องนี้เพียงย่อมน้อยสั้น ๆ แล้วก็เปิดเวลาให้ท่านได้เสนอแนะให้ความเห็นที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำงานของคณะของกระผม นะครับ ก่อนอื่นขอกราบเรียนอย่างนี้ครับ ปกติความเข้าใจง่าย ๆ เรื่องประสิทธิภาพเราหมายถึงความคุ้มค่าที่จะทำงานให้บรรลุผล เข้าใจง่าย ๆ อย่างนี้ องค์การใด รัฐใด ซึ่งรัฐซึ่งประสิทธิภาพรัฐนั้นไม่มีทางเจริญก้าวหน้าได้ มีแต่เสื่อมทรุด ประชาชนจะเดือดร้อน บ้านเมืองจะวุ่นวาย ทีนี้ปัญหาประเด็นของเรื่องประสิทธิภาพคือเรามองยาก สังเกตยาก มองไม่เห็นด้วยสายตา ต้องใช้แนวคิด ต้องใช้ความรู้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วหาข้อสรุปจึงจะบ่งชี้ได้ว่ารัฐใดมีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นเรื่องการปฏิรูปเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะละเอียดอ่อน อย่างไรก็ตามท่านสมาชิกทั้งหลายซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์มาก ผมเข้าใจว่าถึงแม้จะอธิบายเพียงย่อมน้อยท่านก็เข้าใจและท่านก็สามารถที่จะให้คำแนะนำที่ดี ๆ แก่พวกกระผมได้ เรื่องประสิทธิภาพเรามากจะพุดคู่ไปกับเรื่องคุณภาพในแง่ของการบริหาร ปกติเรื่องคุณภาพหมายถึงการบรรลุถึงระดับมาตรฐานต่าง ๆ ที่เราจัดทำไว้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติ เพื่อจะยกฐานของประสิทธิภาพให้สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ๒ อย่างนี้ในทางการบริหารสมัยใหม่เราใช้คู่กัน ผมกราบเรียนอย่างนี้ที่จริงเรื่องการปฏิรูป เรื่องประสิทธิภาพ และเรื่องคุณภาพไม่ใช่เรื่องใหม่ครับ ในรอบ ๓๐ ปีที่ผ่านมาประเทศไทยทั้งหลายทยอยกันทำการปฏิรูปเรื่องนี้ ปัจจุบันนี้มี ๗๐ กว่าประเทศในโลกนี้ที่ทำเรื่องนี้อย่างเข้มข้นจริงจัง แล้วไม่มีประเทศใดเลยที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศโดยไม่คำนึงถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของตัวเอง ไม่มีครับ ใน ๗๐ ประเทศดังกล่าวนี้ มีบางประเทศเท่านั้นที่ทำอย่างเข้มข้นจริงจัง เอาจริง ยอมผ่าตัด ยอมเจ็บปวดแล้วยอมผลัดดัน ผลก็คือผลสัมฤทธิ์ก็จะสูง

และประสบความสำเร็จ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเกาหลีหลังจากมีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจพร้อม ๆ กับเรา เขาปฏิรูปขนานใหญ่เดี๋ยวนี้เขาไปแล้วครับ ตัวเลขเขาโตถึง ๒ หลัก สิงคโปร์ไม่ต้องพูดถึง สิงคโปร์ทำมานาน มาเลเซียก็เพิ่งเริ่มทำไม่กี่ปีมานี้ แต่ว่ามาเลเซียเริ่มทิ้งห่างจากเรา เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ผมคิดว่าเป็นประเด็นที่สมควรอย่างยิ่งที่จะหยิบยกขึ้นมานำไปสู่ประเด็นการปฏิรูป ผมอยากจะขอสไลด์ด้วยครับ ประเด็นที่อยากจะนำเสนอในวันนี้มีอยู่ ๓-๔ ประเด็น ประเด็นอันหนึ่งอยากจะพูดกันถึงเรื่องปัญหาและความสำคัญของปัญหาให้ชัดเจนลงไปว่าประเทศนี้มีปัญหาเรื่องประสิทธิภาพจริงหรือไม่ ถ้าไม่มี เราก็ไม่จำเป็นต้องมีปฏิรูป แต่ถ้ามี มันมีที่ตรงไหนและควรจะทำปัญหากันอย่างไรมาก่อน ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ เราจะพูดถึงธงหรือเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการปฏิรูปว่าการปฏิรูปครั้งนี้เรากำหนดทิศทาง กำหนดเป้าหมาย กำหนดประเด็นย่อย ๆ ในการปฏิรูปไว้ว่าอย่างไรบ้าง มันมีความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมประการใดเพื่อให้ท่านทั้งหลายที่อยู่ในที่นี้ได้กรุณาให้คำชี้แนะได้นะครับ

ประเด็นที่ ๓ เราจะพูดถึงประเด็นการปฏิรูปเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าเรากำลังทำอะไรกัน

ประเด็นที่ ๔ เราจะพูดถึงเรื่องกรอบแนวคิด แล้วรวมไปถึงโครงสร้างที่เราคิดว่าจะเป็นแนวทางการปฏิรูปต่อไป เราควรพูดกัน ๓-๔ ประเด็นนี้

สำหรับประเด็นที่ ๑ เรื่องปัญหาและความสำคัญของปัญหา ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกที่เคารพครับ ประเทศไทยในระยะปี ๒ ปีนี้เกิดกระแสไปทั่วโลกว่าประเทศนี้กำลังป่วย ในเอเชียหลังจากจีนป่วย เขาหายป่วยแล้ว ฟิลิปปินส์ป่วย เขาหายป่วยแล้ว รายต่อไปที่จะป่วยคือประเทศไทย คำว่า ป่วย เป็นความหมายที่เข้าใจง่าย ๆ หมายถึงคนที่ทำอะไรขาดประสิทธิภาพ ทำได้ไม่เต็มที่ ขาดพลังในการกระทำภารกิจต่าง ๆ ผู้ที่ทำการวิเคราะห์แล้วก็ให้ตัวชี้วัดแล้วก็ชี้แนะนำไปสู่ข้อสรุปประเด็นนี้ ก็คือสถาบันอนาคตไทยศึกษา ซึ่งคณะอนุกรรมการของผมได้เข้าไปตรวจสอบผลการวิเคราะห์แล้ว เชื่อถือได้ครับ เชื่อถือได้ เขาสรุปอย่างนี้ครับว่าประเทศไทยเป็นคนป่วยใหม่ของเอเชีย ลักษณะที่เขาคิดว่าเป็นประเด็นที่จำเป็นจะต้องแก้ไข ต้องปฏิรูป อันที่ ๑ เราขาดวิสัยทัศน์ ประเทศไทยเป็นประเทศที่ขาดวิสัยทัศน์ ขาดยุทธศาสตร์ ซึ่งบังเอิญสภาของเราได้ทำเรื่องนี้แล้วซึ่งเป็นที่น่าชื่นชมยินดี

ประเด็นที่ ๒ เขาบอกว่าสังคมไทยกำลังจะเป็นสังคมที่มีภาระอันยิ่งใหญ่ต่อไปภายภาคหน้าเพราะว่าคนผู้สูงอายุมาก จะมากขึ้นทุกวัน ๆ แล้วภาระของผู้สูงอายุเป็นภาระที่หนักหน่วงมาก

ประเด็นที่ ๓ เขาบอกว่าประชากรในวัยทำงานคุณภาพลดลงเรื่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่ระดับดีกรี (Degree) ทางการศึกษาสูงขึ้นแต่คุณภาพในการทำงานของประชากรต่ำลงจริงหรือไม่จริง นี่คือข้อสรุปของมูลนิธิหรือสถาบันอนาคตไทยศึกษา นอกจากนั้นเขายังเสนอตัวชี้วัดประเด็นต่าง ๆ ซึ่งผมคิดว่าผมจะไปเร็ว ๆ

เขาบอกว่าส่วนแบ่งในตลาดโลกของเราลดลง โดยอันดับการส่งออกลดลงจะเทียบได้ตั้งแต่ปี ๑๙๙๐ ถึงปี ๒๐๑๓ ซึ่งเป็นระยะเวลาประมาณ ๒๓ ปี มันลดจาก ๑๕ เป็น ๒๒ ในขณะที่ส่วนแบ่งการตลาดก็ลดลงไปเรื่อย ๆ ด้วย อันนี้ผมขอพูดคร่าว ๆ ตัวเลขสรุปเพื่อจะได้ไปเร็ว ๆ

ในสไลด์นี้เขาชี้ให้เห็นวิกฤตการณ์ของประเทศไทยซึ่งมีตัวชี้วัดหลายตัวแล้วตัวชี้วัดที่สำคัญ ๆ เราถดถอยครับ ท่านดูจากเอกสารแนบไปให้ได้ ผมขออนุญาตไม่อธิบายรายละเอียดเพื่อไม่ให้เสียเวลา

ประเด็นที่ ๓ ประเทศไทยมีผลงานแย่ง แต่ต้นทุนกลับสูงขึ้น เขาก็เสนอการวิเคราะห์ เช่นเขาบอกว่างบดุลการต่อจีดีพี (GDP) ของประเทศ ปกติในประเทศที่เขาพัฒนา กำลังพอดี ๆ เขาจะเบนซ์มาร์ก (Benchmark) อยู่ที่ ๓ เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ ๓ แต่ของเราขึ้นไปถึงร้อยละ ๗.๑ ถ้ามองจากตัวเลขนี้หมายความว่าเราจะต้องลดงบประมาณด้านบุคลากรลงถึงครึ่งหนึ่งซึ่งหนักมาก

และที่คาดคิดไม่ถึงก็คือว่าเวลาด์ ฮีโคโนมิก ฟอรัม ได้จัดอันดับการศึกษาไทยว่าเราถดถอยเราด้อยลงทุกเรื่องเลย ซึ่งไม่น่าเชื่อเลย ผมเองก็ไม่ค่อยเชื่อตัวเลขนี้แล้วก็เข้าไปดูในเว็บ (Web) ของเขา เมื่อเข้าไปดูแล้วเราก็พบว่าของเรามีเรื่องต้องทำกันเยอะมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษา ไม่ใช่เฉพาะระดับการศึกษาพื้นฐานรวมไปถึงอุดมศึกษาด้วยอะไรมันเกิดขึ้นในประเทศไทยนะครับ เขาบอกวันนี้ครับ อัตราการเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาถ้าเปรียบเทียบกับในประชาคมอาเซียนด้วยกันเราอยู่ในระดับที่ ๒ จากสุดท้ายครับคืออันดับที่ ๙ ถ้ามองถึงคุณภาพระบบการศึกษาไทยทั้งระบบเราอยู่อันดับที่ ๓ จากท้ายคืออันดับที่ ๘ ทีนี้ถ้ามองจากคุณภาพของระดับประถมศึกษาเราอยู่อันดับที่ ๔ จากท้ายคืออันดับที่ ๗ ถ้าท่านไปดูต้นทุนต่อหน่วยในการใช้ไปเพื่อการศึกษาท่านจะตกใจเลยว่าประเทศไทยใช้ต้นทุนต่อหน่วยระดับต้น ๆ ของประเทศเหล่านี้ เกิดอะไรขึ้นในระบบการศึกษาไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ผมคิดว่าพวกเราต้องช่วยกันคิดแล้วก็ช่วยกันวิเคราะห์นะครับ

๑๑๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เปมิศา ๕๕/๑

ต่อไปเรื่องแนวโน้มผลการประเมินของนักเรียนไทยซึ่งลดลงเรื่อย ๆ ปกติพิซา (PISA) เขาจะทำทุกระยะเวลา ๒-๓ ปีเขาจะทำ แล้วก็เพื่อจะส่งสัญญาณให้ประเทศต่าง ๆ รับรู้แล้วก็ปรับปรุงระบบการศึกษา ของเราจะมีภาวะการถดถอยอยู่ระหว่างปี ๒๐๐๓ ถึงปี ๒๐๐๙ ถดถอยมาก ๆ เลยครับช่วงนั้น แต่ว่าบัดนี้ก็กระเตื้องขึ้นแล้วครับ ค่อย ๆ กระเตื้องขึ้นแล้ว อันนี้ฟังแล้วก็ดูดีหน่อยนะครับ ที่น่าตกใจมากที่เราคิดไม่ถึงก็คือเรื่องไอเคโอ (ICAO) ไอเคโอเป็นหน่วยงานระหว่างประเทศที่ควบคุมมาตรฐานการบินของประเทศสมาชิกทั้งหลาย ปรากฏว่าประเทศไทยเราเป็นประเทศที่มีมาตรฐานการบินต่ำที่สุดในอาเซียน ต่ำกว่าประเทศกัมพูชา ต่ำกว่าประเทศอินโดนีเซีย ต่ำกว่าประเทศบรูไน ประเทศพม่า ประเทศลาว ประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ เราได้ค่าคะแนนเพียง ๓๕.๖ ซึ่งประเทศต่าง ๆ เขาไม่ค่อยได้กันระดับนี้หรอกครับ เป็นคะแนนที่ต่ำมาก แล้วผมคงไม่ต้องอธิบายรายละเอียดว่าผลกระทบจากเรื่องนี้มันมีมูลค่ามหาศาลเพียงใด เพราะเราพูดกันในสภาแห่งนี้หลายครั้งแล้วนะครับ เป็นเรื่องที่น่าตกใจมาก แล้วก็ไม่เคยมีประเทศไหนในโลกที่ ท่านรัฐมนตรีต้องลงมาแก้ปัญหาเอง ไม่เคยมีครับ แล้วเมื่อไปติดตามข่าวสอบถามดูปรากฏ ได้ละเอียดปัญหานี้มาเป็นสิบ ๆ ปีที่ไม่สนใจ ไม่สนใจพัฒนาคน คนไม่มี งบประมาณไม่มี อะไรไม่มี ปล่อยให้เรือรังมาเป็นสิบ ๆ ปีนะครับ แล้วก็เขาซื้ออยู่เป็นชาวโด้งตั้งอยู่ทุกวันนี้ อย่างกรณีไอยูยู (IUU) ซึ่ว่าประมงไทยทำผิดกฎหมายตลอด การกำกับดูแลของรัฐบกพร่อง เป็นอย่างยิ่ง ถึงกับตั้งเงื่อนไข ตั้งหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้มีการปรับปรุงอย่างเร่งด่วนนะครับ แล้วก็มีความกังวลของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ลดอันดับการค้ำหนุนของประเทศไทยจะอยู่ในกลุ่มอันดับที่ ๓ หรือกลุ่มเทียร์ ๓ (Tier 3) นะครับ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เราถือว่าร้ายแรงที่สุด ถ้าแก้ปัญหาไม่สำเร็จผลประโยชน์ทางการค้า แล้วก็การสกัดกั้นไม่ให้สินค้าไทยเข้าไปขายในประเทศสหรัฐอเมริกาก็เป็นมาตรการโรแลนด์ (Roland) ซึ่งจะมีผลกระทบต่อ ด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างแน่นอน ตัวเลขที่ผมกล่าวมาเป็นเพียงตัวเลขที่เราสามารถจะเห็นได้ ปรากฏขึ้นให้เห็นโดยทั่วไป แล้วทั่วโลกเขารับรู้ครับ เมื่อทั่วโลกรับรู้ เหล่านี้ภาพลักษณ์ของประเทศมันก็จะลดน้อยถอยลงตามลำดับนะครับ การค้า การลงทุน ของเราก็จะหดตามไปด้วย มันมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งทีเดียว ในขณะอนุกรมการเมือง ที่ผมทำงานอยู่ด้วยเห็นตัวเลขเหล่านี้แล้วเราก็คิดว่ามันเป็นจริงตามนี้หรือไม่ เราทอดแบบสำรวจ เราทำสำรวจ ผมขออนุญาตท่านประธานส่งแบบสำรวจไปยังกรมทุกกรม

๑๑๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เปมิศา ๕๕/๒

มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัย ตำรวจส่วนหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนหนึ่ง
เท่าที่เวลาเราจะทำได้ ผลสำรวจกลับมาผมเชื่อว่าจริงครับ เราวิเคราะห์กันแล้วคิดว่าจริง
ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยบริหารราชการแผ่นดินแบบไม่คำนึงถึงผล
ทำงานเฉพาะหน้าไปวัน ๆ อันนี้ตัวเลขจากสำรวจนะครับ ทำงานเฉพาะหน้า เป้าหมาย
เฉพาะหน้า ผลสัมฤทธิ์ระยะยาว แผนเรามี แต่ก็ไม่ค่อยปฏิบัติตามแผนเท่าไร
เราจะสนองตอบความต้องการที่มาเฉพาะหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการของ
ฝ่ายการเมืองจะมีอิทธิพลในการที่จะเข้ามาแทรกแซงการทำงานที่เป็นระบบ เป็นระเบียบ
แบบแผนค่อนข้างจะสูง เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นอย่างนี้นะครับ มันก็ปรากฏชัดเจนว่าการปฏิรูป
เรื่องประสิทธิภาพและคุณภาพของรัฐ จำเป็นต้องทำ แล้วทำให้มีน้ำหนักพอสมควรด้วย
ถ้าเราไม่ทำ ผมคิดว่าประเทศไทยจะไปไม่ถึงไหน จะไปไม่ถึงไหนนะครับ อันนี้ก็ประเด็น

- ๕๖/๑

ที่นี้เรื่องประสิทธิภาพนี้ เรื่องประสิทธิภาพ ปกติในทางวิชาการนี้ เรื่องประสิทธิภาพ เรื่องคุณภาพ มันเหมือนกับเกลียวสว่านครับ ถ้ามันดีมันจะพาเราขึ้นไปข้างบน นั่นคือการพัฒนา แต่ถ้ามันลงมันจะเป็นวงจรที่ทำให้เราลงดังลงไปยังหายนะเลย ดังในภาพที่ได้เรียนเสนอนะครับ คือเริ่มจากความด้อยประสิทธิภาพ และคุณภาพในการบริหารขององค์กรต่าง ๆ ของรัฐนะครับ แล้วความด้อยประสิทธิภาพนี้ ทำให้ผลผลิตโดยรวมของประเทศตกต่ำไปด้วย เมื่อตกต่ำไปด้วยก็จะเกิดปัญหาภายใน ปัญหาความด้อยประสิทธิภาพมันเป็นตัวมัลติพลายเออร์ (Multiplier) ตัวหนึ่งเหมือนกันนะครับ จากเรื่องประสิทธิภาพ ปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขมันลุกลามขยายไปเรื่อย ๆ แล้วในท้ายที่สุดนี้ปัญหาก็มากขึ้นเรื่อย ๆ ประสิทธิภาพก็ต่ำไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นเรามองโดยเชิงทฤษฎีนี้เรามองว่าเรื่องประสิทธิภาพนั้นเหมือนเกลียวสว่านที่ขึ้นก็ได้ ลงก็ได้ขึ้นครับ เพราะฉะนั้นประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่น่าจะได้รับการพิจารณาแก้ไขทุกกระทรวง ทบวง กรม แล้วผู้บริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่ระดับ ผมว่า อย่างน้อยต้องระดับอธิบดีขึ้นไป ต้องทำงานโดยหวังผลลัพธ์ในอนาคต ต้องทำงานโดยวิธีนี้ จะทำงานแบบเสร็จก็ได้ ไม่เสร็จก็ได้ไปวัน ๆ ประเทศคงไปไม่รอดแล้วนะครับ

ที่นี้เพื่อให้เห็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการปฏิรูป ผมอยากที่จะขอสไลด์ต่อไปครับ เพื่อให้เห็นภาพคร่าว ๆ ถ้ามองไม่เห็นท่านกรุณาดูในชีท (Sheet) ในเอกสารที่แจก เราสรุปวัตถุประสงค์เป็น ๒ ประเด็นนะครับ

ประเด็นที่ ๑ เราจะปฏิรูปองค์กรต่าง ๆ ของรัฐให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง ประสิทธิภาพต่ำเราไม่เอาแล้ว เราอยากให้มีประสิทธิภาพสูงโดยวิธีการปรับปรุงตัวเอง ต้องเน้นการปรับปรุงตัวเอง ทำไม่ต้องเน้นอย่างนี้นะครับ ผมกราบเรียนว่าแต่ละองค์กรเขาจะมีปัญหาของเขาแตกต่างกันไป ไม่เหมือนกันสักองค์กร เพราะฉะนั้นการชี้ว่าประสิทธิภาพของรัฐตรงไหน แล้วก็ใช้แบบเหวี่ยงแหคลุมทั้งหมดนี้ เหมือนกับเขาไม่ถูกที่คั่น วิธีที่ดีที่สุดคือเราต้องเรกกูเลตให้เขาแก้ปัญหาของเขาด้วยตัวเอง เราจะทำกันอย่างไรนะครับ

ที่นี้วัตถุประสงค์ประการที่ ๒ ก็คือว่าถ้าหากว่าองค์กรของรัฐจากที่เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพต่ำ ถูกปรับปรุงให้ไปสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงได้นี้ รัฐไม่ใช่อยูติ ๆ มันจะบังเกิดได้ รัฐต้องมีกลไก มีเครื่องมือเข้าไปแทรกแซงกำกับดูแลเพื่อจะเรกกูเลต

๑๑๕

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

คั่นสนีย์ ๕๖/๒

ให้โครงการเหล่านี้มันพื้นขึ้นมาและเจริญเติบโตให้ได้ เพราะฉะนั้นในแนวทางวัตถุประสงค์หลักของการปฏิรูป เราจะปฏิรูป ๒ เรื่องหลัก ๆ ที่นี้ในการปฏิรูป ๒ เรื่องหลัก ๆ นี้ เราต้องการที่จะให้ผลกระทบต่อเป้าหมายใน ๔ เรื่องด้วยกัน ให้เกิดความชัดเจน

เรื่องที่ ๑ องค์กรที่จะถูกปฏิรูป มีองค์กรอะไรบ้างนะครับ

อันที่ ๒ ระบบและกระบวนการที่จะทำการปฏิรูปคืออะไร

อันที่ ๓ เป้าหมายในการพัฒนาโลกของรัฐเพื่อจะเข้าไปควบคุมกำกับดูแลให้องค์กรเหล่านี้ยับเปลี่ยนจากองค์กรที่ด้อยประสิทธิภาพไปยังองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง เราจะทำอย่างไร

อันที่ ๔ เป้าหมายโดยสังเขปที่เรากำหนดไว้กว้าง ๆ ว่า ถ้าการปฏิรูปนี้เดินหน้าไปข้างหน้าได้ ตัวเบนซ์มาร์กที่สำคัญควรจะค้ำถึงตัวอะไรบ้าง เราจะมองถึง ๔ เรื่องนี้

เพื่อให้เห็นภาพเรื่องนี้นะครับ เราได้เข้าไปสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรต่าง ๆ ของรัฐที่ทำหน้าที่ให้บริการประชาชนบ้าง ทำหน้าที่ให้การผลิตสินค้าบ้างนะครับ เรามีองค์กรของรัฐที่รัฐจำเป็นจะต้องดูแลทั้งหมดประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ กว่าหน่วยน้อยใหญ่ ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับรัฐนี้ มีทั้งหมด ๕,๐๐๐,๐๐๐ กว่าหน่วย ซึ่งใน ๕,๐๐๐,๐๐๐ กว่าหน่วยนี้ ประกอบด้วยองค์การภาครัฐ ๕๖,๙๔๘ หน่วย ประกอบด้วย กรม จังหวัด กรมทุกกรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ โรงพยาบาล ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ไม่เอามารวมนะครับ จำนวนนี้รวมกัน ๕๖,๐๐๐ โดยประมาณ ซึ่งใน ๕๖,๐๐๐ หน่วย ดังกล่าวนี้นี้ ถ้าเราสามารถปฏิรูปให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นสัก ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ๔๐ เปอร์เซ็นต์นี้ ประสิทธิภาพของรัฐก็จะเพิ่มสูงขึ้นมาก

อันที่ ๒ องค์กรภาคเอกชนที่อยู่ในเงื่อนไขที่จะทำการปฏิรูปเพื่อนำไปสู่ ความเป็นเลิศได้นี้ ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงพาณิชย์ มีประมาณ ๒,๑๕๐,๐๙๒ หน่วย ที่ ขึ้นกับกระทรวงพาณิชย์ จดทะเบียนไว้แล้ว ถ้าองค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรที่สามารถผลิตสินค้า และบริการแข่งขันกับประเทศอื่นได้ หรือทำการบริหารจัดการตัวเองให้มีประสิทธิภาพได้ เราก็คาดหวังว่าประเทศก็จะมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรของชาติก็จะถูกใช้ไปอย่างเหมาะสม ที่สุดอัตราความเจริญเติบโตของประเทศก็จะสูงขึ้น เราศึกษาครับ เราศึกษาว่าตัวเลข ประสิทธิภาพมันจะช่วยทำให้เกิดการขยายตัวทางจีดีพีถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ โดยไม่ต้องลงทุน เพิ่มเติมอะไรเลย แต่ขอให้คุณทำให้มีประสิทธิภาพ มีข้อมูลเชิงวิชาการที่เชื่อถือได้แล้วมี ข้อมูลของต่างประเทศที่เชื่อถือได้ แต่ประเทศไทยเราไม่เคยนำข้อมูลเหล่านี้มาพิจารณาเลย ซึ่งคิดว่าการปฏิรูปที่เกี่ยวนี้เราพยายามที่จะรวบรวมศึกษาข้อมูลแล้วก็ทำเป็นเอกสารฝากไว้ กับสภา รัฐวิสาหกิจเรามีทั้งหมด ๕๕ หน่วยนะครับ รัฐวิสาหกิจของเราได้อำนาจผูกขาด จากรัฐ แล้วก็ไปดำเนินการกิจการของเราค่อนข้างจะแสวงหากำไร รัฐวิสาหกิจของเรา แต่ผลประโยชน์ของเซ็ปปา (SAPPA) เซ็ปปานี้คือหน่วยที่ตั้งขึ้นมาเป็นฐานประเมินของ รัฐวิสาหกิจเอง อยู่ในระดับที่พึงพอใจไม่ก็รัฐวิสาหกิจครับ เพราะฉะนั้นรัฐวิสาหกิจก็ควร จะอยู่ในเงื่อนไขของการปฏิรูปด้วย แล้วรัฐวิสาหกิจจะสร้างความอยู่ดีกินดีให้ประชาชน ถ้าสมมุติว่าไฟฟ้าหรือน้ำประปาทำงานไม่มีประสิทธิภาพ คิดต้นทุนต่อหน่วยแล้ว ควรจะ ไม่ ขาดทุน แต่มาเก็บสตางค์จากประชาชนด้วยจะใช้อำนาจผูกขาดนี้มันไม่เหมาะสม เพราะฉะนั้นต่อไปในอนาคตนี้เราต้องมีตัวเลข มีข้อมูลที่บ่งชี้ได้ว่ารัฐวิสาหกิจเหล่านี้

๑๑๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริรัตน์ ๕๗/๒

หน่วยงานเหล่านี้คุณได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพแล้วหรือยังนะครับตัวเลขที่เราสนใจ
อยากจะทำมากที่สุดนะครับ แต่ว่าทำยากที่สุดคือวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจสังคม
ที่เราเคยพูดในสภาผมก็เอาเอกสารนี้ไปประกอบการทำงาน ที่เราไม่อยากจะทำตัวนี้ที่จริง
ถ้าเลือกได้ไม่อยากทำเพราะว่ามันยากที่สุด แล้วมากที่สุด เหนื่อยที่สุด ถ้าจะทำตัวนี้แต่ก็ต้อง
ทำครับ เพราะว่าวิสาหกิจชุมชนนี่มันเป็นธุรกิจเป็นผลประโยชน์ของผู้ที่มีฐานะทางสังคม คือ
คนที่มีเงินน้อยเป็นธุรกิจของชาวบ้าน และผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ค่อนข้างมาก
เพราะฉะนั้นรัฐควรจะให้ไพรอริตี (Priority) กับเรื่องนี้ เราจึงนำเอาวิสาหกิจชุมชนเข้ามา
เป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในเงื่อนไขการปฏิรูปนะครับ ทั้งหมดนี้คือองค์กรเป้าหมายที่เราต้องการปฏิรูป
ที่นี้วิธีปฏิรูปเราจะปฏิรูปกันอย่างไรนะครับ ที่จริงโมเดล (Model) นี่มันเป็นโมเดลที่สร้าง
ขึ้นมาโดยประเทศสหรัฐอเมริกา ในทศวรรษ ๑๙๘๐ ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจของอเมริกา
ตกต่ำที่สุดช่วงหนึ่ง แล้วนำเอาโมเดลนี้มาใช้ สามารถปฏิรูปแก้ปัญหาของประเทศได้
แล้วก็เป็นต้นแบบนำไปยังประเทศอื่น ๆ ๖๐-๗๐ ประเทศอย่างที่ผมกราบเรียนแล้ว โมเดลนี้
มองว่าปัญหาซึ่งมันมีมากมายหลากหลายนี้จุดรวมศูนย์ของปัญหาซึ่งเราเรียกว่าเลเวอเรจ พอยท์
(Leverage point) หรือจุดคานงัดมันอยู่ที่เพอร์ฟอร์แมนซ์ (Performance) ขององค์กร
ถ้าคุณสามารถทำให้เพอร์ฟอร์แมนซ์ขององค์กรมันดีขึ้นนะครับ ดี ปัญหาต่าง ๆ ก็ถูกแก้ไข
โดยตัวมัน แล้วผู้ที่เข้าใจปัญหาขององค์กรดีไม่ใช่พวกผู้บริหารระดับชาตินะครับ คือผู้บริหาร
ระดับองค์กร เพราะฉะนั้นแนวทางการแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน
เราใช้โมเดลดังในภาพนะครับ โมเดลดังในภาพนี้มีอยู่ ๗ เรื่องที่สำคัญ ๆ

๑๑๘

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ภาวดี ๕๘/๑

อันที่ ๑ ก็คือภาวะการนำองค์การจะพูดว่าเรื่องลีดเดอร์ชิพ (Leadership) ก็ได้ ในโมเดลนี้ถือว่าองค์การใดที่ไม่มีภาวะการนำที่ไม่ดี นี่ประสิทธิภาพเกิดขึ้นยากครับ เพราะฉะนั้นต้องพัฒนาภาวะการนำทั้งระดับตัวผู้นำและระดับองค์การให้สำเร็จ

อันที่ ๒ โมเดลนี้อธิบายว่าการทำแผนยุทธศาสตร์ที่ดีที่ชาญฉลาด และนำแผนยุทธศาสตร์ไปใช้เพื่อให้เกิดมรรคเกิดผลเป็นเรื่องจำเป็น การบริหารไม่ใช่เรื่องทำกันวันต่อวันอีกต่อไป แต่ต้องเป็นเรื่องที่มียุทธศาสตร์ ต้องสร้างทางเลือกที่ดีที่สุด แล้วนำทางเลือกนั้นไปปฏิบัติให้เกิดมรรคเกิดผลได้ดีที่สุดนี่คือเรื่องที่ ๒

อันที่ ๓ การจัดทำบริการที่ดี หรือการผลิตสินค้าก็ดีนะครับ ถ้าผู้รับบริการไม่ได้รับบริการ และผู้ซื้อไม่ซื้อก็ขาดทุนนะครับ ก็ไปไม่รอด เพราะฉะนั้นความเข้าใจลูกค้า ความเข้าใจตลาด ความเข้าใจผู้รับบริการเป็นเรื่องใหญ่ครับ เป็นเรื่องใหญ่ ต้องทำตรงนี้ให้มีประสิทธิภาพให้ได้

อันที่ ๔ การบริหารนี้จะต้องมีการวัด มีตัวชี้วัด มีการวิเคราะห์ แล้วก็มีการจัดการความรู้ที่ตรงรับ ถ้าเราวัดไม่ได้ เราบริหารไม่ได้ องค์การใดที่ระบบการวัดล้มเหลว องค์การนั้นบริหารแบบดำนน้ำ สามารถจะสรุปได้เลย บริหารแบบดำนน้ำ ขาดทิศทาง ขาดเป้าหมาย เพราะฉะนั้นต้องสร้างระบบการวัดที่ดีให้ได้และเมื่อวัดแล้วต้องมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับผล เปรียบเทียบกับปัญหาที่เกิด เปรียบเทียบกับคู่แข่ง แล้วมาสรุปประเด็นได้ ต้องสร้างเป็นองค์ความรู้เพื่อพัฒนาองค์การของตนเองขึ้นมาจากประสบการณ์ตรงของตนเอง อันนี้เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่พูดไว้ในตัวโมเดลนะครับ

ประเด็นที่ ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร เรื่องบุคลากรเราถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เป็นแฟคเตอร์ (Factor) ที่สำคัญมาก ๆ เพราะฉะนั้นเราถือว่าบุคลากรนี้เป็นทุนที่สำคัญ เพราะฉะนั้นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถสูง แล้วก็สามารถที่จะค้นหาวิธีที่ชาญฉลาดในการจะไปแข่งขันกับองค์การอื่นได้เป็นเรื่องจำเป็นประเด็นที่ ๕

ประเด็นที่ ๖ กระบวนการจัดการในองค์ประกอบทั้งภายใน ภายนอก องค์การเป็นเรื่องจำเป็น

๑๑๙

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ภาวดี ๕๘/๒

แล้วก็ประเด็นที่ ๗ เรื่องที่สำคัญที่สุดก็คือผลลัพธ์ องค์การที่จะประสบความสำเร็จได้ แพคเตอร์ที่ ๑ ถึงที่ ๖ ที่ผ่านมาเป็นเพียงแพคเตอร์ภายใน แต่แพคเตอร์ที่ ๗ ถ้าคุณทำแล้วขาดทุน องค์การก็จะอยู่ไม่ได้ องค์การจะล้มละลาย เพราะฉะนั้นแพคเตอร์ที่ ๗ ถือเป็นแพคเตอร์ที่สำคัญที่สุดนะครับ

ทีนี้สำหรับเป้าหมายในการพัฒนาโลกใบนี้ครับ ผมจะไปให้เร็วขึ้นนะครับ เพราะว่าท่านทั้งหลายจะได้มีเวลาอภิปรายมาก ๆ เราคิดว่ากลไกในส่วนของรัฐที่จำเป็นจะต้องพัฒนาขึ้นที่เราคิด เราวิเคราะห์ไว้แล้วหรือออกแบบไว้คร่าว ๆ แล้วมีอยู่ ๖-๗ เรื่อง

- ๕๘/๑

เรื่องที่ ๑ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยประสิทธิภาพและคุณภาพแห่งชาติ ต้องเป็นโพลีซี (Policy) สำคัญของชาติต่อไปในอนาคต

เรื่องที่ ๒ เรื่องรีอินฟอร์สเมนต์ (Reinforcement) เรื่องรีอินฟอร์สเมนต์ เป็นเรื่องของการตั้งเงื่อนไข การตั้งเป้าหมาย แล้วก็ระบบการให้คุณให้โทษที่ถูกต้องชัดเจน จะต้องทำให้ชัด ต้องมีระบบประเมินผล ระบบกำกับดูแล แล้วก็ระบบเพิ่มประสิทธิภาพอยู่ในส่วนนี้ด้วย

เรื่องที่ ๓ เรื่องประสิทธิภาพมันไปเชื่อมโยงกับนวัตกรรม เพราะขณะที่เราพัฒนา คู่แข่งเราก็พัฒนาไปเรื่อย ถ้าเราไม่มีครีเอทีฟ (Creative) ไม่มีอินโนเวทีฟ (Innovative) ใหม่ ๆ เราก็ไปไม่รอด เพราะฉะนั้นองค์การจะต้องสร้างนวัตกรรม นวัตกรรม ไม่จำเป็นต้องเป็น ฮาร์ด อินโนเวชัน (Hard innovation) เป็นซอฟต์แวร์ อินโนเวชัน (Soft innovation) ก็ได้ เช่น วิธีการจัดการ วิธีการทางตลาด วิธีการอะไรต่าง ๆ วิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เราถือว่า ต้องบิวด์ อิน (Build in) เข้าไปในตัวองค์กรนะครับ

แล้วก็ประการที่ ๕ ก็คือการปรับปรุงระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อเอื้ออำนวยในการ พัฒนาประสิทธิภาพ ปกติโดยหลักการระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ถูกสร้างขึ้นมาจากควบคุม พฤติกรรมคน แต่พฤติกรรมของคนในองค์การไม่เหมือนกันหรอกครับ บางทีคนหนึ่งเกะกะ เกเร คนเพียง ๒-๓ คน เกะกะเกเรเราออกระเบียบขึ้นมาว่าบังคับคน ๒-๓ คนนี้โดยอยู่ ภายใต้อาณัติว่าคนอื่น ๆ ก็อาจจะปฏิบัติอย่างนี้ในอนาคต แต่ระเบียบกฎเกณฑ์ที่สร้าง ขึ้นมานั้นมันไปทำลายความคล่องตัวของคนอื่นอีกหลายคนที่ไม่มีความสามารถอย่างนั้น ระเบียบกฎเกณฑ์มันเป็นเรื่องจำเป็นแต่ว่าการใช้ต้องระมัดระวัง เพราะฉะนั้นในเรื่อง การปรับปรุงระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประสิทธิภาพ เราวางไว้คร่าว ๆ อย่างนี้นะครับ เป็นเรื่องต้องพิจารณาว่าเราพอจะทำได้บ้างหรือไม่ครับ

๓.๖ เป็นเรื่องสำคัญอันหนึ่งก็คือในประเทศที่ประสบความสำเร็จ การจัดสรร งบประมาณให้องค์กรต่าง ๆ เขาจะให้ไพรออริตีกับองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง สมมุติว่า เรามีการศึกษา เรามีสถาบันการศึกษาอยู่ ๑๐ แห่ง สมมุติว่าผลิตแพทย์ สถาบันการศึกษาที่ ๑ ผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพดีภายใต้ต้นทุนที่ต่ำที่สุด เพราะฉะนั้นสถาบันการศึกษาแพทย์ สถาบันที่ ๑ ควรจะได้ไพรออริตีในการจัดสรรงบประมาณ เขาใช้หลักเกณฑ์นี้ ของเราต่อไป ในอนาคตจะต้องศึกษาดูว่าพอจะนำมาใช้หรือไม่ แล้วอันสุดท้ายนี้ครับ ประเทศที่เขา

๑๒๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อริสสา ๕๙/๒

ประสบความสำเร็จในเรื่องการจัดการเขามีอี กัฟเวอร์นเมนท์ (e-Government) ที่ออน ดีมานด์ (On demand) นั้นหมายความว่าผู้บริหารอยากจะรู้ว่าองค์กรไหนมีประสิทธิภาพแค่ไหน เมื่อไร สามารถจะรู้ได้ทันทีเมื่อเขาต้องการในประเด็นอะไรบ้าง เพราะฉะนั้นประเทศไทย ต้องทำเรื่องนี้อย่างเข้มข้นจริงจังถ้าอยากจะปรับปรุงประสิทธิภาพ แล้วคุ้มค่านั่นนะครับ นี่คือเป้าหมายในการพัฒนาโลก ส่วนเป้าหมายในการยกระดับประสิทธิภาพ ตัวนี้เราตั้งไว้ก่อน เป็นตุ๊กตานะครับ ซึ่งก็คิดว่ายังหาตัวเลขไม่ได้ทั้งหมดมารองรับ แต่ก็พยายามจะหาต่อไป เช่นเราต้องการยกระดับธรรมาภิบาลและเศรษฐกิจพอเพียงให้สูงขึ้น จะหาตัวเลขอะไรมา เบนซ์มาร์ก ส่วนเรื่องค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐเมื่อคิดเทียบกับจีดีพีเรามีตัวเลขเบนซ์ มาร์กคือ ๓ ของเรานี้อยู่ที่ ๗ ซึ่งอันนี้มีตัวเลขให้เทียบนะครับ เพิ่มความสามารถด้านการ แข่งขันให้สูงขึ้น อันนี้เราอาจจะเบนซ์มาร์กกับต่างประเทศได้ แล้วก็เพิ่มความสามารถในการ เข้าถึงบริการของประชาชน อันนี้เรื่องใหญ่อีกเรื่องหนึ่ง ทุกวันนี้บริการที่ถึงมือประชาชน ไม่เท่าเทียมกันนะครับ อย่างบริการสาธารณสุขชัดเจนที่สุดเลย โรงพยาบาลดี ๆ อยู่ในเมือง ขณะที่โรงพยาบาลที่คุณภาพต่ำแล้วก็ไม่ค่อยทั่วถึงอยู่ในชนบทเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้น ก็เกิดภาระกับคนชนบทที่ไม่สามารถจะเข้าถึงบริการที่ดีและจะเข้าถึงบริการแต่ละครั้ง ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายโรงพยาบาลก็สูงขึ้น เพราะฉะนั้นเรื่องการเข้าถึงบริการไม่ว่า เป็นบริการด้านสุขอนามัย บริการเรื่องการศึกษา บริการด้านอื่น ๆ น่าจะได้รับการปรับปรุง แก้ไข คงต้องเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการกำหนดเป้าหมายเรื่องประสิทธิภาพของชาติจะปล่อยให้ ปล่อยให้ค่อยต่อไปไม่ได้

๑๒๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๖๐/๑

แล้วก็อันสุดท้ายระดับความพึงพอใจของประชาชนนี้สำคัญ ถ้าเราต้องการให้ประเทศชาติมีความมั่นคงประชาชนต้องรักประเทศ ถ้าประชาชนต้องรักประเทศนี้ประชาชนก็จะได้รับ นอกจากจะได้รับความเป็นธรรมจากประเทศแล้วนี้ประชาชนจะต้องพึงพอใจในบริการของประเทศด้วย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มไหน อย่างไร ถ้าเขาพึงพอใจในตัวรัฐเขาก็จะจงรักภักดีต่อรัฐ เพราะฉะนั้นปัญหาเรื่องความมั่นคงก็จะมี

สไลด์ที่ ๑๙ อันนี้ก็เป็นแนวทางการปฏิรูปซึ่งเราจะต้องหาองค์การที่มีประสิทธิภาพต่ำ เราเรียกว่าแอลพีโอ (LPO) แล้วก็ดำเนินการปฏิรูปโดย ๗ มิติอย่างที่ผมได้พูดได้กราบเรียนเมื่อตะกี้ไปสู่องค์การที่มีประสิทธิภาพสูง อันนี้คือตัวรูปฟิกเกอร์ (Figure) ที่ชี้ให้เห็นง่าย ๆ ว่าเรากำลังจะทำอะไร

ที่นี้ประเด็นการปฏิรูป เรามองว่าอินพุท (Input) ของเราคือองค์การของรัฐที่เป็นเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชนหรือภาควิสาหกิจชุมชน หรือภาควิสาหกิจก็ตาม อันนี้เป็นองค์การเป้าหมายที่จะต้องถูกขับเคลื่อนเพื่อการปฏิรูปนะครับ แล้วอันที่ ๒ กระบวนการก็คือกระบวนการปฏิรูปซึ่งเราจะมีกลไกต่าง ๆ ทั้งส่วนของรัฐแล้วก็ส่วนขององค์การเองจะดำเนินการเรื่องนี้ เป้าหมายที่เราคาดหวังก็คือตัวเอาท์พุทก็คือประสิทธิภาพและคุณภาพองค์การภาครัฐที่เป็นเป้าหมาย เราคาดหวังว่าสูงขึ้นภายใน ๕ ปี ๑๐ ปี ก็สุดแต่แต่ต้องได้ในระดับหนึ่ง แล้วก็อัลติเมท เอาท์คัม (Ultimate outcome) ที่เราอยากจะได้ก็คือสนองเป้าหมายของรัฐไม่ว่าเรื่องความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน หรือสนองความต้องการของประชาชนก็ตาม ต้องอธิบายได้ด้วยโมเดลนี้ ต้องอธิบายได้นะครับ

ที่นี้มาถึงเรื่องของคอนเซพชวล ดีไซน์ (Conceptual Design) คอนเซพชวล ดีไซน์ อันนี้เราพยายามเขียนให้เห็นภาพโดยรวม ๆ ว่ากรอบโดยรวมของเรื่องนี้เราทำอะไร เรามีวงกลมอยู่ ๓ วง วงในสุด วงกลางและวงนอก วงทั้ง ๓ วงนี้เชื่อมต่อกันด้วยเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดโดยวงในสุดเป็นวงที่ต้องการเน้นการปฏิรูปผลการดำเนินงานขององค์กรเป้าหมายทั้ง ๕,๐๐๐,๐๐๐ กว่าองค์กรตั้งที่ได้กราบเรียนเมื่อกี้แล้ว ต้องการเน้นอันนี้จะทำสำเร็จแค่ไหน เพียงใดนั่นขึ้นกับความเอาใจจริงเอาใจของรัฐบาล แต่ของเราต้องทำเครื่องมือไว้ให้ เช่น ต้องดูเรื่องกฎหมาย ดูเรื่องอะไรต่าง ๆ ที่จะเป็นกลไกรองรับเพื่อการปฏิรูปเรื่องนี้ ถ้าหากว่าวงในสุดคือองค์กรต่าง ๆ ที่เป็นองค์กรเป้าหมายทำงานสัมฤทธิ์ผล แนนอนองค์กรเหล่านี้ก็ทำงานคุ้มค่าและนำไปสู่ความมั่นคงของรัฐได้ แล้วก็นำไปสู่ความพึงพอใจของประชาชนได้ นำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันได้

๑๒๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๖๐/๒

ที่นี้การทำงานขององค์กรเหล่านี้ต้องเอาเงื่อนไขของรัฐไปประกอบด้วย คือเวลาเราจะวัดผลลัพธ์ของเขา เราเอาเป้าหมายของรัฐไปเป็นตัววัดด้วย ถ้าเขาไม่ทำตามเป้าหมายของรัฐเขาก็จะได้คะแนนต่ำนะครับ เป้าหมายของรัฐที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในสภาพปฏิรูปแห่งชาติของเรา เราพูดถึงเรื่องธรรมาภิบาล เราพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านมาระบุกันเยอะ แต่แนวทางการปฏิบัติเราไม่ค่อยจะชัดเจนเท่าไร คณะอนุกรรมการคิดว่าจะต้องทำเรื่องนี้ให้ชัดเจน ธรรมาภิบาลของรัฐจะวัดกันอย่างไร แล้วก็เศรษฐกิจพอเพียงจะมีตัวชี้วัดอะไรบ้าง เราจะทำเรื่องนี้ให้ชัดเจน ส่วนเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพเราเกิดขึ้นจากตัวเนื้อในขององค์กรแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นรัฐบาลที่มาบริหารราชการแผ่นดินจะต้องดำเนินการตามกลไกนี้ ส่วนวงกลมนอกสุดเราถือว่าเป็นวงของชาติ ซึ่งประกอบด้วยภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน แล้วมีเป้าหมายเพื่อความมั่งคั่ง มั่นคงและยั่งยืนดังกล่าวมาครับ

ที่นี้สไลด์สุดท้ายจะคอมเพล็กซ์ (Complex) นิดหนึ่งนะครับ ถ้าหากว่าท่านมองไม่เห็นกรุณาเปิดดูเอกสารหน้า ๑๑ นี้คือกลไกและกระบวนการที่เราจะปรับปรุงไปสู่ความเป็นเลิศ ในเอกสารที่ผมแจกเป็นเอกสารที่เขียนนะครับ มีคอนเทนต์ (Content) อยู่ข้างใน ก็จะเขียนอธิบายแต่ละกลไกไว้ครับ ถ้าท่านสนใจดู ท่านอ่านควบคู่ไปก็ได้

๑๒๔

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริวรรณ ๖๑/๑

เราเริ่มจากต้องการจะปฏิรูปองค์กรที่มีประสิทธิภาพต่ำให้กลายเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง กลไกที่เราจะต้องสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปในระดับรัฐบาล ในระดับรัฐหรือระดับการบริหารราชการแผ่นดิน

อันที่ ๑ ต้องมีกลไกที่เราเรียกว่ารีอินฟอร์สเมนต์หรืออินฟอร์สเมนต์ถ้าแปลเป็นภาษาไทยเราแปลว่าการเสริมพลัง กลไกตรงนี้ก็หลักการง่าย ๆ ครบ ๑. ต้องกำหนดเป้าหมายที่คาดหวังให้ชัดเจน ๒. ระบบการให้คุณให้โทษของรัฐ คือรีวอร์ด แอนด์ พันิชเม้นท์ (Reward and Punishment) ต่อไปในอนาคตต้องทำให้ถูก แล้วคำนึงถึงระดับเป้าหมาย และเพอร์ฟอร์แมนซ์ที่ต้องการ ต้องคำนึงถึงตรงนี้ให้ชัดเจน แล้วอันที่ ๓ ต้องมีวิธีการปฏิบัติ อย่างเอาจริงเอาจังในเรื่องนี้ นั่นหมายความว่าองค์กรที่จะได้โบนัส องค์กรที่จะได้ PRIVILEGE ในบางเรื่อง ต้องเป็นองค์กรที่เอาประสิทธิภาพและคุณภาพของตัวเองมาแลก ต้องเป็นอย่างนี้นะครับ

อันที่ ๒ ในบล็อก (Block) ที่ ๒ ถัดลงมาเราบอกว่าต้องมีอี กัฟเวอร์นเมนต์ คือจะต้องมีระบบสารสนเทศของประเทศที่ดีที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และที่สำคัญคือต้อง ON DEMAND (On demand) ผมคิดว่าอันนี้เป็นนโยบายที่รัฐบาลมีอยู่แล้ว แต่จะทำสำเร็จแค่ไหน ได้อย่างไรนั้นต้องดูกันต่อไป ในความคิดของอนุกรรมการเราไม่ค่อยกังวลถึงเรื่องฮาร์ดแวร์ (Hardware) หรือครับ เรากังวลว่าจะพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) กันอย่างไร จึงจะได้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องนะครับ อันนี้ต้องใช้ความรู้ความสามารถมาก เพราะฉะนั้นเราคิดว่าความรู้ความสามารถตรงนี้อาจเดียวไม่พอต้องได้รับความร่วมมือกับองค์กรผู้ปฏิบัติด้วย จึงจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และหน่วยงานใดในอนาคต ถ้าหากว่าให้ข้อมูลที่ผิดพลาดบิดเบือนจะต้องถูกแซงชั่น (Sanction) ในระดับที่เหมาะสมครับ

ส่วนที่ ๓ บล็อกอันใหญ่นั้นก็คือถ้าเรามีตรงนี้แล้วเราต้องเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงงานของตัวเองอย่างต่อเนื่องเราเรียกว่า เซลฟ์ คอนตินิวอัส อิมพรูฟเม้นท์ (Self-continuous improvement) ขององค์กรเหล่านั้น ซึ่งในการปรับปรุงตัวเองดังกล่าว เพื่อจะยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้น แรงจูงใจที่สำคัญก็คือรางวัลที่เขาจะได้รับจากรัฐ หรือได้รับจากลูกค้าก็ตามนะครับ สิ่งที่เขาจะต้องทำคือ

๑๒๕

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริวรรณ ๖๑/๒

๑. ต้องมีการจัดระบบการวัดในมิติทั้ง ๗ ให้ชัดเจน ต้องมีเกณฑ์ แล้วก็ มีตัวชี้วัด แล้วก็ต้องมีการจัดทำมาตรฐาน ในเปเปอร์ที่แจกไปนี้เราก็ไปดูตัวอย่างจากประเทศอื่น ๆ ว่าเขาทำอย่างไรบ้าง เราก็นำมาพิจารณาว่าของเราน่าจะมีมาตรฐานประมาณนี้ แล้วก็สิ่งที่เสนอไว้ในเปเปอร์นี้ยังแก้ไขปรับปรุงได้ทั้งสิ้นนะครับ ที่นี้การปรับปรุงงาน ของตัวเองอย่างต่อเนื่องไม่ใช่ทำแบบลองผิดลองถูก ต้องทำแบบมีหลักวิชา เพราะฉะนั้นเราก็ จะมีกลไกอีกกลไกหนึ่งที่เขาเรียกว่า หมอองค์การ คำว่า หมอองค์การ เรามองว่าองค์การ ที่ด้อยประสิทธิภาพเหมือนกับองค์การที่ป่วย จำเป็นต้องรักษา คำว่า หมอองค์การ ในที่นี้ก็หมายถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ทางวิชาการ แล้วก็มีการประสบการณ์อย่างเพียงพอ ในแต่ละเรื่องเพื่อเข้าไปช่วยเหลือองค์การนั้น พัฒนาประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนา โรงพยาบาลให้เกิดประสิทธิภาพต้องเอาคนที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารโรงพยาบาล เข้าไปช่วย การจะพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต้องมีความรู้ทางด้านการศึกษาด้วย เพราะฉะนั้นหมอองค์การนี่จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่รัฐจะต้องสร้างขึ้นมาให้เข้าไปช่วย หน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการนะครับ เสร็จแล้วเราต้องมีระบบประเมินผลที่เชื่อถือได้นะครับ ถ้าผลการประเมิน ไม่ดีต้องกลับไปปรับปรุงใหม่ นะครับ แต่ถ้าผลการประเมินดีเขาก็จะได้รับ รางวัล การได้รับรางวัลนั้นเราก็จะต้องคิดเกณฑ์การให้รางวัลให้เหมาะสมกันไปนะครับ ที่นี้สำหรับการจัดมาตรฐานผมอยากจะกราบเรียนสักนิดหนึ่งภายใต้เงื่อนไขที่เราคิด เราคิดว่าองค์กรของรัฐทั้งหมดที่ขาดทุน ไม่คุ้มค่า ไม่มีเหตุผลที่จะอยู่ต่อไป องค์กรเหล่านี้จะต้อง ถูกประเมินโดยการบังคับ แล้วจะต้องรีเอ็นจิเนียร์ ถ้าไม่รีเอ็นจิเนียร์จะต้องยุบ เมื่อยุบไปแล้ว ถ้าเป็นไปได้ไปพรเวโทซ์ (Privatize) ไป เพราะฉะนั้นบุคลากรที่อยู่ในองค์กรประเภทนี้ ถ้าไม่พัฒนาตัวเองรัฐจะเลิกจ้าง ก็ถือว่าเป็นความชอบธรรมของรัฐ ถือว่าเป็นความชอบธรรม ของรัฐนะครับ

สำหรับมาตรฐานอีกระดับหนึ่งซึ่งเราเรียกว่า มาตรฐานมูลฐาน ซึ่งขณะนี้ ก.พ.ร. เขาก็ทำระดับนี้ แต่ ก.พ.ร. เพิ่งเริ่มทำอาจจะไปยังไม่ค่อยเข้มข้นเท่าไร คือเป็นมาตรฐานที่พอจะยอมรับได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่คุ้มค่า

แล้วก็มาตรฐานตัวสุดท้ายคือมาตรฐานความเป็นเลิศ มาตรฐานตัวนี้เราใช้เพื่อจะยกระดับการพัฒนาประเทศไปสู่การแข่งขันที่มีความเป็นเลิศ หน่วยงานภาครัฐหลายแห่ง ควรจะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานความเป็นเลิศ เช่น กระทรวงการคลัง กรมศุลกากร กิจกรมสรรพากร กิจติ หลาย ๆ กรม ควรจะถูกกำหนดเป็นเป้าว่าต้องอยู่ในมาตรฐานความเป็นเลิศ เหมือนกับอารยประเทศเหมือนประเทศที่ประสบความสำเร็จ หน่วยงานเหล่านี้ถูกเพ่งเล็งว่าคุณจะต้องอยู่ในมาตรฐานนี้นะ องค์กรเอกชนที่เป็นเป้าหมายที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการแข่งขันจะถูกจับตาเพื่อจะได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ไปสู่ความเป็นเลิศ เพราะฉะนั้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนนั้น ไม่ใช่เป็นความร่วมมือที่จะมาขอลดภาษี ไม่ใช่เป็นความร่วมมือที่จะมาขอสิทธิพิเศษนะครับ ไม่ควรจะเป็นความร่วมมือประเภทอย่างนั้นอีกต่อไป หรือมีได้แต่ว่าไม่ใช่เป็นหลัก แต่ส่วนที่เป็นหลักก็คือร่วมมือกันพัฒนาประสิทธิภาพ เพื่อจะผลักดันให้องค์กรเหล่านั้นไปสู่การแข่งขันระดับอินเตอร์ (Inter) ระดับนานาชาติ คือถ้าเป็นอย่างนี้ได้องค์กรของรัฐเหล่านี้หรือองค์กรทั้งภาคเอกชนเหล่านี้ ก็จะมีประสิทธิภาพ เมื่อมีประสิทธิภาพความสำเร็จนี้ก็จะเป็นเจ้าขององค์การเอง เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์การแล้วก็ป็นของรัฐด้วย ผมขอจบการนำเสนอเพียงแค่นี้ ขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ไม่ทราบจะมีท่านอื่นชี้แจงเพิ่มเติมหรือเปล่านั้น ไม่มีนะคะ ถ้าเผื่อว่าไม่มี ก็เป็นการอภิปรายของสมาชิก ดิฉันจะขอเรียนรายนามท่านที่ได้แจ้งความประสงค์ไว้ขณะ ท่านเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล ท่านอาจารย์ดอกเตอร์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ท่านดอกเตอร์ถวิลวดี บุรีกุล ท่านผู้ว่าฯ ธวัช สุวฒิกุล ท่านชิงชัย หาญจนลักษณ์ ท่านสมเกียรติ ชอบผล ค่ะ ดิฉันจะขอเริ่มจากท่านเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล ขอเชิญค่ะ

นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เดชฤทธิ์ ปัญจะมูล ปราชินบุรี ผมจะใช้เวลาตรงนี้สั้น ๆ เมื่อเข้านี้ได้กราบเรียนท่านประธานไปก็จะหักกลบลบหนี้ให้พอดีกับเวลาไปนะคะ เพราะว่าเนื่องจากเมื่อเข้านี้ผมก็ได้อ่านในวาระที่ ๓

๑๒๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อัมพา ๖๒/๒

ไปก่อนแล้วตั้งใจว่าจะนำเสนอควรรอบไปที่เดียวเลยนะครับ ก็ขอเวลาสั้น ๆ ตรงนี้นะครับว่า ในเรื่องของการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นนั้น ขอความกรุณาท่านได้พยายามสร้างดุลยภาพทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ซึ่งขณะนี้ทำท่าว่าจะโป่งไปที่ท้องถิ่นมาก ไป ๆ มา ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วน ภูมิภาคจะขาดศักยภาพในการกำกับดูแล

- ๖๓/๑

อีกประเด็นหนึ่งนั่นก็คือขณะนี้เรากำลังสร้างพีระมิดแล้วก็สรรหาสร้างระบบคุณธรรมในยอดพีระมิด ตามที่ผมกราบเรียนไปเมื่อเช้าว่าถ้าเราใช้ระบบคุณธรรมตั้งแต่ฐานราก คือฐานล่างของพีระมิดทั้งหมดแล้วนี้ วันข้างหน้ายอดพีระมิดก็ไม่จำเป็นจะต้องสรรหาเพราะเราทำการสรรหาแล้วก็ได้รับการยอมรับ ได้รับการการันตีมาจากส่วนล่างแล้ว โดยจากส่วนล่างยึดโยงกับประชาชน ถ้าส่วนกลางก็ยึดโยงอยู่กับผลสัมฤทธิ์ของงาน ส่วนภูมิภาคกับส่วนท้องถิ่นยึดโยงกับพี่น้องประชาชนแล้ว พี่น้องประชาชนก็จะเป็นผนังทองแดงกำแพงเหล็ก เป็นตัวการันตีว่าคนเหล่านี้ซึ่งอยู่ฐานรากสามารถที่จะก้าวขึ้นสู่ยอดพีระมิดได้อย่างสง่างาม เพราะฉะนั้นตรงนี้วันข้างหน้าก็คงจะไม่จำเป็นที่จะต้องมีการสรรหาในส่วนยอด คือตั้งแต่ระดับปลัดกระทรวง สดุดทำยนั้นผมก็คิดว่าการปฏิรูปตามรายงานตรงนี้นั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้าหากว่าคณะกรรมการชุดนี้ไม่หีบยกออกมาสร้างให้เป็นรูปธรรม แล้วก็ขับเคลื่อนให้ได้ผลสัมฤทธิ์ กราบเรียนว่าเรากำลังมาร่วมกันสร้างประวัติศาสตร์ของการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ในอนาคตวันข้างหน้าผมเชื่อเหลือเกินว่าถ้าเราสามารถสร้างคุณูปการให้กับรุ่นหลาน ๆ ของเราแล้ว ผมเชื่อว่าวันข้างหน้าเขาจะได้เห็นว่าคุณปู่คุณย่า คุณตาคุณยายของเขาได้สร้างคุณูปการให้กับเขาถึงเรื่องของความมั่นคงในระบบบริหารราชการแผ่นดินอย่างยั่งยืนครับ กราบขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ต่อไปขอเชิญท่านอาจารย์ดอกเตอร์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ค่ะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผม ชาติชาย ณ เชียงใหม่ หมายเลข ๖๓ ครับ ผมอยากจะขอให้ความเห็นเพิ่มเติมให้แก่คณะอนุกรรมการในเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการบริหารงานภาครัฐ ผมมีประเด็นที่อยากจะเริ่มต้นขอชวนให้กำหนดจุดมุ่งหมายของคำว่า สร้างประสิทธิภาพของการบริหารงานภาครัฐในบริบทปัจจุบันและอนาคตที่จะถึงนี้ให้ชัดเจน ให้เกิดเป็นความเข้าใจเป็นเข็มมุ่งที่ชัดด้วยกัน เพราะคำว่า ประสิทธิภาพหรือคุณภาพนี้มันเป็นคำที่กว้างแน่นอนครับในการปฏิรูปประเทศคราวนี้ และร่างรัฐธรรมนูญนั้นก็ได้นั้นไปในทิศทางที่ว่า ประสิทธิภาพของภาครัฐนั้นผู้ตัดสินก็คือประชาชนผู้รับบริการ เพราะฉะนั้นคุณภาพของการบริหารงานภาครัฐผู้ตัดสินก็คือประชาชนผู้รับบริการกลุ่มต่าง ๆ ถ้าหากเรายึดถือประสิทธิภาพและคุณภาพในมุมมองอย่างนี้จากผู้รับบริการจากฐานล่างขึ้นมา ดังนั้นการที่จะ

๑๒๙

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สะแกวัลย์ ๖๓/๒

เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรของภาครัฐอย่างที่ว่าจะทำให้เขาพัฒนาตัวเขาเองเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงที่เรียกว่า ไฮ เพอร์ฟอร์แมนซ์ ออร์แกไนเซชัน (High Performance Organization) อย่างนี้ ผมคิดว่าอาจจะต้องปรับสักเล็กน้อยเนื่องจากว่าความคิดที่จะให้องค์กรมีประสิทธิภาพสูงนั้นมันเป็นความคิดตั้งแต่ยุคของเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแบบเดิมที่คิดในเชิงของห่วงโซ่มูลค่า แต่ในโลกปัจจุบันนี้ภาครัฐอยู่ท่ามกลางกระแสกดดันต่าง ๆ ดังนั้นภาครัฐที่จะอยู่ได้ต่อไปและมีคุณค่าหรือมีประโยชน์ หรือมีความชอบธรรม ก็คือภาครัฐซึ่งเป็นระบบบริหารงานที่ดึงเอาหรือว่าร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสร้างสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่เป็นที่ต้องการ หรือที่เราเรียกว่า คุณค่า หรือ มูลค่า ที่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ต้องการ ดังนั้นประสิทธิภาพของภาครัฐจึงถูกตัดสินโดยกลุ่มคนต่าง ๆ ว่าเราสามารถเอื้ออำนวยให้เขามีสิ่งที่ดีเกิดขึ้น ลดต้นทุนการผลิตถ้าไปพูดถึงพ่อค้า ถ้าหากเป็นประชาชนก็มีความสะดวก มีชีวิตที่มั่นคง ปลอดภัย ซึ่งแล้วแต่ว่าแต่ละกลุ่มนั้นจะให้ความหมายคำว่าคุณค่า และมูลค่าที่ภาครัฐ เข้ามาเติมให้ชีวิตเขานั้นอย่างไร ดังนั้นการบริหารภาครัฐจึงไม่ใช่การเพิ่มมูลค่าในภาษาเดิมอีกแล้ว แต่เป็นการสร้างมูลค่าใหม่ ๆ นวัตกรรมใหม่ ๆ -----

อันนี้ผมอยากจะเน้นว่าถ้าเราคิดตรงกัน เรากำหนดจุดมุ่งหมายนี้ให้ชัดเสีย มันจะเป็นการปฏิรูปที่ไปได้ เนื่องจากว่าถ้าหากเรายึดอย่างนี้ระบบบริหารงานภาครัฐจะต้องออกแบบหรือจะต้องกำหนดกระบวนการเสียใหม่ คิดอย่างไรร่วมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่จะสร้างคุณค่า หรือว่าชุดของมูลค่าหรือคุณค่าที่เขาจะได้อยู่ดีกินดี จะได้มีชีวิตของเขาที่ดีขึ้นนะครับ ถ้าเป็นอย่างนี้หลักการที่เราควรยึดถือในตำราก็คงมากมาย แต่ถ้าเราจะแปลกันง่าย ๆ ก็คือว่าเป็นเรื่องของการบริหารงานที่ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาร่วมกันคิด ร่วมกันจัดทำ ร่วมกันกำหนดว่าเราจะวัดผลงานของราชการ ผลลัพธ์อย่างไร เอาท์คัมอย่างไร เราจะช่วยกันทำตรงไหน อย่างไร จะแบ่งปันความเก่งอย่างไร รัฐจะไม่ใช่องค์กรฝ่ายเดียวที่ตั้งรับแล้วจะเป็นผู้จัดการให้ต่อไปอีกแล้ว ยกเว้นเรื่องที่เป็นหลักสำคัญที่ต้องบังคับใช้กฎหมาย อันนั้นก็เป็นเรื่องที่เฉพาะไปนะครับ เป็นการบริหารงานที่จะต้องเติบโตไปกับผู้รับบริการ ต้องร่วมคิดร่วมทำกันไป บริหารงานแบบเครือข่าย ซึ่งในที่นี้ในการทำงานที่ผมได้อ่านมาโดยตลอด รู้สึกเราจะให้ความสำคัญแก่การบริหารงานแบบเครือข่ายในเชิงพื้นที่ค่อนข้างจะไม่มากพอ เรายังไปมองในเรื่องของการให้บริการพื้นฐานกับเรื่องการปฏิบัติการกิจหลักของรัฐ อันนี้ก็เป็นที่ควรที่จะเสริมเติม เนื่องจากว่าความสามารถขององค์กรภาครัฐสมัยใหม่สำคัญ สมรรถนะสำคัญ ๓ ประการคือ สามารถที่จะเข้าใจและเข้าถึงความต้องการที่หลากหลาย ที่ซับซ้อนของคนกลุ่มต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่ได้ และเข้าใจยังไม่พอสามารถเอามากำหนดเป็นกลยุทธ์ในการทำงาน เป็นยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติได้ที่จะนำการกระจายทรัพยากรหรือใช้ทรัพยากร

อันที่ ๒ เป็นความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญา ทรัพยากรทางปัญญา ทูทางสังคมต่าง ๆ ทูการจัดการที่จะมาร่วมกันสร้างพลังของประเทศ

อันที่ ๓ คือความสามารถที่จะสื่อสารและให้คนกลุ่มต่าง ๆ คนชั้นกลางในเมือง คนชั้นกลางรุ่นใหม่ในต่างจังหวัด คนที่คิดไม่เหมือนกัน มีพื้นที่ทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งจะเกิดความปรองดองความเป็นปึกแผ่นทางสังคมกลับคืนมาอีก นี่เป็นความสามารถ ๓ ประการที่เราต้องเอามาเป็นประเด็นตั้งว่าเราจะจัดประสิทธิภาพหรือคุณภาพอย่างไร ดังนั้นผมคิดว่าจุดสำคัญที่น่าจะเอ่ยถึงในเวลานี้ก็คือว่ามีอยู่ ๓ เรื่องใหญ่ ๆ ที่ท่านก็เคยพูดมาแล้ว แต่ถ้าหากเราทำให้มันชัดเสียว่าผลงานของราชการนั้นวัดโดยกลุ่มผู้รับบริการเป็น

๑๓๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ฉัฎรดา ๖๔/๒

ผู้กำหนดเคพีไอ (KPI) ราชการนอกจากจะไปเซ็นค้ำนั้สัญญากับผู้บังคับบัญชาแล้วต้องเซ็นกับกลุ่ม ถ้ามีองค์กร เช่นสมัชชาพลเมือง อย่างนี้เป็นต้น ก็ให้มาเซ็นค้ำนั้ผลงานต่อกลุ่มเหล่านี้หรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะนะครับ

อันที่ ๒ ก็คือต้องเน้นเรื่องการมีมาตรฐานของคุณภาพผลงานของบริการต่าง ๆ ซึ่งกำลังเริ่มทำแล้วในรัฐธรรมนูญก็เขียน

อันที่ ๓ ก็คือว่าต้องส่งเสริมให้แต่ละพื้นที่มีนวัตกรรมของภาครัฐร่วมกับภาคกลุ่มเป้าหมายเฉพาะตัวครับ เวลาที่เรายังไม่ได้พูดถึงนวัตกรรมเชิงพื้นที่ พูดถึงนวัตกรรมในภาพใหญ่ ๆ หมดเลย ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือเรื่องของนวัตกรรมในเชิงพื้นที่ อีก ๒ เรื่องครับ ก็คือเรื่องที่สำคัญทั้งหมดนี้จะไปไม่ได้เลยถ้าเราไม่พลิกฟื้นคุณภาพของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างขนานใหญ่ ในเวลานี้ราชการนั้นรู้สึกว้าจิด เรียกภาษาชาวบ้านบอกว่าอาจจะอ่อนล้า จิตตก ไม่มีอุดมการณ์ ขาดกำลังใจ ขาดจุดมุ่ง แล้วก็มีแต่คนสูงอายุ คนหนุ่ม ๆ สาวไม่ได้เข้ามารับราชการ สิ่งที่เราเริ่มต้นมาบ้างแล้วนำคนเก่งเข้ามารับราชการนั้นก็เป็นการเริ่มต้นที่ดี แต่ว่าคงต้องปฏิรูประบบการสรรหา การคัดเลือกของข้าราชการทุกหน่วย ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นเสียใหม่ ให้มันเป็นวิชาชีพ ให้มันมี สิ่งทีภาษาฝรั่งเรียกว่า บี เพรสชัน (Be-passion) มีความอยากที่จะทำงาน เสียสละเพื่อแผ่นดินจริง ๆ มีทักษะที่ดี มีความรอบรู้ เป็นคนซึ่งเห็นคุณค่าของคนต่าง ๆ อันนี้เป็นเรื่องใหญ่มากนะครับ ทีเรายังไม่ได้ทำมาเลย นับตั้งแต่เรียกว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมาที่เราไปปล่อยให้แต่ละกระทรวง ทบวง กรม ไปคิดอะไรเอง โดยขาดการผนึกกำลังกันให้เป็นกลุ่มก้อน

๑๓๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สวรรยา ๖๕/๑

แล้วสุดท้ายเรื่องของผู้นำ ผู้บริหารระดับสูง ที่จะต้องเป็นส่วนสำคัญที่เราต้องพลิกฟื้น ซึ่งมีโครงการต่าง ๆ มากมาย แต่ผมอยากจะกล่าวตรงนี้นิดเดียวว่าทำอย่างไรเราจะให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารระดับสูง ระดับปลัดกระทรวง อธิบดีนั้น สามารถตอบสนองรับผิดชอบต่อฝ่ายบริหาร ฝ่ายการเมืองที่เข้ามาบริหารงานได้ ซึ่งเรื่องนี้จะเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๐๗ ซึ่งผมคิดว่าในมาตรานี้อาจจะมีการเสนอให้ปรับแก้เพื่อให้มันสามารถให้มีคำว่า การควบคุมฝ่ายประจำ โดยฝ่ายการเมืองที่รับผิดชอบต่อสภานิติบัญญัติ นั้นให้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งก็จะเป็นตัวการสำคัญเหมือนกันที่จะทำให้เขาบริการนโยบายของรัฐบาล หรือว่าการทำงานของภาคราชการที่ตอบสนองทั้งระดับบน แล้วก็ระดับพื้นที่ของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้ ผมก็คงมีประเด็นทั้งหมดที่จะขออนุญาตนำเสนอเสริมให้กับคณะอนุกรรมการในมุมมองนี้ว่าขอให้เพิ่มในมุมมองว่าทำอย่างไรจะให้การบริหารงานภาครัฐนั้นเป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยง สร้างความเก่งของราชการให้ตอบสนองเอื้อให้กับความต้องการของกลุ่มคนต่าง ๆ ที่เขาจะมีการทำให้ชีวิตของเขาในทุกมิติดีขึ้นได้ โดยเราเป็นแกนกลางในการเชื่อมโยงครับ ขอขอบคุณมากครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์ เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผมขออนุญาตอ่านชื่อท่านสมาชิกที่แสดงความจำนงไว้ว่าจะอภิปรายอีก ๕ ท่านนะครับ ท่านแรกคืออาจารย์ถวิลวดี บุรีกุล คุณธวัช สุวุฒิกุล คุณสมเกียรติ ชอบผล คุณเตือนใจ สินธุวณิก แล้วก็พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ ขอเชิญอาจารย์ถวิลวดีครับ

นางถวิลวดี บุรีกุล (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน ถวิลวดี บุรีกุล ก่อนอื่นดิฉันต้องขอขอบคุณคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ อย่างไรก็ตามดิฉันอยากจะถามว่า ประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐมันหมายถึงอะไร แล้วเราจะต้องมีการปฏิรูปเรื่องนี้ไปเพื่อประโยชน์อะไร เพื่อประโยชน์ของข้าราชการหรือเพื่อประโยชน์ของประชาชน คำตอบก็คือน่าจะเป็นทั้งข้าราชการเองแล้วก็ตัวประชาชนโดยรวม ตอนนี้เราก็มา มองว่าทำอย่างไรถึงจะเกิดประสิทธิภาพในการบริหารราชการ ดิฉันคิดว่าเราจะต้องมองที่ เรื่องของการบริหารจัดการที่ดี เราจะต้องมองที่ธรรมาภิบาล มองที่การบริหารทุกรูปทุกแบบ

๑๓๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สวรรยา ๖๕/๒

ที่จะทำให้กระบวนการบริหารราชการแผ่นดินไปสู่เป้าหมายให้ได้ ซึ่งเป้าหมายจริง ๆ คงไม่ใช่เรื่องของประสิทธิภาพหรือเรื่องของคุณภาพ แต่เป้าหมายที่แท้จริงคือความเป็นธรรม เป้าหมายที่แท้จริงคือประชาชนทุกคนมีความสุข ได้รับความเป็นธรรมโดยถ้วนหน้า เพราะฉะนั้นจะทำให้เกิดขึ้นได้อย่างไร ดิฉันยังมองไม่เห็นในเรื่องของการที่จะก้าวไปถึงเรื่องของการประเมินโดยประชาชน และนอกจากนี้ในการนำเรื่องของกูด กัฟเวอร์แนนซ์ (Good governance) เข้ามาใช้ เพราะว่าท่านพูดถึงเรื่องของการแข่งขันได้ ดิฉันมองว่าการแข่งขันได้นี้มันเป็นคำใหญ่ แต่ความหมายของการแข่งขันมันคืออะไร แล้วเราจะวัดได้อย่างไรว่าเรามีการแข่งขันแล้วนะคะ ซึ่งเดี๋ยวดิฉันจะเล่าว่าแข่งขันเราวัดได้อย่างไรบ้างนะคะ -----

- ๖๖/๑

นอกจากนี้คนที่บอกได้ว่าเราทำงานมีประสิทธิภาพดีหรือคุณภาพการบริการของเราดี ใครจะบอก ประชาชนได้เคยบอกไว้ระคะว่า ข้าราชการพลเรือนทำงานดีแค่ไหน ด้วยความเชื่อมั่นที่เขาให้ เมื่อ ๑๐ ปีก่อน คือในปี ๒๕๔๖ ดิฉันทำการวัดระดับความเชื่อมั่นในองค์กรต่าง ๆ ข้าราชการได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน ๕๙.๘ แล้วก็มากขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๗ หลังจากที่ มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทำให้หน่วยงานราชการมีความตื่นตัวแล้ว แล้วก็มีการปรับตัวกันขึ้น ได้รับคะแนนความเชื่อมั่นถึงร้อยละ ๗๕ แต่หลังจากนั้นก็ตกต่ำมาโดยตลอด โดยเฉพาะตกต่ำมากที่สุดในปี ๒๕๕๐ ได้ ๕๒ แล้วก็มาถึงปลายปีที่แล้วร้อยละ ๖๗.๕ ของประชาชนบอกว่าเชื่อมั่นข้าราชการ ท่านพอใจหรือไม่ แค่นี้คงพอใจไม่ได้ แล้วจะต้องทำอย่างไร ดิฉันเชื่อว่ากระบวนการปฏิรูปจะช่วยให้ท่านต้องนึกถึงผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีส่วนได้เสียในที่นี้ไม่ใช่แค่เฉพาะข้าราชการ แต่หมายถึงประชาชนทุกภาคส่วน ในเอกสารนี้เขียนถึงประชาชนบางคนที่เป็นลูกค้า ทำระบบราชการให้เป็นร้านขายของ ซึ่งดิฉันคิดว่าไม่ใช่ เราจะต้องเปลี่ยน ราชการจะหากำไรไม่ได้ แต่ว่าเป็นเรื่องของบริการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เพราะฉะนั้นจะคิดว่าประชาชนเป็นลูกค้าไม่ได้ เพราะลูกค้าทุกคนคือผู้มีส่วนได้เสีย แต่ผู้มีส่วนได้เสียทุกคนมิใช่ลูกค้า เพราะฉะนั้นเราจะต้องสร้างความพอใจให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยเหตุนี้การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของผู้มีส่วนได้เสียจึงมีความสำคัญ ซึ่งจะต้องเปิดศักราชใหม่ของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจะเป็นคนบอกได้ว่าคุณภาพจะมาจากไหน นั่นเองกระบวนการที่จะทำคือ ยกระดับคะ การยกระดับมันมีทั้งอินไซด์ เอาท์ (Inside out) และเอาท์ไซด์ อิน (Outside in) เอาท์ไซด์ อินคือประชาชนจะเป็นคนบอกว่าจะต้องปฏิรูปอะไรบ้าง จะต้องปรับปรุงอะไรบ้าง และอะไรที่จะเป็นคุณภาพของการบริการ นอกจากนั้นอินไซด์ เอาท์นี่คือปฏิรูปตัวเอง มันมีโปรแกรมเรื่องของพับลิค เซอร์วิส เอกเซลเลนซ์ โปรแกรม (Public service excellence program) คือการให้บริการที่เป็นเลิศ ซึ่งมีรูปแบบมากมาย ดิฉันคิดว่าหน่วยงานราชการก็มีความพยายามที่จะปรับกันอยู่ตรงนี้ แต่ถ้าปรับดีจริง ๆ จะไม่เกิดเคส (Case) ของโรฮิงญา จะไม่เกิดเคสอะไรอีกมากมายที่เราไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้จนบัดนี้ แล้วเวลากี่ล่วงเลยมานานระคะ ด้วยเหตุนี้ดิฉันคิดว่าเราจะต้องมาวัดระดับกัน ท่านลองถาม ข้าราชการสิว่าเมื่อเข้ามาแล้วทำงานไปไ้ระดับหนึ่งเขาสามารถที่จะประเมินอนาคตของเขา

๑๓๕

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

วาสนา ๖๖/๒

ได้ไหมว่าจะไปถึงจุดไหน จะก้าวไปถึงขั้นไหน ถ้าทำงานขยันขันแข็งแบบนี้ ชื่อสัตย์สุจริต
อย่างนี้ คุณคิดว่าคุณสามารถจะไปถึงจุดหมายของคุณคือเป็นระดับนั้นได้หรือไม่ ดิฉันคิดว่า
บางคนตอบได้ แต่ส่วนใหญ่จะตอบว่าไม่ได้ ไม่แน่ใจ เพราะว่ามันมีระบบอุปถัมภ์อยู่ นี่เอง
เป็นปัญหาเรื่องของการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานนะคะ ตอนนี่เรื่องของการวัด
ความคุ้มค่า เพราะว่าเราบริหารราชการต้องมีความคุ้มค่า คือเป้าหมายสุดท้ายก็คือความ
คุ้มค่า ความเป็นธรรมของประชาชน ความคุ้มค่าในภาษีที่เราจ่ายไปให้กับการทำงานนะคะ
ความคุ้มค่านี้ประโยชน์สูง ประหยัดสุด แข่งขันได้ ประโยชน์นี่คืออะไร อันนี้เป็นเรื่องของ
อรรถประโยชน์โดยสำคัญ ส่วนเรื่องของการประหยัดไม่ใช่การตระหนี่ถี่เหนียว แต่เป็นเรื่อง
ของการใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่าที่สุดแล้วนอกจากนี้การแข่งขันได้มันมีตัวชี้วัดอยู่เยอะ ดิฉันก็
แนะนำให้ท่านลองดูหนังสือเล่มหนึ่งที่ดิฉันกับทีมงานได้เขียน ชื่อหนังสือทศธรรม ได้บอกว่า
จะวัดการแข่งขันได้อย่างไรบ้าง ดิฉันขอเวลาท่านประมาณ ๓ วินาที อ่านตัวอย่างของการ
แข่งขันได้ตัวหนึ่งนะคะ ศักยภาพในการแข่งขันของหน่วยงาน เช่นสภาพแวดล้อมทั้งภายใน
และภายนอกหน่วยงานเมื่อเปลี่ยนแปลงไปเราสามารถที่จะมีแผน เราสามารถที่จะแก้ปัญหาได้
นี่คือแสดงว่าเราแข่งขันได้นะคะ -----

- ๖๗/๑

แล้วก็แม้กระทั่งวิสัยทัศน์ในหน่วยงานของเรามันสะท้อนถึงเรื่องของการแข่งขันได้ รวมทั้งการสร้างความสำเร็จในเป้าหมายและหน่วยงานของเราที่จะเป็นเรื่องของการแข่งขันได้อะไรอย่างนี้เป็นต้น หรือแม้กระทั่งเรื่องของกำลังคน ส่วนเรื่องของประโยชน์สูงสุดหรือเรื่องของประหยัด ประโยชน์สูงสุดเราก็ต้องดูว่าคนที่เข้ามาเหมาะสมกับตำแหน่งหรือไม่ หรือเป็นอย่างอื่นอะไรอย่างนี้นะคะ นี่คือตัวอย่างที่สำคัญที่เราสามารถที่จะประเมินได้โดยไม่ต้องไปเอารูปแบบเดิม ๆ ดิฉันคิดว่าต้องมองไประบบใหม่ และมองไปข้างหน้า มองออกนอกกรอบในเรื่องของการประเมินและให้ประชาชนเป็นคนบอกว่าท่านทำดีหรือยัง ขอขอบคุณค่ะ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเชิญคุณธวัช สุวุฒิกุล ครับ

นายธวัช สุวุฒิกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผม ธวัช สุวุฒิกุล สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ลำดับ ๙๙ จังหวัดชัยภูมิ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อเช้าเราได้พูดคุยถึงการปรับปรุงโครงสร้างอำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ซึ่งพูดกันมากทีเดียว ผมคิดว่าตรงนั้นเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะมีผลต่อการที่จะบริหารงานภาครัฐ ซึ่งการบริหารงานภาครัฐนั้นเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยง แล้วก็ต้องสามารถที่จะทำงานด้วยกันได้ ผมสังเกตดูแม้ว่าในรายงานการศึกษาเมื่อเช้านี้จะพูดถึงปัญหาต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความซ้ำซ้อนในอำนาจหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องขององค์กรที่มันใหญ่เกินที่จะทำหน้าที่รับใช้บริการประชาชนได้อย่างดีนั้น ปรากฏว่าในอดีตที่สามารถดำเนินการไปได้แม้ว่าจะมีปัญหาอย่างนี้ก็ตามก็ด้วยความที่เรามีความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างคนต่อคน แต่ถ้าหากว่ามันเปลี่ยนไปคนนั้น หัวหน้าส่วนนั้นไม่ดีกับหัวหน้าส่วนอีกคนหนึ่ง วันนั้นประชาชนเขาได้รับผลกระทบที่ไม่สามารถที่จะรับบริการที่ดีได้ ในส่วนของตอนบ่ายนี้เราพูดถึงการเพิ่มประสิทธิภาพ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานนะครับว่าในส่วนของการที่เราจะเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐแล้วนี้ ผมสังเกตดูว่าในกฎหมายซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญอย่างยิ่งก็คือพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้รับการแก้ไขในมาตรา ๓/๑ พูดถึงเรื่องธรรมาภิบาล มาตรา ๑๙/๑ พูดถึงเรื่องความคุ้มค่า เรื่องประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับตรงนี้และมีการแก้ไข มีการใช้ พ.ร.บ. นี้มาหลายปีแล้ว ผมไม่เห็นว่่าสิ่งเหล่านี้มันจะเกิดขึ้นในระบบราชการไทยแม้แต่บัดเดียว ไม่มีใครสนใจในส่วนที่มันมีอยู่ตรงนี้ท่านประธานครับ

๑๓๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

นิชฎกานต์ ๖๗/๒

ผมจึงอยากให้คณะกรรมการได้กรุณาที่จะไปดูใน ๒ มาตรฐานนี้ และให้มันมีผลการปฏิบัติอย่างจริงจัง ผมยกตัวอย่างอันหนึ่ง มติ ครม. ครับท่าน ที่บอกว่าข้าราชการซึ่งป่วยเรื้อรังแล้วนี้เป็นเวลากี่เดือนต้องให้เขาหยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่มีส่วนราชการหนึ่งระดับมหาวิทยาลัยครบท่าน ปรากฏว่าเคยเป็นผู้บริหารมีเจ็บป่วยด้วยทางโรคมองไม่สามารถทำงานได้ พุดก็พุดไม่ได้ เขียนก็เขียนไม่ได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อที่จะบอกว่าข้าราชการคนนี้ยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้และยังตั้งให้เขาเป็นรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยอีก ซึ่งอย่างนี้ท่านครับ เป็นอย่างไรครับ มติ ครม. ก็ใช้ไม่ได้ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินก็ไม่มีผลทางปฏิบัติ อย่างนี้ผมคิดว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้คณะกรรมการหยิบยกขึ้นมาดูว่ากฎหมายเดิมที่มีอยู่นั้นทำอย่างไรที่เราจะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการและเป็นประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด ผมอยากจะสรุปตรงนี้นะครับว่าสิ่งที่ท่านคณะกรรมการน่าจะรับไปดูก็คือเรื่องของ การที่จะต้องมีการประเมิน การประเมินนั้นผมคิดว่าผู้บังคับบัญชาเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งขององค์กรนั้น คณะกรรมการประเมินแห่งชาติผมไม่ทราบว่าจะไปเกี่ยวข้องกับระบบการประเมินที่คณะกรรมการกำลังพูดอยู่แค่ไหน อย่างไร แต่ผมคิดว่าในการประเมินนั้นต้องประเมินทั้งตัวองค์กรและตัวข้าราชการด้วย แล้วก็ประเมินกันอย่างจริงจังอย่างต่างประเทศเขาจะมีคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาเลยท่านครับ ซึ่งประกอบด้วยภาคประชาชนที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินอย่างจริงจังอันนี้ถึงจะได้ผล

ในประการที่ ๒ ผมคิดว่าที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งนอกจากเรื่องของ การประเมินก็คือเรื่องของ การบังคับใช้กฎระเบียบต่าง ๆ ซึ่งทางราชการได้กำหนดออกมาแล้วทางผู้ปฏิบัติยังไม่สามารถนำสิ่งเหล่านี้ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ก็ขอฝากเป็นประเด็น ๒-๓ ประเด็นนี้สำหรับคณะกรรมการ ด้วยความเคารพครับ สวัสดีครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปขอเชิญคุณสมเกียรติ ชอบผล ครับ

นายสมเกียรติ ชอบผล : ขอขอบคุณท่านประธาน ผม นายสมเกียรติ ชอบผล ผมมีประเด็นย่อย ๆ สัก ๒ ประเด็นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกรรมการ อย่างที่พูดกัน นอกจากจะทำให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีแล้ว ระบบราชการก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสร้าง ศักยภาพการแข่งขันตำแหน่งของประเทศ เช่นที่ผมเคยยกตัวอย่างว่าในเรื่องศักยภาพ ในด้านภาษีของเรา เราอยู่ในลำดับที่ ๑๕๓ ของ ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งก็มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลาย ประการ จะไปโทษหน่วยงานอย่างเดียวยังคงไม่ได้ ข้อมูลสำคัญที่ผมอยากทราบเรียน ถ้าเราดู ทฤษฎีองค์กรในอดีต ก็มี ๓ ตัวหลักที่พูดกัน ซึ่งผมคิดว่าก็ยังไม่ใช้อยู่ ถ้าไปดูประเมิน ประสิทธิภาพ หรือศักยภาพเขาบอกว่าดูที่คาริสม่า คอลเล็กทีฟ วิสตอม (Charisma collective wisdom) แล้วก็คัลเจอร์ (Culture) ผมอยากให้ความสำคัญกับเรื่องวัฒนธรรม การทำงาน ในอดีตการทำงานของข้าราชการจะมีการสอนงาน เราสามารถเรียนรู้การทำงาน จากผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชา ถ้าเรามีความสามารถแล้วก็ศักยภาพที่จะเรียนรู้ แต่ปัจจุบันถ้าท่าน ไปดูซึ่งงานวิจัยเรื่องนี้เราก็มีไม่มาก แต่มันจะทำงานเป็นโตะ จากโตะซี ๕ ก็ไปซี ๖ ซี ๗ แล้ว มันก็ไม่ได้คุยกัน ลักษณะอย่างนี้ที่เขาประเมินครั้งหนึ่งซึ่งผมคิดว่าไม่ค่อยเป็นธรรมนักก็คือ ตอน ปี ๒๕๔๐ ที่เราแพ้เรื่องลดค่าเงินบาท อันนั้นก็ป็นสาเหตุหนึ่งมาจากการทำงานที่ไม่มี คอลเล็กทีฟ วิสตอม อันนี้เป็นรายงานที่เขาเขียนมา ผมเข้าใจว่าเรื่องนี้มีความชัดเจน เพราะปัจจุบันนี้เราแทบไม่เห็นวัฒนธรรมของการทำงานในลักษณะนี้ ซึ่งในอดีต ผู้บังคับบัญชาที่มีศักยภาพสูงก็มาทำงานกับเรา สอนงาน ผมยกตัวอย่างเรื่องหนึ่งอย่างเรื่อง การเบิกจ่ายงบประมาณ ผู้บังคับบัญชาก็จะรู้ว่าเงินเหลืออยู่เท่าไร แต่ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ก็จะ เป็นคนเสนอ

เรื่องที่ ๒ ที่ผมอยากทราบเรียนก็คือการสร้างผู้นำยุคใหม่ อย่างเช่น นักเรียน ทุนที่ ก.พ. ดูแลอยู่ ในอดีตถ้าเราดูจากรายงานหรือพูดคุย เขาบอกว่านักเรียนนอกจากเรียน แล้ว ก็จะไปดูพิพิธภัณฑ์ ดูศิลปะการแสดง รวมทั้งมีเพื่อนต่างชาติที่เก่งเรื่องภาษา มีเครือข่าย เวลากลับมาทำงานก็สามารถทำงานได้กว้างขวาง สามารถระดมทุนอะไร ได้มากมาย แต่ปัจจุบันพบว่านักเรียนไทยที่เป็นนักเรียนทุนที่ไปอยู่ เนื่องจากการ ติดต่อสื่อสารมันสะดวกหรืออย่างไรไม่ทราบ เขาก็ดูเฉพาะข่าวของเมืองไทย แล้วไปสุมหัวกัน

๑๓๙

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เสาวลักษณ์ ๖๘/๒

อยู่เฉพาะนักเรียนไทย มันไม่มีลักษณะเป็นผู้นำเหมือนกับนักเรียนทุนในอดีต พอเวลากลับเข้ามา การดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดก็ไม่ค่อยดี เขาเข้ามาทำงานในระดับ ซี ๕ หรืออะไรก็ตามก็ให้เขาทำงานธุรการเหมือนเจ้าหน้าที่อื่น มันก็มีการออกจากระบบไปค่อนข้างเยอะ ผมเข้าใจว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องอันหนึ่งที่น่าจะจำเป็นต้องมีการทบทวน รวมทั้งกลุ่มฟาสต์ แทรก (Fast track) ที่ ก.พ. ทำ ซึ่งดีอยู่แล้วก็อาจจะมีการทบทวน เพราะพวกนี้อาจจะเป็นผู้นำต่อไปในอนาคตอย่างคำถามที่ว่านี่ คนที่จะขึ้นมาเป็นผู้นำองค์กร เพราะที่คณะกรรมการวิเคราะห์ก็เห็นชัดเจนว่าถ้ามีผู้นำที่มีศักยภาพสูง มันก็จะสร้างคาริสม่า (Charisma) อะไรที่เกิดอย่างที่ผมเรียนนี่นะครับ

สุดท้ายที่ผมอยากให้ความสำคัญก็คือเรื่องของการสื่อสารภายในองค์กร ผมเข้าใจว่าปัจจุบันถ้าลองไปถามดูการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติว่าแต่ละคนที่เกี่ยวข้องจะพูดตรงกันหรือเปล่า เรื่องนี้ผมคิดว่าค่อนข้างมีปัญหา และยังมีสายงานบริหารที่ยาว ๆ ลงไปถึงพื้นที่ เราเคยตามเรื่องนโยบายบางเรื่องพบว่าผู้ปฏิบัติแทบจะไม่อยู่ในวาระการประชุมหรืออะไรเลย ผมอยากให้กรรมการให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้ด้วย ก็จะเป็นประโยชน์ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อูวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ยังมีท่านสมาชิกขออภิปรายอีก ๕ ท่าน คือคุณเตือนใจ สินธุฉนิก พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ดอกเตอร์ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ แล้วก็คุณเข้มทัต สุคนธสิงห์ เชิญคุณเตือนใจครับ

นางเตือนใจ สินธุวณิช : กราบขอบพระคุณท่านประธานค่ะ ดิฉัน นางเตือนใจ สินธุวณิช สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๐๘๔ สาขาสื่อสารมวลชน ดิฉันขออนุญาตที่จะกล่าวชมเชยทางคณะกรรมการ หลังจากที่ท่านได้เสนอประเด็นที่ ๔ ไปแล้ว ในช่วงบ่ายนี้เสนอประเด็นที่ ๕ มีหลายประเด็นที่ดิฉันเห็นด้วยแล้วก็อยากจะขอสนับสนุนพร้อมกับให้แง่คิดเพิ่มเติมอีกเล็กน้อย ขออนุญาตค่ะ ก็คือเรื่องของเป้าหมายในการพัฒนาโลกของท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเพิ่มสมรรถนะทางด้านทรัพยากรมนุษย์ อันนี้ดิฉันเห็นว่าเป็นเรื่องจริงที่แล้ว

และสำหรับเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือว่าเรื่องของการทำ ฮิวแมน รีซอร์ส ดีเวลลอปเม้นท์ (Human resource development) นี้อยากจะขอเรียนว่า โดยหลักความจริงแล้วมีกฎของราชการว่าในหน่วยราชการหน่วยหนึ่ง งบในการพัฒนาบุคลากรนั้นควรจะได้มีงบ ๓ เพอร์เซ็นต์ของงบประมาณทั้งหมด ดิฉันขออนุญาตยกตัวอย่าง เรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุดคือเคยเป็นข้าราชการกรมประชาสัมพันธ์ ปรากฏว่าในการจัดสรรงบประมาณนั้นข้าราชการกรมนี้อีกทั้งหมด ๓,๐๐๐ กว่าคน แต่ว่าถ้าเผื่อ ๓ เพอร์เซ็นต์ของเงิน ทั้งหมดที่เราได้มานั้น เงินจะต้องมากมายทีเดียวที่จะสามารถฝึกอบรมข้าราชการของกรม ให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น แต่ปรากฏว่าในทุกปีที่ผ่านมางบพัฒนาบุคลากรนั้นจะโดนลดน้อยลงไปเรื่อย ๆ เลย ซึ่งอันนี้ดิฉันคุยกับเพื่อน ๆ ในหน่วยงานราชการอื่น ๆ เจอปัญหา เช่นเดียวกันค่ะ เขาเอาเรื่องของการพัฒนาบุคลากรนั้นไปอยู่ในไพรออริตีสุดท้าย คือเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยจะส่งเสริมเท่าไร ดังนั้นตรงนี้ดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่เราจะต้องทำให้เป็นจริงในการที่จะพัฒนาบุคลากรของกรมหรือว่าของหน่วยราชการให้มีความสามารถเพิ่มเติมให้ทันกับภูมิทัศน์หรือว่าสภาพแวดล้อมของสภาพเศรษฐกิจและสังคมหรือด้านสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ทันเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

และอีกอันหนึ่งดิฉันคิดว่าเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล หรือทำให้สมรรถนะคุณภาพของหน่วยราชการเราลดน้อยถอยลง รวมทั้งภาคเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจด้วย คือเรื่องของระบบอุปถัมภ์ ดิฉันไม่อยากจะเอ่ยนามว่ามีหน่วยงานอะไรบ้าง คิดว่าหลายท่านคงทราบดีว่ามีระบบอุปถัมภ์ มีการฝากลูกท่านหลานเธอเข้าไปมากมาย แล้วลูกท่านหลานเธอเหล่านั้นก็ไม่ได้ทำงานที่เป็นชิ้นเป็นอัน ดังนั้นอันนี้เป็นส่วนฉุดให้หน่วยงานนั้น ๆ ขาดทุน ทำไม่ถึงขาดทุน เพราะคนทำงานจริง ที่มุ่งมั่นจริง ๆ นั้นมีน้อย

๑๔๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สิริพร ๖๙/๒

อีกอย่างหนึ่งที่ดิฉันอยากจะขอสนับสนุนก็คืออยากขอให้ท่านตามที่ท่านเสนอเลย เรื่องของระบบเสริมพลังหรือรีอินฟอร์สเมนต์ ประเมินผล กำกับดูแลเพิ่มเติม ประสิทธิภาพ อันนี้อยากจะขอเรียนว่าอยากให้อำนาจจริงจัง เพราะปัจจุบันทาง ก.พ.ร. เองก็มีตัวชี้วัด มีหน่วยงานทริส (TRIS) มาประเมิน แต่ตามหลักจริง ๆ ดิฉันคิดว่าทุกท่านคงจะทราบและรู้ที่อยู่แก็งว่าเป็นงานหนักเพิ่มขึ้นให้ราชการ ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งทำคะแนนให้ได้ตามตัวชี้วัดเท่านั้นเอง แต่ประสิทธิภาพกับข้อมูลข้อเท็จจริงในการปฏิบัติไม่ได้เป็นอย่างนั้น

อีกอย่างหนึ่งที่ดิฉันอยากจะขออนุญาตฝากไว้ก็คือเรื่องของการประเมินผล ความดีความชอบ อยากจะขอให้ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ของการทำงานอย่างแท้จริง ขออย่าให้มีการหารยาว เพราะอันนี้เคยเจอมาแล้วว่าพอมีระบบโบนัสของทางหน่วยงานทั้งกรม เมื่อหารยาวคนที่ตั้งใจทำงานทำไปเท่านั้นก็เสมอตัว คนที่ไม่ค่อยสนใจทำงานหรือหลีกเลี่ยงงานที่ผู้บังคับบัญชามอบก็ถือว่าได้เงินเท่ากัน ระบบนี้ต้องยกเลิกไปให้มีการประเมินอย่างจริงจัง

อีกอย่างหนึ่งที่ดิฉันอยากจะขอกราบฝากไว้ในเวลาที่เหลือนี้ อาจจะขออนุญาตท่านประธานเกินนิดเดียว ก็คือเรื่องที่ท่านบอกว่าให้มีระบบสารสนเทศแบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

๑๔๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เปมิศา ๗๐/๑

แล้วท่านก็พูดอีกอันหนึ่งเรื่องขอให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานนั้นได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง เพราะตามธรรมชาติและลักษณะของการทำงานนั้นคนในหน่วยงานนั้น ๆ จะรู้ว่าจะทำอะไรควรจะใช้คนประเภทไหน อย่างไร อันนี้ดิฉันเห็นด้วยอย่างแท้จริง แล้วก็อยากจะขอให้ว่ามีกฎระเบียบ บางครั้งเข้าราชการ ๘ โมงครึ่ง เลิก ๔ โมงครึ่ง บางหน่วยงานอาจจะทำอย่างนั้นได้ แต่ถ้าเป็นหน่วยงานที่ต้องอยู่ถึงเที่ยงคืนหรืออะไรต่าง ๆ ไม่อยากให้เอาเรื่องของกฎระเบียบราชการเป๊ะ ๆ มาจับ เพราะว่าถ้าเพื่อทำอย่างนั้นคนที่ทำงานดีหรือว่าคนที่ทุ่มเททำงานผลงานออกมาดี ผลิตรายการออกมาดี แต่กลายเป็นว่าเหมือนกับไม่ได้มาตรงตามเวลา อันนี้ดิฉันคิดว่าเป็นอีกอันหนึ่งซึ่งเห็นด้วยกับท่านว่าต้องให้แต่ละหน่วยงานหรือว่าบุคลากรในนั้น หรือผู้บริหารของหน่วยงานนั้น ๆ ได้พิจารณาว่าจะเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างไรบ้างนะคะ ถ้าหากว่าเราสามารถทำได้อย่างที่ดิฉันได้กราบเสนอนี้ะคะ ดิฉันเชื่อมั่นว่าท่านกรรมาธิการจะสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของภาครัฐจาก ๗ เปอร์เซ็นต์ของจีดีพีมาเป็น ๓ เปอร์เซ็นต์ได้เพราะอะไรคะ เพราะว่าเรามีคนที่มีคุณภาพอย่างแท้จริงมาทำงาน ไม่ใช่เสียเงินหลวงจ้างคนที่ไม่มีความรู้หรือลูกท่านหลานเธอที่ฝากเข้ามาแล้วทำงานไม่ได้คะ กราบขอบพระคุณท่านประธานที่เมตตาให้เกินเวลามา ๔๒ วินาทีคะ ขอบพระคุณคะ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่าน พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ ครับ

พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ : กราบเรียนประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ กระผม พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จากจังหวัดมุกดาหาร การเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน อันนี้ผมดูรายงานแล้วผมก็ชื่นชมนะครับว่าทำได้ดีมาก แต่ว่าหลังจากที่สภาปฏิรูปแห่งชาติได้สิ้นสุดภาระหน้าที่ลงก็ไม่ทราบว่าคนที่ จะทำการขับเคลื่อนให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐจะต่อเนื่องหรือไม่ การบริหารงานภาครัฐเมื่อเปรียบเทียบกับการบริหารงานภาคเอกชนแล้วผมเห็นว่าการบริหารงานภาครัฐจะล้มเหลวกว่าภาคเอกชน ทำไม่ถึงพูดเช่นนั้นครับ ก็เนื่องจากว่าการบริหารงานภาครัฐไม่มีกำไร ไม่มีกำไรแม้จะขาดทุนก็ทำไปเรื่อย ๆ เพราะ ๑. มีตำแหน่ง ๒. มีเงินเดือนประจำ ถึงจะขาดทุนอย่างไรประชาชนจะได้ประโยชน์มาน้อยเพียงไรก็ตามต่อไป

๑๔๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

เปมิศา ๗๐/๒

ไม่ได้เกิดความเสียหาย เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าตามที่รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินส่วนใหญ่ของไทยไม่สนใจในเรื่องประสิทธิภาพ อยู่ในรายงานจากประสบการณ์ที่เห็นอยู่ในต่างจังหวัดก็คือการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลที่ดี องค์การบริหารส่วนตำบลที่ดีนะครับ จะเห็นได้ว่าพนักงานอยู่ในลักษณะที่ว่าคนล้นงานก็คือคนมากกว่างาน พนักงานส่วนท้องถิ่นในแต่ละ อบต. หรือเทศบาล อย่างน้อย ๓๐-๔๐ คน ตำบลหนึ่งบางทีก็มี ๕ หมู่บ้าน ๖ หมู่บ้านนะครับ แต่ว่ามีพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นข้าราชการประจำ ๓๐-๔๐ คน เปิดกรอบอัตราไปเรื่อย เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าคนมากกว่างาน ทำงานหน้าที่เดียวเข้าไปเย็นกลับ ถ้าหากว่าเปรียบเทียบกับบริษัทแล้วเงินเดือนของพนักงานในส่วนท้องถิ่น ๖๐๐,๐๐๐-๗๐๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ถ้าเปรียบเทียบกับบริษัทแล้วตำบลเดียว บริษัทหนึ่งผมคิดว่าได้กำไรมากกว่านั้น อันนี้ขาดทุนตลอด

ส่วนต่อไปคือกระทรวงศึกษาธิการนะครับ จากประสบการณ์ที่เห็นอยู่ปัจจุบันนี้โรงเรียนขนาดเล็กบางโรงเรียนมีครูอยู่ ๔ คน ยกตัวอย่างได้เลย คือโรงเรียนบ้านภูตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร มีผู้อำนวยการโรงเรียน ๑ คน แล้วก็มีครูครูผู้สอนอยู่ ๓ คน แต่ว่ามีชั้นเรียนอยู่ ๑ ชั้นอนุบาล ๒ ห้อง โรงเรียนชั้นประถมศึกษามีประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ มีครูอยู่ ๔ คน อันนี้ก็หมายความว่างานล้นคนนะครับ ก็คืองานมากกว่าคน อันนี้ก็ไม่ต้องล้นกันนะครับ เพราะฉะนั้นความคุ้มค่าของเงินงบประมาณที่ไหลลงไปสู่ส่วนงานราชการ ผมคิดว่าไม่สมดุลนะครับ ก็ควรจะมีการปฏิรูปประสิทธิภาพของงานก็อยู่ที่การทำงานของคน ข้าราชการบางส่วนคิดว่าขาดจิตสำนึกในการที่ประกาศสอบคัดเลือกข้าราชการเพื่อดำรงตำแหน่งมีความกระตือรือร้นอยากจะทำงานราชการ -----

ประเทศไทยของเราได้ผลิตบุคลากรมาเพื่อให้ไปรับราชการ ก็คือระดับมัธยมศึกษา ปีที่ ๖ จบออกมาแล้วก็มุ่งหวังที่จะเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัย จบระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก ก็หวังที่จะทำงานราชการเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นในเมื่อเป็นข้าราชการไปแล้วบางส่วนก็ขาดจิตสำนึก ขาดจิตสำนึกในความเป็นข้าราชการ คำว่า ราช ผมเข้าใจว่า น่าจะเป็นพระราช การ เข้าใจว่าน่าจะแปลว่า การกระทำ เพราะฉะนั้นราชการก็คือ การกระทำของพระราช คำว่า ข้า ในที่นี้ก็คือบุคคลที่รับตำแหน่งข้าราชการนั้นละ ก็ควรจะ มีจิตสำนึกในการที่จะทำงานแทนพระราช ยกตัวอย่างเช่น ผู้พิพากษา นะครับ ท่านจะพูด เสมอว่าผู้พิพากษาคตุการทุกท่านทำงานในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผมอยากให้ข้าราชการทุกคนได้มีจิตสำนึกเช่นเดียวกับผู้พิพากษา เมื่อสอบข้าราชการได้ บรรลุได้ ก็อยากให้มีความเป็นข้าราชการ ผู้รับใช้หรือบริการประชาชนอย่าง แท้จริงนะครับ ส่วนที่จะได้ประโยชน์ ประสิทธิภาพก็อยู่ที่ราชการ ข้าราชการถ้าได้บำเหน็จ ความชอบ โดยเฉพาะข้าราชการที่ได้รับยกย่องให้เป็นข้าราชการดีเด่นอย่างนี้ครับ ก็ควรจะ ได้เลื่อนขั้น เลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ไม่ควรจะมีคำว่า คุณทำดีจนดีเด่น เป็นเรื่องของ คุณ แต่ความชอบอยู่ที่ผู้บังคับบัญชา อันนี้ผมก็เคยประสบมาแล้วนะครับ เป็นข้าราชการพล เรือบดีเด่น ปี ๒๕๔๑ ปี ๒๕๔๒ แต่ ๒ ขั้นไม่ได้ อันนี้ก็จะทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ นะครับ กราบขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ครับ

รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ : ท่านประธานที่เคารพ รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ สปช. จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒๑๖ การเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ โดยคำคือประสิทธิภาพ คือต้องทำให้สำเร็จ คุณภาพ ก็คือทำให้เกิดคุณค่าต่อคนและสังคม ทีนี้ถามว่าภาครัฐได้ทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้นจริงหรือเปล่า ประสิทธิภาพคือภาวะแห่งความสำเร็จ คุณภาพคือสิ่งที่ได้คุณค่าต่อคนและสังคม ตั้งแต่ ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศชาติ ภาครัฐมีทั้งส่วนที่เป็นราชการ ส่วนที่เป็นกำกับรัฐ ส่วนที่เป็นรัฐวิสาหกิจรัฐทั้งสิ้น ผมสังกัดอยู่กระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีครับ จนกระทั่ง บัดนี้อายุ ๖๒ ปีกว่า ก็ยังสังกัดอยู่กระทรวงศึกษาธิการ แต่ก็เคยสังกัดอยู่ทบวงมหาวิทยาลัยอยู่ ระยะเวลาแล้วก็ปรับมาเป็นกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ได้รับการบริหารและเป็นผู้บริหารผู้อื่นอยู่

๑๔๕

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

คั่นสนีย์ ๗๑/๒

เพราะฉะนั้นจึงเห็น ๒ มุมมอง บริหาร ริกก็คือการแบ่งความรับผิดชอบ บริค็ือรอบ ๆ หาระ คือแบ่งออกไป แบ่งกันช่วยดูแล เรียกว่า บริหาร แต่ผู้บริหารบางคนไม่ได้แบ่งครับ เอาเสีย คนเดียว เรียกว่าควบอำนาจ ทุกอย่างอยู่ที่ฉันทคนเดียว ก็เลยการบริหารไม่ได้ผลถ้าเป็นอย่างนั้น เพราะไม่ได้ร่วมคิดผู้ที่อยู่ในการบริหารนั้นไม่ได้ออกความเห็น อันนั้นเรียกว่าบริหารแบบ เผด็จการ ซึ่งใช้ไม่ได้ โดยทั่วไปนะครับ แต่การบริหารเผด็จการบางอย่างได้ผลเหมือนกัน อันนี้ก็ต้องดูความเหมาะสม ในภาครัฐหรือราชการของไทยนั้น อันดับ ๑ ที่เป็นหัวใจที่จะ ได้ผลหรือไม่ ก็คือ ผู้นำ คือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานนั้น ถ้าผู้บริหารได้เรื่อง ไม่ใช่ก่อเรื่อง นะครับ ได้เรื่อง ก็คือมีความดี เป็นคนดี ที่เราใช้ว่าคุณธรรม จริยธรรมและเป็นคนเก่ง คือเก่ง หลายเรื่อง หลายด้าน ผู้บริหารต้องเก่งหลายอย่างนะครับ ไม่ใช่เก่งทฤษฎีอย่างเดียว ทฤษฎี อย่างเดียวนั้นไม่พอครับ รู้ พูดได้ เขียนได้ แต่ปฏิบัติไม่ได้ ปฏิบัติไม่เป็น ไม่ได้ผลครับ ต้องรู้ด้วย ทำได้ด้วย นี่คือเรื่องหนึ่งที่สำคัญ-----

เพราะฉะนั้นผู้นำบางคนต้องเรียกว่าสักแต่ว่าพูด แต่ผู้นำบางคนพูดไม่เป็น เอาแต่ทำ ทีนี้ถ้าทำด้วยพูดด้วยอันนี้สิครับ ไซ้ ก็จะได้ผลแน่นอน เพราะฉะนั้นทั้งดี ทั้งเก่ง ย่อมจะทำให้เกิดผลแน่นอน เพราะฉะนั้นผมต้องยกย่องข้าราชการบางท่านที่เป็นผู้บริหารอะไรเพ่นพ่าน ลงพื้นเก็บได้ครับ บางท่านลุยโคลนได้ บางท่านนั่งรถเมล์ได้ครับ แต่บางท่านทำอย่างนี้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นผู้นำก็ควรจะเป็นอย่างนั้น บางท่านเมื่อสวมเสื้อนอกผูกเนกไท (Necktie) แล้วทำอะไรไม่เป็นแล้วครับ ทำเป็นแต่ว่าต้องถอดเนกไทและเสื้อนอกออกเสียก่อน เหล่านี้เป็นต้น อย่างไรก็ตามครับ ที่ผมพูดนี้ไม่ได้หมายความว่าเมื่อสู่ตำแหน่งสูงแล้ว จะต้องทำอะไรที่มันไม่เหมาะสมไม่ควรอะไรนี้ครับ ไม่เหมาะสม ก็ต้องวางให้สมฐานะอันนี้แน่นอน เพราะฉะนั้นผู้นำจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ผู้นำที่เป็นผู้มีคุณธรรม เมตตา กรุณา ท่านย่อมจะบริหารหน่วยงานประสบความสำเร็จและไปสู่หลักชัยได้ ทีนี้ในความเก่ง ในความดีของผู้นำนั้น ก็คงจะหลายด้านดังกล่าวแล้ว

ประการที่ ๒ บุคคลในหน่วยงานราชการ หลายท่านอภิปรายว่าคัดเลือกกันมาได้ที่ดีแล้วหรือยัง เพราะฉะนั้นการคัดเลือกก็ควรจะเลิกในเรื่องของเครือข่าย ในเรื่องของญาติพี่น้อง ในเรื่องของเด็กฝาก ถ้าฝากก็ขอให้เก่งในคะแนนนั้นจริง ๆ ครับ คือฝากได้ด้วยตนเอง ฝากแล้วสอบได้ด้วยตนเอง นั่นล่ะฝากได้ แต่ถ้าฝากแบบคะแนนต่ำแต่ลื้อขึ้นมาให้ได้ อันนั้นไม่ใช่ครับ ในที่สุดก็จะพาให้หน่วยงานประสบความสำเร็จล้มเหลวได้เช่นเดียวกันนะครับ

อีกประการหนึ่ง ก็คือการดำเนินงานไปตามบทบาทหน้าที่ ผู้นำได้ทำหน้าที่ของท่านแล้วหรือยัง บทบาทคืออะไร อันนี้จึงจะได้เป็นไปตามที่ตั้งใจ และ

๔. การตรวจและประเมินผล อันนี้สำคัญครับ หน่วยงานบางหน่วยที่ตั้งขึ้นมาขณะนี้ ประเมินผลแล้วเหมือนกับไม่ประเมินผลก็ต้องคิดกันให้ดีนะครับ

และสุดท้ายคือเครื่องมือเครื่องมือในหน่วยงานต้องสนับสนุน อันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องช่วยกันดูแลงบประมาณ อะไรต่าง ๆ นี้ก็ต้องช่วยกันนะครับ ต้องช่วยดูแลข้าราชการที่ผมสังกัดอยู่คือมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการนั้น ผมเห็นว่ายังต้องการการบริหารมากทีเดียว ไม่ว่าจะระดับผู้นำหรือบุคลากร เพราะฉะนั้นควรจะได้มีการพัฒนาทั้งคุณภาพและการคัดเลือกคนดีเข้าไปสู่ระบบการบริหาร เพราะฉะนั้นการบริหารจึงจะเกิดประสิทธิภาพและคุณภาพ ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเชิญดอกเตอร์ชิงชัยครับ

นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ หมายเลข ๖๔ นะครับ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ มั่นใจ ๒ เรื่องใหญ่ ๆ คือเรื่องโครงสร้างและบุคลากร โครงสร้างได้พูดไปแล้วนะครับเมื่อเช้า ผมขอเสนอเรื่องบุคลากรสัก ๕ ข้อสั้น ๆ นะครับ คือแต่ด้วยเรื่องระบบราชการที่ผ่านมา ผมว่าสามารถสร้างบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพที่ค่อนข้างจะดีกว่าในปัจจุบันนะครับ คือเรื่องไม่ว่าจะเป็นระบบการสอบคัดเลือกของ ก.พ. รวมทั้งเรื่องการสอบเลื่อนตำแหน่ง แต่อยากจะฝากคณะกรรมการว่าจะสามารถนำระบบเดิมนี้นมาปรับ แล้วนำเรื่องคุณธรรม เน้นเข้าไปได้อย่างไรนะครับ โดยเฉพาะเรื่องการสอบเข้ารับราชการและเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งเรื่องนี้คุณเตือนใจก็ได้อภิปรายไว้แล้วเมื่อเช้านี้นะครับว่า มันล็อกกันไว้แล้วว่าสอบเลื่อน ตำแหน่งใครจะได้ อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ

๒. อันนี้คุณสมเกียรติก็ได้แตะไว้วันหนึ่ง ขอโทษที่เอ่ยนามนะครับ คือ นโยบายเรื่องทุนศึกษา แล้วก็ฝึกอบรม ผมว่าแต่ก่อนนี้ คือผมเองก็เคยรับราชการนะครับ และผมคิดว่าสมัยผมดีกว่าสมัยนี้ เอาอย่างนี้ตรง ๆ ก็แล้วกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องฝึกอบรม เรื่อง นโยบาย มันเป็นเรื่องที่เป็นดีมานด์ ไชด์ ดริฟเวน (Demand side driven) จริง ๆ สมัยนี้ จะไดลูท (Dilute) ไปมาก เป็นการจัดแบบค่อนข้างที่จะแอด ฮอก (Ad hoc) นะครับ

อันที่ ๓ ผมเห็นว่าเป็นเรื่องการบริหารยุคใหม่มันจำเป็นต้องสร้างทักษะ สำหรับบุคลากรภาครัฐให้เข้าใจระบบบริหารในรูปแบบที่เราเรียกว่า รีซัลท์ เบสด์ แมเนจเม้นท์ (Result based management) ซึ่งจะเน้นเรื่องเอาท์พุท เอาท์คัม อิมแพค (Impact) คือ เรื่องผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบ ไม่ใช่ดูแต่เฉพาะผลผลิตนะครับเอาท์พุท อย่างเดียว ซึ่ง อันนี้วิธีประเมินก็ต้องใช้ดูทั้ง ๓ แบบนะครับ

ข้อ ๔ นี้ผมว่าอันนี้มีปัญหาในเชิงโครงสร้างพอสมควร คือเรื่องงานของ ก.พ. กับ ก.พ.ร. นะครับ คือทาง ก.พ. กับ ก.พ.ร. งานนี้ยังเหลื่อมล้ำกันอยู่นะครับ เรื่องการประเมินประสิทธิภาพของบุคลากรภาครัฐที่เป็นรายบุคคลนี่เป็นการประเมินโดยหน่วยราชการ แล้วก็ร่วมกับทาง ก.พ. ซึ่งอันนี้ก็รวมทั้งประเมินการเลื่อนตำแหน่งด้วยนะครับว่าเป็นเรื่องของหน่วยราชการกับ ก.พ. ส่วนของ ก.พ.ร. จะเป็นการประเมินประสิทธิภาพในระดับหน่วยงานนะครับ ผมว่าเรื่องนี้คงจะต้องมีการประสานงานกันให้ใกล้ชิดกว่านี้ ในระบบแนวนอนของ ก.พ. และ ก.พ.ร. นะครับ อย่างน้อยก็ต้องมีการประชุมระดับนโยบาย สักปีละครั้งหรือปีละ ๒ ครั้ง อันนี้ผมว่าจำเป็นนะครับ

อันสุดท้ายปัญหาใหญ่ของหน่วยราชการไทยคือการประสานงาน คราวนี้ การประสานงานมันจะเป็นการประสานงานที่พูดเป็นตัวอักษรมากกว่า เป็นการประสานงานระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง อย่างเรื่องแรงงานต่างด้าวก็ต้องระบุไว้ว่าจะต้องมีเรื่องของความมั่นคง ดูเรื่องของมาตรฐาน เรื่องของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือแม้แต่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อที่จะเอาแรงงานต่างด้าวที่มีทักษะเข้ามาช่วย ซึ่งการร่วมกันแบบนี้เป็นร่วมซึ่งค่อนข้างจะหลวม แล้วก็อยู่ในระดับมหภาคมากกว่านะครับ ที่จริงแล้วมันจะต้องมีเป็นในรูปของคณะทำงาน หรือถ้าเรียกว่า ทาสก์ ฟোর্ซ (Task force) ซึ่งจะต้องเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่นะครับ แล้วก็คงจะต้องมีการประชุมร่วม ทำงานร่วมกันอย่างน้อยก็ ๓ เดือนครั้ง ๔ เดือนครั้ง แล้วก็เอามาดูนโยบายที่มีอยู่ว่ามันเหมาะสมหรือยัง หรือแม้แต่อาจจะต้องมีการทำนโยบายใหม่ขึ้นมา ผมว่าระบบนี้มันจะช่วยได้ดีกว่าเรื่องการประชุมร่วมระหว่างกรม ระหว่างกระทรวงนะครับ เป็นระบบที่เราเรียกกว่าเป็นทาสก์ ฟোর্ซ คณะทำงานจะดีกว่า ขอบพระคุณมากครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญคุณเข้มตัด สுகนธสิงห์ ครับ

นายเข้มตัด สுகนธสิงห์ : เรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผม เข้มตัด สுகนธสิงห์ ๐๒๕ ครับ ขออนุญาตให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องประสิทธิภาพและคุณภาพที่ท่านประธานคณะอนุกรรมการได้รายงานว่ามีเหมือนจะเป็นนามธรรม แต่ท่านก็ได้พยายามที่จะกำหนดออกมาให้มันเป็นรูปธรรมได้ก็ขอชื่นชมนะครับ เพราะว่าแต่ก่อนนั้นก็ไม่มีใครที่จะ

๑๔๙

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ภาวดี ๗๓/๒

พยายามทำ เรื่องปัญหาคุณภาพนั้นผมเชื่อว่าคนไทยเข้าใจดีโดยไม่ต้องเขียนนะครับ แต่ปัญหาเรื่องประสิทธิภาพนั้นข้าราชการจะดูเหมือนกับว่าไม่เข้าใจเพราะว่าไม่มีตัวที่จะวัดผลงาน ในขณะที่เอกชนเองถือว่าประสิทธิภาพนั้นเป็นความเป็นความตายของการอยู่รอดของการทำงาน สิ่งที่เอกชนพบปัญหามากที่สุดในการทำงานกับราชการก็คือปัญหาข้าราชการใส่เกียร์ว่างคือไม่ยอมทำอะไรนะครับ จริง ๆ แล้วตลอดเวลา ๔๐ ปีผมเติบโตมาในครอบครัวข้าราชการได้เห็นความถดถอยประสิทธิภาพของรัฐมาตลอด เคยเข้าไปเป็นข้าราชการเมื่อ ๔๐ ปีที่แล้วเป็นอยู่ ๔ ปีก็อยู่ไม่ได้ก็ออกมา เมื่อ ๑๐ ปีก่อนเข้าไปเป็นผู้บริหารหน่วยงานของรัฐก็อยู่ไม่ได้อีกนะครับ ผมพบว่าทัศนคติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนี้อาจจะมี ๓ พวกนะครับ

พวกแรก ตั้งใจมาทำราชการจริง ๆ ครับ เพราะว่าสืบทอดจากบรรพบุรุษ มีความภาคภูมิใจ ตั้งใจทำงาน แต่ท่านเหล่านี้มักจะถูกกลืน แล้วบางครั้งก็จะไม่กล้าตัดสินใจ เพราะว่าเกรงกลัวความผิดเพราะว่ามีกฎระเบียบมากมาย

พวกที่ ๒ เป็นพวกที่เข้ามาเพราะนึกว่าทำราชการแล้วมีความมั่นคง ถึงแม้จะมีรายได้น้อยแต่สวัสดิการดี ตัวเองไม่ต้องเก่ง แต่เอาแค่ออเพียง ขอก้าวหน้าอย่างช้า ๆ

พวกที่ ๓ เป็นพวกที่มาอาศัยเป็นที่พักพิงเพราะหาทางไปไม่ได้ ดีกว่าไม่มี อาชีพ แล้วพวกนี้ก็คือกลุ่มที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้พูดนะครับ จะพบว่าพวกที่ ๒ และพวกที่ ๓ ไม่แยแสเรื่องประสิทธิภาพ คิดอย่างเดียวว่าไม่คดโกงก็ดีแล้ว จริง ๆ แล้วการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพนั้นเกิดความเสียหายอย่างมากอย่างที่ท่านประธานอนุกรรมการได้พูด และผมถือว่าเป็นปัจจัยเสี่ยงสูงสุดของระบบบริหารประเทศในปัจจุบัน ซึ่งผมเคยกราบเรียน ในคณะกรรมการ ก.พ.ร. นะครับ

อีกจุดหนึ่งที่ยอยากจะกราบเรียนก็คือยังมีข้าราชการที่ตั้งใจดีอาจจะอยู่ในกลุ่ม พวกที่ ๑ นะครับ แต่บางครั้งถ้าทำงานไม่ถูกวิธี ทำงานไม่เป็น ก็เป็นปัญหาปัจจัยเสี่ยงเช่นกัน เพราะว่าทำให้ระบบงานมันเดินไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมขอให้ความเห็นโดยย่อว่าสิ่งที่ท่านกรรมการได้ทำมาเป็นมาตรฐานนั้นก็สิ่งที่ดี แต่อย่างที่หลายท่านพูดใครจะเป็น คนลงไปบังคับแล้วก็ปฏิบัติให้จริง เพราะมันต้องค่อยเป็นค่อยไปนะครับ เพราะว่าข้าราชการ ท่านก็ไม่กลัว ท่านมีทัศนคติ อย่างที่ผมเรียนแล้วว่าฉันไม่ได้ทำผิด อยากรู้ก็เอาฉันออกไม่ได้ เพราะฉะนั้นวันนี้จะพบว่าหลายหน่วยงานจะมีปัญหามากคือจะให้ออกจากระบบไม่ยอมออก เพราะถือเอาไม่ได้ทำอะไรผิด แล้วก็รักษาสีตติ ซึ่งอันนี้เป็นตัวถ่วงความเจริญอย่างมาก ต้องเรียนว่าอย่างนั้น ผมอยากจะเรียนเสนออาจจะรุนแรงไปหน่อยแต่ว่าเรียนท่าน อนุกรรมการ ท่านกรรมการ แล้วก็ท่านประธานด้วยถ้าเผื่อจะช่วยคิดนะครับ ผมคิดว่า เราคงต้องกำหนดว่าการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของเจ้าหน้าที่ ของรัฐถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง มีโทษตั้งแต่ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือนหรือให้ออก ถ้าเพื่อทำอย่างนี้ได้แล้วกำหนดได้ ผมเชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ จะได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น แล้วก็ไม่ต้องกลัวคนออกเรามีเกินไปครึ่งหนึ่งนะครับ ก็วัดกันให้ชัด ๆ เลย แล้วคงไม่มีใครว่า ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญคุณวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ครับ

นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เมื่อเช้าผมเสนอไปแล้วนะครับท่านประธานว่าเราต้องใจแข็งแยก ระบบเรกกูเลเตอร์และโอเปอเรเตอร์ออกจากกันอย่างเด็ดขาด ส่วนกลางทำได้แค่เรกกูเลเตอร์ โอเปอเรเตอร์คือหน่วยให้บริการทั้งหลายต้องให้เอกชนหรือท้องถิ่นทำโดยให้จ่ายเป็นรายหัว

๑๕๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อริสา ๗๔/๒

เปอร์เซนต์ครับ แล้วผมก็บอกเลยทั้งกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน
อะไรพวกนี้ที่เกี่ยวข้องกับบริการ ผม. ทั้งหลาย ส่วนกลางเข้ามาเป็นเรกกูเลเตอร์ให้หมดครับ
ท่านประธาน แล้วก็โรงพยาบาล โรงเรียน การให้บริการจัดหางาน การช่วยคนพิการ
อะไรพวกนี้ เป็นบริการให้หมด เป็นหน่วยบริการ แล้วก็ให้เอกชนกับท้องถิ่นทำโดย
ให้ค่าตอบแทนเป็นรายหัวนะครับ แล้วถามว่าทำได้ไหมครับ ทำได้ครับท่านประธาน ของคนพิการ
ผมก็เริ่มแล้วเริ่มมีผลปีนี้นะครับ เราส่งเสริมให้เอกชนเป็นศูนย์บริการคนพิการ แล้วก็เอารายหัว
แล้วก็ไปจัดบริการให้ แล้วคนพิการก็มีสิทธิเลือกว่าจะใช้บริการที่ไหน แล้วหัวใจสำคัญ
ในการปฏิรูปครับท่านประธาน หน่วยบริการต้องไม่มีข้าราชการ หน่วยบริการมันไม่มีเหตุผล
ที่จะมีข้าราชการ เพราะว่าเมื่อคุณให้บริการไม่มีคุณภาพเรกกูเลเตอร์เขาประเมินแล้วไม่มี
คุณภาพเขาก็ปิด ให้คนอื่นที่มีคุณภาพทำนะครับ เพราะฉะนั้นมันจึงเป็นข้าราชการไม่ได้
แล้วเห็นไหมท่านประธานครับกระทรวงศึกษาธิการประเมินตัวเลขหน่วยทุกปี ๆ ทำอะไรไม่ได้
เพราะทำไม เพราะครูเป็นข้าราชการ โรงเรียนขนาดเล็กก็เหมือนโรงเรียนคุณก็ทำอะไรไม่ได้
เพราะเป็นข้าราชการ จะยุบ ยุบคุณก็ต้องเอาข้าราชการไปไว้ที่โน่นที่นี่ แล้ว ผอ. ละ แล้วระบบ
ข้าราชการมันไม่เข้ากับระบบให้บริการครับท่านประธาน เป็น ผอ. มีปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
จับโยกไปที่โน่นไปที่นี่ ผมนี่ปวดเศียรที่สุดเลยครับท่านประธาน เป็น ผอ. แย่ที่อื่นไม่รู้จะไปไหน
มายัดให้โรงเรียนคนพิการ มันไม่ไหวครับ -----

- ๗๕/๑

๑๕๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๗๕/๑

ก็คือไปมีปัญหาหาที่ลงไม่ได้ก๊วยตไป ไม่โรงเรียนคนพิการก็ ๓ จังหวัดภาคใต้ อย่างนี้มันไหว ที่ไหนท่านประธาน ก็บริการไม่ดีก็ปิด แล้วก็ให้เขาคุมของเขาไปเลยแล้วประชาชนก็จะเข้ามา ควบคุมไข้ใหม่ท่านประธาน โรงเรียน กรรมการโรงเรียนก็จะมีอำนาจจริง ๆ เพราะว่าเมื่อคุณ เป็นหน่วยบริการ กรรมการโรงเรียนก็ต้องดูแลเอาใจใส่ ไม่ดียุบให้คนอื่นทำ โรงพยาบาล ก็เหมือนกันก็ต้องบริการให้ดี เรากลัวว่าจะขาดแคลนหมอครับ ท่านประธานครับ ไม่ยากเลย ครับ เปลี่ยนโรงพยาบาลศูนย์ทั้งหลายที่มีอยู่มากมายให้เป็นโรงเรียนแพทย์ให้หมดครับ เมืองไทยจะเป็นแหล่งผลิตหมอไปรักษาทั่วอาเซียนเลยนะครับ เพราะศูนย์แพทย์ทั้งหลาย ทุกวันนี้ก็ดูแลเรื่องเรสซิเดนต์ (Resident) อยู่แล้ว ศูนย์แพทย์ทั้งหลายนี้ไม่ว่าพระปกเกล้า ที่จันทบุรี น้องชายผมอยู่เป็นอาจารย์หมออยู่ที่นั่นก็เป็นศูนย์แพทย์ก็ตั้งให้เป็นโรงเรียนแพทย์ ก็จบแล้วครับ โคราช ศูนย์ใหญ่ ๆ นี่ท่านตั้งเป็นโรงเรียนแพทย์ให้มันเป็นกอบเป็นกำไม่ต้อง เป็นแค่ที่ฝึกงาน เราก็สามารถผลิตแพทย์เยอะแยะเข้ามาช่วยงาน ไม่มีคุณภาพก็เปลี่ยนครับ เพราะฉะนั้นหน่วยบริการมันไม่มีเหตุผลที่จะเป็นข้าราชการ เป็นพนักงานราชการโอเค ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่ถ้าเป็นของเอกชนคุณก็ไปอยู่ในระบบเอกชน ถ้าเราทำได้แบบนี้ บริการจะมีคุณภาพเพราะทำไมครับ เพราะว่ามีคนคอยประเมินคือเรกกูเลเตอร์ไม่ได้ มาตรฐานก็ปิดให้คนอื่นเขาทำที่มีมาตรฐาน แล้วก็มิเปอร์ เฮดให้อยู่แล้ว ท้องถิ่นก็รับหน้าที ไปให้บริการ มีปัญหาที่สั่งปิดได้เหมือนกันเพื่อให้คนอื่นที่เขาสามารถทำได้ดีก็ขยายสาขา ถ้าเราทำแบบนี้เราจะมีโรงพยาบาลบ้านแพ้ว เราจะมีโรงพยาบาลอย่างที่ปราจีนบุรีนะครับ ออกงามถ้วนหน้า โรงเรียนดัง ๆ ของเราก็จะเติบโต เพราะฉะนั้นผมว่าอันนี้จะเป็นการพัฒนา ระบบบริหารงานบุคคลที่ดีโดยให้ประชาชนเป็นคนเลือก แล้วเรกกูเลเตอร์เป็นคนคอยกำกับ เรกกูเลเตอร์เท่านั้นที่มีสิทธิเป็นข้าราชการได้ ด้วยวิธีนี้นะท่านประธาน ข้าราชการจะหายไป อย่างมากมาย แล้วบุคลากรจะเหลือไม่ถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่ต้องมาเรียกร้องว่าบุคลากร ๘๐ ก็สิบ มันจะหายไปเองครับ เพราะมันเหลือแต่เรกกูเลเตอร์ครับ เซอร์วิส โพรไวเดอร์ ไม่ถือเป็นข้าราชการแล้วก็มีแต่ค่าบริการไปก็จบ มีปัญญาก็ไปเรชวัน (Raceone) เอง ท้องถิ่นมี ปัญญาที่เสริมเข้าไป สำหรับหน่วยบริการในท้องถิ่นของตัวเอง ผมจึงบอก ๓ พลังครับ ส่วนกลาง เอกชน ท้องถิ่นช่วยกันครับ แล้วจะมีคุณภาพ ประชาชนจะอยู่เย็นเป็นสุขครับ ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

๑๕๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ปิยาพัชร ๗๕/๒

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเชิญคุณกุไชหมีะวันซาฟีหมีะ มนญูทวิ ครับ

นางกุไชหมีะวันซาฟีหมีะ มนญูทวิ : เรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ดิฉันจะมาพูดเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานของภาครัฐนะค่ะ การที่จะเพิ่มศักยภาพการบริหาร จัดการหน่วยงานของภาครัฐ ดิฉันอยากจะฝากไปถึงกรรมการอยากจะให้เพิ่มของอิสลาม ก็คืออยากจะฝากไปถึงท่านจุฬาราชมนตรีและผู้รับผิดชอบทางด้านศาสนาอิสลามทุกท่าน ถ้าจะให้ประเทศไทยสงบ รัฐธรรมนูญของอิสลามก็คืออัลกุรอาน ปัจจุบันใน ๓ จังหวัด หรือ ๕ จังหวัด หรือ ๗๗ จังหวัดที่นับถือศาสนาอิสลามหน้าที่ของท่านทำหรือยังที่ท่านเป็น โต๊ะอิหม่าม โต๊ะคอเต็บ โต๊ะบิหลันที่จะตอบกับพระอัลเลาะห์ ตอนนี้อย่าไปฝากกับ อบต. หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องดูหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของอิสลามด้วย -----

- ๗๖/๑

๑๕๔

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริวรรณ ๗๖/๑

ตอนนี้ผู้ที่ติดยาเสพติดมากมายใน ๓ จังหวัดหรือที่นับถือศาสนาอิสลาม ผู้นำศาสนา ในหมู่บ้าน ในชุมชนจะต้องรับผิดชอบกับอัลเลาะห์นะคะ แล้วผู้หญิงอายุอ่อนท้องก่อนวัย ตอนนี้มีมากมาย ท่านรับงานรัฐธรรมนูญในกฎหมายอิสลามหรือยัง ตอนนี้รัฐบาลของเรา ยินดีที่จะสนับสนุน ดังนั้นการที่จะให้รัฐบาลไปดูแลให้สงบเราจะต้องเอาศาสนาให้เข้มแข็ง ก่อน ตอนนี้ผู้ใหญ่บ้าน กำนันก็เป็นข้าราชการที่จะต้องดูแลความมั่นคง อบต. ก็จะดู การบริหารของท้องถิ่นนั้น ๆ แต่คณะกรรมการอิสลามหน้าที่ที่จะตอบให้กับพระอัลเลาะห์ ตามหลักการศาสนาอิสลาม ในฐานะดิฉันเป็นผู้หญิงคนหนึ่ง ดิฉันไม่ได้เป็นผู้นำ ดิฉันเป็น ตัวแทนของผู้หญิงที่มาเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติที่จะทนไม่ไหวแล้ว ถ้าเกิดดิฉันตายไป ตอนนี้จะมีผู้ชายสักกี่คนที่จะละหมาดศพ เพราะว่ากลางวันผู้ชาย เด็กวัยรุ่นตอนนี้หลับกัน กลางคืนก็จะเดินแฟนพ่อกัน แล้วตื่นไปโรงเรียนก็ไม่ไปโรงเรียนแล้ว แล้ว ๓ จังหวัดจะอยู่ อย่างไร แล้วก็เมื่อเกิดเหตุการณ์ก็จะเกิดความไม่สงบ ดังนั้นอยากจะฝากถึงผู้ใหญ่ใน ประเทศชาตินี้ด้วยว่าอยากจะมีหมู่บ้านตัวอย่าง กราบบังคมทูลขออนุญาตเป็นหมู่บ้านภูมิพล แบบสมเด็จพระพ่อของเรา หรือตำบลภูมิพล หรืออำเภอภูมิพลในจังหวัดยะลา ๑ แห่งก่อน แล้วก็ปัตตานี ๑ แห่ง นราธิวาส ๑ แห่ง แล้วก็ทั่วไป เหมือนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ หรือมูลนิธิชัยพัฒนานะคะ เพราะว่าอะไร จะกอบป้จางของพระองค์ท่าน เศรษฐกิจพอเพียง แล้วก็สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติมา ๗๗ จังหวัด เราไปตามเอาแบบอย่างของแต่ละจังหวัดไป อยู่ในตรงนั้น เพื่อ ๙๐ พรรษาที่จะถึงนี้คะ เพื่อปฏิรูปด้วยคะ แล้วก็เอาทุกศาสนาไปอยู่ เพราะจะไปแตกในหมู่บ้าน ในตำบลเขามีกำนัน มีนายกแล้ว เขาไม่ยินยอมอยู่แล้ว เราจะต้องสร้างหมู่บ้านใหม่ให้เกิดขึ้น แล้วเราก็ควบคุมด้วยชิพ (Chip) ก็ได้ นะคะ หรือแม้แต่ รถยังมีจีพีเอส (GPS) เลย ท่านอยากจะปฏิรูปหรือเปล่า ฝากถึงนายกรัฐมนตรี แล้วก็ ผู้รับผิดชอบทุกท่าน บางครั้งการที่จะไปเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการจะแตะเพราะ เขามีผลประโยชน์ ดังนั้นตอนนี้ภาคใต้ก็ต้องให้คนใต้ดูแล แล้วก็ติดชิพด้วยว่าเขาจะทรยศ ประเทศชาติเขาไหม แล้วก็กำกับเขา ให้เขาดูแลตัวเอง ดูแลครอบครัว ดูแลศาสนาของเขา มีผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ครู ให้ชนกันเลยในหมู่บ้านนั้น แล้วเราก็อប់ปีตำบลนั้น ตำบลนั้นไปทำ เพื่อเป็นตัวอย่าง และเพื่อความสงบ เหมือนกับเราจะเข้าสู่สภา เวลาเราจะเข้าก็จะมีสิ่งที่ ตรวจระเปิด ตรวจอะไร ลองพิจารณาให้มีตำบลตัวอย่างเพื่อปฏิรูป ๒๐ ปีในอนาคตคะ ฝากตรงนี้ด้วยนะคะ เพิ่มศักยภาพ เพิ่มการบริหารจัดการ เพิ่มหน่วยงานของรัฐ

๑๕๕

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ศิริวรรณ ๗๖/๒

เพื่อเป็นตัวอย่าง เป็นหมู่บ้าน ตำบล ในอาเซียน (ASEAN) และใกล้ ๆ ประเทศเขาจะมาดู ตำบลตรงนี้ นี่คือความสงบ เราจะไปแตะตำบลที่อยู่เดิมไม่ได้แล้ว เพราะแต่ละตำบล มีอิทธิพล ทั้งมีด ทั้งไม่มีด ทั้งได้โต๊ะและไม่ได้โต๊ะ พวกเราก็รู้ดี ทั้ง ๆ ที่รู้ ทั้ง ๆ ที่เห็นแต่พูด ไม่ได้ แต่ดิฉันพูดมาด้วยดิฉันรักประเทศไทย รักแผ่นดิน รักบ้านของดิฉัน รักจังหวัดยะลา รักประเทศไทย เพราะพระอัลเลาะห์ทรงเลือกเกิดไม่ได้ แต่พระอัลเลาะห์ทรงเลือก เป็นคนไทยคนหนึ่ง แต่เป็นคนไทยที่จะให้คนอื่นก๊อบปี้ไปเป็นตัวอย่างของอาเซียนด้วยนะ ขอขอบคุณค่ะ

- ๗๗/๑

๑๕๖

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อัมพา ๗๗/๑

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโน (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน : ท่านประธานที่เคารพ ผม ณรงค์ พุทธิชีวิน สปช. ๐๗๔ ด้านการศึกษาครับ ก่อนอื่นก็ใคร่กราบเรียนคณะกรรมการที่นำเสนอเรื่องนี้ด้วยความเคารพว่าข้อมูลที่เสนอนั้นมีความสมบูรณ์ ชัดเจนในระดับที่น่าพอใจ แต่สิ่งที่อยากจะเพิ่มเติมก็คือกระบวนการที่ชี้ชัด ชีวมาตรฐานที่พูดถึงระบบราชการเรา ท่านประธานครับ อยากจะเสนอว่าถ้าเราเซต (Set) ให้องค์กรหรือคนมีมาตรฐานต่อไปนี้ น่าที่จะทำให้เกิดประโยชน์ในระบบปฏิรูปราชการได้

อย่างแรกครับ เรบอกว่าองค์กรที่เรารับผิดชอบต้องเป็นองค์กรที่ใช้ความรู้ในการทำงาน นั่นแปลว่าจะเป็นการที่เป็นคน หรือเป็นระบบขององค์กรใดก็ตาม เซทไว้อย่าง แน่วแน่มั่นคงว่าต้องใช้ความรู้ ใช้ความคิด ใช้ทฤษฎีมาประกอบในการทำงานอย่างแรกครับ

ในส่วนที่ ๒ เป็นมาตรฐานทั่วไปที่จะเป็นระบบราชการหรือไม่ราชการต้องมี ก็คือพีดีซีเอ (PDCA) วางแผน ปฏิบัติ ประเมิน แล้วก็ปรับปรุงแก้ไข ถ้าระบบราชการมีการ วางแผน มีการประเมิน มีการปรับปรุงแก้ไข แล้วก็นำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ผมเชื่อว่า ระบบราชการดีขึ้นได้

อย่างที่ ๓ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทุกคน เกือบทุกหน่วยงาน ขาดแคลน คือการเซท มาตรฐานขั้นสูงในการทำงาน เราตั้งระบบได้ใหม่ครับว่าต่อไปนี้องค์กรราชการนั้นต้องมี มาตรฐานขั้นสูงในการปฏิบัติหน้าที่ คาลิล ยิบราน ครับ บอกว่าแม้เราจะเป็นคนกวาดขยะ ขอเป็นคนกวาดขยะที่ดีที่สุดในโลก ราชการคิดอย่างนี้ได้บ้างไหมครับ เมื่อเราเป็นข้าราชการ ต้องทำราชการให้ดีที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ นี่คือมาตรฐานขั้นสูงครับที่จำเป็นจะต้องมี

ประเด็นที่ ๔ เมื่อทำงานในระบบบริการ ต้องคำนึงถึงความประทับใจของผู้ใช้บริการ ความประทับใจนั้นไม่ใช่แค่พอใจเพียงชั่ววูบ ลมพัด เสร็จแล้วก็เสร็จ ประทับใจ นั้นแปลว่า อยู่ในใจไม่รู้ลืม หน่วยงานราชการใดก็ตามที่ทำให้ประชาชนมีความประทับใจ ในหน่วยงานนั้น ผมเชื่อว่าระบบราชการนั้นตอบโจทย์ของประเทศได้

ในส่วนที่ ๕ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งก็คือคนที่อยู่ในระบบราชการ ต้องมีความกระหายที่จะทำงาน ต้องมีความตื่นตัวที่จะทำงานให้เต็มที่ ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนางานที่ตัวเองทำ สิ่งเหล่านี้ขาดไม่ได้ครับในระบบราชการที่เราพูดถึงประสิทธิภาพกัน

๑๕๗

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

อัมพา ๗๗/๒

ส่วนที่ ๖ ก็คือเมื่อทำระบบราชการแล้วต้องอยู่บนเส้นทางสายสวย เส้นทางที่งดงามคือเส้นทางของความสุจริตธรรม มีความสุจริตเป็นที่ตั้ง แน่วแน่ มั่นคง ชัดเจนในการทำงาน ผมเชื่อว่าด้วยกระบวนการทั้ง ๖ ประการนี้จะทำให้กระบวนการในการทำงานหรือการปรับปรุงระบบราชการของพวกเรา ของประเทศนี้มีมาตรฐานขึ้น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

และในส่วนสุดท้ายก็คือ ผมเข้าใจว่าถ้าเรามีความเชื่อว่ามี ๖ ประการนี้ มีความจำเป็นสำคัญที่จะทำให้ระบบราชการมันดีขึ้นได้ กระบวนการประเมินประสิทธิภาพ ประเมินการวัดคน ประเมินการแต่งตั้งบุคคลก็ต้องคำนึงถึงมาตรฐาน ๖ ประการนี้ เช่นเดียวกัน ถ้าเราจะตั้งหัวหน้างานสักคนหนึ่งที่เป็นคนที่มีความรู้ในงาน มีการวางแผนที่เต็มที่ มีมาตรฐานในการทำงานขั้นสูง มีความคำนึงถึงความพอใจของผู้รับบริการ มีความกระหายที่จะทำงานและเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต -----

๑๕๘

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สสแกวัลย์ ๗๘/๑

ท่านประธานลองคิดดูสิครับว่านี่คือระบบราชการที่เราต้องการใช้หรือไม่ ที่สุดแล้วผมยังเชื่อมั่นครับว่าระบบราชการที่ดีที่มีประสิทธิภาพยังมีอยู่ และไม่จำเป็นต้องยกเลิก ทำให้ดี ทำให้ครบถ้วน ทำให้มีประสิทธิภาพ ประชาชนก็จะหวังพึ่งเราได้ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติคนที่หนึ่ง) : เชิญคุณคณิศร ชุริรัง ครับ

นายคณิศร ชุริรัง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม คณิศร ชุริรัง สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัดหนองบัวลำภู การเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐนั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าเราไม่ให้ความสำคัญกับคนโดยเฉพาะการพัฒนาคนของภาครัฐ ผมจะขออนุญาตแสดงข้อคิดความเห็นในการเสนอการพัฒนาคนของภาครัฐซึ่งจะประกอบด้วย ๓ ประเด็นดังต่อไปนี้ครับ

ประเด็นที่ ๑ จะต้องมีการวางแผนบริหารกำลังคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ประเด็นที่ ๒ จะต้องมีการพัฒนากำลังคนและสร้างความพร้อมเชิงกลยุทธ์
ประเด็นที่ ๓ จะต้องมีการดึงดูดและรักษากำลังคนที่มีคุณภาพในภาครัฐ
มาเริ่มประเด็นแรกครับ การวางแผนและบริหารกำลังคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด จะต้องมีการวางแผนกำลังคนให้สอดคล้องกับภารกิจของส่วนราชการ จะต้องทบทวนภารกิจหน่วยงานภาครัฐและวางแผนการใช้กำลังคน มีการคิด มีการวิเคราะห์ความต้องการของกำลังคนอย่างแท้จริง หากกำลังคนมีปัญหาว่าขาดหรือเกินจะต้องนำแผนกำลังคนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผลอย่างเคร่งครัด

๒. จะต้องมีการวางแผนและบริหารกำลังคนกลุ่มที่มีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์บริหารราชการ จะต้องมีการวิเคราะห์ระบุกำลังคนในสายอาชีพที่มีความขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน จะต้องดูภารกิจที่จำเป็นสำหรับนโยบายสำคัญของภาครัฐ เช่น บุคลากรทางแพทย์ ทางสาธารณสุข ทางวิทยาศาสตร์ จะต้องมีการวางแผนในการสร้าง สรรหา และพัฒนาเป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดความพร้อมและความต่อเนื่อง

๓. จะต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกำลังคนภาครัฐ มีการพัฒนากลไกให้ส่วนราชการมีความคล่องตัวในการบริหารกำลังคน นำเขตอำนาจประมาณมาใช้เป็นกรอบในการบริหารอัตรากำลัง วางกลไกผู้บริหารทุกระดับรับผิดชอบต่อการบริหารอัตรากำลังและค่าใช้จ่ายของบุคคลในหน่วยงานนั้นด้วย

๑๕๙

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สะแกวัลย์ ๗๘/๒

๔. จะต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และใช้กำลังคนภาครัฐ อาจจะมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้กำลังคนภาครัฐให้ดำเนินการได้อย่างแท้จริง

๕. จะต้องมีการพัฒนาฐานข้อมูลกำลังคนให้สมบูรณ์ เชื่อมโยง บูรณาการ ข้อมูลกำลังคน ส่งเสริมให้มีการนำสารสนเทศด้านกำลังคนประกอบการวางแผนบริหารและพัฒนากำลังคน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประเด็นที่ ๒ การพัฒนากำลังคนและสร้างความพร้อมเชิงกลยุทธ์ จะต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ไม่ใช้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ การจะเข้าสู่เวทีโลก การเข้าสู่เวทีเออีซี (AEC) อย่างนี้เป็นต้น จะต้องมีการเตรียมกำลังคนเพื่อรองรับการสูญเสียจากการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างอายุและความหลากหลาย ผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์อาจจะเกษียณอายุราชการ เพราะฉะนั้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องไม่ขาดช่วงจะต้องมีการวางระบบ การขยายปรับเปลี่ยนอายุเกษียณ และพัฒนารูปแบบการจ้างงานหลังการเกษียณอายุราชการตามสายงานที่จำเป็น -----

จะต้องมีการพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพเพื่อให้เพียงพอสำหรับการเปลี่ยนแปลง จะมีการพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ จะต้องพัฒนาความเป็นมืออาชีพในการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรบุคคลนั้นจะต้องเร่งรัดการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพด้านบริหารทรัพยากรบุคคลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ประเด็นสุดท้าย การดึงดูดและรักษากำลังพลในภาครัฐก็ถือว่ามีความสำคัญ จะต้องมีการปรับปรุงระบบการสรรหาและคัดเลือก ยกกระดับหน่วยงานของภาครัฐในตลาดแรงงานเพื่อดึงดูดคนหนุ่มที่มีคุณภาพ พัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการสรรหากำลังคนคุณภาพเข้าสู่ภาครัฐ จะต้องมีการปรับปรุงค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ ยกดับเงินเดือน ไม่ว่าจะเป็ภาคเอกชน และภาครัฐให้มีความเท่าเทียมกัน การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเจ้าหน้าที่สัมพันธ์ บุคลากรในภาครัฐจะต้องให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ความเป็นอยู่ที่ดี ดังนี้ก็สำคัญเช่นกัน สุดท้ายครับจะต้องมีการสร้างแรงจูงใจและพัฒนา ระบบบริหารผลงาน ซึ่งประกอบไปด้วยการสร้างวัฒนธรรมที่เน้นผลงานและสร้างแรงจูงใจ ในการสร้างและพัฒนาผลงาน มีการเพิ่มทักษะในการบริหารงานให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ นำผลประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะไปใช้ประกอบในการตัดสินใจด้านพัฒนาบุคคล กราบขอบพระคุณครับท่านประธาน

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ท่านสมาชิกได้อภิปรายให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ แก่คณะกรรมการวิสามัญการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐครบถ้วนแล้วนะครับ ผมขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการตอบชี้แจงท่านสมาชิกครับ

นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน สภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพครับ ผม ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ ประธานคณะกรรมการปฏิรูป การบริหารราชการแผ่นดิน วันนี้ทางกรรมการได้เสนอเรื่องรายงานซึ่งทางกรรมการได้ศึกษา เข้าสู่การพิจารณาของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๒ วาระนะครับ ก็คือในวาระที่ ๓ เรื่องการปรับโครงสร้าง อำนาจส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และในวาระที่ ๕ ก็คือเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ ก่อนอื่นผมขออนุญาตกราบขอบพระคุณท่านประธาน และท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่านที่ได้กรุณารับฟังรายงานให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ

๑๖๑

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

ฉัฎรดา ๗๙/๒

ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เมื่อเช้าเราได้รับฟังการอภิปราย ๒๘ ท่าน บ่ายวันนี้เราได้รับฟังการอภิปรายอีก ๑๔ ท่าน ท่านกรุณาตกลงมาครั้งหนึ่งเพื่อประหยัดเวลา แต่ว่าทั้งหมดนี้ต้องขอกราบเรียนว่ากระผมมีความประทับใจเป็นอย่างยิ่งครับ ข้อเสนอแนะของแต่ละท่านนั้นเป็นข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง ที่ขอบพระคุณและประทับใจที่สุดก็เพราะว่าท่านตั้งใจมาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ที่มีคุณค่าจริง ๆ ท่านไม่ใช่อภิปรายเพียงเพื่อที่ว่าจะสนับสนุนหรือว่าจะคัดค้านหรือให้ข้อสังเกตอะไรไปเพื่อให้ผ่านไปเท่านั้นเองนะครับ คำแนะนำทั้งหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาระบบราชการแล้วก็ระบบข้าราชการ ความจริงเป้าหมายสูงสุดของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษาและทำการปฏิรูปครั้งนี้เรามีเป้าหมายสำคัญ ๆ อยู่ ๒ ด้านด้วยกัน ในด้านการปฏิรูประบบราชการนั้นเราต้องการปฏิรูปให้เกิด ๑. ก็คือความมีประสิทธิภาพ ๒. ก็คือความทันสมัย -----

- ๘๐/๑

๑๖๒

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สารรยา ๘๐/๑

ซึ่งใน ๒ คำนี้มันจะรวมสาระอื่น ๆ ด้วยนะครับ จะมีประสิทธิภาพได้ จะทันสมัยได้นั้น มันจะต้องครอบคลุมในเรื่องของโครงสร้างในเรื่องของเนื้อหาสาระอะไรต่าง ๆ นานา แล้วก็ ต้องเป็นระบบราชการที่สามารถที่จะสนองต่อการให้บริการ ต่อต่อความต้องการของ ประชาชนนะครับ แล้วก็นำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ก่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง แล้วก็ยั่งยืน ในที่สุด

ส่วนการปฏิรูประบบข้าราชการนั้นเราก็มุ่งที่จะปฏิรูปให้เกิดผล ๒ ข้อด้วยกัน ๒ คำด้วยกัน ก็คือต้องการให้ข้าราชการนั้นเป็นคนที่มีคุณภาพ แล้วก็ก็เป็นคนที่มีคุณธรรม ซึ่งทั้ง ๒ ข้อนี้ก็สอดคล้องกับคำแนะนำที่ท่านทั้งหลายได้กรุณาให้กับทางคณะกรรมการปฏิรูป การบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเราสามารถที่จะประมวลข้อแนะนำ ข้อสังเกตของท่าน ทั้งหมดแล้วก็นำไปประกอบการปรับปรุงเอกสาร ปรับปรุงรายงานของเราเพื่อไปสู่การปฏิบัติต่อไป ต้องขอขอบพระคุณที่ท่านเป็นห่วงว่าเมื่อเสร็จภารกิจของสภาปฏิรูปแห่งชาติแล้ว ใครจะเป็น ผู้ดำเนินการต่อ ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่กรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินได้คิด แล้วก็หาแนวทางที่จะศึกษาในเรื่องนี้ ในร่างรัฐธรรมนูญเองก็ได้มีการกำหนดหน่วยงาน กำหนดแนวทางที่จะให้มีการรับช่วงการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นสภา ข้าราชการ หรือจะเป็นคณะกรรมการยุทธศาสตร์การปฏิรูปแห่งชาตินะครับ อันนั้นก็อาจจะ เป็นแนวทางหนึ่ง หรือในที่สุดเรื่องของการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินจะต้องมีหลาย เรื่องที่จะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี หรือว่าส่งไม้ต่อให้กับส่วนราชการ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องที่จะรับไปดำเนินการต่อไปนะครับ ผมขออนุญาตกราบขอบพระคุณท่านอีกครั้ง หนึ่ง แล้วก็เข้าใจว่าท่านประธานอนุกรรมการ ท่านอาจารย์อุดม ไม่มีอะไรจะชี้แจง เพิ่มเติมนะครับ ผมขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับทราบแนวทางการดำเนินการของ คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน วาระปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการเพิ่ม ประสิทธิภาพและคุณภาพการปฏิบัติงานภาครัฐแล้ว แล้วคณะกรรมการและสภาแห่งนี้ ก็ได้รับทราบความเห็น พร้อมข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการจะได้นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป เพราะฉะนั้นระเบียบ วาระนี้ก็ไม่มีการลงมติครับ

๑๖๓

สปช. ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ

สวรรยา ๘๐/๒

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

จริง ๆ ขออนุญาตเรียนย้ำอีกครั้งหนึ่งนะครับ ขอบพระคุณท่านกรรมาธิการนะครับ เรียนย้ำที่ท่านผู้ทำหน้าที่ประธานคือท่านรองประธานทัศนาศนา ได้แจ้งให้ท่านสมาชิกทราบแล้วว่าเมื่อปิดประชุมแล้ว ขอความร่วมมือท่านสมาชิกได้อยู่ต่อในห้องประชุมนี้ ซึ่งจะไม่ใช้การประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ แต่ว่าคณะกรรมการประสานงานเตรียมการจัดกลุ่มและข้อเสนอแนะในการทำคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ จะขอเวลาในการชี้แจงโดยคุณวันชัย สอนศิริ เพราะฉะนั้นถึงจะปิดประชุมแล้วก็ขออนุญาตขอความร่วมมือท่านสมาชิกอยู่ต่อในห้องประชุมนะครับ วันนี้ระเบียบวาระการประชุมครบถ้วนแล้วก็หมดแล้วนะครับ ก็ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่มาประชุม ผมขออนุญาตปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๐ นาฬิกา

แบบบันทึกรายงานการพิจารณาตรวจแก้ไขรายงานการประชุม
 ของคณะกรรมการพิจารณาตรวจรายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ
 วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไข
๒๗	๒๗	คณะกรรมการปฏิรูปการบริการ ราชการแผ่นดิน	คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน
๕๒	๒๐	สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน	สาธารณสมบัติของแผ่นดิน
๖๙	๗	งบโรงเรียนเดิมที่มี ส.ส.	งบโรงเรียนเดิมที่มี ส.ส.
๑๑๔	๒๓	เรกกูเลท	เรกกูเลท (Regulate)
๑๑๗	๑๘	โมเดล	โมเดล (Model)
๑๒๔	๙	โบนัส	โบนัส (Bonus)
๑๓๔	๑๘	การยกระดับ	การยกระดับ
๑๔๑	๔	ทริท (treat)	ทริสต์ (Treat)
๑๕๒	๑	ถูกยึดไป	ถูกยึดไป
๑๕๒	๒๓	เรสท์ วัน (Rest one)	เรชวัน (Raceone)

แบบบันทึกรายงานการพิจารณาตรวจแก้ไขรายงานการประชุม
 ของคณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ
 วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ใส่ในภาคผนวก
๗๙	๓	รีเอนจินีเย (Reengineer)	รีเอนจินีเย (Reengineer) หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานขององค์กร
๘๑	๘	เมอริท ซิสเต็ม (Merit System)	เมอริท ซิสเต็ม (Merit System) หมายถึง ระบบคุณธรรมในระบบบริหารงานบุคคล

การประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นางเจนจิตต์ วรนิติโกศล ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
นางวัชรวิวรรณ ฝ่ายทอง ผู้อำนวยการสำนักแรงงาน
การประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางฐานิสรา แก้วสถิตย์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๒
นางณิชานันท์ ดิยามา เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
สืบทำรวจโทหญิง ประทีป รักเมือง เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางศิริวรรณ สากลวาริ นางสาวอัมพา กันทิโกวิท
นางสะแกวัลย์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์ นางสาวธัญรดา สุจิระวงศ์
นางสาวสวรรรยา วงศ์หมัดทอง นางสาววาสนา อินตรา
นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา นางสาวลักษณณ์ เพชรา
นางสาวสิริพร ฦ น่าน นางสาวเปมิศา เจริญรักษ์
นางคันสนีย์ ฤทธิประเสริฐศรี นางสาวศิริรัตน์ สัมครเขตรการ
นางภาวดี ทองรักษ์ นางสาวอริสา นีร์มย์
นางปิยาพัชร จันทร์ส่อง

ผู้ควบคุมการบันทึกภาพและเสียง

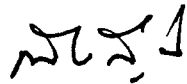
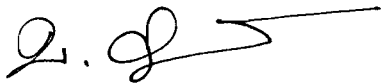
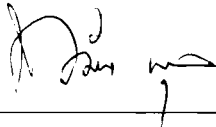

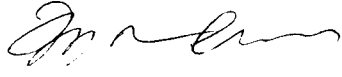
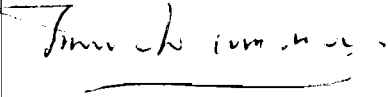
นางสาวพรภิมล ยอดทอง

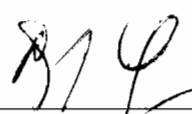
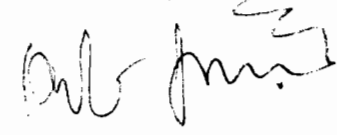
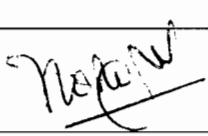

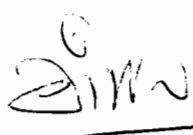
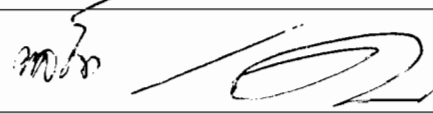

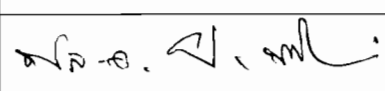
กลุ่มงานชวเลข ๒

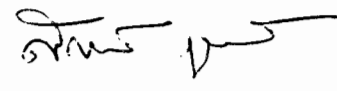

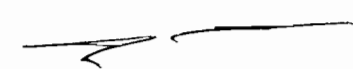

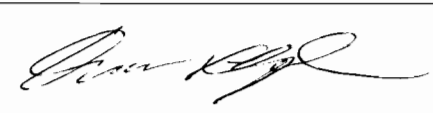
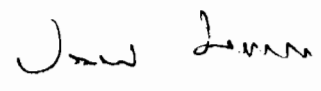
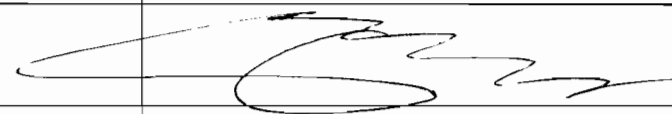
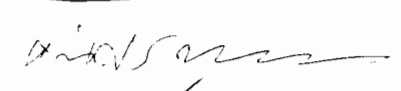
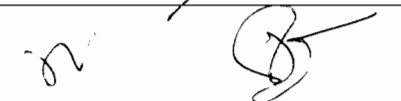
สำนักแรงงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๑	ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ (นายเทียนฉาย กีระนันทน์)	
๒	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง (ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ)	
๓	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง (นางสาวทัศนีย์ บุญทอง)	
๔	รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)	
๕	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุพันธุ์ ดันยวรรณะ)	
๖	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ กิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสมชาย แสวงการ)	
๗	ประธานกรรมการปฏิรูปการเมือง (ศาสตราจารย์สมบัติ อังรังธัญวงศ์)	
๘	ประธานกรรมการปฏิรูปการบริหาร ราชการแผ่นดิน (นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์)	
๙	ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม (นายเสรี สุวรรณภานนท์)	
๑๐	ประธานกรรมการปฏิรูป การปกครองท้องถิ่น (นายพงศ์โพยม วาศภูติ)	
๑๑	ประธานกรรมการปฏิรูปการศึกษาและ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา)	

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๑๒	ประธานกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง (นายสมชัย ฤชุพันธุ์)	
๑๓	ประธานกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว และบริการ (นายเกริกไกร จีระแพทย์)	
๑๔	ประธานกรรมการปฏิรูปพลังงาน (นายทองฉัตร หงส์ลดารมภ์)	
๑๕	ประธานกรรมการปฏิรูประบบ สาธารณสุข (นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์)	
๑๖	ประธานกรรมการปฏิรูป ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายปราโมทย์ ไม้กลัด)	
๑๗	ประธานกรรมการปฏิรูปการ สื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ (นายจุมพล รอดคำดี)	
๑๘	ประธานกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส (นายอำพล จินดาวัฒนะ)	
๑๙	ประธานกรรมการปฏิรูปการแรงงาน (พลโท เดชา บุญญบาล)	
๒๐	ประธานกรรมการปฏิรูปการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ (นายประมนต์ สุธีวงศ์)	
๒๑	ประธานกรรมการปฏิรูปค่านิยม ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรมและ การศาสนา (นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)	
๒๒	ประธานกรรมการปฏิรูปการกีฬา (พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา)	

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๒๓	ประธานกรรมการปฏิรูปวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สิน ทางปัญญา (นายศักรินทร์ ภูมิรัตน์)	
๒๔	ประธานกรรมการปฏิรูปการคุ้มครอง ผู้บริโภค (นางสาวสารี อ๋องสมหวัง)	
๒๕	ประธานกรรมการวิสามัญติดตามและ ให้ข้อเสนอแนะการยกร่างรัฐธรรมนูญ (นายไพโรจน์ พรหมสาส์น)	
๒๖	ประธานกรรมการวิสามัญจัดทำ วิสัยทัศน์และออกแบบอนาคต ประเทศไทย (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)	
๒๗	ประธานกรรมการวิสามัญการมี ส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน (นายประชา เตรรัตน์)	
๒๘	ประธานกรรมการวิสามัญ ประชาสัมพันธ์เพื่อการปฏิรูป (นางสาวอ่อนอุษา ลำเลียงพล)	
๒๙	ประธานกรรมการวิสามัญจัดทำ จดหมายเหตุและเจตนารมณ์ ในการปฏิรูปของสภา (นายประสาร มฤคพิทักษ์)	
๓๐	เลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ (นายจเร พันธุ์เปรื่อง)	R.15
๓๑	โฆษกกรรมการ (นายวันชัย สอนศิริ)	
๓๒	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ (นายคณิศร ขุริรัง)	
๓๓	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ (นางพรรณิ จารุสมบัติ)	

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๓๔.	นายอลงกรณ์ พลบุตร เลขานุการคณะกรรมการธิการ	
๓๕.	พลโท รัฐิวิจน์ กำลัังเอก ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการ	
๓๖.	นางสาวรสนา โตสิตระกุล ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการ	

ตรวจแล้ว วันที่.....๑.....เดือน.....กันยายน..... พ.ศ. ๒๕๕๕

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

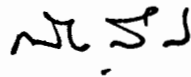
รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ตรวจแล้วเมื่อวันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๕๘ วันอาทิตย์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๓๗ ครั้ง เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘

ครั้งที่	๓๐/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันเสาร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๑/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันอาทิตย์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๒/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๓/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๔/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๕/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๖/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๗/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๘/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๙/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๔๐/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒๙

(นายเทียนฉาย กีระนันท์)

ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักรายงานการประชุมและขอเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม